

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU LEGNICKIEGO NA LATA 2026-2030

2026

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

1. Wykaz skrótów	5
2. Wstęp.....	7
2.1. Cel i zakres opracowania	7
2.2. Podstawy prawne	8
2.3. Charakterystyka powiatu legnickiego	8
2.3.1. Położenie	8
2.3.3. Warunki klimatyczne.....	13
2.3.4. Demografia	18
3. Założenia Programu ochrony środowiska	21
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	24
5. Ocena stanu środowiska na terenie powiatu legnickiego	26
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	26
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza.....	26
5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu legnickiego	29
5.1.3 Jakość powietrza	42
5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)	50
5.1.5. Zagadnienia horyzontalne	59
5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska	59
5.1.7. Analiza SWOT	60
5.2. Zagrożenia hałasem	61
5.2.1. Stan wyjściowy	61
5.2.2. Źródła hałasu	61
5.2.3. Monitoring poziomu hałasu	75
5.2.4. Zagadnienia horyzontalne	79
5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska	79
5.2.6. Analiza SWOT	80
5.3. Pola elektromagnetyczne	81
5.3.1. Stan wyjściowy	81
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	83
5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego	86
5.3.4. Zagadnienia horyzontalne	87
5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska	88
5.3.6. Analiza SWOT	88
5.4. Gospodarowanie wodami	89
5.4.1. Wody powierzchniowe	89
5.4.2. Obszary zagrożone powodzią	94
5.4.3. Obszary zagrożone suszą	98
5.4.4. Jakość wód powierzchniowych	104
5.4.5. Wody podziemne	115
5.4.6. Jakość wód podziemnych.....	120
5.4.7. Zagadnienia horyzontalne	123
5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska	124
5.4.9. Analiza SWOT	124
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	125
5.5.1. Zaopatrzenie w wodę	125
5.5.2. Odprowadzanie ścieków.....	143
5.5.3. Zagadnienia horyzontalne	150
5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska	151
5.5.5. Analiza SWOT	152
5.6. Zasoby geologiczne.....	153
5.6.1. Przepisy prawne	153
5.6.2. Stan aktualny	153
5.6.3. Zagadnienia horyzontalne	163

5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska	164
5.6.5. Analiza SWOT	164
5.7. Gleby	165
5.7.1. Stan aktualny	165
5.7.2. Zagadnienia horyzontalne	173
5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska	174
5.7.4. Analiza SWOT	174
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	175
5.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi	175
5.8.2. Odpady wytwarzane na terenie powiatu legnickiego	175
5.8.3. Zapobieganie powstawaniu odpadów	185
5.8.4. Zagadnienia horyzontalne	188
5.8.5. Tendencje zmian stanu środowiska	188
5.8.6. Analiza SWOT	189
5.9. Zasoby przyrodnicze	190
5.9.1. Formy ochrony przyrody	190
5.9.2. Grunty leśne i tereny zieleni	209
5.9.3. Korytarze ekologiczne	211
5.9.4. Zagadnienia horyzontalne	213
5.9.5. Tendencje zmian stanu środowiska	214
5.9.6. Analiza SWOT	215
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	216
5.10.1. Stan aktualny	216
5.10.3. Zagadnienia horyzontalne	217
5.10.4. Tendencje zmian stanu środowiska	217
5.10.5. Analiza SWOT	218
6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska	219
7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie powiatu legnickiego	223
8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu legnickiego	226
9. Cele Programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	229
9.1. Wyznaczone cele i zadania	229
9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu legnickiego	230
9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych powiatu legnickiego wraz z ich finansowaniem	245
9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	255
10. System realizacji Programu ochrony środowiska	273
10.1. Współpraca z interesariuszami	274
10.2. Edukacja ekologiczna	275
10.3. Sprawozdawczość	283
10.4. Monitoring realizacji Programu	284
10.5. Źródła finansowania	288
Spis tabel	293
Spis rysunków	295

1. Wykaz skrótów

Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BDO	Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
DECT	Digital Enhanced Cordless Telecommunications - system cyfrowej łączności bezprzewodowej na niewielkich odległościach
ETS	Europejski System Handlu Emisjami
GAW/WMO	Global Atmosphere Watch/World Meteorological Organization - Światowy Program Monitorowania i Oceny Stanu Atmosfery/Światowa Organizacja Meteorologiczna
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IGO	Inwazyjne gatunki obce
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
IUNG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KOWR	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
LZO(VOC)	Lotne związki organiczne
MBP	Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów
MSWiA	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
MPZP	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
MRP	Mapy Ryzyka Powodziowego
MZP	Mapy Zagrożenia Powodziowego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PM10	Pył zawieszony PM10

PM2,5	Pył zawieszony PM2,5
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program ochrony środowiska
PRIMES	Primary energy consumption baseline - pierwotne zużycie energii
PSG	Polska Spółka Gazownictwa
PSH	Państwowa Służba Hydrogeologiczna
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RFID	Radio-Frequency Identification - identyfikacja za pomocą fal radiowych lub systemy (zdalnej) identyfikacji radiowej
RFRD	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
RLM	Równoważną Liczbę Mieszkańców
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SMH	Strategiczna mapa hałasu
SOR	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
wod-kan	Wodno-kanalizacyjne
WOG	Wskaźnik oceny ogółem
WWA	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZPO	Zapobieganie Powstawaniu Odpadów
ZSEE	Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny
ZZD	Zakład Dużego Ryzyka
ZZR	Zakład Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

Program ochrony środowiska dla powiatu legnickiego na lata 2026-2030 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu legnickiego. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, realizacja Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program ochrony środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program ochrony środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie powiatu legnickiego w odniesieniu m.in. do ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb oraz ochrony przyrody. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb powiatu w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę działań/przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie powiatu legnickiego.

Poprzedni Program ochrony środowiska dla powiatu legnickiego został przyjęty *Uchwałą Nr XXXV/198/2018 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 17 maja 2018 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Powiatu Legnickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025*.

2.2. Podstawy prawne

Obowiązek wykonania Programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska, a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Art. 18. 2. Z wykonania Programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Program ochrony środowiska dla powiatu legnickiego tworzony jest w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu powiatowym.

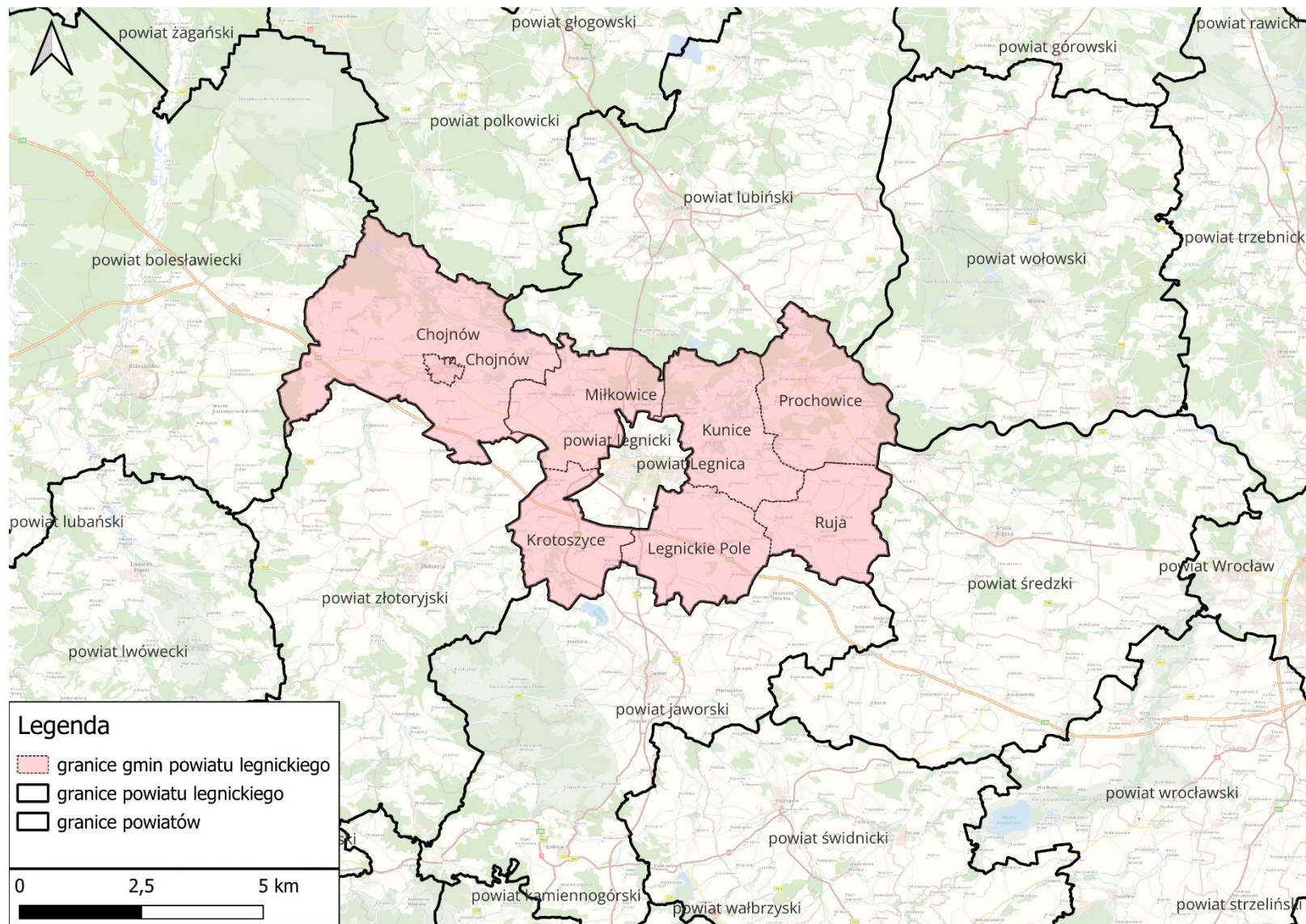
Dokument został opracowany w oparciu o *Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych Programów Ochrony Środowiska* [Ministerstwo Środowiska, 2015 r.] wraz z zaktualizowanymi załącznikami z 2020 r.

2.3. Charakterystyka powiatu legnickiego

2.3.1. Położenie

Powiat legnicki położony jest w centralnej części województwa dolnośląskiego, graniczy z powiatem: bolesławieckim, polkowickim, lubińskim, wołowskim, średzkim, jaworskim, złotoryjskim. Siedzibą powiatu jest Legnica - miasto na prawach powiatu. Administracyjnie powiat dzieli się na osiem gmin: Chojnów - miasto, Prochowice - miasto i gmina oraz gminy Chojnów, Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Miłkowice i Ruja. Zajmuje powierzchnię 744 km².

Na poniższych rysunkach przedstawiono powiat na tle innych jednostek terytorialnych oraz powiat w podziale na gminy.

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle pozostałych jednostek terytorialnych
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

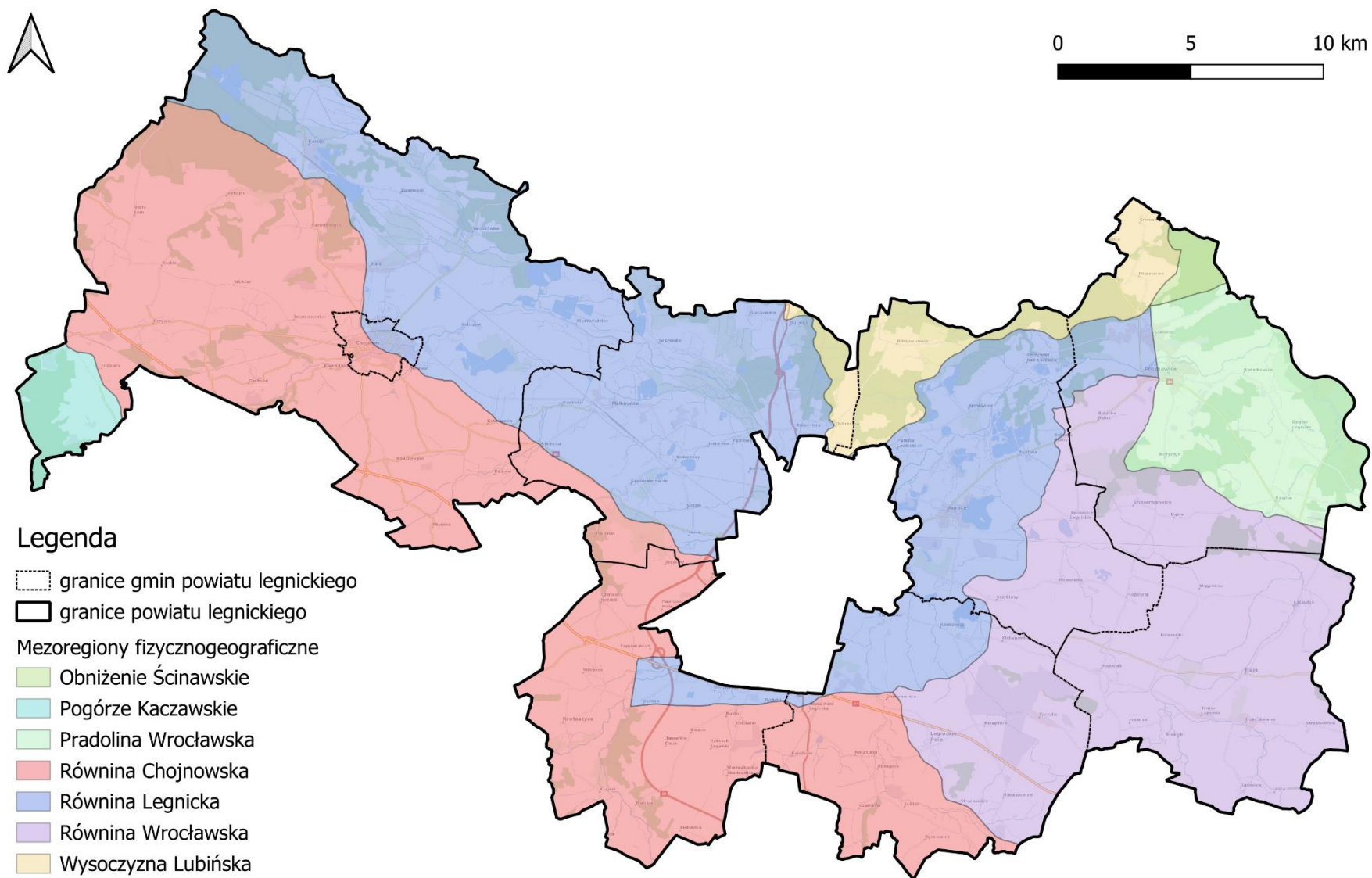
Rysunek 2. Powiat legnicki w podziale na gminy
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski powiat legnicki leży w obrębie następujących jednostek¹:

- Megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa:
 - Prowincja Niż Środkowoeuropejski:
 - Podprowincja Niziny Sasko-Łużyckie:
 - Makroregion Nizina Śląsko-Łużycka:
 - Mezonegion Równina Chojnowska;
 - Mezonegion Równina Legnicka;
 - Mezonegion Wysoczyzna Lubińska.
 - Podprowincja Niziny Środkowopolskie:
 - Makroregion Nizina Śląska:
 - Mezonegion Równina Wrocławska;
 - Mezonegion Pradolina Wrocławska;
 - Makroregion Wał Trzebnicki:
 - Mezonegion Obniżenie Ścinawskie;
 - Prowincja Masyw Czeski:
 - Podprowincja Sudety z Przedgórzem Sudeckim:
 - Makroregion Pogórze Zachodniosudeckie:
 - Mezonegion Pogórze Zachodniosudeckie.

Ww. mezonegiony przedstawiono graficznie na poniższym rysunku.

¹ Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data.

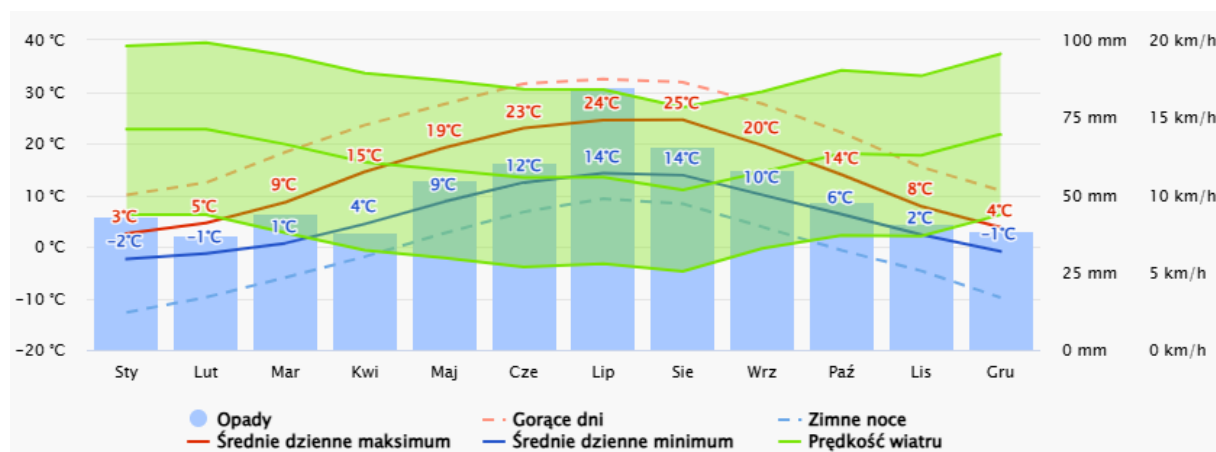
Rysunek 3. Położenie powiatu legnickiego na tle mezoregionów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

2.3.3. Warunki klimatyczne

Klimat powiatu legnickiego charakteryzuje się krótką zimą, wczesną wiosną i długim, ciepłym latem. Średnia temperatura roczna wynosi 7,7-8,5°C, średnie roczne opady 500-650 mm, a okres wegetacyjny trwa 225 dni i jest najdłuższy w Polsce.²

Poniższe wykresy opierają się na 30 latach godzinowych symulacji modeli pogodowych. Dostarczają one dobrych informacji o typowych wzorcach klimatycznych i oczekiwanych warunkach (temperatura, opady, nasłonecznienie i wiatr). Symulowane dane pogodowe mają rozdzielczość przestrzenną około 30 km i mogą nie odzwierciedlać wszystkich lokalnych zjawisk pogodowych, takich jak burze, wiatry lokalne czy trąby powietrzne, ani też różnic występujących w obszarach miejskich, górskich czy przybrzeżnych.³

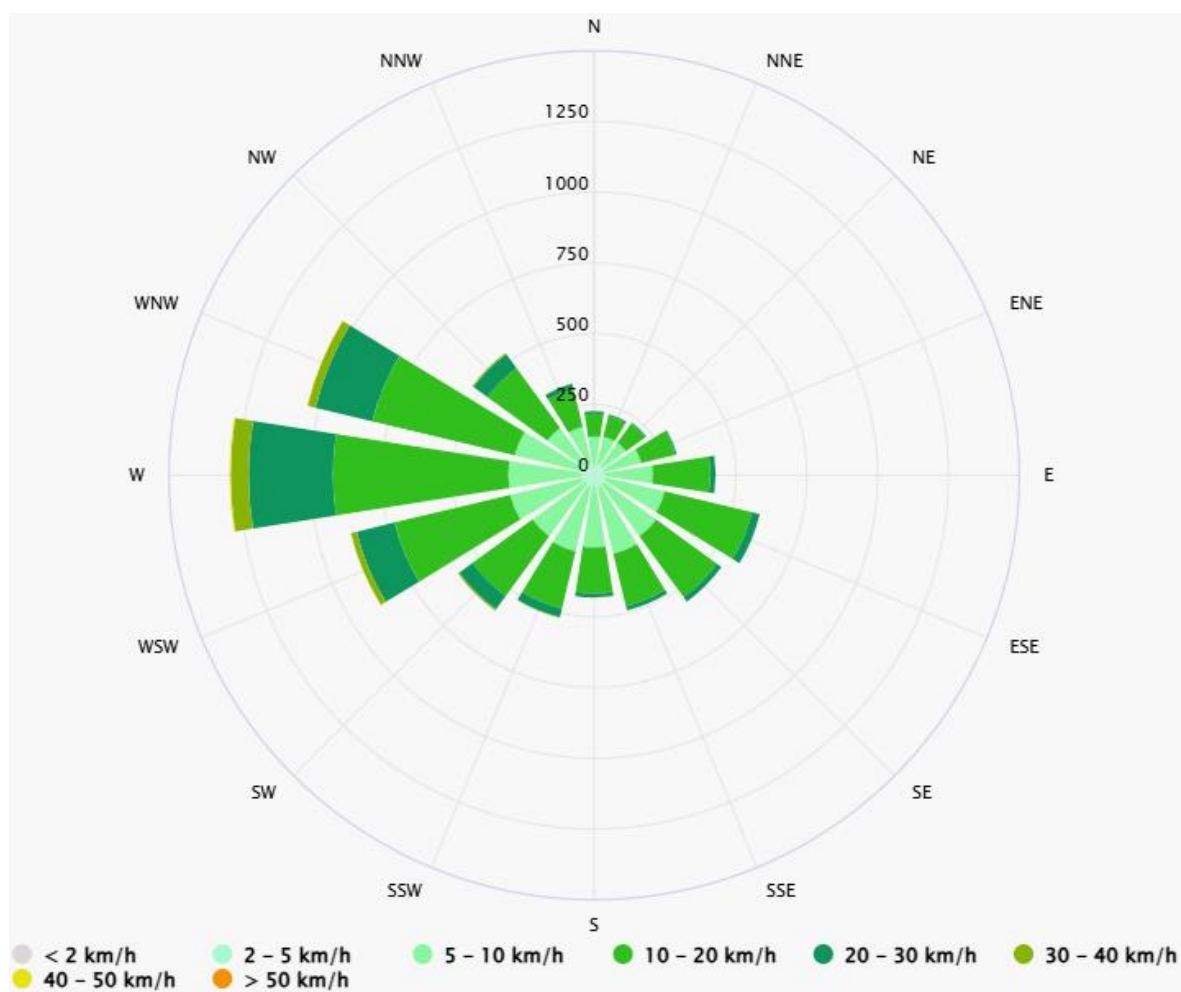

Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru występujące na terenie powiatu legnickiego

źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 08.04.2026 r.]

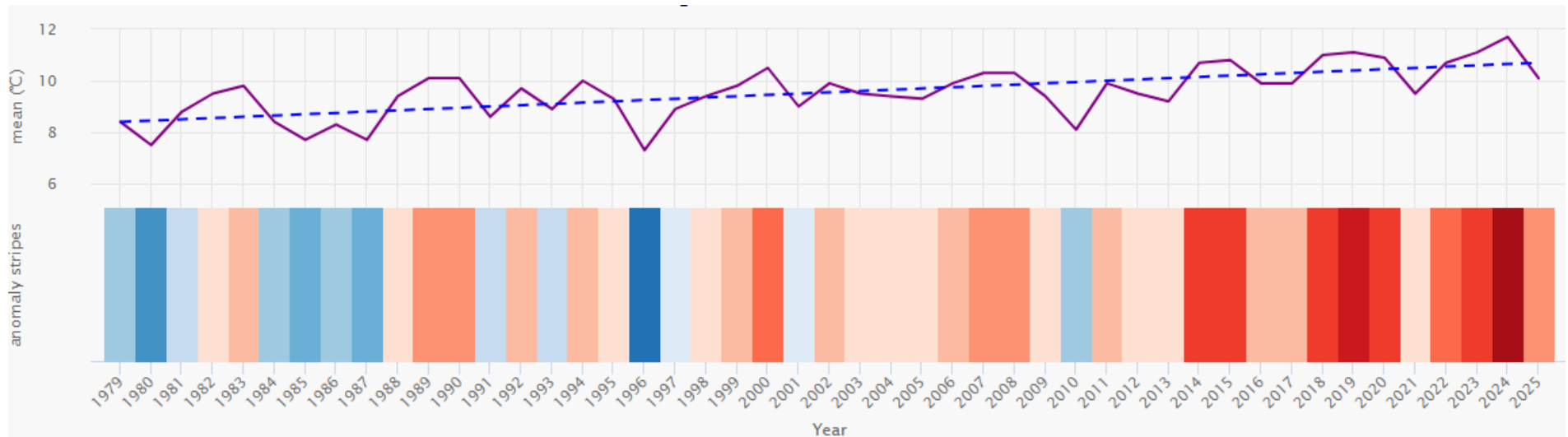
² Źródło: <https://powiat-legnicki.eu/region/geografia-regionu> [07.04.2026 r.]

³ <https://www.meteoblue.com/pl/> [data dostępu: 23.02.2026 r.]

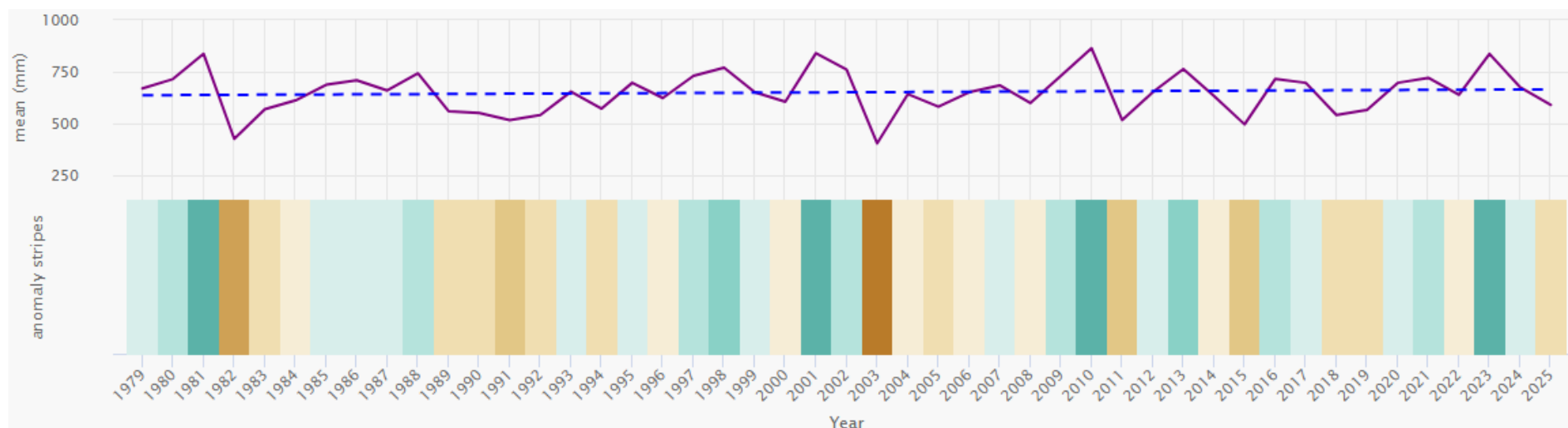
Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu legnickiego
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Poniższy wykres przedstawia szacunkową wartość średniej rocznej temperatury powiatu legnickiego. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, co oznacza, że trend temperatury jest dodatni i w powiecie robi się cieplej z powodu zmian klimatu.

Rysunek 6. Roczna zmiana temperatury na terenie powiatu legnickiego
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Natomiast poniższy wykres przedstawia roczną zmianę opadów.

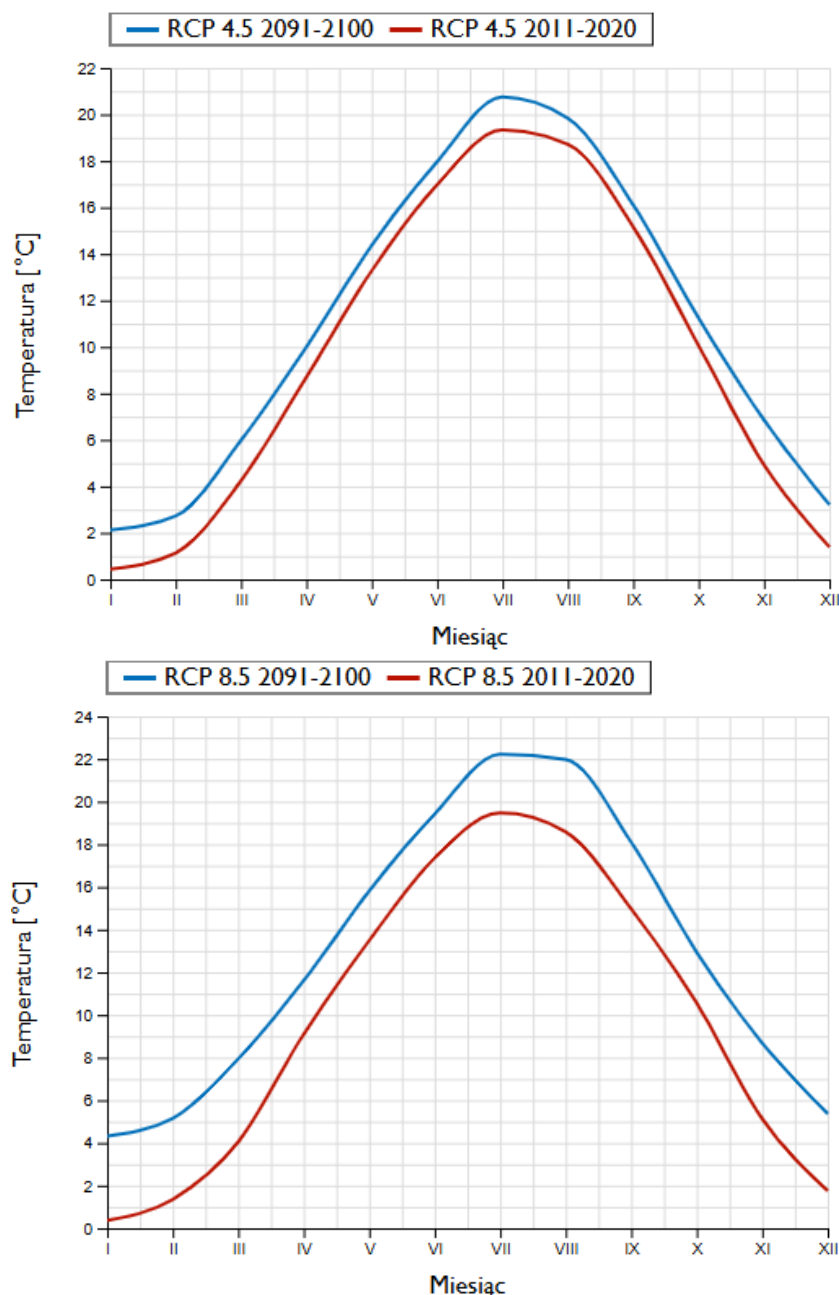

Rysunek 7. Roczna zmiana opadów na terenie powiatu legnickiego
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Górny wykres przedstawia szacunkową średnią sumę opadów. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Jeśli linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, to trend opadów jest pozytywny i w powiecie robi się coraz bardziej wilgotno z powodu zmian klimatu. Jeśli jest pozioma, to nie widać wyraźnego trendu, a jeśli spada, to warunki stają się z czasem coraz bardziej suche.

W dolnej części wykresu znajdują się tzw. paski opadów. Każdy kolorowy pasek reprezentuje sumę opadów w danym roku - zielony kolor oznacza lata bardziej wilgotne, a brązowy lata bardziej suche.

Poniższy rysunek przedstawia dwa scenariusze zmiany klimatu w powiecie legnickim. Takie scenariusze są przewidywane przy obecnym tempie wzrostu emisji gazów cieplarnianych (RCP 4.5⁴ oraz RCP 8.5⁵). Zgodnie z wykresami, w styczniu średnia temperatura powietrza może wzrosnąć o ok. 3-4°C.

Rysunek 8. Scenariusze zmian klimatu w powiecie legnickim

źródło: <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> [data dostępu: 10.03.2026 r.]

⁴ RCP 4.5 - Representative Concentration Pathways 4.5 [W/m²] Scenariusz zakładający wprowadzenie nowych technologii dla uzyskania wyższej niż obecnie redukcji emisji gazów cieplarnianych - w roku 2100 osiągnięcie koncentracji CO₂ nieprzekraczającej 580 ppm (względem 410 ppm w 2020 r.) oraz wymuszenia radiacyjnego 4.5 [W/m²]. Oznacza wzrost średniej temperatury Ziemi o 2.5°C względem epoki przedindustrialnej.

⁵ RCP 8.5 - Representative Concentration Pathways 8.5 [W/m²] Scenariusz zakładający utrzymanie aktualnego tempa wzrostu emisji gazów cieplarnianych, nazywany "business as usual" - w roku 2100 osiągnięcie koncentracji CO₂ na poziomie 1230 ppm (względem 410 ppm w 2020 r.) oraz wymuszenia radiacyjnego 8.5 [W/m²]. Oznacza wzrost średniej temperatury Ziemi o 4.5°C względem epoki przedindustrialnej.

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO₂).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

2.3.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2024 r., liczba ludności na terenie powiatu legnickiego wynosiła 54 967 osób, z czego 26 882 osób stanowiły kobiety, a 28 085 osób to mężczyźni. Gęstość zaludnienia w powiecie wynosiła 28,6 os/km².

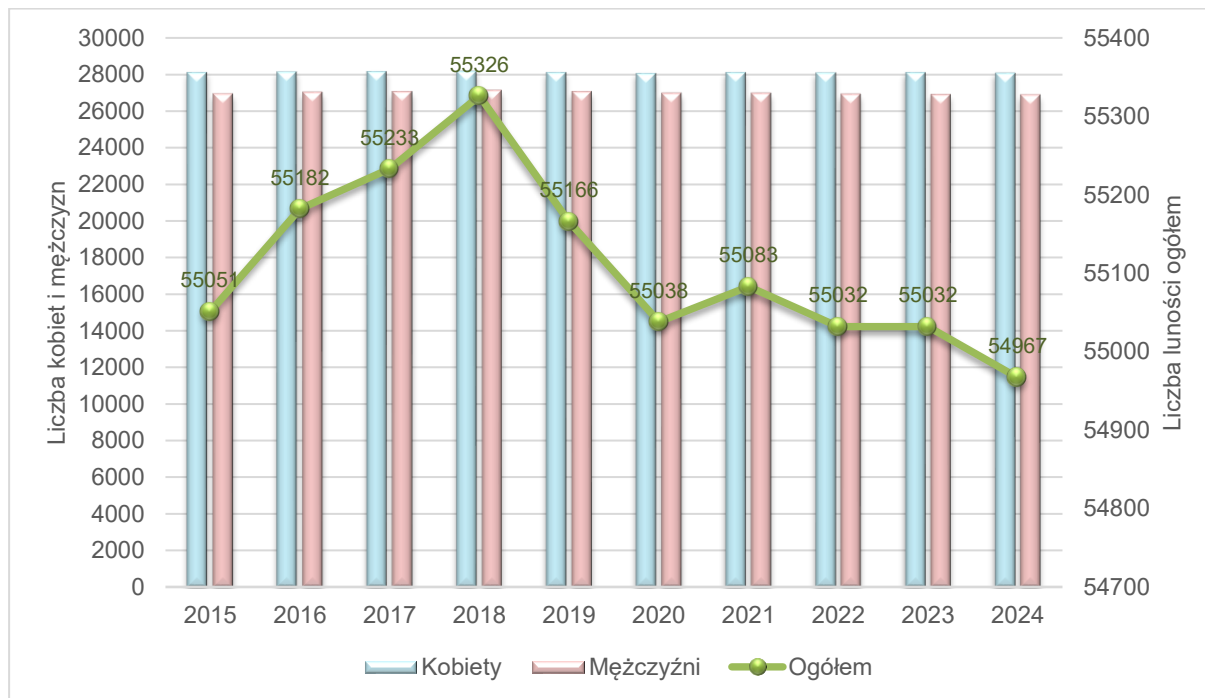
Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższych tabelach.

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu legnickiego

Ludność [os.]	
Liczba ludności ogółem	54 967
Liczba mężczyzn	26 882
Liczba kobiet	28 085
Wskaźnik ludności	
Ludność na 1 km ²	73,9
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	-1,2
Wskaźnik urbanizacji	28,6
Współczynnik feminizacji [os.]	104
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem [%]	
W wieku przedprodukcyjnym	18,5
W wieku produkcyjnym	57,8
W wieku poprodukcyjnym	23,7

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 10.03.2026 r.]

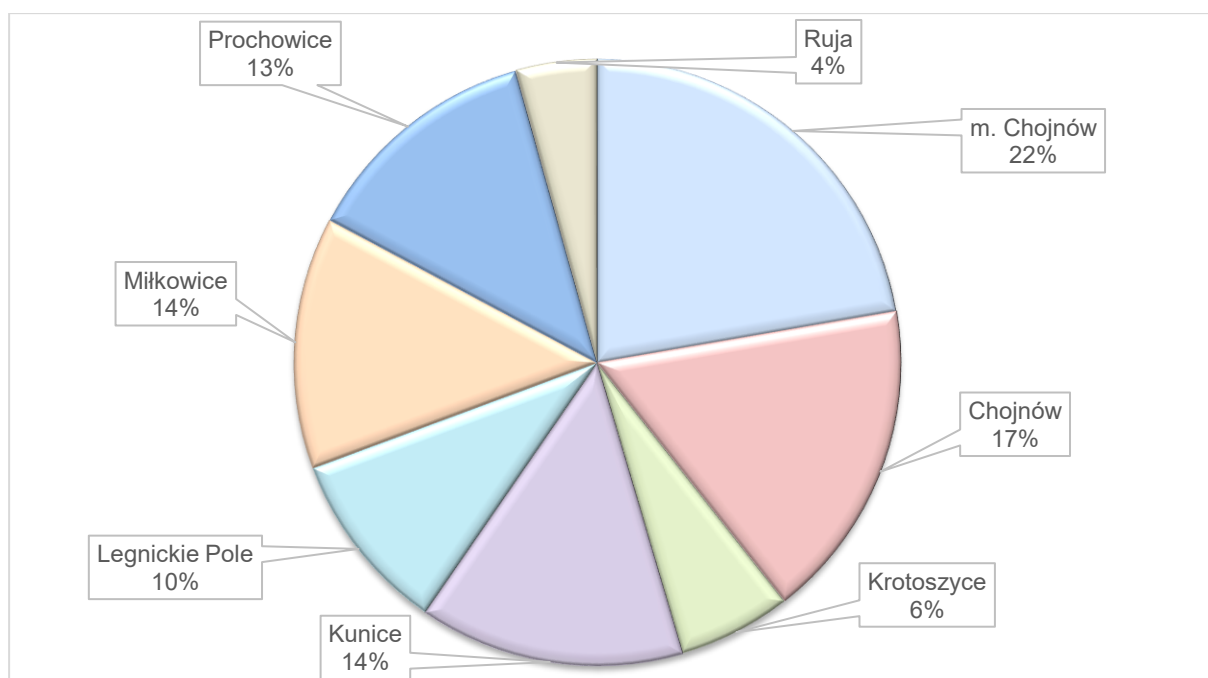
Na poniższym wykresie przedstawiono zmiany liczby ludności powiatu legnickiego z podziałem na kobiety i mężczyzn w latach 2015–2024. Dodatkowo zaprezentowano ogólną liczbę mieszkańców gminy.

Rysunek 9. Liczba ludności powiatu legnickiego w latach 2015-2024
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, stan na 31.12.2024 r.
 [data dostępu: 10.03.2026 r.]

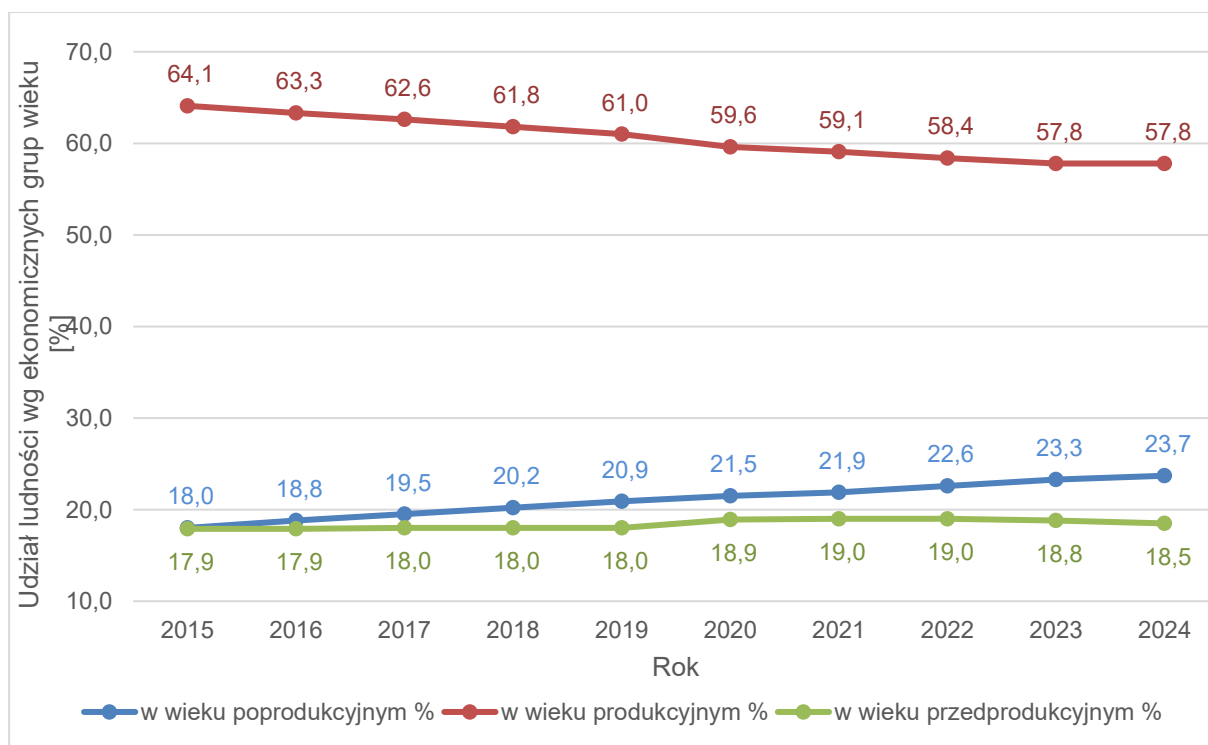
W latach 2015–2024 liczba ludności powiatu legnickiego utrzymywała się na zbliżonym poziomie, wykazując jednak niewielkie wahania. W analizowanym okresie najwyższą liczbę mieszkańców odnotowano w 2018 r., kiedy populacja powiatu wyniosła 55 326 osób. W kolejnych latach obserwowany jest stopniowy spadek liczby ludności, który w 2024 r. osiągnął poziom 54 967 mieszkańców.

Na poniższym rysunku przedstawiono udział ludności w poszczególnych gminach.

Rysunek 10. Udział ludności w poszczególnych gminach powiatu legnickiego w 2024 r.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS [data dostępu: 10.02.2026 r.]

Poniższy rysunek przedstawia udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.

Rysunek 11. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS [data dostępu: 10.03.2026 r.]

Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się we wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

3. Założenia Programu ochrony środowiska

Program ochrony środowiska dla powiatu legnickiego na lata 2026-2030 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami międzynarodowymi, krajowymi i wojewódzkimi.

1) Dokumenty międzynarodowe

- Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku
- Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ) (Dz.U.UE.L z 2001 Nr 197 str. 30)
- Pozostałe dokumenty o międzynarodowej randze

Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

2) Dokumenty krajowe

- Polityka ekologiczna państwa 2030

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M. P. z 2019 r, poz. 794)

- Strategia produktywności 2030

Uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia "Strategii produktywności 2030" (M.P. z 2022 r. poz. 926)

- Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030" (M.P. z 2019 r. poz.1150)

Uchwała nr 193 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030" (M.P. z 2023 r. poz.1214)

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku" (M.P. z 2019 r. poz.1054)

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030" (M.P. z 2019 r. poz. 1060)

- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Uchwała Nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030" (M.P. z 2020 r. poz. 1060)

- Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. (M. P. z 2021 r, poz. 264)

- Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Uchwała Nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028 (M.P. z 2023 r. poz. 702)

- Długookresowa Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Uchwała Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności Polska

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

- Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Załącznik nr 1 do Krajowego planu gospodarki odpadami 2028 przyjętego uchwałą nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.

- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry

- Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

- Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030
- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK)
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

3) Dokumenty wojewódzkie

- Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Uchwała Nr XLVII/939/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

Uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

- Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego 2024

Uchwała nr IV/42/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego

- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r.

Uchwała Nr XVII/415/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r.

- Program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych

Uchwała nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia programu ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Program ochrony środowiska dla powiatu legnickiego na lata 2026-2030 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Według założeń, przedstawionych w niniejszym dokumencie, realizacja Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program ochrony środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu legnickiego, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w powiecie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program ochrony środowiska*, a dowodów jego osiągania dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska Starosta Legnicki co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu Raport z realizacji programu ochrony środowiska). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w powiecie legnickim w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, pola elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb powiatu w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie powiatu legnickiego.

Na podstawie stanu środowiska przeprowadzono analizę SWOT. Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – strenghts (silne strony); **W** – weaknesses (słabe strony); **O** – opportunities (szanse), **T** – threats (zagrożenia). W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Na ich podstawie wyznaczono cele i kierunki interwencji, a także strategię ich realizacji na poziomie powiatu. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 9. *Cele Programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie*. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami powiatu legnickiego.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania Programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów Programu. Z tego powodu w rozdziale 10. *System realizacji Programu ochrony środowiska*, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 9. *Cele Programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie* przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

5. Ocena stanu środowiska na terenie powiatu legnickiego

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić:⁶

- A. ze względu na pochodzenie,
- B. ze względu na to w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji,
- C. ze względu na postać w jakiej zostały uwolnione do atmosfery.

A. Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić ze względu na pochodzenie na:

1) Źródła pochodzenia naturalnego:

- bagna (metan CH_4 , dwutlenek węgla CO_2 , siarkowodór H_2S , amoniak NH_3),
- pożary lasów (dwutlenek węgla CO_2 , tlenek węgla-CO, pył),
- gleby i skały ulegające erozji,
- wyładowania atmosferyczne (tlenki azotu NO_x),
- bakterie i inne organizmy (metan CH_4),
- roślinność i grzyby (pyłki, zarodniki).

2) Źródła pochodzenia antropogenicznego:

Większość zanieczyszczeń powietrza jest związana z działalnością człowieka. Antropogeniczne źródła można podzielić na różne kategorie w zależności od przyjętych kryteriów. Jednym z nich jest podział wg sektorów gospodarki, gdzie wyróżniamy cztery podstawowe kategorie:

- energetyczne – na które składają się procesy wydobywania (kopalnie, szyby wiertnicze) i spalania paliw,
- przemysłowe – przemysł ciężki (przeróbka ropy naftowej, hutnictwo, cementownie, przemysł chemii organicznej), metalurgiczny, produkcja i stosowanie rozpuszczalników, przemysł spożywczy, przemysł farmaceutyczny i inne,
- komunikacyjne – transport lądowy (samochodowy, kolejowy, powietrzny) i wodny,
- komunalno-bytowe – paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, zagospodarowywanie odpadów (składowiska odpadów, oczyszczalnie).

B. Podział źródeł ze względu na to, w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji:

- 1) punktowe (emisja z pojedynczych źródeł, najczęściej z wysokich kominów),
- 2) liniowe (np. szlaki komunikacyjne),
- 3) powierzchniowe (emisja z wielu różnorodnych źródeł, np. z obszarów zamieszkałych). Do źródeł powierzchniowych zalicza się źródła powodujące tzw. „niską emisję” – emisję pyłów i gazów do atmosfery z emitorów znajdujących się na wysokości do 40 m.

⁶ Źródło: <https://www.niebieskiatmoludek.pl/strefa-wiedzy/zrodla-zanieczyszczen-powietrza/>

C. Zanieczyszczenia powietrza ze względu na postać, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery można podzielić na:

- 1) zanieczyszczenia pierwotne, które występują w powietrzu w takiej postaci, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery,
- 2) zanieczyszczenia wtórne, będące produktami przemian fizycznych i reakcji chemicznych, zachodzących między składnikami atmosfery i jej zanieczyszczeniem (produkty tych reakcji są niekiedy bardziej szkodliwe od zanieczyszczeń pierwotnych) oraz pyłami uniesionymi ponownie do atmosfery po wcześniejszym osadzeniu na powierzchni ziemi.

Skład powietrza w troposferze cały czas się zmienia. Niektóre substancje znajdujące się w powietrzu są wysoce reaktywne tzn. mają większą skłonność do wchodzenia w reakcję z innymi substancjami w celu tworzenia nowych związków. Wówczas mogą się utworzyć tzw. zanieczyszczenia wtórne, które są szkodliwe dla naszego zdrowia i środowiska. Katalizatorem, który sprzyja procesom reakcji chemicznej lub je wywołuje, jest ciepło, w tym ciepło wytwarzane przez Słońce. Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Podstawowe rodzaje zanieczyszczeń powietrza wraz z ich źródłami zgromadzono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu
B(a)P	spalanie paliw, produkt uboczny spalania drewna i odpadów oraz produkcji koksu i stali
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne
NO _x (suma tlenków azotu)	spalanie paliw w wysokich temperaturach
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania
O ₃ (ozon troposferyczny)	powstaje w wyniku reakcji fotochemicznych tlenków azotu (NO _x) i lotnych związków organicznych (LZO) pod wpływem promieniowania słonecznego; może również występować w wyniku transportu ozonu ze stratosfery
Dioksyne	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	spalanie paliw kopalnych (węgiel, ropa naftowa, torf), dymy z zakładów przemysłowych i domowych kotłowni, spaliny samochodowe i ścieranie opon, duże awarie w przemyśle naftowym

źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://polskialarmsmogowy.pl/zdrowie/wplyw-na-zdrowie-pm10-pm2-5-bap-wwa/>, <https://www.concawe.eu/wp-content/uploads/2017/09/Polish-Jakosc-powietrza-wprowadzenie.pdf>

Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Tabela 3. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych

Zanieczyszczenia	Skutki dla środowiska i żywych organizmów
Pył zawieszony	PM – czyli pył zawieszony są to cząstki unoszące się w powietrzu, między innymi sól morską, tzw. czarny węgiel (głównie drobiny węgla w czystej postaci), pył oraz skroplone cząstki niektórych substancji chemicznych. W zależności od rozmiaru tych cząstek wyróżnić można: PM _{2,5} – cząstki o średnicy do 2,5 µm, czyli do 2,5 tysięcznych milimetra. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uważa PM _{2,5} za najbardziej szkodliwe dla człowieka zanieczyszczenie atmosferyczne. Do jego negatywnych skutków na organizm człowieka można zaliczyć choroby układu krążenia (miażdżyca) i układu oddechowego (podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych, choroby alergiczne, astma, nowotwory płuc, gardła i krtani) oraz skrócenie średniej długości życia nawet o 8 miesięcy. Średnioroczne dopuszczalne stężenie PM _{2,5} ustalono na poziomie 20 µg/m ³ (od 2020 r.). Wcześniej (do 2020 r.) dawka ta była wyższa o 5 µg/m ³ . PM ₁₀ – to cząstki o średnicy do 10 µm, będące mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych zawierających substancje toksyczne (m.in. benzo(a)piren, metale ciężkie oraz dioksyny i furany). Podobnie jak PM _{2,5} wpływają one niekorzystnie na układy oddechowy i krążenia, mogą powodować m.in. problemy z oddychaniem, zapalenie płuc i zapalenie oskrzeli. Dopuszczalna dzienna dawka tego zanieczyszczenia to 50 µg/m ³ (nie może zostać przekroczona więcej niż 35 razy w roku), a średnioroczna – 40 µg/m ³ .
B(a)P	Benzo(a)piren powoduje raka płuc, problemy z oddychaniem oraz podrażnienie oczu, nosa i gardła. Jego stężenie w powietrzu nie powinno przekraczać 1 ng/m ³ (czyli 0,001 µg/m ³).
Dwutlenek siarki	Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zmniejszenie wydolności dróg oddechowych.
Tlenki azotu	Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkadza komórki układu immunologicznego w płucach.
Dioksyny	Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne takie jak trądzik chlorowy.
Tlenek węgla	Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobiną tworząc karboksyhemoglobinę, która nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem tlenu węgla może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.
Ozon	Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.
WWA	Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodarami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszając odpowiedź immunologiczną organizmu. Do najbardziej narażonych tkanek organizmu ludzkiego należą: nabłonek, szpik kostny, jądra i tkanki układu chłonnego.

źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://ideologia.pl/przyczyny-i-skutki-zanieczyszczenia-powietrza/>

5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu legnickiego

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie dolnośląskim jest emisja antropogeniczna. W zakresie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu największy udział stanowi emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), w zakresie tlenków azotu jest to emisja z transportu (emisja liniowa), w odniesieniu do tlenków siarki największa emisja pochodzi z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma również wpływ emisji z obszaru Polski oraz Europy.

Istotnym źródłem emisji w województwie dolnośląskim jest transport drogowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych pojazdów. Transport drogowy ma znaczący udział w emisji całkowitej tlenków azotu (NO_x) w województwie dolnośląskim. W skali całego kraju województwo dolnośląskie odpowiada za 8,7% emisji ww. zanieczyszczeń z transportu drogowego.

Do lokalnych źródeł emisji zanieczyszczeń zalicza się emisję komunalno-bytową tzw. „niską emisję”, która pochodzi z domów ogrzewanych indywidualnie paliwami stałymi. Sektor ten odpowiada głównie za emisję pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu.⁷

1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Spalanie paliw kopalnych (węgiel kamienny, gaz ziemny, olej lekki) i produkcja energii stanowi jeden z najbardziej niekorzystnych dla środowiska rodzajów działalności człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców.⁸

System ciepłowniczy

Na terenie miasta Chojnowa funkcjonuje sieć ciepłownicza obejmująca południową część miasta, obsługiwana przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A. Równocześnie na obszarze miasta działa kilkadziesiąt lokalnych kotłowni, zasilających pojedyncze wspólnoty mieszkaniowe oraz obiekty użyteczności publicznej.

Poza zorganizowanymi systemami zaopatrzenia w ciepło, na terenie powiatu legnickiego dominują lokalne i indywidualne źródła ogrzewania, oparte głównie na kotłach na paliwa stałe, a także gazowych i olejowych.

W poniższej tabeli przedstawiono informacje dotyczące sieci ciepłowniczej w latach 2022-2024 na terenie powiatu legnickiego zgodnie z GUS.

⁷ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2024

⁸ Źródło: <https://www.eea.europa.eu/pl/publications/sygnaly-eea-2017-ksztaltowanie-przyszlosci>

Tabela 4. Sieć ciepłownicza na terenie powiatu legnickiego w latach 2021-2024

Parametr		Jednostka	Rok			
			2021	2022	2023	2024
Kotłownie ogółem		szt.	46	43	47	46
Kotłownie w spółdzielniach mieszkaniowych		szt.	3	3	3	3
Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej ogółem		km	1,7	1,7	1,7	1,7
Długość przyłączy do budynków		km	1,1	1,1	1,1	1,1
Sprzedaż energii ciepłej w ciągu roku	ogółem	GJ	30 563	25 354	25 612	25 206
	budynki mieszkalne		29 412	24 485	23 513	22 964
	urzędy i instytucje		1 151	869	2 099	2 242
	w miastach; ogółem		30 563	25 354	24 321	23 838
	na wsi; ogółem		0	0	1 291	1 368

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

System gazowniczy

Operatorem oraz właścicielem infrastruktury gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział Zakład Gazowniczy we Wrocławiu.

Zgodnie z danymi PSG tylko w gminie Ruja nie prowadzi się dystrybucji gazu.

W poniższych tabelach przedstawiono poziom zgazyfikowania gmin powiatu legnickiego oraz podstawowe parametry sieci gazowniczej.

Tabela 5. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie legnickim

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji gazowych w % ogółu ludności [%]			
		Rok			
		2021	2022	2023	2024
1.	m. Chojnów	96,7	96,7	96,7	96,6
2.	Chojnów	1,6	1,9	2,0	2,1
3.	Krotoszyce	31,8	32,1	32,3	32,3
4.	Kunice	78,3	78,1	78,2	77,6
5.	Legnickie Pole	0,8	0,8	0,8	0,8
6.	Miłkowice	5,1	5,8	6,1	6,5
7.	Prochowice	38,6	40,2	40,4	40,9
8.	Ruja	0,4	0,4	0,0	0,0
POWIAT LEGNICKI		40,9	41,1	41,1	41,0

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Tabela 6. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie powiatu legnickiego

Wskaźnik		Jednostka	Rok			
			2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci ogółem		m	351 704	358 894	356 940	350 442
Czynne przyłącza gazowe	do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	m	4 108	4 267	4 304	4 433
	do budynków mieszkalnych		3 396	3 497	3 535	3 558
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	ogółem	szt.	7 716	7 801	8 289	8 408
	ogrzewający mieszkania gazem		4 098	4 184	4 288	4 435
Zużycie gazu	przez gospodarstwa domowe	MWh	64 660,1	65 001,8	57 954,5	60 273,1
	na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe		58 068,3	58 608	49 366,8	52 487,5

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Ponadto, mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan.

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Na terenie powiatu legnickiego funkcjonuje 8 podmiotów posiadających pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydanych przez Starostę Legnickiego.

W poniższej tabeli przedstawiono emisję zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2021-2024 na terenie powiatu legnickiego.

Tabela 7. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych

Emisja	Rok	2021	2022	2023	2024
Emisja zanieczyszczeń gazowych					
ogółem [t/r]		42 684	37 827	30 896	28 568
ogółem (bez dwutlenku węgla) [t/r]		90	78	80	76
dwutlenek siarki [t/r]		8	10	5	5
tlenki azotu [t/r]		44	39	32	21
tlenek węgla [t/r]		20	10	10	8
dwutlenek węgla [t/r]		42 594	37 749	30 816	28 492
Emisja zanieczyszczeń pyłowych					
ogółem [t/r]		2	2	3	3
ze spalania paliw [t/r]		2	2	3	3

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Na podstawie przedstawionych danych za lata 2021–2024 można stwierdzić, że emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu legnickiego wykazuje tendencję spadkową w zakresie emisji gazowych. Całkowita emisja zanieczyszczeń gazowych zmniejszyła się z poziomu 42 684 t/r w 2021 r. do 28 568 t/r w 2024 r., co świadczy o stopniowej poprawie efektywności technologicznej oraz wdrażaniu rozwiązań ograniczających emisję.

Analogiczny trend spadkowy obserwowany jest w przypadku kluczowych substancji, takich jak tlenki azotu oraz tlenek węgla. Emisja dwutlenku siarki utrzymuje się na stosunkowo niskim i stabilnym poziomie, co wskazuje na ograniczenie wpływu tego rodzaju zanieczyszczeń.

W zakresie emisji pyłowych nie odnotowano istotnych zmian – emisja utrzymuje się na niskim, stabilnym poziomie (2–3 t/r), co świadczy o skuteczności stosowanych technologii odpylania.

Pomimo pozytywnych trendów, należy podkreślić, że emisja dwutlenku węgla, stanowiąca główny składnik emisji gazowych, nadal pozostaje na wysokim poziomie, co wskazuje na potrzebę dalszych działań w kierunku dekarbonizacji gospodarki i zwiększania udziału niskoemisyjnych źródeł energii.

Obowiązujące pozwolenia zintegrowane, dla których organem jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Obowiązujące pozwolenia zintegrowane dla których organem właściwym jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego

Podmiot prowadzący	Lokalizacja instalacji	Rodzaj instalacji
AKTIW Sp. z o. o. ul. Główna 15, 58-312 Stare Bogaczowice	Ferma drobiu w Miłkowicach ul. Cmentarna 4, 59-222 Miłkowice	Instalacja do chowu drobiu o maksymalnej liczbie stanowisk dla kur niosek w odchowcie wynoszącej 635 000 sztuk (2 540 DJP)
PPHU EKOPROD MACIEJEWSKI & SZCZUCKI SPÓŁKA KOMANDYTOWA ul. Przemysłowa 2-3, 59-241 Koskowice	Zakład Recyklingu Materiałowego w Koskowicach	Instalacja do odzysku oleju i neutralizacji odpadów ciekłych w procesie przetwarzania odpadów ciekłych metodami fizykochemicznymi, instalacji do odzysku metali ze szlamów metodą płukania i odsączania, instalacji do odzysku opakowań metodą mycia ciśnieniowo-ręcznego oraz instalacja do odzysku opakowań metodą ręcznomechaniczną

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

Na terenie powiatu legnickiego występują 3 instalacje objęte pozwoleniami zintegrowanymi wydanymi przez Starostę Legnickiego.

Tabela 9. Obowiązujące pozwolenia zintegrowane dla których organem właściwym jest Starosta Legnicki

Podmiot prowadzący	Lokalizacja instalacji	Rodzaj instalacji
Sonac Osetnica Sp. z o.o.	Osetnica 1C, 59-225 Chojnów	Instalacja do unieszkodliwiania/odzysku produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego o zdolności powyżej 10 Mg/dobę
Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o.	ul. Ceramiczna 1, 59-216 Kunice	Instalacja do produkcji wyrobów ceramicznych (dachówek) poprzez wypalanie, o zdolności powyżej 75 Mg/dobę
Jajo-Wojciechowicz Sp. z o.o.	Kwiatkowie 69A, dz. nr 124/6, gmina Prochowice	Instalacja do chowu i hodowli drobiu powyżej 40 000 stanowisk

źródło: Starostwo Powiatowe w Legnicy

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie powiatu legnickiego obejmuje:

- transport samochodowy,
- transport kolejowy,
- komunikację publiczną.

Transport samochodowy

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie powiatu nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań po stronie infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:⁹

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport jest uciążliwy dla środowiska naturalnego. W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów

⁹ Źródło: Strefy Czystego Transportu w polskich miastach Dlaczego potrzebujemy czystego powietrza?, 1. Transport jako źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, Warszawa 2023

do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

źródło: Jakubowski, J. (1976). Motoryzacja a środowisko. Warszawa: Wydawnictwo Komunikacji i Łączności

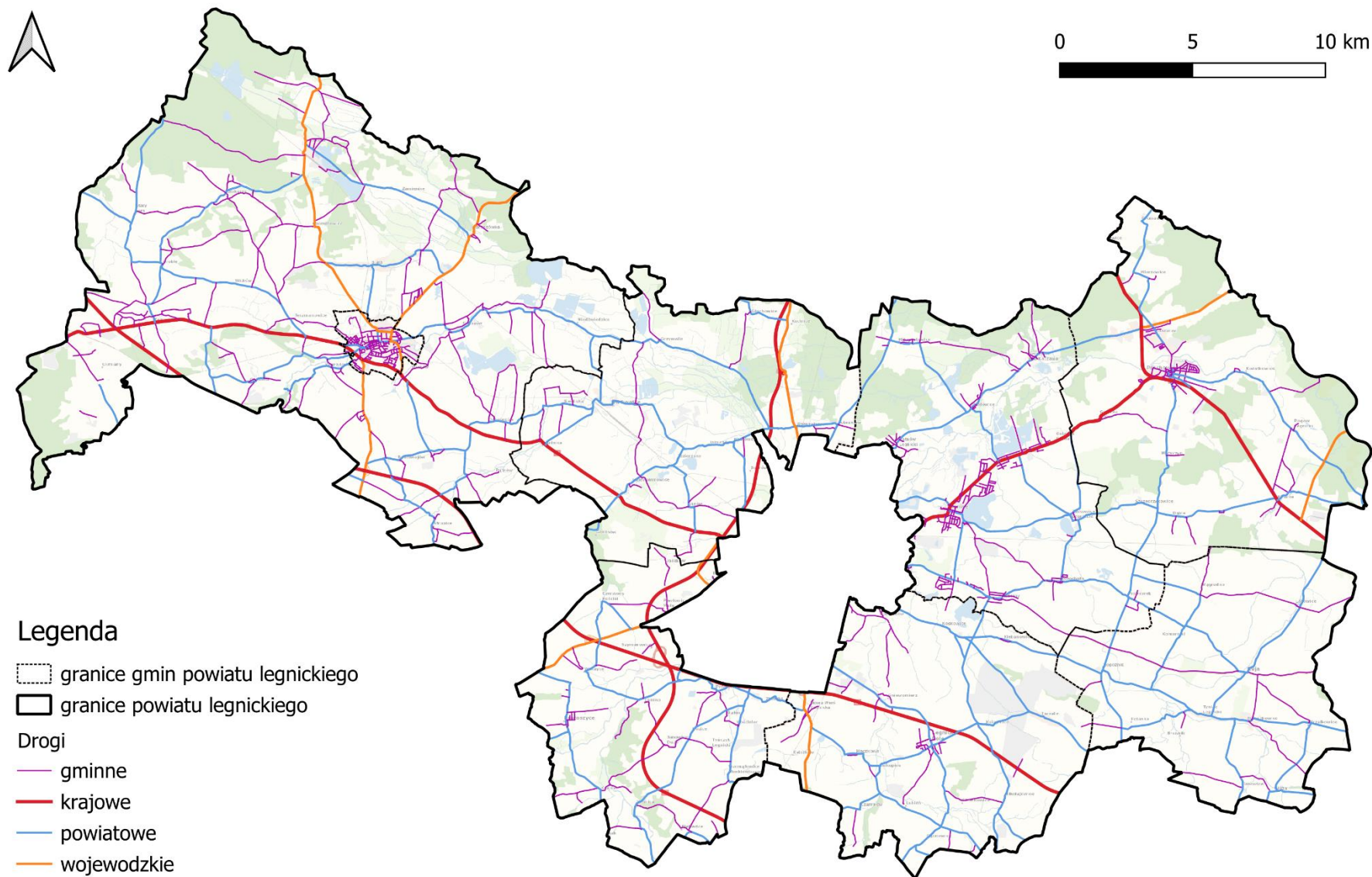
Powiat legnicki posiada sieć drogową, która składa się z:

- dróg krajowych:¹⁰
 - A4 o łącznej długości 30,025 km:
 - w pikietażu od 60,604 do 65,297 o długości 4,693 km;
 - w pikietażu od 72,705 do 78,588 o długości 5,883 km;
 - w pikietażu od 82,791 do 91,847 o długości 9,056 km;
 - w pikietażu od 92,518 do 102,911 o długości 10,393 km;
 - nr 36 o długości 4,200 km w pikietażu od 0,000 do 4,200;
 - nr 94 o łącznej długości 45,107 km:
 - w pikietażu od 0,000 do 25,223 o długości 25,223 km;
 - w pikietażu od 32,718 do 52,602 o długości 19,884 km;
 - nr 94d o długości 1,941 km w pikietażu od 55,446 do 57,387;
 - S3a o łącznej długości 22,527 km:
 - w pikietażu od 285,264 do 290,710 o długości 5,446 km;
 - w pikietażu od 291,255 do 293,556 o długości 2,301 km;
 - w pikietażu od 293,876 do 294,865 o długości 0,989 km;
 - w pikietażu od 295,141 do 299,332 o długości 4,191 km;
 - w pikietażu od 299,537 do 309,137 o długości 9,600 km;
- dróg wojewódzkich o łącznej długości ok. 51,016 km
 - DW 292 o długości 3,597 km;
 - DW 320 o długości 3,857 km;
 - DW 328 o długości 18,908 km;
 - DW 333 o długości 7,841 km
 - DW 335 o długości 7,619 km

¹⁰ Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Wrocław

- DW 338 o długości 3,877 km
- DW 364 o długości 5,317 km
- 63 dróg powiatowych o łącznej długości 349,353 km;
- dróg gminnych:¹¹
 - o nawierzchni twardej – dł. 183,0 km;
 - o nawierzchni twardej ulepszonej – dł. 160,1 km;
 - o nawierzchni gruntowej – dł. 181,1 km;
- dróg lokalnych.

¹¹ Źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

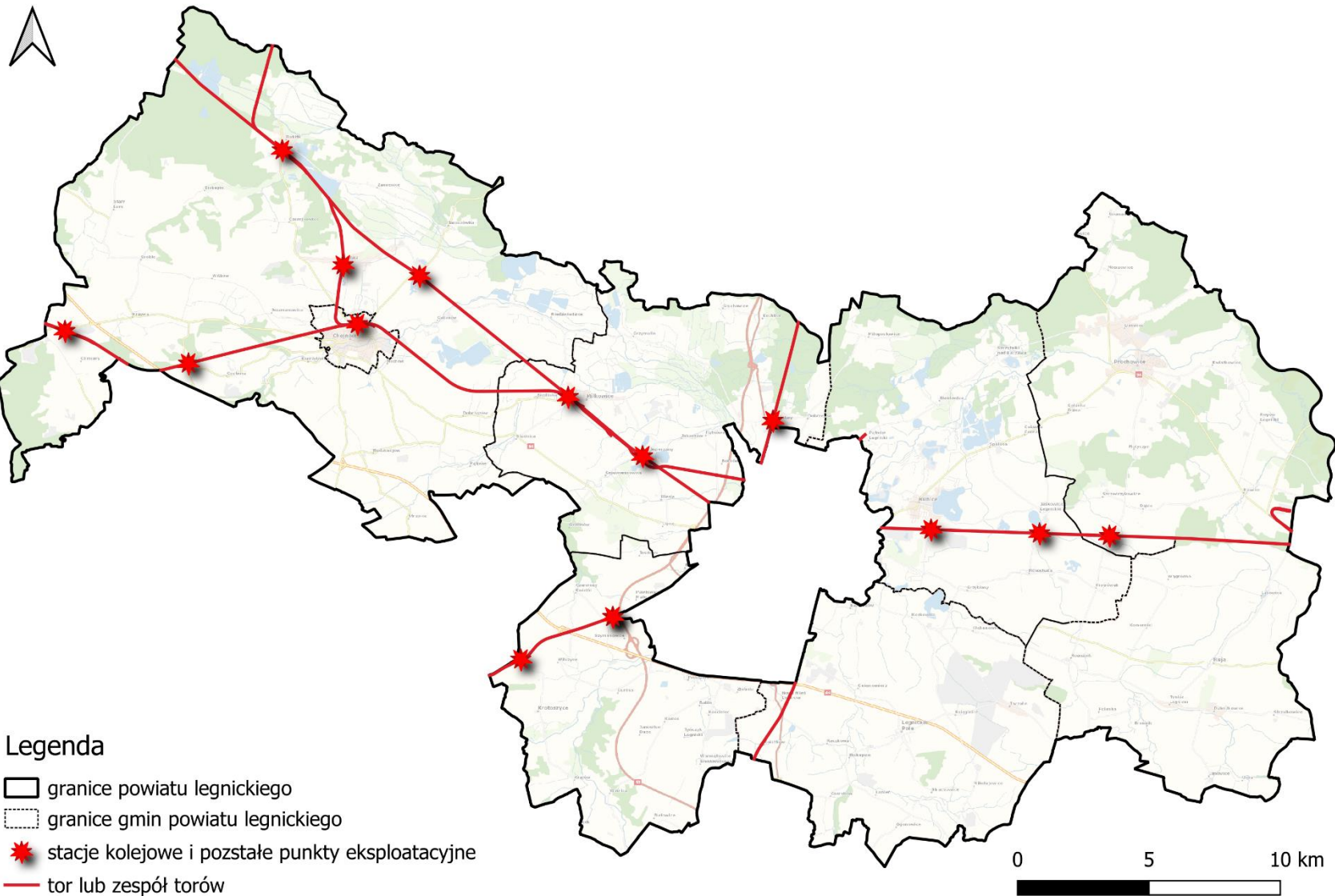

Rysunek 12. Układ dróg na terenie powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Transport kolejowy

W powiecie legnickim występuje gęsta sieć kolejowa o znaczeniu międzynarodowym, regionalnym i lokalnym. Są to następujące linie kolejowe:

- linia E30 relacji Lipsk - Kijów (zelektryfikowana, zmodernizowana);
- linia Wrocław - Berlin (częściowo zelektryfikowana);
- linia Legnica - Głogów (zelektryfikowana);
- linia Legnica - Marciszów (częściowo zelektryfikowana);
- linia Legnica - Jaworzyna Śl. (częściowo zelektryfikowana);
- linia Miłkowice - Legnica (obwodowa, zelektryfikowana);
- linia Przemków - Chojnów - Złotoryja (nieczynna);
- linia Legnica - Ścinawa (nieczynna).

Rysunek 13. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Komunikacja publiczna

Zgodnie z danymi GUS, stan na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu legnickiego zlokalizowane były 341 przystanki autobusowe.

Na terenie powiatu legnickiego transport autobusowy realizowany jest przez różnych przewoźników publicznych i prywatnych. W części relacji, zwłaszcza w strefach przyległych do większych ośrodków miejskich funkcjonują połączenia organizowane w ramach komunikacji miejskiej lub podmiejskiej, jednak zasadnicza część systemu opiera się na przewozach regionalnych i lokalnych.

Drogi dla rowerów

Szczegółowe dane odnośnie dróg rowerowych w powiecie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu legnickiego

Gmina	Rok			
	2021	2022	2023	2024
m. Chojnów	-	-	-	-
Chojnów	-	-	-	-
Krotoszyce	-	-	-	-
Kunice	2,8	3,2	3,2	3,2
Legnickie Pole	0,9	0,9	0,9	0,9
Miłkowice	0,1	0,1	0,1	0,1
Prochowice	1,2	2,2	7,3	7,3
Ruja	-	-	-	-
POWIAT LEGNICKI	5,0	6,4	11,5	11,5

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [stan na dzień 08.04.2026 r.]

W powiecie legnickim funkcjonują szlaki rowerowe które zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Szlaki rowerowe na terenie powiatu legnickiego

Lp.	Nazwa	Trasa	Długość
1.	SZLAK ROWEROWY „KLASZTORYNY” - zielony	Trasa: 0,0 km Winnica – 1,5 km Słup – 6,0km Przybyłowice – 1,0 km Małuszów – 3,1 km Czarnków – 1,8 km Lubień – 6,6 km Legnickie Pole – 2,8 Grzybiany – 3,0 km Rosochata – 1,5 km Jaśkowice – 3,0 km Motyczyn – 4,0 km Prochowice – 2,5 km Kwiatkowice, Rogów – 4,0 km Lubiąż	41 km
2.	SZLAK ROWEROWY „POJEZIERZY” - czerwony	Trasa: 0,0 km Grzybiany – 3,5 km Kunice – 4,0 km Dobrzejów – 6,0 km Miłogostowice – 4,0 km Raszkówka	18 km
3.	SZLAK ROWEROWY „WYSOKA DROGA” - niebieski	Trasa: 0,0 km Legnica – 3,0 km Ziemnice – 1,5 km Grzybiany – 10,6 km Ruja – 3,9 km Kwietno	19 km
4.	SZLAK ROWEROWY „BITWY NAD KACZAWĄ” - czerwony	Trasa: Dunino – 4,3 km Krajów – 2,0 km Winnica – 2,9 km Bielowice – 3,0 km Warmatowice Sienkiewiczowskie – 2,4 km Tyńczyk – 2,5 km Janowice Duże – 2,9 km Dunino	20 km

Lp.	Nazwa	Trasa	Długość
5.	SZLAK ROWEROWY "NASZYCH PRZODKÓW" - zielony	Trasa: 0,0 km Dunino – 4,3 km Krajów – 2,5 km Janowice Duże – 2,9 km Dunino	10 km
6.	SZLAK ROWEROWY ROKITKI – POLKOWICE – WOJSZYN - żółty, (częściowo utwardzony)	Trasa: 0,0 km Rokitki – 12,6 km Chocianowice – 10,7 km Nowa Wieś Lubińska – 9,7 km Polkowice – 9,6 km Duża Wólka – 4,7 km Grębocice – 3,3 km Przedmoście – 2,4 km Borek – 2,7 km Wojszyn	56 km
7.	SZLAK ROWEROWY ROKITKI	Trasa: 0,0 km Rokitki – 7,5 km Modła – 5,5 km Biskupin – 5,0 km Jerzmanowice – 5,4 km Czernikowice – 3,0 km Rokitki	27 km
8.	SZLAK ROWEROWY ROKITKI - JAROSZÓWKA,	Trasa: 0,0 km Rokitki – 4,6km Zamienice – 5,4 km Michałów – 3,8 km Jaroszówka	14 km
9.	SZLAK ROWEROWY „KASZTELAŃSKI” – projekt	Trasa: 0,0 km Legnica – 4,2 km Czerwony Kościół – 5,5 km Gierałtowice – 2,0 km Brennik – 3,0 km Wysok – 2,7 km Nowa Wieś Złotoryjska – 4,0 km Uniejowice – 4,3 km Grodziec (podzamcze)	26 km
10.	SZLAK ROWEROWY „WAŁ OKMIAŃSKI” - czarny	Trasa: 0,0 km Grodziec (podzamcze) – 3,7 km Jurków – 2,5 km Garnczary – 3,0 km Wieża Obserwacyjna – 5,0 km Okmiany (PKP)	15 km
11.	SZLAK ROWEROWY „NAD CZARNĄ WODĄ” - projekt	Trasa: 0,0 km Legnica (Kąpielisko Północne) – 4,2 km Ulesie – 2,0 km Jezierzany (PKP) – 1,0 km OWS Jezierzany – 3,6 km Miłkowice –(PKP) – 3,5 km Niedźwiedzice – 2,8 km Bukówna – 5,5 km Jaroszówka	23km
12.	SZLAK ROWEROWY „BITWY LEGNICKIEJ 1241 r.” - projekt	Trasa: 0,0 km Legnica (Zamek Piastowski) – 6,00 km Bartoszków (Szkoła Podstawowa) – 5,8 km Legnickie Pole	12 km
13.	SZLAK ROWEROWY „DOLINA KACZAWY” - projekt	Trasa: 0,0 km Legnica – 3,2 km Pątnów Legnicki - 4,1 km Bieniowie – 2,4 km Szczytniki – 4,5 km Lisowice – 1,9 km Prochowice	17 km
14.	SZLAK ROWEROWY „CYSTERSÓW” – projekt	Trasa: 0,0 km Legnica (Przybków) – 2,6 km Kościelec – 2,0 km Kozice – 5,0 km Winnica – 1,4 km Słup – 1,5 km Chroślice – 2,5 km Męcinka, Bogaczów	15 km
15.	SZLAK ROWEROWY „NAD LUBIATÓWKĄ” (szlak łącznikowy) – projekt	Trasa: 0,0 km Czerwony Kościół – 3,8 km Lubiatów – 2,2 km Goślinów – 2,5 km Gniewomirowice – 1,2 km Jezierzany (PKP) – 0,8 km OWS „Jezierzany”	11 km
16.	SZLAK ZABYTEKÓW - znaki żółte	Trasa: 0,0 km Wilczyce PKP - 1,0 km Wilczyce (!"Szlak Polskiej Miedzi"-niebieski) - 3,3 km Dunino (!"Szlak Dookoła Legnicy"-żółty) - 6,8 km Krajów - 8,5 km Winnica - 11,5 km	12 km
17.	SZLAK BITWY 1241 r. - znaki czerwone	Trasa: 0,0 km LEGNICA (PKP, MPK) - Legnica-osiedle Piekary - 5,5 km Bartoszków - 7,0 km węzeł szlaków (!"Szlak Dookoła Legnicy"-żółty) - 12,0 km Legnickie Pole (MPK	12 km
18.	Szlak Zemnice-Grzybiany (utwardzony)	Trasa: 0.0 km Zimnice- 1,0 km Grzybiany	1 km
19.	Szlak Jerzmanowice - Biskupin Kolonia (częściowo utwardzony)	Trasa: 0.0 km Jerzmanowice - 6.0 km Biskupin - 19 km - Biskupin Kolonia	19 km
Razem			367 km

źródło: <https://powiat-legnicki.eu/region/turystyka/szlaki-rowerowe>

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównym źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- stosowanie paliw wysokoemisyjnych w starych, o niskiej sprawności urządzeniach grzewczych,
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych,
- zły stan techniczny znacznej części kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych.

Zanieczyszczenia z tzw. niskiej emisji mają największy wpływ na stan jakości powietrza. Szczególny wzrost zanieczyszczeń z palenisk domowych odczuwany jest w sezonie grzewczym. Zjawisku sprzyja tzw. inwersja termiczna oraz niska temperatura powietrza i bezwietrzne dni. Wzrasta wtedy stężenie zanieczyszczeń głównie takich jak: B(a)P oraz pył zawieszony PM10 i PM2,5.

5) Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana¹²

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. odgazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji”,
- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu),
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów zmagazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania,
- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy,
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie,

¹² Źródło: <https://wszystkooemisjach.pl/69/emisja-niezorganizowana-dokumenty-referencyjne-bat>

- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek,
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych,
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odстойniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

5.1.3 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego wyznaczono strefy:

- Aglomeracja Wrocławska,
- Miasto Legnica,
- Miasto Wałbrzych,
- Strefa dolnośląska – do której należy powiat legnicki.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 r. poz. 2279). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

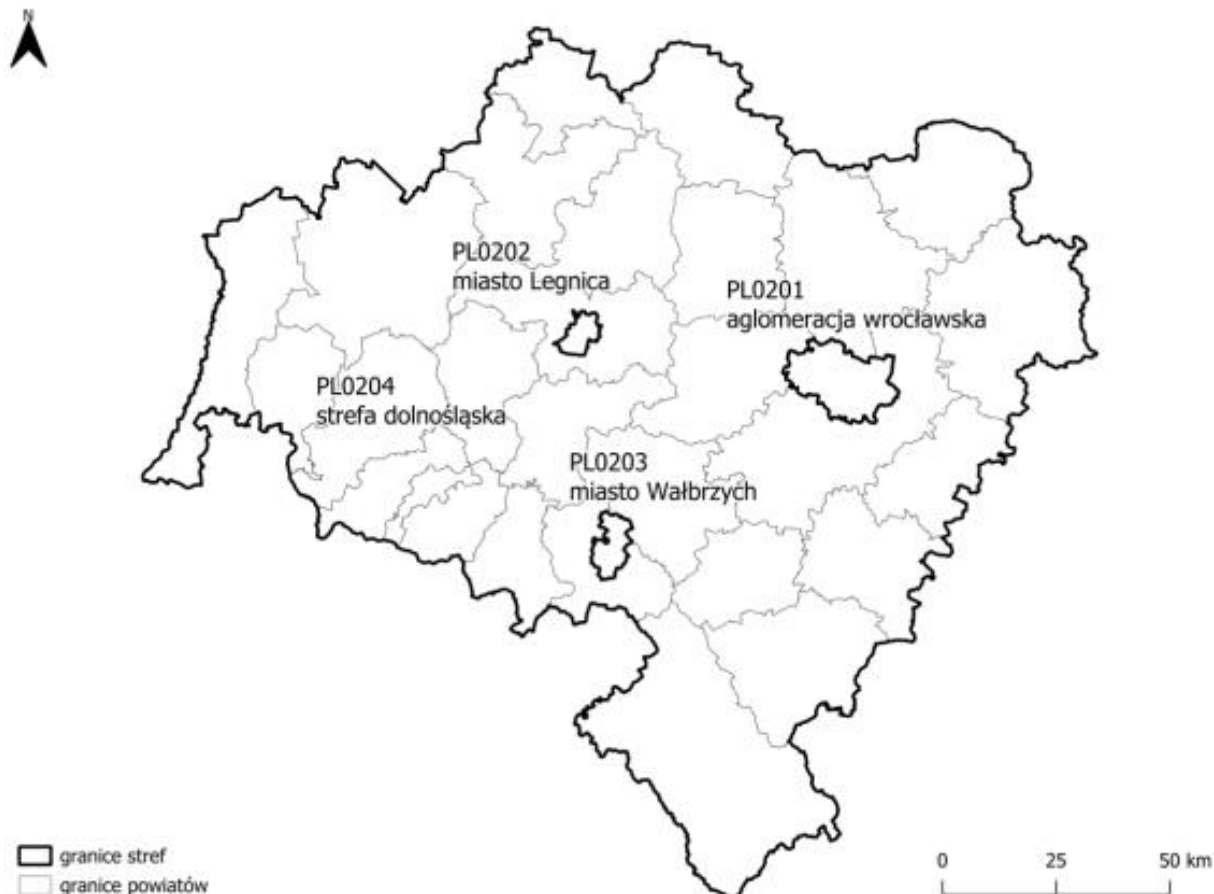
Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ozon O₃,
- pył PM₁₀,
- pył PM_{2,5},
- ołów Pb w PM₁₀,
- arsen As w PM₁₀,
- kadm Cd w PM₁₀,
- nikiel Ni w PM₁₀,

- benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Rysunek 14. Podział województwa dolnośląskiego na strefy ochrony powietrza

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki za rok 2024

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- Klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- Klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- Klasa D1 - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),

- Klasa D2 - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Informacje odnośnie stref zanieczyszczeń w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 13. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny		
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy		
nie przekracza poziomu docelowego	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego		
poniżej poziomu celu długoterminowego	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego	D2	dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 14. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. $S_1 > 350 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 24 stężenia 1-godz. $S_1 > 350 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek siarki	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. $S_{24} > 125 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 3 stężenia 24-godz. $S_{24} > 125 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek azotu	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. $S_1 > 200 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 18 stężeń 1-godz. $S_1 > 200 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek azotu	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
tlenek węgla	dopuszczalny	8-godz.	$S_{8\text{max}} \leq 10 \text{mg}/\text{m}^3$	$S_{8\text{max}} > 10 \text{mg}/\text{m}^3$
benzen	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny - faza II*	rok	$S_a \leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa A1)	$S_a > 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa C1)
pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny – faza I*	rok	$S_a \leq 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$
ołów	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
arsen	docelowy	rok	$S_a \leq 6 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 6 \text{ng}/\text{m}^3$
kadm	docelowy	rok	$S_a \leq 5 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \text{ng}/\text{m}^3$
nikiel	docelowy	rok	$S_a \leq 20 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 20 \text{ng}/\text{m}^3$
benzo(a)piren	docelowy	rok	$S_a \leq 1 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 1 \text{ng}/\text{m}^3$
ozon	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)

Objaśnienia do tabeli:

S_a – stężenie średnie roczne, S_1 – stężenie 1-godzinne,

S_{24} – stężenie średnie dobowe,

$S_{8\text{max}}$ – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych krocących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego,

$S_{8\text{max}_d}$ – maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych krocących obliczanych ze stężeń średnich jednogodzinnych; każdą wartość średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której kończy się ośmiogodzinny okres uśredniania,

ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren – oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀,

* kryteria klasyfikacji stref dla PM_{2,5}: faza I – obowiązująca w Polsce do dnia 31 grudnia 2019 r. (dodatkowa klasyfikacja), faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 15. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O_3) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku)

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa D1	Klasa D2
Ozon	cel długoterminowy	8-godz.	$S_{8max} \leq 120 \mu g/m^3$ w ocenianym roku	$S_{8max} > 120 \mu g/m^3$ w ocenianym roku

Objaśnienia do tabeli:

S_{8max} – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych krocących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego.

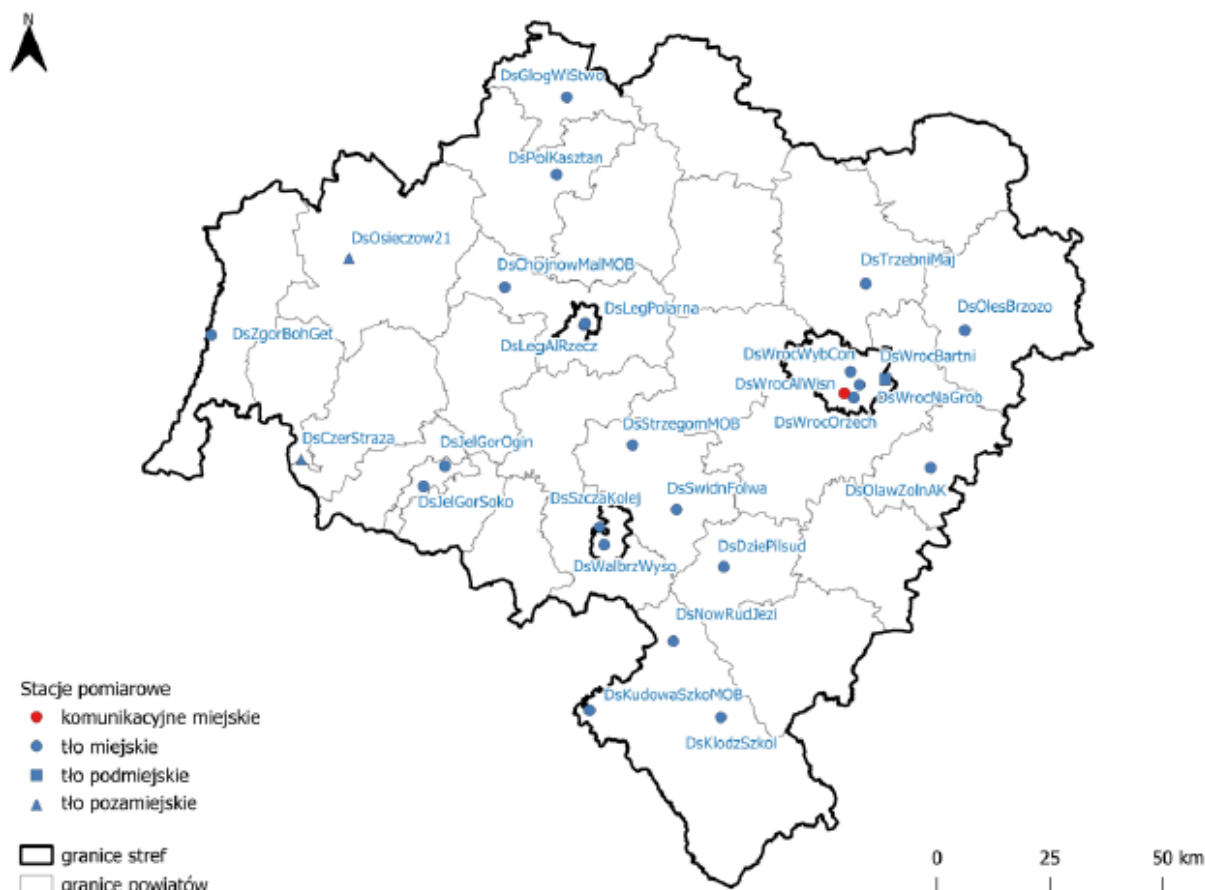
źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki za rok 2024

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

W 2024 r. w ramach systemu PMŚ, na terenie województwa dolnośląskiego funkcjonowało ogółem 26 stacji pomiarowych. Pomiary realizowane były przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – monitoring w wojewódzkiej sieci stacji i punktów pomiarowych, w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu powietrza.

Na terenie powiatu legnickiego funkcjonuje stacja pomiarowa w msc. Chojnów przy ul. S. Małachowskiego 7.

Lokalizację stacji pomiarowych wykorzystanych w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie dolnośląskim w 2024 r. prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 15. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego
 źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki
 za rok 2024

Osiągnięte w latach 2022-2024 klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w rocznych ocenach dokonanych z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy dolnośląskiej

	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2022	A	A	A	A	A	C	A	C	A	A	C	C1
2023	A	A	A	A	C	C	A	C	A	A	C	A1
2024	A	A	A	A	C	C	A	C	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, 3 strefa uzyskała klasę A.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki za lata 2022, 2023 oraz 2024

Wyniki rocznej oceny dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy dolnośląskiej w ostatnich latach:

- w latach 2023-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego ozonu;
- w 2022 r. wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5};
- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀;
- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀;
- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego arsenu.

Na przestrzeni lat zaobserwowano poprawę jakości powietrza pod kątem występowania pyłu zawieszonego PM_{2,5}. W 2022 r. zaklasyfikowano do klasy C1, natomiast w latach 2023-2024 do klasy A1.

Na przeważającym obszarze województwa dolnośląskiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenku siarki, benzenu, tlenku węgla oraz oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀ metali: ołowiu, kadmu i niklu.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM₁₀.

Istotnym problemem, pomimo znacznego spadku stężeń, w skali województwa dolnośląskiego pozostają wysokie stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowała w 2024 r. połowa stacji pomiarowych w województwie. Problem ten nadal dotyczy wielu gmin Dolnego Śląska. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się emisję komunalno-bytową związaną z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat zauważalny jest spadek stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu, chociaż w 2024 r. zarejestrowano wzrost stężeń w odniesieniu do 2023 r.

W ramach PMŚ pomiary arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w województwie dolnośląskim realizowane były na 6 stanowiskach, w tym 5 zlokalizowanych na terenach miejskich i 1 zlokalizowanym na obszarze pozamiejskim. W ocenie za 2024 r. podstawą klasyfikacji stref były wyniki ww. pomiarów uzupełnione metodą obiektywnego szacowania opartego na modelowaniu jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB oraz wyniki pomiarów arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ realizowane przez stacje zakładowe KGHM „Polska Miedź” S.A. Wykonane analizy wykazały występowanie przekroczeń w rejonie i na terenie miast: Głogów i Legnica. W związku z tym strefy: miasto Legnica i dolnośląska zostały zakwalifikowane do klasy C.

W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi. W 2024 r. stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu. Stwierdzono też, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie poziomu celu długoterminowego we wszystkich stacjach pomiarowych w województwie.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP) dla województwa dolnośląskiego od 2010 r. Obecnie na terenie województwa obowiązuje, uchwalony przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego:

- „Program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych” (zaktualizowany w dniu 13 lipca 2023 r. oraz 29 lutego 2024 r.),
- „Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja wrocławska, w której w 2020 r. został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych” (uchwalony w dniu 14 lipca 2022 r.).

W latach 2022-2024 roku dla strefy dolnośląskiego przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Klasy poszczególnych zanieczyszczeń przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 17. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin w strefie dolnośląskiej

	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃
2022	A	A	C
2023	A	A	A
2024	A	A	C

¹⁾Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa otrzymała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki za lata 2022, 2023 oraz 2024

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin ocenie podlegała tylko strefa dolnośląska. W strefie tej przekroczony w roku 2022 i 2024 został poziom docelowy oraz w latach 2022-2024 poziom celu długoterminowego dla ozonu.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości średniorocznych stężeń substancji w powietrzu.

Tabela 18. Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu legnickiego

Substancja	Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu legnickiego w poszczególnych latach			Poziom dopuszczalny/docelowy ¹³
	2022	2023	2024	
Dwutlenek azotu nr CAS 10102-44-0 [µg/m ³]	8 – 19	8 – 17	9 – 17	40
Dwutlenek siarki nr CAS 7446-09-5 [µg/m ³] ¹⁴	4 – 14	4 – 8	3 – 7	20
Pył zawieszony PM10 [µg/m ³]	14 – 28	13 – 17	17 – 27	40
Pył zawieszony PM2,5 [µg/m ³]	8 – 19	8 – 15	9 – 20	20
Benzen nr CAS 71-43-2 [µg/m ³]	0,5 – 1,5	0,5 – 2	0,5 – 1	5

¹³ dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. 2021 poz. 845)

¹⁴ Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

Substancja	Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu legnickiego w poszczególnych latach			Poziom dopuszczalny/ docelowy ¹³
	2022	2023	2024	
Ołów nr CAS 7439-92-1 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] ¹⁵	0,01 – 0,03	0,005 – 0,03	0,006 – 0,03	0,5
Tlenek węgla nr CAS 630-08-0 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] ¹⁶	185 – 390	180 – 405	196 – 436	10 000
Arsen nr CAS 7440-38-2 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] ¹⁷	0,9 – 7,3	0,8 – 9	0,6 – 19	6
Kadm nr CAS 7440-43-9 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] ¹⁸	0,2 – 0,5	0,1 – 0,4	0,1 – 0,4	5
Nikiel nr CAS 7440-02-0 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] ¹⁹	0,8 – 1,4	0,5 – 1	0,5 – 1	20
Benzo(a)piren nr CAS 50-32-8 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] ²⁰	0,4 – 2,97	0,2 – 1,09	0,2 – 2,9	1

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).²¹ Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.²²

¹⁵ Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10

¹⁶ W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej

¹⁷ Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi

¹⁸ Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi

¹⁹ Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi

²⁰ Stężenie w pyłe zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

²¹ Źródło: Energia ze źródeł odnawialnych w 2015 r., Warszawa 2016, Główny Urząd Statystyczny

²² Źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3520,pojecie.html>

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.²³

Na terenie powiatu legnickiego istotnym elementem wykorzystania biogazu jest biogazownia zlokalizowana w miejscowości Szczedrzykowice (gm. Prochowice) o mocy 0,999 MWe wykorzystująca odpady rolnicze i drzewne.²⁴

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.²⁵ Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areалу upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha.²⁶

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów.²⁷

Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,

²³ Źródło: [https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/\\$file/Infos_51.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/$file/Infos_51.pdf)

²⁴ Źródło: <https://aracursus.pl/nasze-biogazownie/>

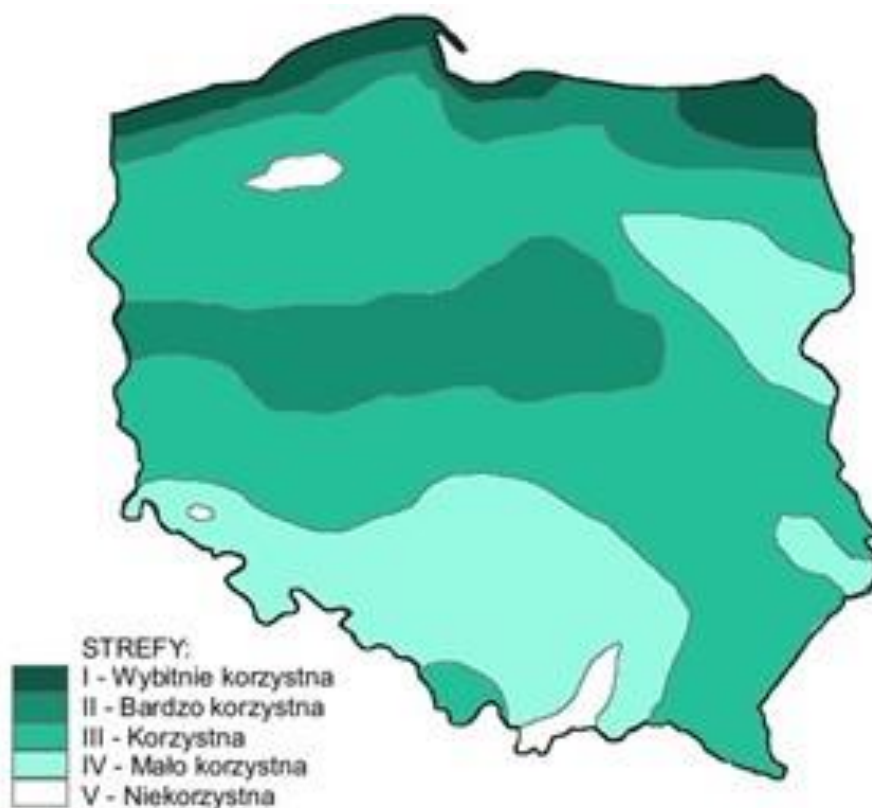
²⁵ Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 1099/2008

²⁶ Źródło: Ginalski Z. 2016. Substraty dla biogazowni rolniczych. DR O/Radom

²⁷ Źródło: <https://mae.com.pl/oferta-mae/baza-wiedzy/odnawialne-zrodla-energii/energia-sloneczna-2>

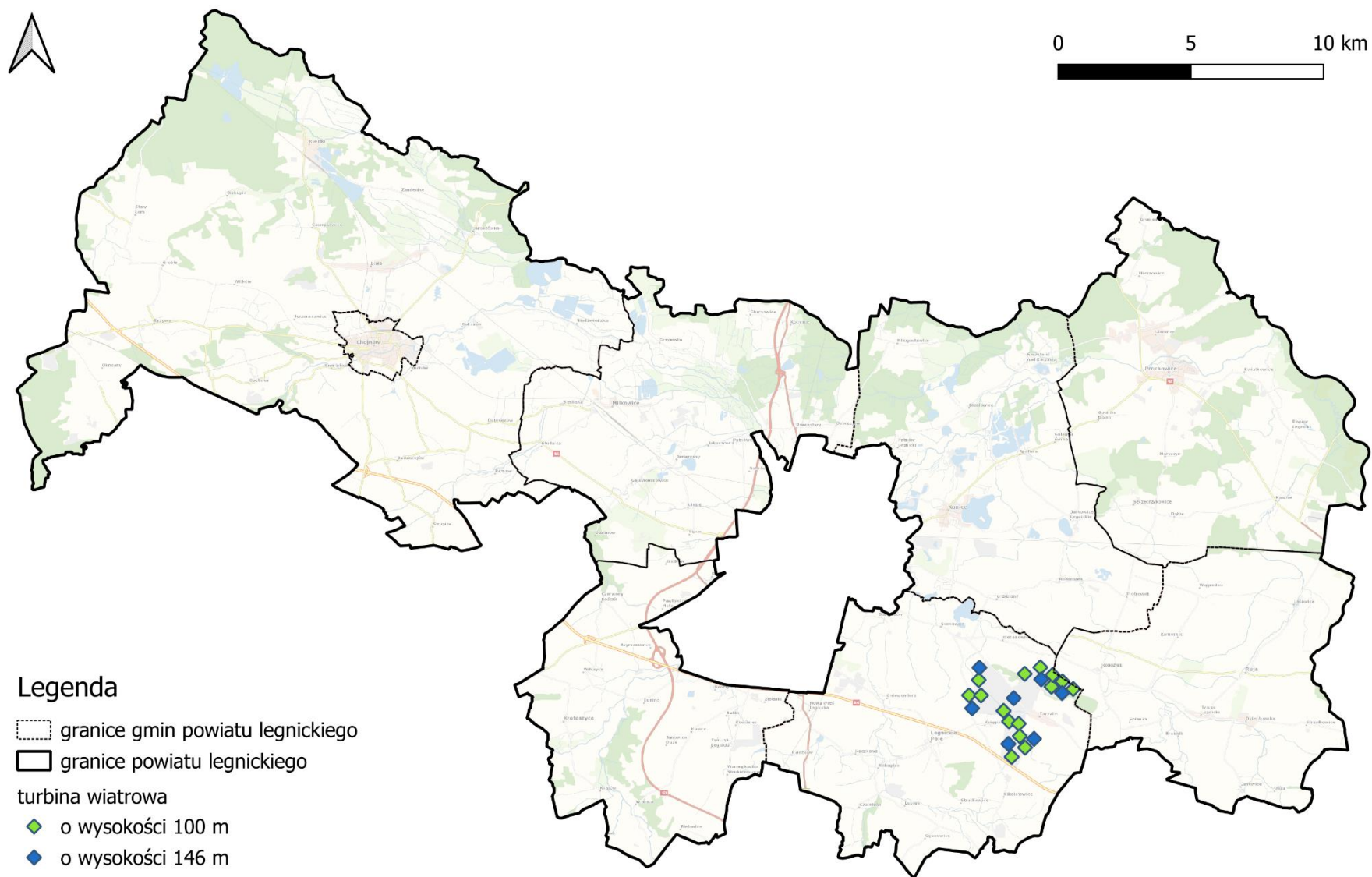
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, który przedstawia poniższy rysunek teren powiatu legnickiego w większości leży w strefie III – korzystnej.

Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych
źródło: imgw.pl

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację turbin wiatrowych na terenie powiatu legnickiego.

Rysunek 17. Turbiny wiatrowe na tle powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Turbiny wiatrowe zlokalizowane są na terenie gminy Legnickie Pole, w obrębach ewidencyjnych Taczałin oraz Księginice. W skład instalacji wchodzi łącznie 22 turbiny wiatrowe, z czego 15 obiektów osiąga wysokość 100 m, natomiast pozostałe 7 turbin ma wysokość 46 m.

Wpływ na faunę²⁸

Użytkowanie farm wiatrowych może wpływać negatywnie na awifaunę poprzez:

- utratę lub fragmentację istniejących siedlisk;
- zmianę dotychczasowych wzorców wykorzystania terenów;
- prawdopodobieństwem śmiertelnych zderzeń z elementami wiatraków;
- tworzenie efektu bariery.

Na chiropterofaunę poprzez:

- utraty tras przelotu;
- zmiany tras przelotu;
- śmiertelne kolizje;
- utratę miejsc żerowania lub kryjówek.

Użytkowanie turbin generuje hałas mechaniczny (emitowany przez przekładnię i generator) oraz szum aerodynamiczny – generowany przez obracające się łopaty wirnika. W związku z tym zaleca się, aby podczas budowy instalacji służących do pozyskiwania energii z wiatru:

- dobrze dobrać lokalizację inwestycji,
- ograniczyć do minimum negatywne oddziaływanie na awifaunę oraz chiropterofaunę,
- prace budowlane prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt zabrania się niszczenia siedlisk i ostoi oraz gniazd gatunków chronionych, natomiast terminy i sposoby wykonywania prac budowlanych muszą być dostosowane w sposób umożliwiający zminimalizowanie ich wpływ na biologię poszczególnych gatunków i ich siedliska.

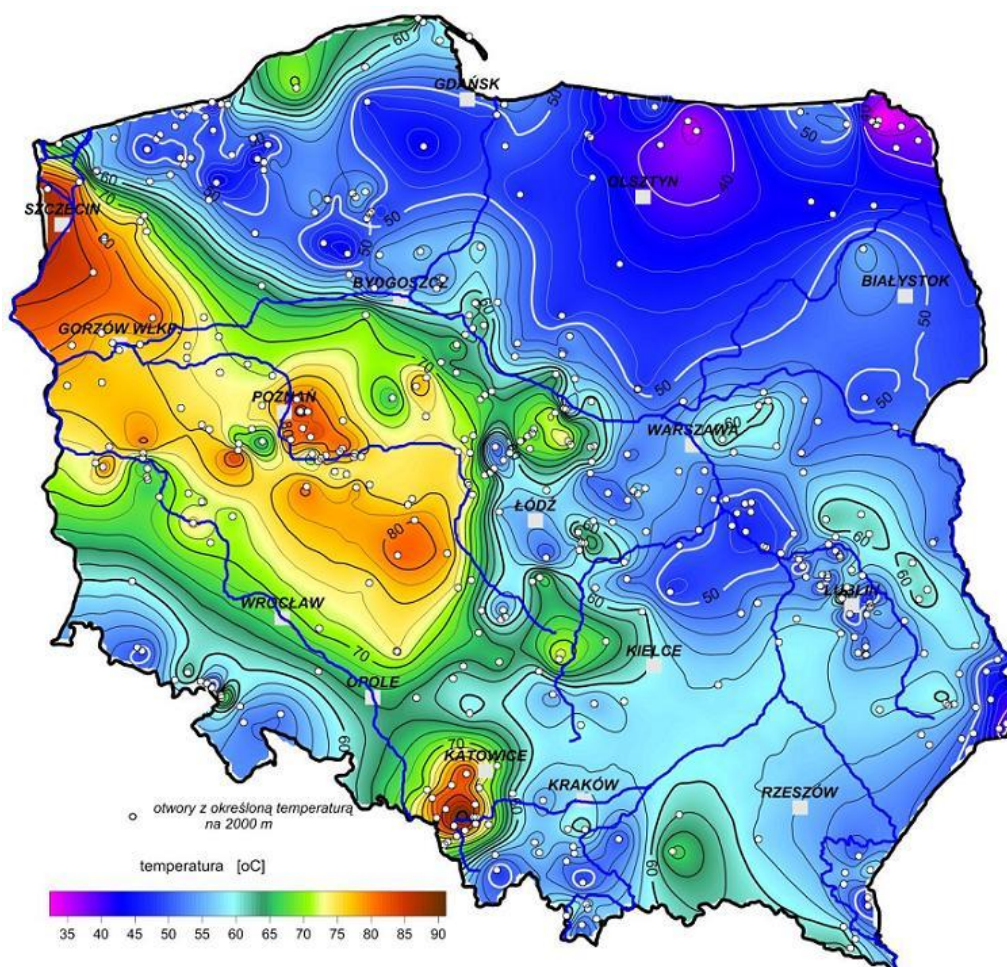
Energia geotermalna

Rozwój energetyki w Polsce, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju jest możliwy poprzez pozyskanie i wykorzystanie zasobów energii odnawialnej między innymi geoenergetyki, która wykorzystuje energię geotermiczną, a dokładniej jej część – energię geotermalną. Geoenergia jest energią pochodzącą z okresu kształtowania się planety, która została wzbogacona energią pochodzącą z rozpadów pierwiastków promieniotwórczych. Energia geotermalna jest niewyczerpalna, gdyż jest stale uzupełniana strumieniem ciepła z wnętrza ziemi o temperaturze ok. 6000°C. Energia geotermalna jest częścią energii geotermicznej i jest zawarta w wodach, parze wodnej oraz otaczających skałach. W warunkach geologicznych Polski energia geotermalna zakumulowana jest głównie w podziemnych zbiornikach geotermalnych w tzw. naturalnych basenach sedymentacyjno-strukturalnych, które wypełnione są wodami geotermalnymi o zróżnicowanych poziomach temperatury. Na terenie Polski wstępują tereny o temperaturze wód geotermalnych od 20 do ok 80-90°C. Możliwości wykorzystania wód geotermalnych zależą głównie od ich poziomu temperatury, wykorzystuje się je w ciepłownictwie na cele grzewcze oraz

²⁸ Źródło: https://www.lgdzpt.pl/wp-content/uploads/2018/08/folder_ZPT_Energia-3.pdf

przygotowania ciepłej wody użytkowej, ogrzewania pomieszczeń gospodarczych oraz upraw w gruncie.²⁹

Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. przedstawiona została poniżej.

Rysunek 18. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

Na terenie powiatu legnickiego energia geotermalna nie jest wykorzystywana.³⁰

Gmina Legnickie Pole prowadzi jednak odwiert geotermalny w celu rozpoznania potencjału wykorzystania zasobów geotermalnych.³¹

²⁹ Źródło: P. Kubski, "Przegląd zasobów i wykorzystania energii geotermalnej w Polsce Overview of resources and utilization of geothermal energy in Poland," pp. 14–16, 2012

³⁰ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla powiatu legnickiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

³¹ Źródło: <https://legnickiepole.pl/odwiert-geotermalny-to-szansa-na-wykorzystanie-naturalnego-potencjalu/>

Energia cieków wód powierzchniowych

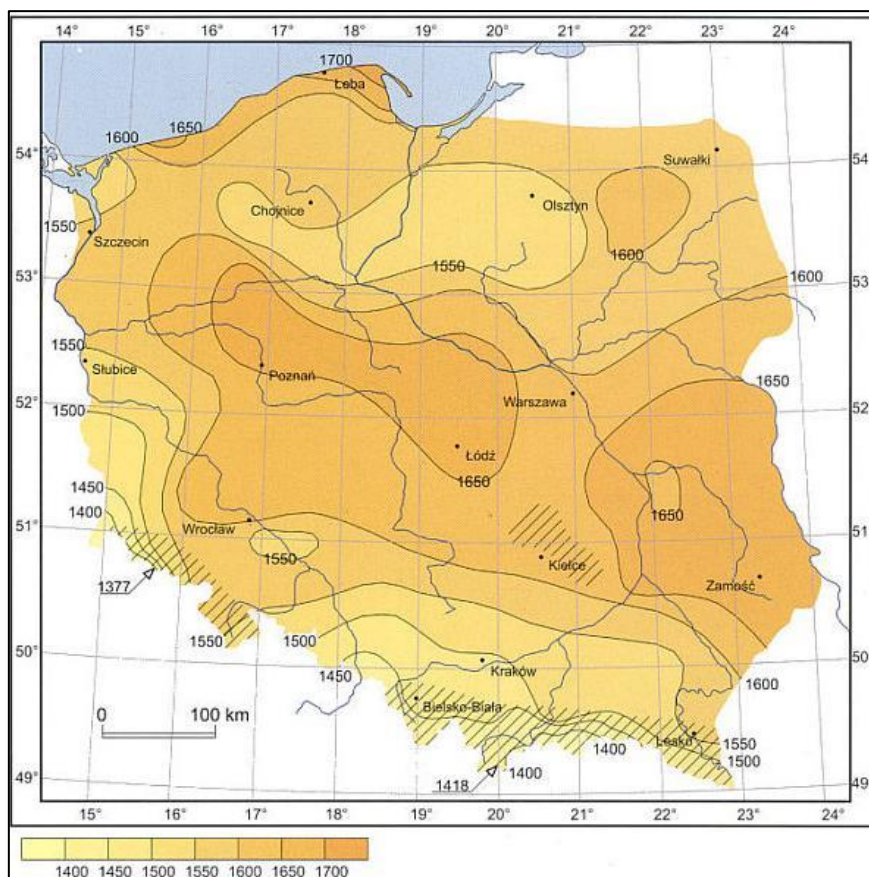
Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spadek to różnica wysokości poziomu wody na dwóch stanowiskach. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Energia słońca

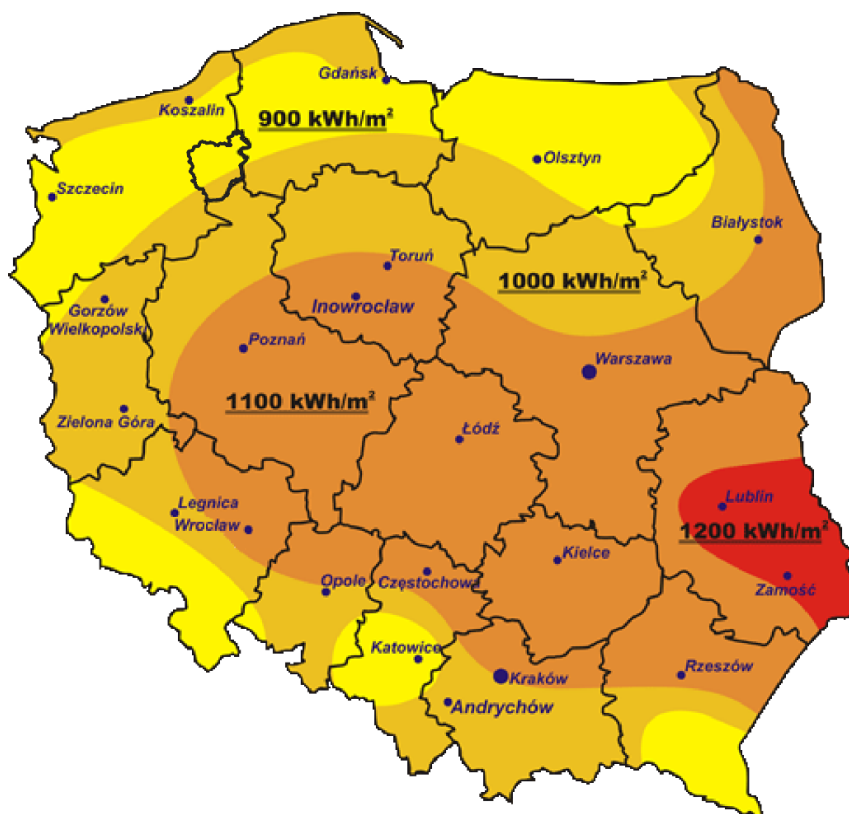
Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.³²

Powiat legnicki zlokalizowany jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1000 kWh/m².

³² Źródło: Nowak W. i Stachel A., 2011. Kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne jako źródło energii w małych instalacjach ciepłych i elektroenergetycznych. Automatyka – Energetyka – Zakłócenia

Rysunek 19. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski
źródło: imgw.pl

Rysunek 20. Mapa nasłonecznienia Polski
źródło: cire.pl

Instalacje OZE na terenie powiatu legnickiego

Zgodnie z danymi TAURON Dystrybucja S.A. Oddział we Wrocławiu na terenie powiatu legnickiego pracuje 3 116 szt. źródeł OZE o łącznej mocy 29,25 MW. Ponadto funkcjonuje 38 instalacji o mocy powyżej 50 kW o łącznej mocy 213,98 MW.

Instalacje fotowoltaiczne w mieście Chojnów będące własnością Gminy znajdują się na:

- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Korczaka ul. Kilińskiego 23;
- Oczyszczalnia ścieków CHZGKiM w Goliszowie;
- Miejski Ośrodek Kultury, Własności Sportu i Rekreacji –ul. Małachowskiego 7, Szatnia na Stadionie Miejskim przy ul. Urzędu Małachowskiego.

W ramach działań termomodernizacyjnych i ograniczania emisji CO₂ Gmina Krotoszyce zrealizowała montaż paneli fotolotnicznych na budynkach samorządowych, w tym przede wszystkim na:

- Szkoła w Kościelcu – instalacja o mocy 28,86 kWp;
- Świetlica wiejska w Krajewie – instalacja o mocy 20 kWp;
- Urząd Gminy Krotoszyce – instalacja o mocy 9,5 kWp;
- Świetlica wiejska w Krotoszycach – instalacja o mocy 10 kWp.

Gmina Kunice posiada następujące instalacje fotowoltaiczne na terenie:

- Przedszkola Samorządowego „Wyspa Marzeń” przy ul. Przedszkolnej 2 w Kunicach;
- Przedszkola Samorządowego „Wyspa Marzeń” przy ul. Staropolskiej 6B w Kunicach;
- Szkoły Podstawowej im. Św. Jadwigi Śląskiej przy ul. Staropolskiej 4 w Kunicach;
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Legnickiej 15 w Kunicach;
- Urzędu Gminy przy ul. Gwarnej 1 w Kunicach;
- budynku Szkoły Podstawowej przy ul. Legnickiej 52 w Spalanej;
- boiska „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Spalanej, ul. Legnicka 52;
- Hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Spalanej, ul. Legnicka 52;
- Szkoły Podstawowej im. Władysława Reymonta w Rosochatej 65;
- Szkoły Podstawowej im. Ireny Kosmowskiej w Bieniowicach 57;
- Szkoły Podstawowej im. Ireny Kosmowskiej w Bieniowicach 15;
- Wiejskiego Ośrodka Kultury w Bieniowicach 15.

Na terenie gminy Miłkowice zamontowano lampy oświetlenia ulicznego zasilane z akumulatorów ładowanych poprzez panele fotowoltaiczne 320 szt. po 200 Wp, łącznie 64 kWp.

Gmina Prochowice posiada instalacje fotowoltaiczne zlokalizowane w msc. Kwiatkowice 27C - Centrum Sportu, Edukacji i Kultury w Kwiatkowicach oraz na świetlicy wiejskiej zlokalizowanej w msc. Dąbie 3.

Prochowickie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. posiada panele fotowoltaiczne zlokalizowane:

- oczyszczalnia ścieków Prochowice ul. Jagiellońska 61 dz. 244/8 – moc 49,5 kW;
- ujęcie wody Lisowice dz. 733/6 – moc 29,7 kW;
- pompownia wody Lisowice 32 dz. 732/2 – 15,4 kW;
- pompownia wody Mierzowice dz. 378/6 – moc 12,33 kW;
- pompownia ścieków Szczedrzykowice dz. 263/68 – moc 19,8 kW;
- Stacja Uzdatniania Wody Prochowice ul. Jagiellońska 32 dz. 440 – moc 49,9 kW.

5.1.5. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA 2.0 ³³ , w następnych latach warunki klimatyczne Polski zmieniają się. Przewidywane jest zwiększenie się temperatury powietrza. W miesiącach grudzień, styczeń, luty obserwowany jest największy wzrost średniej temperatury powietrza, zmniejszy się liczba dni z ujemną temperaturą. Porównując dekadę 2021-2030 z dekadą 2091-2100, średnia różnica temperatury w powiecie legnickim może się zwiększyć o nawet 4°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozporoszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie ochrony powietrza, można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie sieci przesyłowych oraz awarie w zakładach przemysłowych. Awaria instalacji przemysłowych lub przesyłowych może doprowadzić do uwolnienia dużych ilości lotnych związków chemicznych do powietrza. Substancje takie mogą cechować się negatywnym wpływem na organizmy żywe oraz środowisko naturalne. Zasięg skażenia po awarii przemysłowej jest zależny od lokalnych uwarunkowań terenowych, klimatu oraz pogody i w zależności od tych parametrów może pokryć bardzo duży obszar.
Działania edukacyjne	Jednym z najważniejszych zadań Powiatu jest zwiększanie świadomości ekologicznej ich mieszkańców – zwłaszcza tych dorosłych. Cel ten można osiągnąć poprzez organizowanie szkoleń oraz akcji edukacyjnych podejmujących tematykę zmian klimatu, sposobów minimalizowania ich skutków, ograniczania niskiej emisji oraz minimalizacji negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne.
Monitoring środowiska	Monitoring powietrza w województwie dolnośląskim prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.

5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez zanieczyszczone powietrze; - wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii;	systematyczne przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, ozonu oraz poziomu dopuszczalnego dla PM10 oraz arsenu w strefie dolnośląskiej;

³³ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- coraz więcej podejmowanych działań mieszkańców związanych z poprawą jakości powietrza (wymiany kotłów, termomodernizacje); - rozwój sieci rowerowej;	pogorszenie poziomu docelowego ozonu w 2024 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

5.1.7. Analiza SWOT

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji. - Funkcjonująca stacja pomiarowa jakości powietrza w ramach sieci wykorzystywanej w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie. - Poprawa jakości powietrza w strefie dolnośląskiej – brak przekroczenia poziomu pyłu zawieszonego PM_{2,5} w latach 2023-2024. - Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji OZE.	- Wciąż występujące na terenie powiatu tradycyjne, nieekologiczne źródła ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości. - Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀, ozonu oraz poziomu dopuszczalnego arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w strefie dolnośląskiej. - Występowanie liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń. - Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych. - Wzrost liczby samochodów powodujących emisję spalin.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). - Modernizacja kotłowni opartych na spalaniu węgla, a także urządzeń przemysłowych emitujących zanieczyszczenia do powietrza. - Termomodernizacja budynków. - Rosnąca świadomość klimatyczna mieszkańców. - Budowa dróg dla rowerów. - Realizacja programów wsparcia finansowego mieszkańców ze środków wojewódzkich, krajowych i unijnych. - Dostępność unijnych funduszy wsparcia dla instalacji OZE, rozwoju elektromobilności, adaptacji do zmian klimatu, likwidacji źródeł niskiej emisji oraz poprawy efektywności energetycznej budynków.	- Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji, w tym spalania odpadów komunalnych w piecach domowych. - Wzrost natężenia ruchu pojazdów samochodowych szlakami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren powiatu. - Ograniczone zasoby finansowe, mogące hamować realizację inwestycji proekologicznych. - Zanieczyszczenia powietrza pochodzące spoza obszaru powiatu. - Zanieczyszczenia powietrza wynikające z działalności przemysłowej. - Wysokie ceny przyjaznych środowisku nośników energii. - Zmiany klimatyczne, prowadzące do ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak susze czy intensywne opady, wpływające na infrastrukturę i jakość życia.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z Prawo ochrony środowiska, podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość 52 dB $< L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość 63 dB $< L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 r. poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w poniższej tabeli.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz Programów ochrony środowiska przed hałasem:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6:00 – 18:00, pory wieczoru od godz. 18:00 – 22:00 oraz pory nocy od godz. 22:00 – 6:00;
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22:00-6:00,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
 - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 – 22:00,
 - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 – 6:00.

Tabela 19. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

gdzie:

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 r. poz. 112)

Głównym źródłem hałasu w środowisku komunalnym jest hałas komunikacyjny, generowany przez pojazdy. Zależy on głównie od: poziomu zurbanizowania terenu, w tym od gęstości zaludnienia, gęstości zabudowy, układu dróg i węzłów komunikacyjnych oraz rodzaju podłoża i ukształtowania terenu.³⁴

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na terenie powiatu legnickiego na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia. Hałas drogowy stanowi dominujące źródło na terenie powiatu, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania.

Tabela 20. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie legnickim w latach 2021-2024

Kategoria pojazdów	Jednostka	Rok			
		2021	2022	2023	2024
samochody osobowe	szt.	39 250	40 223	41 587	36 969
motocykle ogółem	szt.	1 918	2 061	2 173	2 043
motocykle o pojemności silnika do 125 cm ³	szt.	618	668	699	632
autobusy ogółem	szt.	61	65	70	62
samochody ciężarowe	szt.	4 573	4 675	4 790	4 242
samochody ciężarowo - osobowe	szt.	143	144	143	55
samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi)	szt.	316	338	370	361
ciągniki samochodowe	szt.	453	479	496	441
ciągniki rolnicze	szt.	2 879	2 958	3 048	2 771
motorowery	szt.	2 641	2 688	2 768	2 541

źródło: GUS [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Stan dróg krajowych na terenie powiatu legnickiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 21. Stan dróg krajowych na terenie powiatu legnickiego

Nr drogi	Ogólna ocena stanu	Długość [km]
Droga nr 36	Ostrzegawczy	1,200
	Krytyczny	3,000
Droga nr 94	Pożądany	2,000
	Ostrzegawczy	17,884
	Krytyczny	25,560
Droga nr 94d	Ostrzegawczy	0,554
	Krytyczny	1,387

³⁴ Stan środowiska w województwie dolnośląskim RAPORT 2020

Nr drogi	Ogólna ocena stanu	Długość [km]
Autostrada A4 - lewa	Pożądany	28,629
	Krytyczny	1,396
Autostrada A4 - prawa	Pożądany	27,629
	Ostrzegawczy	1,000
	Krytyczny	1,396
Droga ekspresowa S3 - lewa	Pożądany	22,527
Droga ekspresowa S3 - prawa	Pożądany	131,329
	Ostrzegawczy	1,000

źródło: GDDKiA Oddział we Wrocławiu

Wzdłuż drogi krajowej S3a zamontowano ekrany akustyczne. Ich krótką charakterystykę zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 22. Zestawienie ekranów akustycznych wzdłuż drogi S3a na terenie powiatu legnickiego

Lp.	Początek	Koniec	Długość	Dług. efekt.	Inne przeznaczenie	Przeznaczenie	Rodzaj ekranu	Rok budowy	Strona	Wysokość
1.	289+600	290+710	1110	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
2.	291+255	291+290	35	241	odbijający	inny	drewniany	2018	Prawa	5
3.	291+610	292+305	695	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
4.	297+360	297+520	160	241	odbijający	inny	drewniany	2018	Prawa	5
5.	301+305	301+490	185	241	odbijający	inny	drewniany	2018	Prawa	5
6.	289+870	290+570	700	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
7.	290+640	290+680	40	241	odbijające	inny	drewniany	2018	Prawa	5
8.	290+680	290+710	30	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
9.	291+255	291+260	5	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
10.	291+260	291+300	40	241	odbijający	inny	drewniany	2018	Prawa	5
11.	293+970	294+360	390	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
12.	299+290	299+332	42	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
13.	299+537	299+770	233	241	-	dźwiękochłonny	tworzywo sztuczne	2018	Prawa	5
14.	301+305	301+490	185	241	odbijający	inny	drewniany	2018	Prawa	5

źródło: GDDKiA Odział we Wrocławiu

Stan dróg wojewódzkich na terenie powiatu legnickiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 23. Stan dróg wojewódzkich na terenie powiatu legnickiego

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
DW292	15+533	19+161	3,628	Bitumiczna, łąty każdego rodzaju, spękania pojedyncze i siatkowe, nierówności profilu podłużnego i poprzecznego	-
	19+161	19+544	0,383	Bitumiczna, przebudowany w 2023 r.	-
	19+544	20+500	0,956	Bitumiczna, odc. Drogi po remoncie w 2020	-
	20+500	20+750	0,250	Bitumiczna, łąty po remontach częściowych, spękania pojedyncze i siatkowe, nierówności profilu podłużnego i poprzecznego	-
	20+750	22+641	1,891	Bitumiczna, w stanie dobrym (wyremontowana w 2013 r.)	-
	22+641	30+160	7,519	Bitumiczna (na podbudowie betonowej), spękana, brak równości poprzecznej i podłużnej, liczne koleiny, lokalnie krawędzie b. nierówne, bardzo liczne łąty po naprawach częściowych	-
	30+160	31+430	1,270	Bitumiczna, stan bardzo dobry, przebudowana w 2016 r.	-
	31+430	33+109	1,679	Bitumiczna, stan dobry, posiada spękania poprzeczne, podłużne i siatkowe	-
	33+109	34+600	1,491	Bitumiczna, stan niedostateczny w trakcie budowy ułożono tylko warstwę wiążącą, posiada dużą ilość łąt, spękań, nierówności, wykruszeń za wyjątkiem: w 2009 r. przebudowano jezdnię lewą od km 33+965 do km 34+544 skrzyżowanie typu rondo z ul. Henryka Głogowskiego do skrzyżowania typu rondo z ul. Rudnowską i Piastowską, w 2012 r. przebudowano skrzyżowanie skanalizowane z ul. Rudnowską i Piastowską na skrzyżowanie typu rondo, w 2016 r. przebudowano skrzyżowanie skanalizowane z ul. Kazimierza Sprawiedliwego na skrzyżowanie typu rondo, w 2018 r. wykonano remont jezdni prawej i zatok autobusowych poprzez ułożenie nowej nawierzchni bitumicznej od km 33+952 do km 34+544 skrzyżowanie z ul. Henryka Głogowskiego	-
	34+600	35+300	0,700	W 2016 r. przebudowano wiadukt nad PKP wraz z dojazdami od km 35+027 do km 35+300, w 2018 r. przebudowano odcinek od km 34+788 do km 35+027 w zakresie przebudowy jezdni, chodników, zatok autobusowych i budowy chodników, miejsc postojowych i utwardzeń terenu	-
	35+300	37+530	2,230	Bitumiczna, stan bardzo dobry, przebudowana w 2016 r.	-

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
	37+530	38+315	0,785	Bitumiczna, stan nawierzchni niedostateczny, duża ilość łat, spękania, nierówności	-
	38+315	40+918	2,603	Bitumiczna, w stanie niedostatecznym, na poszerzeniach zapadnięcia i wyboje, duża ilość łat różnego rodzaju, /masa na gorąco, Patcher, Recykler/, nierówności, spękania, zapadnięcia, obłamana krawędź	-
	40+918	56+922	16,004	Bitumiczna, w stanie niedostatecznym, duża ilość łat różnego rodzaju, /masa na gorąco, Patcher, Recykler/, nierówności, spękania, zapadnięcia, wykruszenia lepiszcza i gysu z warstwy ściernej	-
	56+922	57+242	0,320	Bitumiczna, w stanie bardzo dobrym, odcinek przebudowany w 2018 r. podczas przebudowy drogi wojewódzkiej 323	-
	57+422	59+647	2,405	Bitumiczna, w stanie bardzo dobrym, wyremontowany poprzez ułożenie nakładki z masy bitumicznej w 2018 r. przez Urząd Gminy w Rudnej	-
	59+647	60+204	0,557	Bitumiczna, stan nawierzchni dobry	-
	60+204	62+200	1,996	Bitumiczna, w stanie bardzo dobrym, odcinek wyremontowany poprzez ułożenie nakładki z masy bitumicznej w 2020 r. przez Urząd Gminy w Rudnej	-
	62+200	69+208	7,008	Bitumiczna, stan niedostateczny, niezadawalający, mała szerokość /4 m/, liczne spękania, nierówności, załamania, brak profilu, brak spadków, wykruszenia krawędzi, zapadnięcia i wyboje, zaniżenia – do przebudowy oprócz nawierzchni w m. Naroczyce od km 65+194 do km 66+008 /przebudowana w 2010 r. przez Urząd Gminy w Rudnej	-
	69+208	69+795	0,587	Nowa nawierzchnia bitumiczna, stan dobry	-
	69+795	71+200	1,405	Bitumiczna, stan niedostateczny, niezadawalający, mała szerokość /4 m/, liczne spękania, nierówności, załamania, brak profilu, brak spadków, wykruszenia krawędzi, zapadnięcia i wyboje, zaniżenia – do przebudowy	-
	71+200	71+833	0,633	Nowa nawierzchnia bitumiczna, stan dobry	-
	71+883	75+201	3,368	/W tym: od 73+507 do km 73+858 w m. Lasowice nawierzchnia z kostki granitowej – stan niedostateczny, niezadawalający, nierówna, brak profilu, przy kratkach ściekowych zapadnięcia, wysadziny/	-

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
	75+201	76+701	1,500	Odcinek drogi w przebudowie od 04.2025 Bitumiczna, od km 75+201 do km 75+691 odcinek niezabudowany, stan niezadawalający, niedostateczny, przy krawędzi jezdni zaniżenia, spękania, nierówności, od km 75+691 do km 76+701 teren zabudowany, nawierzchnia posiada nieliczne spękania i nierówności /przebudowana w 1998 r./	-
	76+701	77+099	0,398	Bitumiczna, stan dostateczny, nieliczne spękania, łaty po remontach częściowych, nierówności	-
	77+099	77+410	0,311	Od km 77+099 do km 77+188 nawierzchnia bitumiczna, stan dostateczny, od km 77+188 do km 77+410 nawierzchnia z kostki granitowej – stan niezadawalający, brak profilu, częściowo na przekopie ułożony asfalt, nierówna	-
	77+410	79+096	1,686	Bitumiczna, stan bardzo dobry, /przebudowana w 2016 r./	-
	79+096	79+848	0,752	Bitumiczna – stan niedostateczny, jezdnia bez profilu, wyokrąglona, duża ilość łat po remontach częściowych, załamane krawędzie	-
	79+848	80+707	0,859	Odc. drogi przebudowany w 2022 r.	-
	80+707	82+650	1,943	Bitumiczna, stan niezadawalający, spękanie, nierówności, wykruszenia na krawędzi, duża ilość po remontach częściowych	-
	82+650	83+204	0,554	Odc. drogi przebudowany w 2022 r.	-
	83+204	91+482	8,278	Bitumiczna, stan niezadawalający, spękanie, nierówności, wykruszenia na krawędzi, duża ilość po remontach częściowych	-
	91+482	93+177	1,695	Bitumiczna, stan niezadawalający, spękanie, nierówności, wykruszenia na krawędziach, duża ilość po remontach częściowych, na odcinku tym ułożona tylko warstwa wiążąca nawierzchni	-
DW320	0+014	0+115	0,101	Brak zaleceń	Dobry
	0+115	1+253	1,138	Brak zaleceń	Dobry
	1+253	1+402	0,149	Brak zaleceń	Dobry
	1+402	5+010	3,608	Koleiny, łaty małej i dużej szkodliwości, spękania liniowe, poprzeczne, siatkowe, połączenia technologiczne, ubytki powierzchniowe, wyboje	Zadawalający

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
	5+010	29+482	24+472	Brak zaleceń	Dobry
	29+482	30+160	0,678	Koleiny, łaty małej i dużej szkodliwości, spękania liniowe, porzeczne, siatkowe, połączenia technologiczne, ubytki powierzchniowe, wyboje	Zadowalający
	30+160	30+339	0,179	Brak zaleceń	Dobry
	30+339	31+209	0,87	Koleiny, łaty małej i dużej szkodliwości, spękania liniowe, poprzeczne, siatkowe, połączenia technologiczne, ubytki powiedzeniowe, wyboje	Zadowalający
	31+209	31+843	0,634	Brak zaleceń	Dobry
DW328	16+587	18+979	2,392	Nawierzchni bitumiczna, lokalne nierówności, lokalne spękania, wykruszenia załatane	Niezadawalająca
	18+979	19+317	0,338	Nawierzchnia z kostki kamiennej, zapadnięcia, nierówności koleiny	Bardzo zła
	19+317	20+775	1,458	Nowa Nawierzchnia	Dobra
	20+775	21+960	1,185	Nowa Nawierzchnia	Dobra
	21+960	25+486	3,526	Nawierzchnia z kostki kamiennej, jezdnia zbyt wąska	Bardzo zła
	25+486	29+302	3,816	Nawierzchnia bitumiczna – lokalne koleiny, spękania siatkowe, nierówności	niezadowalająca
	29+302	29+957	0,655	Nawierzchnia z kostki kamiennej, jezdnia zbyt wąska	Bardzo zła
	29+957	33+930	3,973	Nawierzchnia bitumiczna, koleiny, pęknięcia poprzeczne, siatkowe, nierówności	Niezadawalająca
	33+930	35+455	1,525	Nawierzchni bitumiczna, kilkuletnia, bez deformacji	Zadowalająca
	35+455	36+667	1,212	Nawierzchni bitumiczna, koleiny, pęknięcia poprzeczne, siatkowe, nierówności	Niezadawalająca
	36+667	37+367	0,700	Nowa nawierzchnia bitumiczna 2018	Dobra
	37+367	42+140	4,773	Nawierzchnia bitumiczna, koleiny, pęknięcia poprzeczne, siatkowe, liczne łaty	Zła
	42+140	44+015	1,875	Nawierzchnia bitumiczna, pęknięcia poprzeczne, siatkowe, nierówności, liczne łaty	Zła
	44+015	48+110	4,095	Nawierzchnia bitumiczna, kilkuletnia, bez wykruszeń, bez spękań, bez deformacji	Dobra
	48+110	50+310	2,200	Nawierzchni bitumiczna, lokalne nierówności, lokalne spękania, wykruszenia załatane	Zadowalająca
	50+310	54+418	4,108	Nawierzchnia bitumiczna – koleiny, spękania siatkowe, nierówności, wykruszenia	Zła

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
DW328	54+418	55+530	1,112	Wyłuszczenia warstwy ścieralnej, miejscowe spękania siatkowe	Niezadawalająca
	00+000	000+145	0,145	Wyremontowany	Dobra
	55+530	55+870	0,340	Odcinek wyremontowany	Dobra
	55+870	56+800	0,930	Spękania nawierzchni, nierówności wzdłużne i poprzeczne	Niezadawalająca
	56+800	57+900	1,100	Odcinek wyremontowany	Dobra
	57+900	60+035	2,135	Spękania siatkowe, lokalnie koleiny, miejscowe wysadziny, wykruszone krawędzie	Niezadawalająca
	60+035	61+010	0,975	Odcinek drogi wyremontowany w 2015 r.	Dobra
	61+010	62+090	1,080	Nawierzchnia w stanie dobrym	Zadawalająca
	62+090	68+975	6,885	Spękania siatkowe, lokalnie koleiny, miejscowe wysadziny, wykruszone krawędzie, wyłuszczenia warstwy	Niezadawalająca
	00+000	00+866	0,866	Spękania siatkowe, koleiny, miejscowe wysadziny, nierówności poprzeczne	Niezadawalająca
	77+535	81+230	3,695	Miejscowe spękania i wykruszenia	Zadawalająca
	81+230	90+480	9,250	Nawierzchnia w stanie dobrym	Dobra
	90+480	91+010	0,530	Odcinek wyremontowany	Dobra
	91+010	91+390	0,380	Odcinek wyremontowany	Dobra
	91+390	97+910	6,520	Spękania siatkowe koleiny, miejscowe wysadziny, nierówności poprzeczne	Niezadawalająca
	97+910	100+065	2,155	Odcinek wyremontowany	Dobra
	100+065	10+665	0,600	Odcinek wyremontowany	Bardzo dobra
	100+665	104+679	4,014	Spękanie siatkowe, koleiny, nierówności poprzeczne i wzdłużne	Niezadawalające
DW335	00+000	06+900	6,900	Bitumiczna, w niezadawalającym stanie technicznym, lokalnie skoleinowana, spękania siatkowe, duża ilość łat	Niezadawalająca
	06+900	07+100	0,200	Bitumiczna, w stanie dobrym, wyremontowana w 2013 r.	Dobra
	07+100	22+000	14,900	Bitumiczna, w niezadawalającym stanie technicznym, lokalnie skoleinowana, spękania siatkowe, bardzo widoczne łaty po naprawach cząstkowych	Niezadawalająca

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
	22+000	24+000	2,000	Nowa nawierzchnia, po dwa pasy w jednym kierunku, Obwodnica Krzeczyna Wielkiego	Dobry
	24+000	24+530	0,530	Bitumiczna, odcinek drogi w utrzymaniu GDDKiA, budowa S-3	Dobry
DW333 (dawna DK3)	379+400	379+538	0,138	Brak zaleceń	Dobry
	379+538	380+958	1,42	Uszczelnić spękania	Zadowolający
	380+958	381+630	0,672	Brak zaleceń	Dobry
	381+630	385+182	3,552	Brak zaleceń	Zadowolający
	385+182	385+253	0,071	Brak zaleceń	Dobry
	385+253	385+450	0,197	Uszczelnić spękania	Zadowolający
	385+450	386+372	0,922	Uszczelnić spękania, uzupełnić ubytki, wzmocnić krawędzie jezdni	Niezadowolający
	386+372	386+485	0,113	Uszczelnić spękania	Zadowolający
	386+485	387+097	0,612	Brak zaleceń	Dobry
	387+097	387+513	0,416	Uszczelnić spękania	Zadowolający
	387+513	389+169	1,656	Brak zaleceń	Dobry
	389+169	389+241	0,072	Uszczelnić spękania	Zadowolający
	389+241	390+637	1,396	Brak zaleceń	Dobry
	390+367	390+759	0,122	Uszczelnić spękania, uzupełnić ubytki, wzmocnić krawędzie jezdni	Niezadowolający
	390+759	391+924	1,165	Uszczelnić spękania, uzupełnić ubytki nawierzchni	Zadowolający
	391+924	392+321	0,397	Uszczelnić spękania, uzupełnić ubytki, wzmocnić jezdnię	Niezadowolający
	392+321	392+813	0,492	Uszczelnić spękania, uzupełnić ubytki nawierzchni	Zadowolający
	396+460	398+740	2,28	Brak zaleceń	Dobry
DW338	18,200	18,750	0,550	Przebudowa 2023 r.	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4
	18,750	19,050	0,300	Bitumiczna: liczne łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne	Nawierzchnia w stanie niezadowolającym – 2

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
	19,050	20,350	1,300	Nawierzchnia bez widocznych uszkodzeń (remont w 2011 r.)	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4
	20,350	20,980	0,630	Nawierzchnia bez widocznych uszkodzeń (remont w 2011 r.)	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4
	20,980	24,280	3,300	Bitumiczna: pojedyncze łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne	Nawierzchnia w stanie niezadowalającym – 2, lokalnie złym – 1
	24,280	24,540	0,260	Bitumiczna: pojedyncze łaty – masa, spękania podłużne	Nawierzchnia w stanie zadowalającym – 3
	24,540	26,540	2,000	Bitumiczna: łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne, zapadnięcia, koleiny	Nawierzchnia w stanie niezadowalającym – 2, lokalnie złym – 1
	26,540	28,550	2,010	Bitumiczna: łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne, zapadnięcia, zaniżenia krawędzi jezdni	Nawierzchnia w stanie niezadowalającym – 2
	28,550	30,053	1,503	Bitumiczna: łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne, zapadnięcia, zaniżenia krawędzi jezdni, przełomy	Nawierzchnia w stanie złym – 1
	30,053	32,100	2,047	Bitumiczna: łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne, zapadnięcia	Nawierzchnia w stanie niezadowalającym – 2
	32,100	33,270	1,170	Bitumiczna: łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne, zaniżenia i ubytki krawędzi jezdni	Nawierzchnia w stanie niezadowalającym – 2
	33,270	34,100	0,830	Nawierzchnia bez widocznych uszkodzeń	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4
	34,100	35,500	1,400	Bitumiczna: łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne, zapadnięcia	Nawierzchnia w stanie zadowalającym – 3, niezadowalającym – 2
	35,500	35,800	0,300	Nawierzchnia bez widocznych uszkodzeń	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4
	35,800	36,020	0,220	Bitumiczna: łaty – patcher + masa, spękania podłużne i poprzeczne, zapadnięcia	Nawierzchnia w stanie zadowalającym – 3, lokalnie niezadowalającym – 2
	36,020	37,290	1,270	Remont w 2018 r.	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4
	37,290	38,490	1,200	Remont w 2017 r.	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4
	38,490	39,530	1,040	Remont w 2016 r.	Nawierzchnia w stanie dobrym – 4

Nr drogi	Kilometraż		Długość	Opis stanu nawierzchni	Ocena stanu nawierzchni
	od	do			
	39,530	39,545	0,015	Obszar skrzyżowania z DK 94 (zarząd GDDKiA)	Nawierzchnia w stanie niezadawalającym – 2
DW364	27+236	31+000	3,764	Bitumiczna zdeformowana, ze spękaniami siatkowymi, krawędzie jezdni miejscowo włamane, miejscowo koleiny, widoczne miejsca po remontach częściowych	Niezadawalający
	31+000	31+650	0,650	Bitumiczna zdeformowana, z wybojami i spękaniami siatkowymi, krawędzie jezdni miejscowo włamane, miejscowo koleiny, widoczne miejsca po remontach	Niezadawalający
	31+650	35+100	3,450	Bitumiczna z lokalnymi rysami głównie w osi jezdni, krawędzie miejscowo obłamane, łaty po naprawach częściowych	Niezadawalający
	35+100	36+800	1,700	Bitumiczna, odcinek po remoncie drogi, równość podłużna i poprzeczna dobra	Bardzo dobra
	36+800	38+550	0,900	Bitumiczna wyremontowana, równość podłużna i poprzeczna dobra	Dobry
	37+650	39+600	1,050	Bitumiczna z lokalnymi rysami głównie w osi jezdni, krawędzie, łaty po naprawach częściowych spękania	Zadawalający
	38+550	41+300	1,700	Bitumiczna z licznymi widocznymi naprawami częściowymi, krawędzie jezdni obłamane miejscowo, brak odpowiedniej równości podłużnej i poprzecznej	Niezadawalający
	39+600	42+830	1,530	Bitumiczna z licznymi widocznymi naprawami częściowymi, krawędzie jezdni obłamane miejscowo, brak odpowiedniej równości podłużnej i poprzecznej	W trakcie remontu
	41+300	43+820	0,990	Bitumiczna wyremontowana, równość podłużna i poprzeczna dobra	Dobry
	42+830	43+932	0,112	Bitumiczna z naprawami częściowymi, krawędzie jezdni obłamane miejscowo	Zadawalający
	43,820	73+272	0,880	Odcinek po remoncie Złotoryja, ul. Chojnowska, kilometraż drogi nr 328	Bardzo dobry
	72+392	46+100	2,168	Nawierzchnia z spękaniami siatkowymi oraz pęknięciem w osi jezdni, lokalnie nawierzchnia skoleinowana oraz uszkodzona krawędź jezdni, liczne łaty po naprawach	Niezadawalający
	43+932	49+600	3,500	Nawierzchnia z lokalnymi spęknieniami siatkowymi oraz pęknięciem osi jezdni, lokalnie w niewielkiej ilości nawierzchnia skoleinowana oraz uszkodzona krawędź	Niezadawalający
	46+100	56+000	6,400	Bitumiczna z niewielkimi rysami i pęknięciami głównie w osi jezdni, równość podłużna i poprzeczna zadowalająca	Zadawalający
	49+600	56+400	0,400	Bitumiczna wyremontowana, równość podłużna i poprzeczna dobra	Dobry

źródło: Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu

Wzdłuż dróg wojewódzkich brak jest ekranów akustycznych.

Drogi powiatowe nie posiadają zabezpieczeń akustycznych z wyjątkiem drogi powiatowej nr 2176D, gdzie wzdłuż drogi na działkach, których właścicielem są osoby fizyczne oraz Gmina Legnickie Pole (dz. nr 415/7 oraz 415/11 ob. Nowa Wieś Legnicka) stoi ekran akustyczny z pleksiglasu o długości ok. 88 m. usytuowany za rzędem przydrożnych drzew.³⁵

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należą przede wszystkim ekrany akustyczne, wały ziemne, ewentualnie pasy zieleni, lokalizowane w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu należą np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych”, ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na terenie powiatu legnickiego nie znajdują się zakłady, dla których Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Starosta Legnicki wydał w latach 2020-2026 jedną decyzję ustalającą dopuszczalny poziom hałasu emitowanego do środowiska.

³⁵ Źródło: Starostwo Powiatowe w Legnicy

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy może być generowany wzdłuż odcinków szlakowych i mieć charakter lokalny. Hałas ten jest jednak znacznie mniej uciążliwy niż hałas drogowy. Największa uciążliwość akustyczna występuje w pasie 300 m od linii kolejowej.

Przez teren powiatu legnickiego przebiegają trzy linie kolejowe, które mogą stanowić potencjalne źródło hałasu komunikacyjnego. Oddziaływanie hałasu kolejowego występuje przede wszystkim wzdłuż odcinków szlakowych oraz w rejonie stacji i przystanków kolejowych, jednak ma ono charakter lokalny i ograniczony przestrzennie.

Natężenie hałasu uzależnione jest od częstotliwości kursowania pociągów, ich rodzaju (pasażerskie, towarowe) oraz parametrów technicznych infrastruktury. W warunkach powiatu legnickiego, ze względu na umiarkowane natężenie ruchu kolejowego oraz rozproszoną zabudowę, oddziaływanie hałasu kolejowego na środowisko i mieszkańców jest ograniczone.

Największe oddziaływanie może występować w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, szczególnie w miejscach, gdzie infrastruktura kolejowa przebiega w pobliżu terenów zabudowy mieszkaniowej. W takich przypadkach hałas ma charakter okresowy, związany z przejazdami pociągów.

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania.³⁶

Na terenie powiatu nie funkcjonują ww. obiekty.

5.2.3. Monitoring poziomu hałasu

Pomiary hałasu środowiskowego prowadzone są w ramach:

- Państwowego Monitoringu Środowiska,
- działalności kontrolnej Inspekcji Ochrony Środowiska,
- realizacji obowiązków prawnych nałożonych na zakłady przemysłowe jak również na zarządzających drogami, liniami kolejowymi lub lotniskami.

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne, Programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa dolnośląskiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

³⁶ Źródło: https://www.krakow.wios.gov.pl/Press/publikacje/raporty/raport12/4_halas.pdf

Na podstawie art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD} , L_{AeqN} , L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD} , L_{AeqN} , L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Od 01.01.2022 r. do 28.01.2026 r. na terenie powiatu legnickiego w ramach PMŚ przeprowadzono badania w zakresie hałasu drogowego w 1 punkcie pomiarowym.

Tabela 24. Wyniki pomiaru hałasu drogowego wykonanych w ramach pomiarów okresowych w powiecie legnickim

Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne		Data pomiaru	L_{Aeq} [dB]	
	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna		Pora dnia	Pora nocy
Krzywa (gmina Chojnów)	15° 48' 53.2"	51° 16' 36.5"	12.07.2022	67,4*	62,9*

67,4* - przekroczenia wartości dopuszczalnej (dla pory dnia 65,0 dB dla terenów zagrodowej; dla pory nocy 56,0 dB)

źródło: RWMŚ we Wrocławiu

W zakresie hałasu przemysłowego w ramach obowiązkowych pomiarów okresowych (pomiar w trybie art.147 ustawy Poś) wykonano pomiary w 3 zakładach i w 11 punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego.

Strategiczne mapy hałasu - Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie dolnośląskim

Zgodnie z art. 24 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko marszałek województwa udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o strategicznych mapach hałasu, o których mowa w art. 118 ust. 1 ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Analizie poddano 61 odcinków dróg wojewódzkich o natężeniu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Łączna długość analizowanych odcinków wynosi 235,01 kilometrów. Obserwacją objęto pas terenu o szerokości 2 x 800m, położony po obu stronach analizowanych odcinków drogi. Przebieg analizowanych dróg został przedstawiony na poniższym rysunku.

Rysunek 21. Lokalizacja analizowanych odcinków na terenie województwa dolnośląskiego
źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów
rocznie w województwie dolnośląskim

Szacunkowa liczba mieszkańców na terenach zagrożonych hałasem na terenie powiatu legnickiego wynosi wg. przedziałów wartości poziomów hałasu L_{DWN} i L_N :

- 55-59.9 dB: 0;
- 60-64.9 dB: 0;
- 65-69.9 dB: 0;
- 70-74.9 dB: 0;
- 75 - 79.9 dB: 0;
- ≥ 80 dB: 0.

Szacunkowa powierzchnia obszarów zagrożonych hałasem na terenie powiatu legnickiego wynosi wg. przedziałów wartości poziomów hałasu L_{DWN} :

- 55-59.9 dB: 0,542 km²;
- 60-64.9 dB: 0,329 km²;
- 65-69.9 dB: 0,193 km²;
- 70-74.9 dB: 0,144 km²;
- 75 - 79.9 dB: 0,000 km²;
- ≥ 80 dB: 0,000 km².

Szacunkowa powierzchnia obszarów zagrożonych hałasem na terenie powiatu legnickiego wynosi wg. przedziałów wartości poziomów hałasu L_N :

- 50-54.9 dB: 0,406 km²;
- 55-59.9 dB: 0,241 km²;
- 60-64.9 dB: 0,163 km²;
- 65-69.9 dB: 0,043 km²;
- 70 - 74.9 dB: 0,000 km²;
- ≥ 75 dB: 0,000 km².

Szacunkowa powierzchnia obszarów z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych na terenie powiatu legnickiego wynosi wg. przedziałów przekroczeń poziomów hałasu L_{DWN} :

- 1-5 dB: 0,006 km²;
- 5.1-10 dB: 0,000 km²;
- 10.1-15 dB: 0,000 km²;
- ≥ 15 dB: 0,000 km².

Szacunkowa powierzchnia obszarów z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych na terenie powiatu legnickiego wynosi wg. przedziałów przekroczeń poziomów hałasu L_N :

- 1-5 dB: 0,008 km²;
- 5.1-10 dB: 0,002 km²;
- 10.1-15 dB: 0,000 km²;
- ≥ 15 dB: 0,000 km².

Na podstawie strategicznej mapy hałasu dla dróg wojewódzkich stwierdzono, że na terenie powiatu legnickiego występują obszary objęte oddziaływaniem hałasu drogowego, jednak ich zasięg przestrzenny jest ograniczony. Powierzchnie terenów narażonych na hałas obejmują głównie najniższe przedziały wartości wskaźników L_{DWN} i L_N , przy czym wraz ze wzrostem poziomu hałasu ich zasięg wyraźnie maleje.

Jednocześnie nie odnotowano mieszkańców przebywających na terenach przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, co wskazuje, że ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne nie obejmuje obszarów zabudowy mieszkaniowej.

Powierzchnie obszarów, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, są bardzo niewielkie i ograniczają się do najniższych zakresów przekroczeń (1–5 dB), zarówno dla wskaźnika L_{DWN} , jak i L_N . Przekroczenia wyższych wartości nie występują.

Łączna powierzchnia terenów zagrożonych hałasem:

- dla wskaźnika L_{DWN} wynosi ok. 1,208 km²,
- dla wskaźnika L_N wynosi ok. 0,853 km²,

przy czym dominują najniższe przedziały wartości hałasu.

Jednocześnie:

- nie stwierdzono lokali mieszkalnych ani mieszkańców zlokalizowanych na terenach zagrożonych hałasem,
- nie występują obiekty wrażliwe (szpitale, szkoły, domy pomocy społecznej) w zasięgu oddziaływania,
- liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas wynosi 0.

Powierzchnie terenów, na których odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, są znikome i wynoszą:

- dla wskaźnika L_{DWN} – ok. 0,006 km²,
- dla wskaźnika L_N – ok. 0,010 km²,
- przy czym przekroczenia występują wyłącznie w najniższych przedziałach (1–5 dB oraz lokalnie 5–10 dB dla L_N).

5.2.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie zagrożenia hałasem można zaliczyć wszelkiego rodzaju zdarzenia losowe powodujące nagłe zwiększenie emisji dźwięku.
Działania edukacyjne	Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej zagrożenia nadmiernym poziomem hałasu w powietrzu, zwłaszcza przy nieustannie rosnącej ilości pojazdów mechanicznych, powinno być jednym z priorytetów jednostek samorządu terytorialnego. Ważnym krokiem w tym kierunku może być organizacja szkoleń dla mieszkańców powiatu, mających na celu propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z hałasem, niwelowania ich skutków oraz ustanawianie stref cisy.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów dźwięku w województwie dolnośląskim prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu. Badania obejmują okolice dróg o dużym natężeniu ruchu, okolice linii kolejowych oraz lotniska.

5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez hałas; • rozwój inwestycji mających na celu poprawę stanu technicznego dróg.	• dynamiczny przyrost liczby pojazdów i wzrost natężenia ruchu; • rozwój urbanizacji.

5.2.6. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu na terenie powiatu – remonty, modernizacje dróg.	1. Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg. 2. Brak zabezpieczeń akustycznych wzdłuż dróg. 3. Drogi wymagające modernizacji.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych z największym natężeniem ruchu. 2. Budowa ekranów akustycznych na obszarach narażonych na nadmierny poziom hałasu. 3. Dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych. 4. Dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia. 5. Realizacja strategii i Programów w zakresie ochrony środowiska przed hałasem oraz transportu (m.in. budowy obwodnic).	1. Niedostateczny poziom środków finansowych oraz funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego. 2. Rosnąca liczba pojazdów, zwiększająca natężenie ruchu drogowego. 3. Negatywny wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych na drogi. 4. Rozwój urbanizacji. 5. Dopuszczalne normy nie gwarantujące komfortu mieszkańców.

5.3. Pola elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze”, są Ziemia (wytworząca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami elektrycznymi), Słońce (wytworzące promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska kosmiczne oraz każda materia o temperaturze przekraczającej temperaturę zera bezwzględnego.³⁷

Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy baterijnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania (np. centralnym zamkiem w samochodzie lub bramą garażową), urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.³⁸

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa Prawo ochrony środowiska – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448). Sposoby sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zestawione są w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2022 poz. 2630).

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych przedstawiono w poniższej tabeli.³⁹

³⁷ Źródło: Pole elektromagnetyczne a człowiek, Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019

³⁸ Źródło: Pole elektromagnetyczne a człowiek, Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019

³⁹ Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 r. Nr 192 poz. 1883)

Tabela 25. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
Lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 x f ^{0,5}	0,0037 x f ^{0,5}	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”. ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalone według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;

wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie czasu. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie czasu, gdzie $t = 68 / f^{1,05}$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

w zakresie częstotliwości do 100 kHz: $n = 1,4$. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania t_p należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako $f = 1/(2t_p)$.

w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: $n = 10a$, gdzie $a = 0,176 + 0,665 \times \log(f/100)$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.

w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: $n = 32$.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 r. poz. 2448)

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu legnickiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:⁴⁰

- linie i stacje elektroenergetyczne najwyższego, wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

Do Marszałka Województwa Dolnośląskiego zgłoszono następujące instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne zlokalizowane na terenie powiatu legnickiego:

- Linia elektroenergetyczna 400 kV Pasikurów-Czarna (PEM 12/2012) na terenie gmin: Krotoszyce, Legnickie Pole, Ruja, Prochowice;
- Linia elektroenergetyczna 400 kV Mikułowa-Czarna (PEM 4/2020) na terenie gmin: Krotoszyce, Męcinka, Legnickie Pole, Ruja, Prochowice;
- Linia elektroenergetyczna 400 kV Czarna-Pasikurów (PEM 1/2021) na terenie gmin: Prochowice, Ruja.

Elektroenergetyka

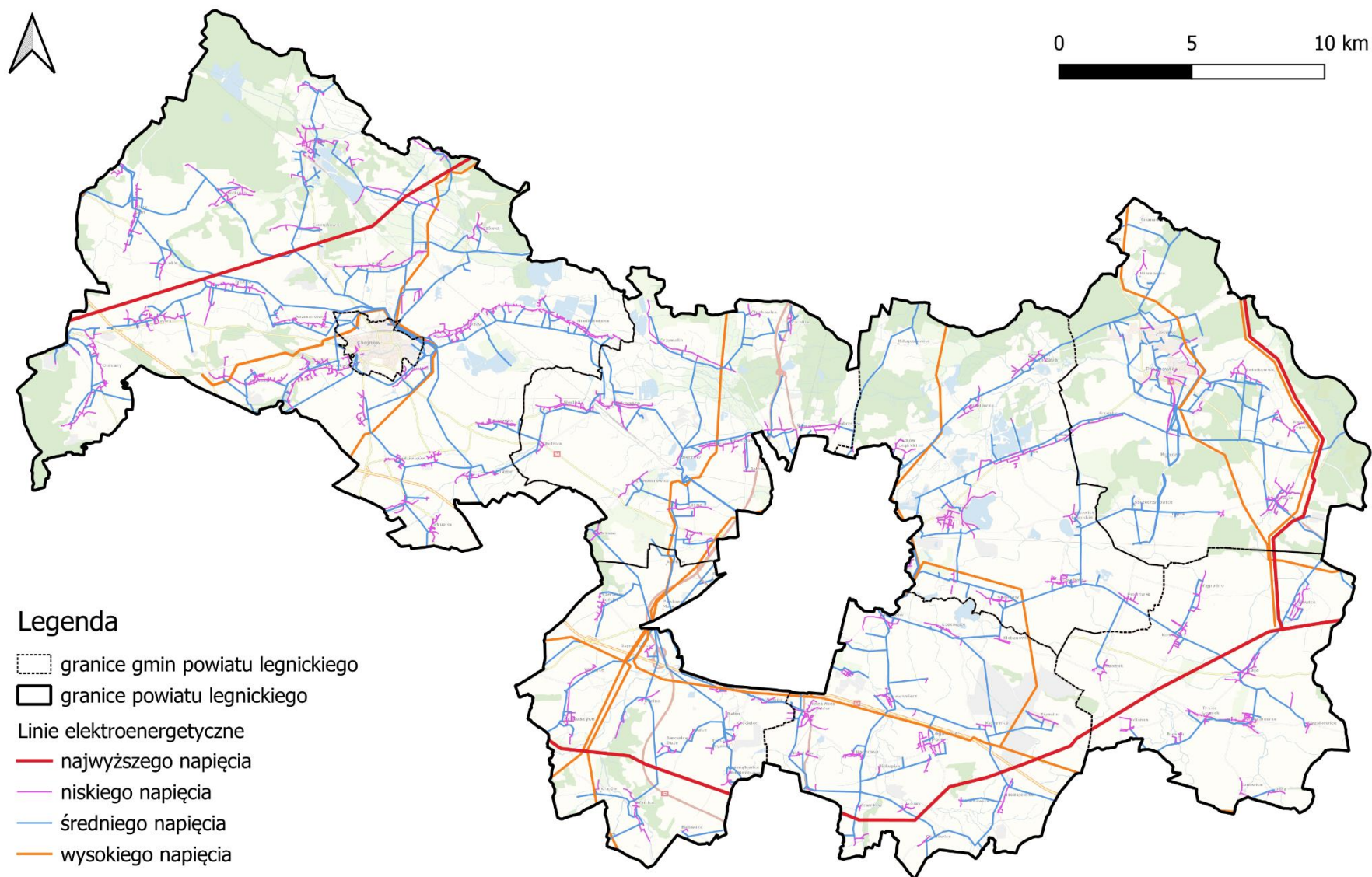
Dostarczaniem energii elektrycznej dla wszystkich odbiorców fizycznych na terenie powiatu legnickiego oraz działaniami w zakresie eksploatacji sieci, obsługi jego mieszkańców, konserwacji sieci i usuwania awarii zajmuje się TAURON Dystrybucja S.A. Oddział we Wrocławiu.

Na terenie powiatu legnickiego TAURON Dystrybucja S.A. Oddział we Wrocławiu posiada łącznie 2 195 264 m linii elektroenergetycznych, w tym:

- niskiego napięcia kablowa: 540 978,00 m;
- niskiego napięcia napowietrzna: 868 295,00 m;
- średniego napięcia kablowa: 114 094,00 m;
- średniego napięcia kablowa: 536 207,00 m;
- wysokiego napięcia kablowa: 1 646,00 m;
- wysokiego napięcia kablowa: 134 044,00 m.

Na poniższym rysunku przedstawiono przebieg linii elektroenergetycznych na terenie powiatu legnickiego.

⁴⁰ Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2024 w województwie dolnośląskim

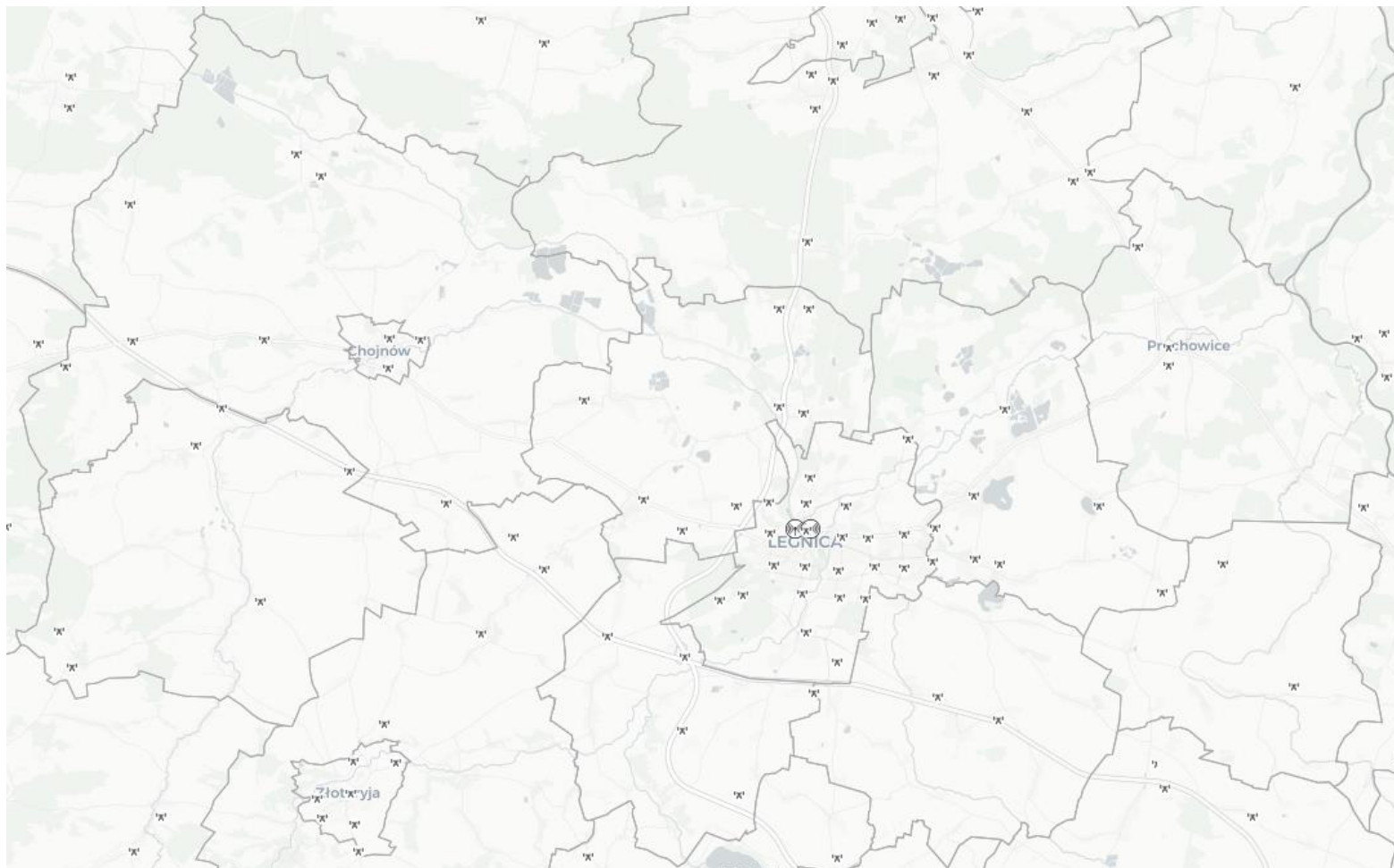

Rysunek 22. Napowietrzne linie elektroenergetyczne na tle powiatu legnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne

Instalacjami wytwarzającymi PEM są także stacje bazowe telefonii komórkowej. Te, występujące na terenie powiatu legnickiego i okolic przedstawiono na poniższej grafice.

Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu legnickiego

źródło: <https://si2pem.gov.pl/> [data dostępu: 07.04.2026 r.]

5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych (PEM) i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ), a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Podstawą prawną prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych jest art. 123 ustawy Poś oraz art. 23 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 r. poz. 425).

Podstawowym założeniem monitoringu PEM jest śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 r. poz. 2448). Minimalna wartość dopuszczalna poziomu PEM dla częstotliwości objętych monitoringiem (80 MHz-40GHz) wynosi 28 V/m.

Badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzone są przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach PMŚ, w sposób ujednolicony dla całego kraju, od 2008 r. W styczniu 2021 r. rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 r. poz. 2311), wprowadziło nowe założenia monitoringu PEM.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem na terenie każdego województwa punkty pomiarowe wyznacza się w dwuletnim cyklu pomiarowym dla stałej sieci monitoringu na obszarach miast oraz w czteroletnim cyklu pomiarowym dla monitoringu badawczego na terenach gmin wiejskich.

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy;
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe;
- powyżej 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe (dodatkowo 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców).

W ramach monitoringu badawczego wyznacza się jeden punkt pomiarowy w każdej gminie wiejskiej.

Badania natężeń pól elektromagnetycznych od 01.01.2022 r. do 28.01.2026 r. były prowadzone w ramach PMŚ na terenie powiatu legnickiego w 7 punktach pomiarowych. W ramach monitoringu stałego, pomiar w Chojnowie wykonano dwukrotnie, ponieważ powyższy okres obejmuje 2 cykle pomiarowe w tym punkcie pomiarowym. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych.

Charakterystykę punktów pomiarowych oraz wyniki z przeprowadzonych na terenie powiatu legnickiego w omawianym okresie pomiarów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Charakterystyka punktów pomiarowych oraz wyniki z przeprowadzonych na terenie powiatu legnickiego pomiarów

Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne punktu		Data wykonania pomiaru	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu 80 MHz – 40 GHz [V/m] ⁴¹
	Długość geograficzna E	Szerokość geograficzna N		
Monitoring stały				
Chojnów, ul. Chmielna	15° 55' 42" E	51° 16' 16" N	2023-08-11	1,29
			2025-04-17	<0,8*
Prochowice, ul. Zamkowa	15° 55' 42"	51° 16' 16"	2023-10-17	<1,0*
Monitoring badawczy				
Goliszów	15° 59' 2"	51° 16' 53"	2025-04-17	<0,8*
Ziemnice	16° 15' 4"	51° 11' 54"	2025-08-18	<0,8*
Raczkowa	16° 11' 44"	51° 8' 27"	2025-08-18	<0,8*
Jezierzany	16° 5' 50"	51° 14' 7"	2025-08-21	<0,8*
Wągorodno	16° 23' 2"	51° 11' 54"	2025-08-22	<0,8*

*Wartość zmierzona poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

źródło: RWMS we Wrocławiu

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych. Minimalny poziom dopuszczalny dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, wynosi od 2020 r. 28 V/m (zgodnie z rozporządzeniem z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku).

5.3.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów, a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie PEM można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie urządzeń powodujące nadmierną emisję promieniowania mogącą negatywnie wpłynąć na środowisko oraz organizmy żywe.

⁴¹ *Wartość zmierzona poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz urządzeniami, które takie promieniowanie emitują.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów PEM w województwie dolnośląskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu.

5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- utrzymujące się niskie wartości pól elektromagnetycznych; - stała weryfikacja zgłoszeń w zakresie eksploatacji instalacji wytwarzania pól elektromagnetycznych;	wzrastająca liczba urządzeń będących źródłami promieniowania elektromagnetycznego;

5.3.6. Analiza SWOT

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Stąły monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. - Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na terenie powiatu.	- Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. - Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Stąła kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektro-magnetyczne. - Rozwój monitoringu państwowego (także w zakresie promieniowania elektro-magnetycznego m.in. monitoring sieci 5G). - Uwzględnianie w dokumentach planistycznych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego w sposób jak najmniej negatywnie wpływający na mieszkańców.	- Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery. - Dynamiczny rozwój telekomunikacji oraz wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Wody powierzchniowe

Obszar powiatu legnickiego położony jest w dorzeczu Odry, w obrębie granicy regionu wodnego Środkowej Odry.

Przez teren powiatu przepływa największa rzeka Dolnego Śląska – Odra. Stanowi ona wschodnią granicę powiatu na odcinku 6,5 km. Ponad 90% powierzchni powiatu leży w dorzeczu Kaczawy. Rzeka ta przecina powiat na część wschodnią i zachodnią, a jest ona zasilana nurtami Czarnej Wody, Skory i Nysy Szalonej. Do Odry wpływa również płynąca przez gminą Ruja – rzeka Cicha Woda odwadniająca część gmin Ruja i Prochowice.

Na terenie powiatu legnickiego znajduje się jedyna w województwie dolnośląskim grupa jezior polodowcowych, zwana Pojezierzem Legnickim.

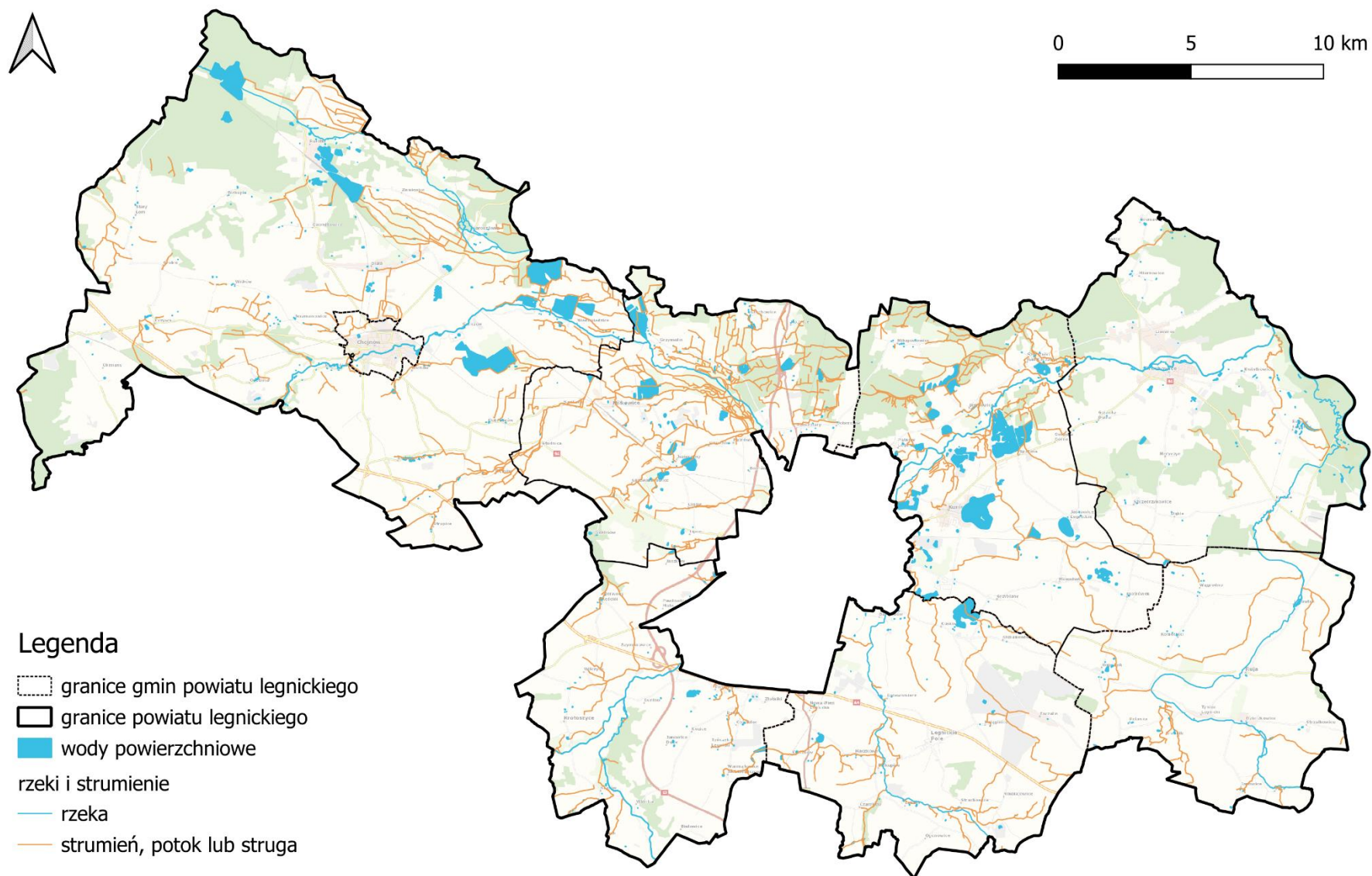
Największym akwenem jest jezioro Kunickie (gm. Kunice), które zajmuje obszar ponad 95 hektarów wraz z Wyspą Mew. Na jego obrzeżach znajdują się liczne stacje wodne i ośrodki wypoczynkowe, pola namiotowe oraz szkoły jazdy konnej. Część wybrzeża pozostawiono w stanie naturalnym z myślą o wędkarzach, część natomiast posiada bulwar z trasą spacerową.

Jeziora znajdują się również w Jaśkowicach Legnickich, Koskowicach, Jakuszowie, Jezierzanach. Ponadto, występują zbiorniki po dawnych żwirowniach w Rokitkach oraz w Spalanej.

Na terenie powiatu zlokalizowanych jest również wiele różnej wielkości obiektów hodowli ryb, z których większość znajduje się na terenie gmin Miłkowice i Chojnów. Stawy rybne są typu przepływowego i wykorzystują wody powierzchniowe lokalnych rowów i rzek przepływających przez dany teren.⁴²

Na poniższym rysunku przedstawiono układ hydrologiczny powiatu.

⁴² Źródło: Program ochrony środowiska dla Powiatu Legnickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Rysunek 24. Wody powierzchniowe na tle powiatu legnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

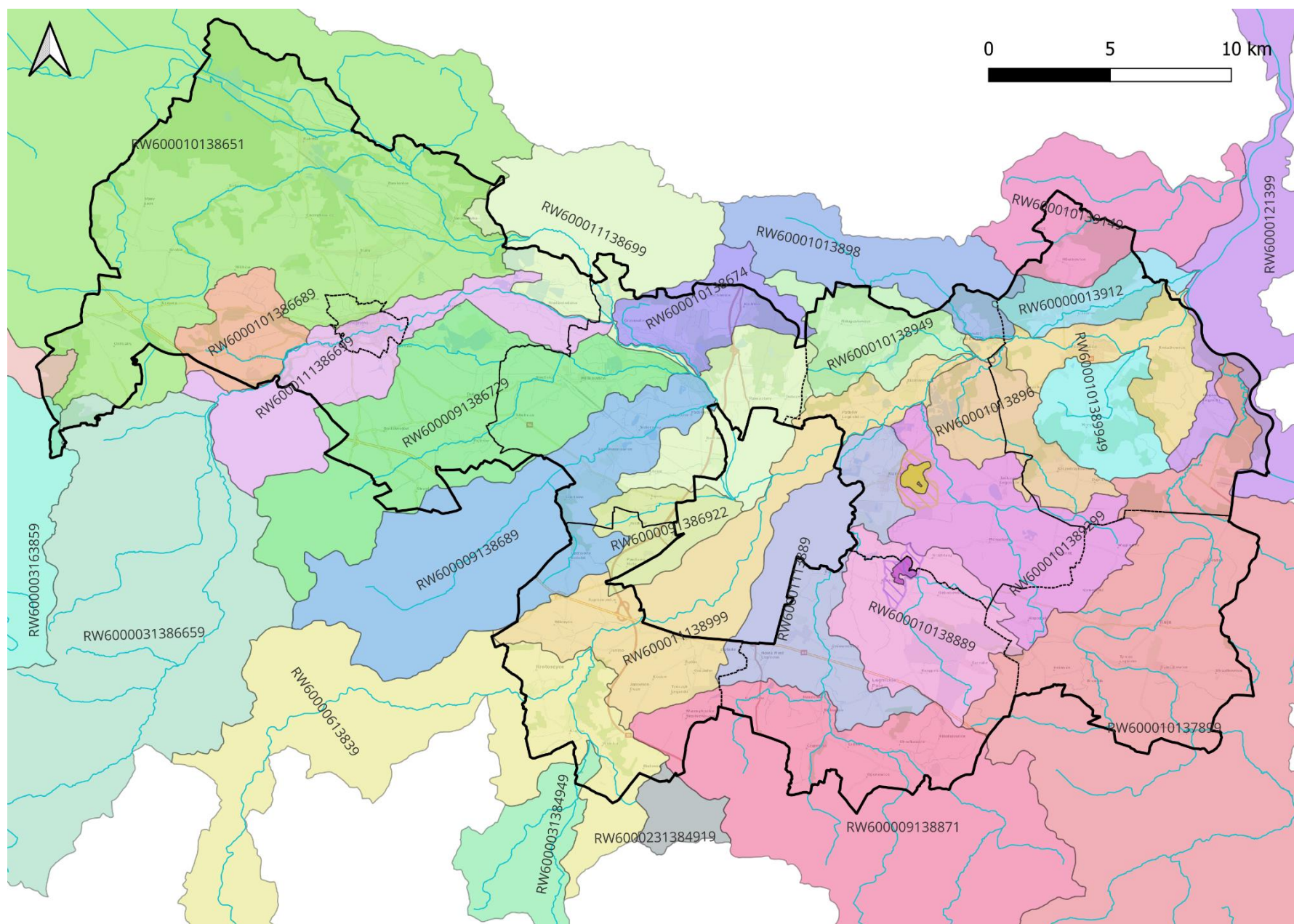
W poniższej tabeli zestawiono JCWP rzeczne oraz jeziorne, w obrębie których znajduje się powiat legnicki.

Tabela 27. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat legnicki

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
1.	LW30740	Koskowickie
2.	LW30742	Kunickie
3.	RW60000013912	Bobrek
4.	RW6000031384949	Błotnia
5.	RW6000031386659	Skora od Gajowej do Zimnika
6.	RW600003163859	Bobrzyca od źródła do Osiki
7.	RW60000613839	Kaczawa do Nysy Szalonej
8.	RW60000616389	Bobrzyca od Osiki do Bobru
9.	RW6000091386729	Brochotka
10.	RW600009138689	Lubiatówka
11.	RW6000091386922	Pawłówka
12.	RW600009138871	Wierzbiak do Kojstkówki
13.	RW600010137899	Cicha Woda
14.	RW600010138651	Czarna Woda od źródła do Karkoszki
15.	RW6000101386689	Kanał Osetnicki
16.	RW600010138674	Kanał Grzymaliński
17.	RW600010138889	Chłodnik z jez. Koskowickim
18.	RW6000101389299	Niecka
19.	RW600010138949	Młokita
20.	RW60001013896	Jagodziniec
21.	RW60001013898	Kaczorek
22.	RW6000101389949	Kanał Prochowicki
23.	RW600010139149	Jastrzębia
24.	RW6000111386699	Skora od Zimnika do ujścia
25.	RW600011138699	Czarna Woda od Karkoszki do Kaczawy
26.	RW60001113889	Wierzbiak od Kojstkówki do Kaczawy
27.	RW600011138999	Kaczawa od Nysy Szalonej do ujścia
28.	RW6000121399	Odra od Bystrzycy do Baryczy
29.	RW6000231384919	Zb. Słup

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 07.04.2026 r.]

Lokalizację ww. JCWP przedstawiono na poniższej mapie.

Legenda

 granice gmin powiatu legnickiego	 RW600009138871
 granice powiatu legnickiego	 RW600010137899
JCWP LW	 RW600010138651
 LW30740	 RW6000101386689
 LW30742	 RW600010138674
Zlewnie JCWP LW	 RW600010138889
 LW30740	 RW6000101389299
 LW30742	 RW600010138949
 JCWP RW	 RW60001013896
Zlewnie JCWP RW	 RW60001013898
 RW60000013912	 RW6000101389949
 RW6000031384949	 RW600010139149
 RW6000031386659	 RW6000111386699
 RW600003163859	 RW600011138699
 RW60000613839	 RW60001113889
 RW60000616389	 RW600011138999
 RW6000091386729	 RW6000121399
 RW600009138689	 pozostałe obszary JCWP
 RW6000091386922	

Rysunek 25. JCWP rzeczne wraz z zlewniami w zasięgu których znajduje się powiat legnicki
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.4.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 960) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

- powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powodzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powodzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powodzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powodzie od wód podziemnych,
- powodzie od strony morza,
- powodzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.⁴³

Mapy zagrożenia powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego,
 - b) wału przeciwsztormowego,
 - c) budowli piętrzącej.

⁴³

Źródło:
https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/resources/help/ISOK_Dokumentacja_uzytkownika_Hydroportal_v.1.00.pdf

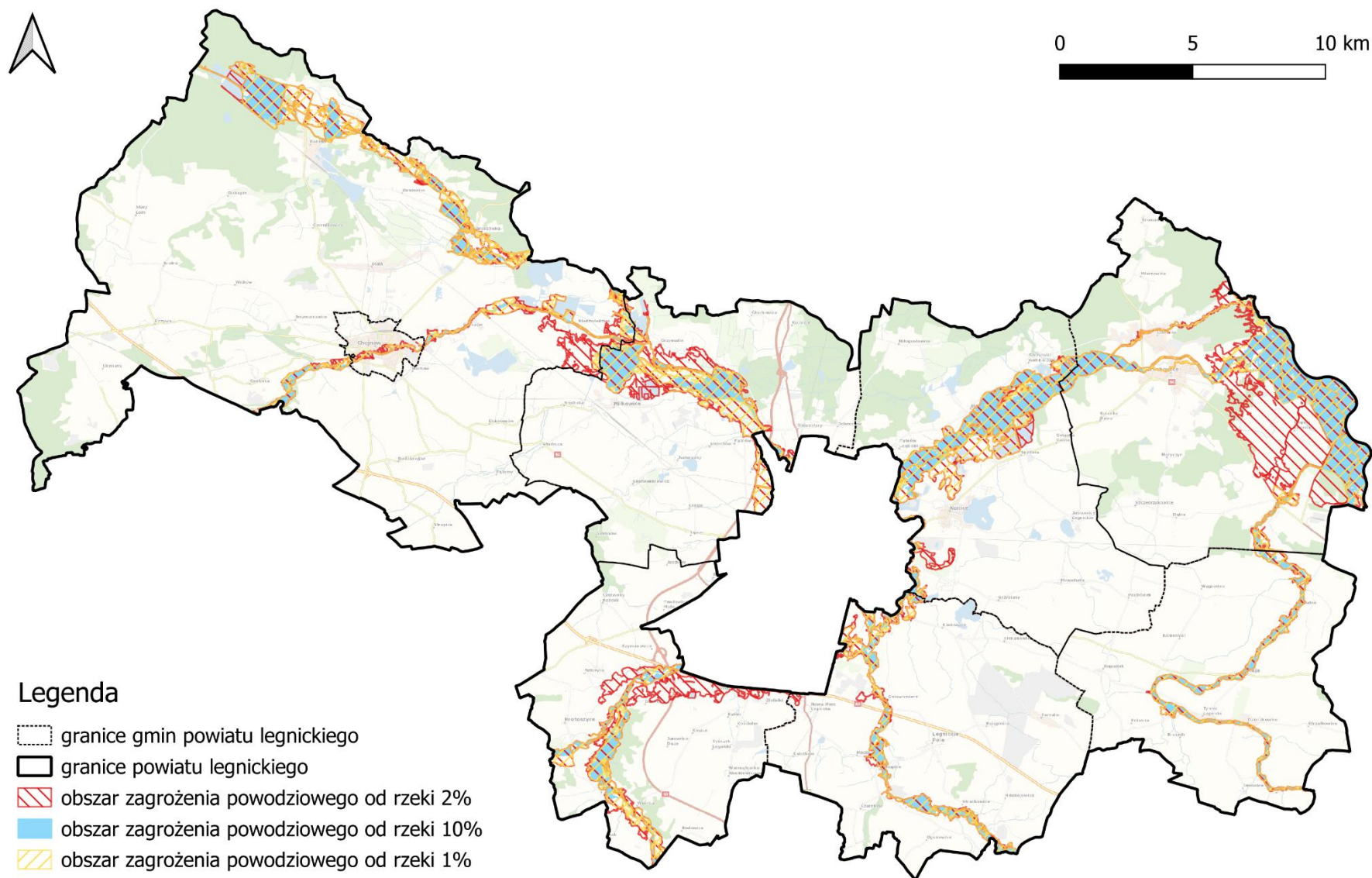
Na terenie powiatu legnickiego powodzie i podtopienia są jednym z głównych zagrożeń, związane są z rzekami: Odrą, Nysą Szaloną, Kaczawą, Wierzbakiem wraz z dopływem Koiszkówką, Cichą Wodą, Czarną Wodą i Skorą.

Istotne zagrożenie stanowić może także zbiornik „Słup” (gm. Męcinka, pow. jaworski) w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia dla miejscowości: Bieniowice, Spalona, Szczytniki nad Kaczawą, Szczytniki Małe, Prochowice, Kwiatkowice, Rogów, Winnica, Krajów, Dunino.

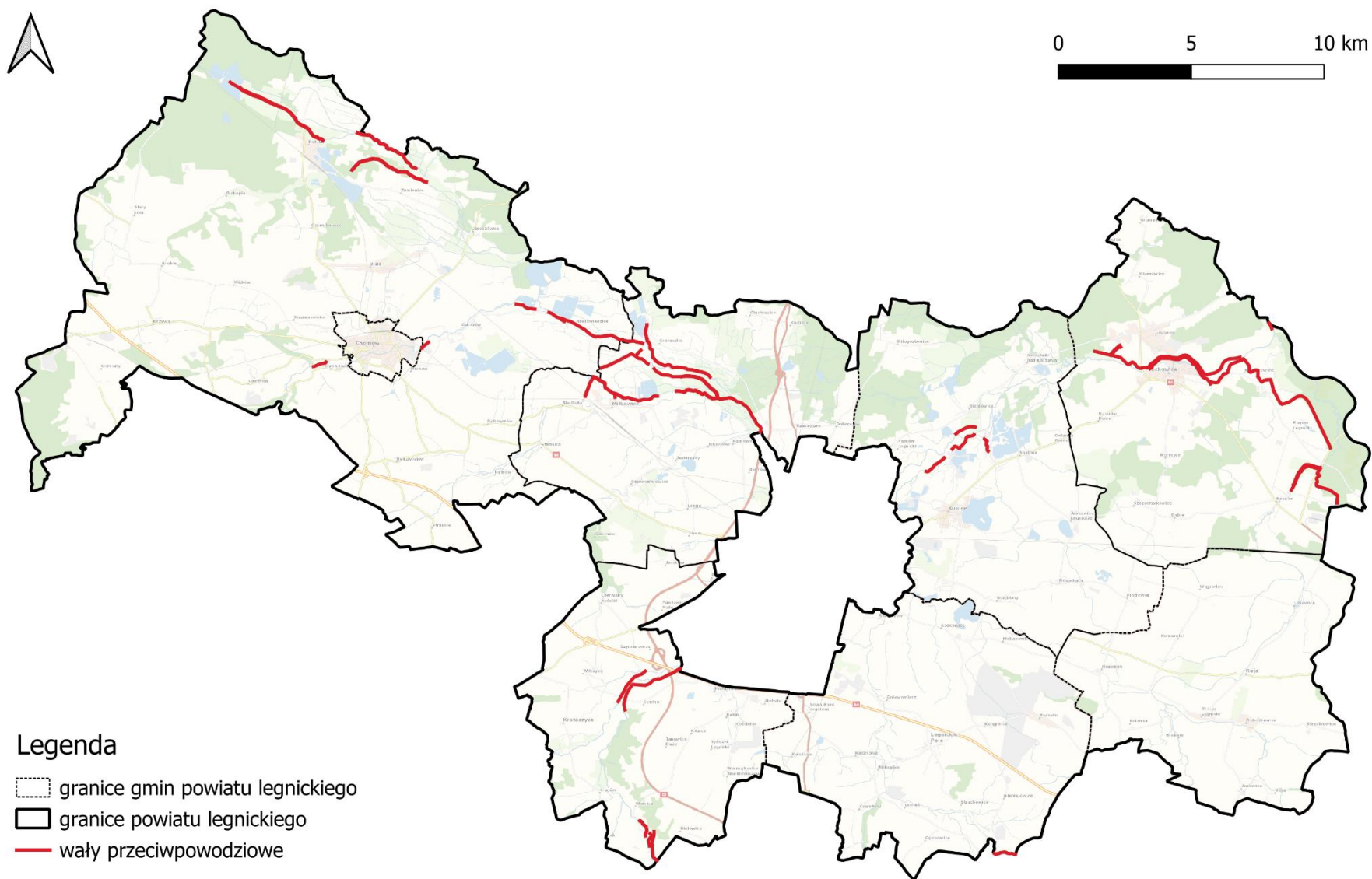
W przypadku awarii zbiornika przewidywany czas dojścia fali do strefy zagrożenia wynosi ok. 15 min., przewidywana wysokość fali ok. 6 m, do drugiej strefy woda może dojść w ok. 40 min., wysokość fali zalewowej ok. 1 m. Czas dojścia czoła fali do trzeciej strefy zagrożenia wynosi ok. 2 godz. 15 minut.⁴⁴

Na poniższych rysunkach przedstawiono mapę zagrożenia powodziowego dla powiatu legnickiego oraz wały przeciwpowodziowe.

⁴⁴ Źródło: Program ochrony środowiska dla Powiatu Legnickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 27. Wały przeciwpowodziowe na terenie powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

5.4.3. Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

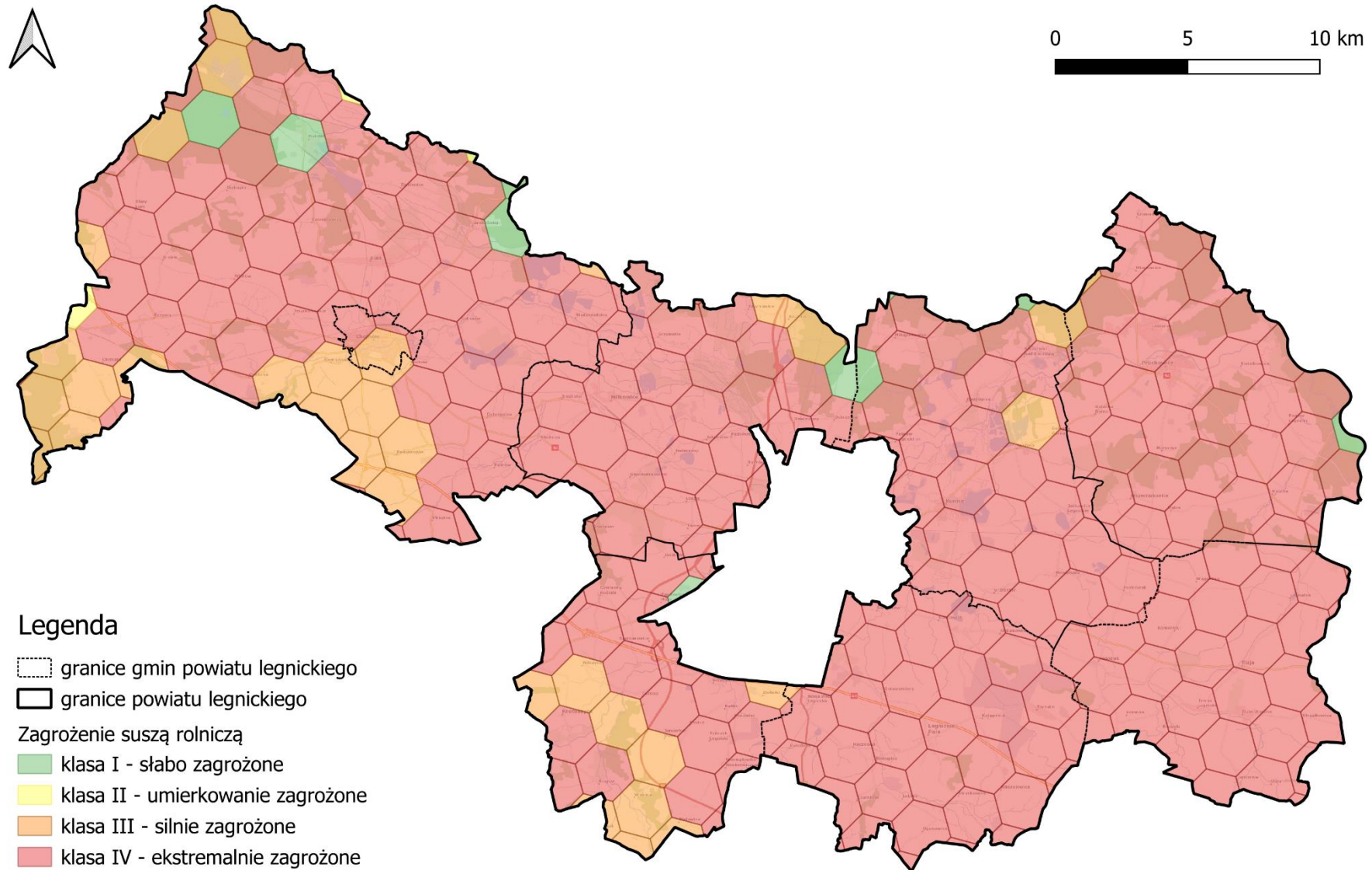
- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak.
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej.
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej.
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.⁴⁵

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

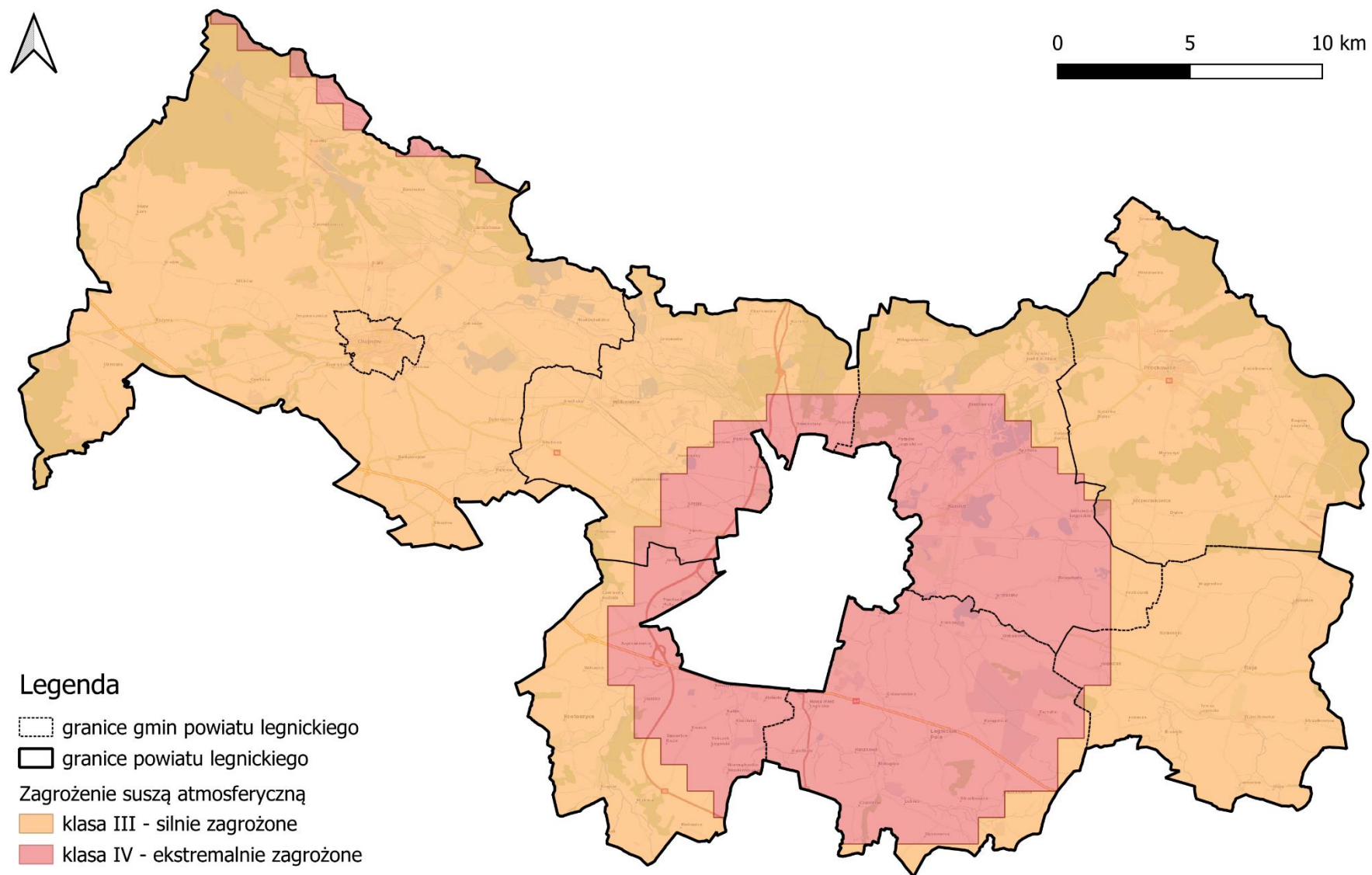
W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 r. poz. 1615 z późn. zm.). Celem dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. W ramach opracowania Planów zostanie dokonana identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy na poszczególnych obszarach dorzeczy, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą. Zostanie również opracowany zestaw działań mających na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki.

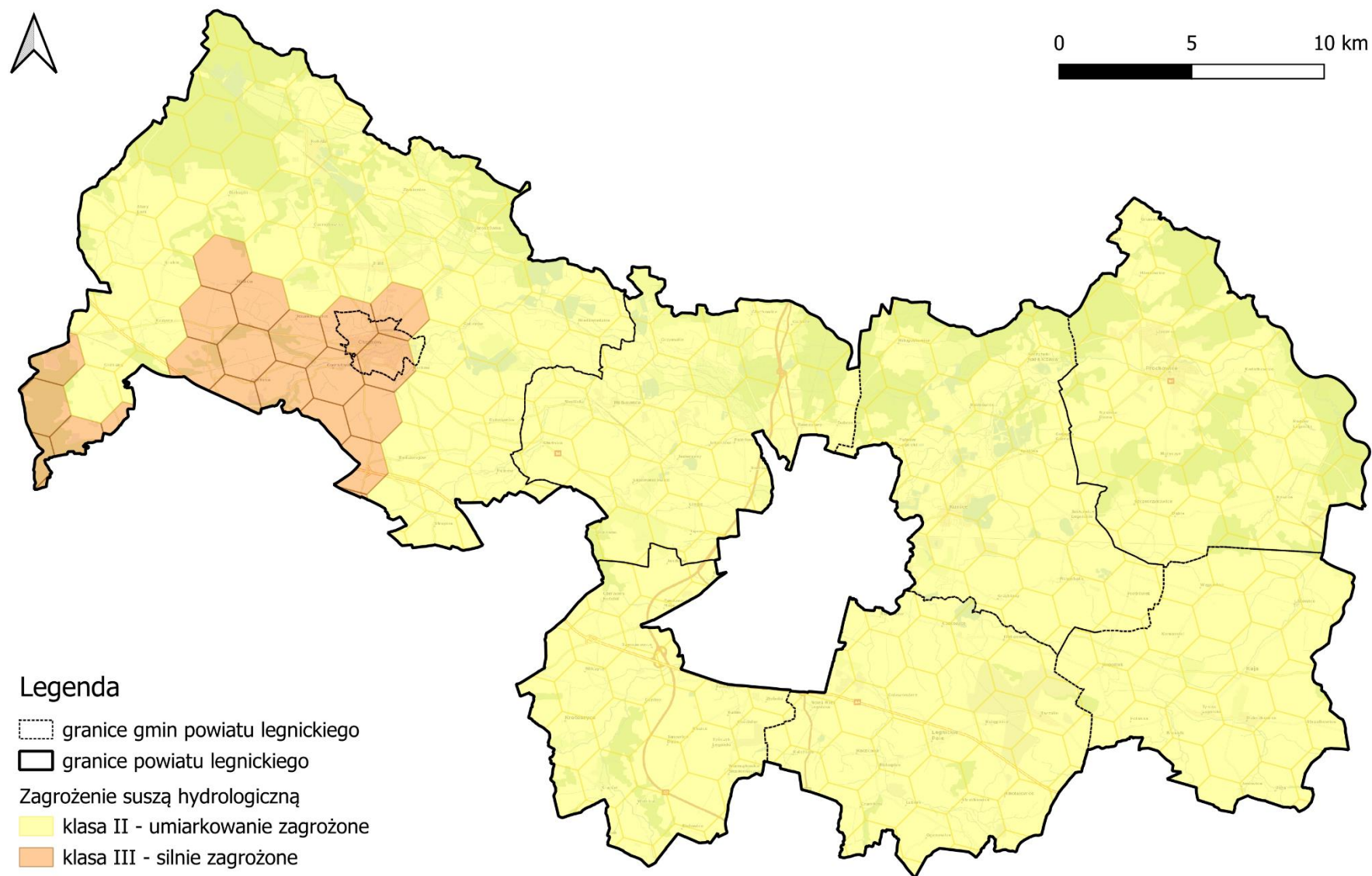
⁴⁵ Źródło: <https://www.gov.pl/web/susza/susza>

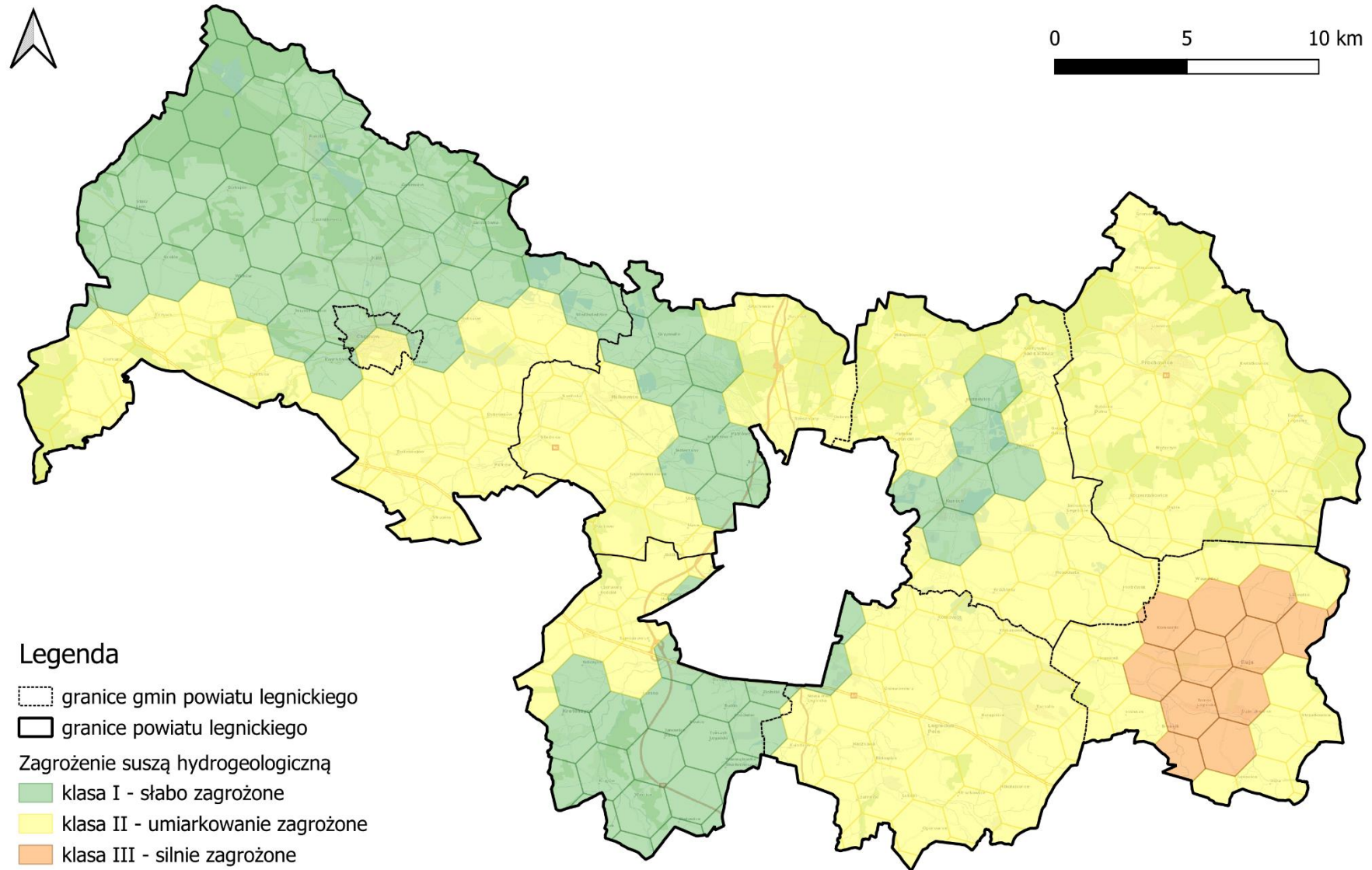
Rysunek 28. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na tle powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

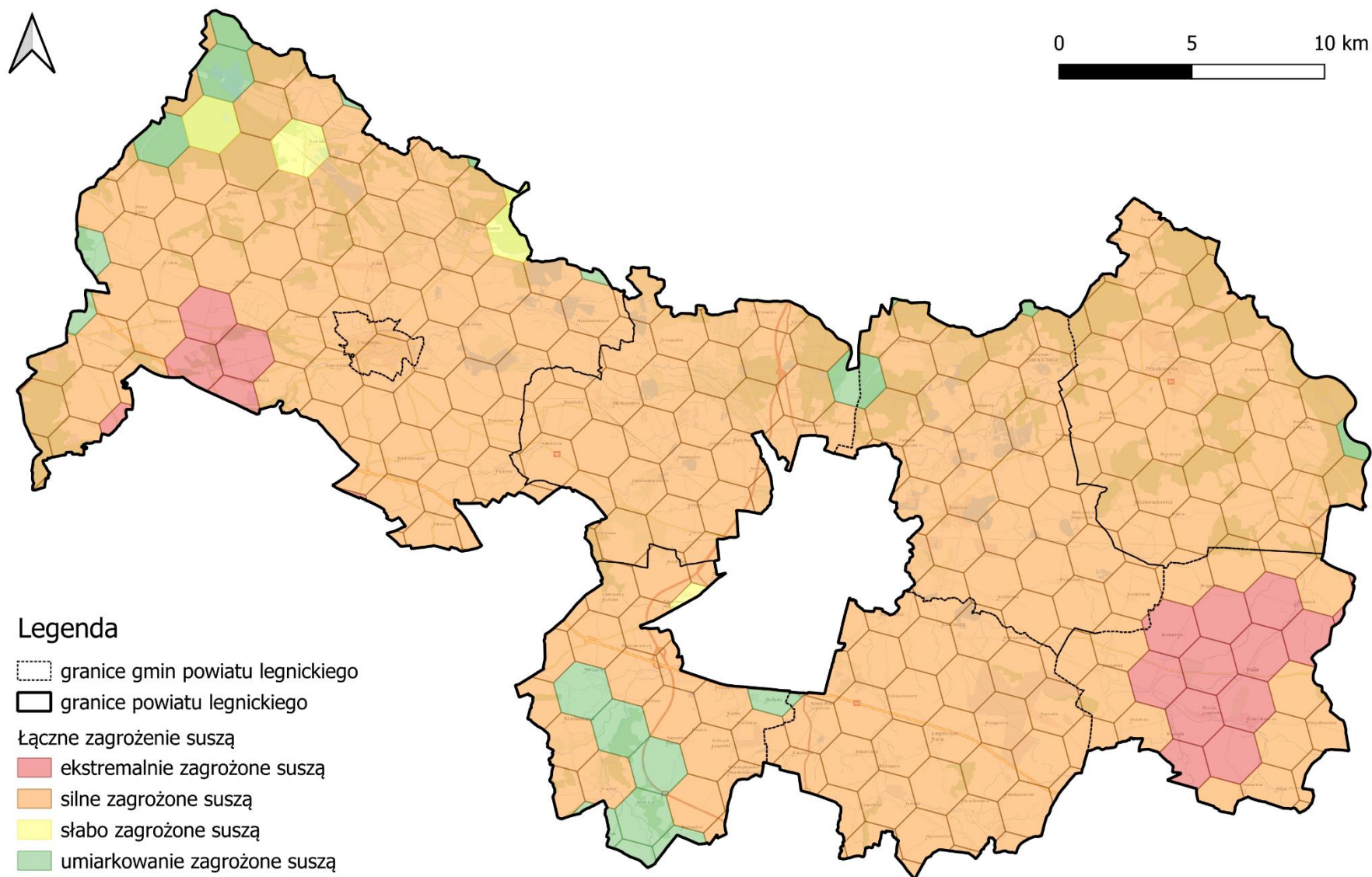
Rysunek 29. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną na tle powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Rysunek 30. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną na tle powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Rysunek 31. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną na tle powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Rysunek 32. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.4.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 r. poz. 1475).

Ocenę stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2016-2021 i 2019-2024 oraz oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 28. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Koskowickie LW30740	WSd_b	2,18	zły stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, fosfor ogólny]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	dobry stan chemiczny	zagrożona
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Kunickie LW30742	WSm_b	1,04	zły potencjał ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
			zły potencjał ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Bobrek RW60000013912	nie dotyczy	14,53	brak klasyfikacji [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	niezagrożona
			zły stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Błotnia RW60000031384949	RW_krz	23,99	brak klasyfikacji [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [kadm (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Skora od Gajowej do Zimnika RW60000031386659	RW_krz	151,13	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa	dobry stan chemiczny	zagrożona

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]	jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D		
Bobrzyca od źródła do Osiki RW600003163859	RW_krz	94,35	słaby stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Kaczawa do Nysy Szalonej RW60000613839	RW_wap	237,39	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Kaczawa od ujścia Nysy Szalonej do ujścia Drażnicy i Nysa Szalona od ujścia do zapory zb. Słup (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Kaczawa od ujścia Nysy Szalonej do progu w	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]	Jerzmanicach-Zdroju i Nysa Szalona od ujścia do zapory zb. Słup (dla troci wędrownej)		
Bobrzyca od Osiki do Bobru RW60000616389	RW_wap	76,72	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Brochotka RW6000091386729	PN	84,18	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, fosforany, BZT5, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby potencjał ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Lubiatówka RW600009138689	PN	82,79	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Pawłówka RW6000091386922	PN	15,84	słaby stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, OWO, Arsen,	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [kadm(w),	zagrożona

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
			zły stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]	przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	
Wierzbak do Kojszkówki RW600009138871	PN	188,53	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny dobry [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Cicha Woda RW600010137899	PNp	350,25	słaby stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Czarna Woda od źródła do Karkoszek RW600010138651	PNp	425,97	słaby stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			zły stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Kanał Osetnicki RW600010138668	PNp	16,98	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MIR]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Kanał Grzymaliński RW600010138674	PNp	20,70	brak klasyfikacji [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			zły stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Chłodnik z jez. Koskowickim RW600010138889	PNp	37,86	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	niezagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Niecka RW6000101389295	PNp	45,99	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby potencjał ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny dobry [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Młokita RW600010138949	PNp	22,66	bardzo dobry/dobry stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	niezagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Jagodziniec RW60001013896	PNp	23,21	dobry stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	dobry stan wód [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Kaczorek RW60001013898	PNp	34,29	brak klasyfikacji [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]			
Kanał Prochowski RW6000101389949	PNp	6,08	dobry potencjał ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	dobry stan wód [2016-2021]	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest	dobry stan chemiczny	zagrożona

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
			zły stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]	monitorowany wskaźnik diadromiczny D		
Jastrzębia RW600010139149	PNp	42,74	brak klasyfikacji [2016-2021]	stan chemiczny dobry [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny	zagrożona
			brak klasyfikacji [2019-2024*]					
Skora od Zimnika do ujścia RW6000111386699	RzN	43,84	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			słaby stan ekologiczny [2019-2024*]	brak klasyfikacji [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Czarna Woda od Karkoszki do Kaczawy RW600011138699	RzN	82,39	zły stan ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
			umiarkowany stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Wierzbak od Kojszkówki do Kaczawy	RzN	47,59	umiarkowany stan ekologiczny [2016-2021]	brak danych [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot azotanowy, przewodność	dobry stan chemiczny	zagrożona

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
RW60001113889			zły stan ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]	elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D		
Kaczawa od Nysy Szalonej do ujścia RW600011138999	RzN	83,86	słaby potencjał ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Kaczawa w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Kaczawa w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
			słaby potencjał ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			
Odra od Bystrzycy do Baryczy RW6000121399	RwN	196,68	słaby potencjał ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartości w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
			słaby potencjał ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
						Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
						znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Odry w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)		
Zb. Stup RW6000231384919	L	8,56	słaby potencjał ekologiczny [2016-2021]	stan chemiczny poniżej dobrego [2016-2021]	zły stan wód [2016-2021]	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fitoplankton]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	dobry stan chemiczny	zagrożona
			umiarkowany potencjał ekologiczny [2019-2024*]	stan chemiczny poniżej dobrego [2019-2024*]	zły stan wód [2019-2024*]			

*Ostatnia aktualna klasyfikacja odpowiednio stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód jednolitych części wód została wykonana w 2025 r., na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz.1475).

WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne

WSm_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne

RW_krz - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu krzemianowym

RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym

L - Żbiornik limniczny

PN - Potok lub strumień nizinny

RwN - Wielka rzeka nizinna

PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty

RzN - Rzeka nizinna

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 07.04.2026 r.]

Analiza jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego wskazuje na utrzymujący się niekorzystny stan wód, zarówno w poprzednim cyklu planistycznym (2016–2021), jak i w aktualnej ocenie obejmującej lata 2019–2024. W zdecydowanej większości przypadków JCWP zostały sklasyfikowane jako znajdujące się w złym stanie ogólnym, co wynika z niespełnienia wymagań w zakresie stanu ekologicznego oraz – w części przypadków – chemicznego.

Stan/potencjał ekologiczny analizowanych JCWP jest najczęściej określany jako umiarkowany, słaby lub zły, przy czym tylko incydentalnie odnotowano przypadki osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego. W aktualnym cyklu oceny widoczna jest tendencja do utrzymywania się lub pogorszenia parametrów ekologicznych, co świadczy o trwałym oddziaływaniu presji środowiskowych.

Stan chemiczny wód jest zróżnicowany – w części JCWP utrzymuje się na poziomie dobrym, jednak w wielu przypadkach klasyfikowany jest jako poniżej dobrego, co znacząco wpływa na końcową ocenę stanu wód.

Zdecydowana większość JCWP na terenie powiatu legnickiego została uznana za zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych, co oznacza konieczność wdrażania działań naprawczych oraz ograniczających presję na środowisko wodne. Cele środowiskowe określone dla analizowanych jednostek obejmują przede wszystkim osiągnięcie co najmniej umiarkowanego lub dobrego stanu ekologicznego, dobrego stanu chemicznego, a także zapewnienie drożności cieków dla migracji organizmów wodnych, w szczególności ichtiofauny.

5.4.5. Wody podziemne

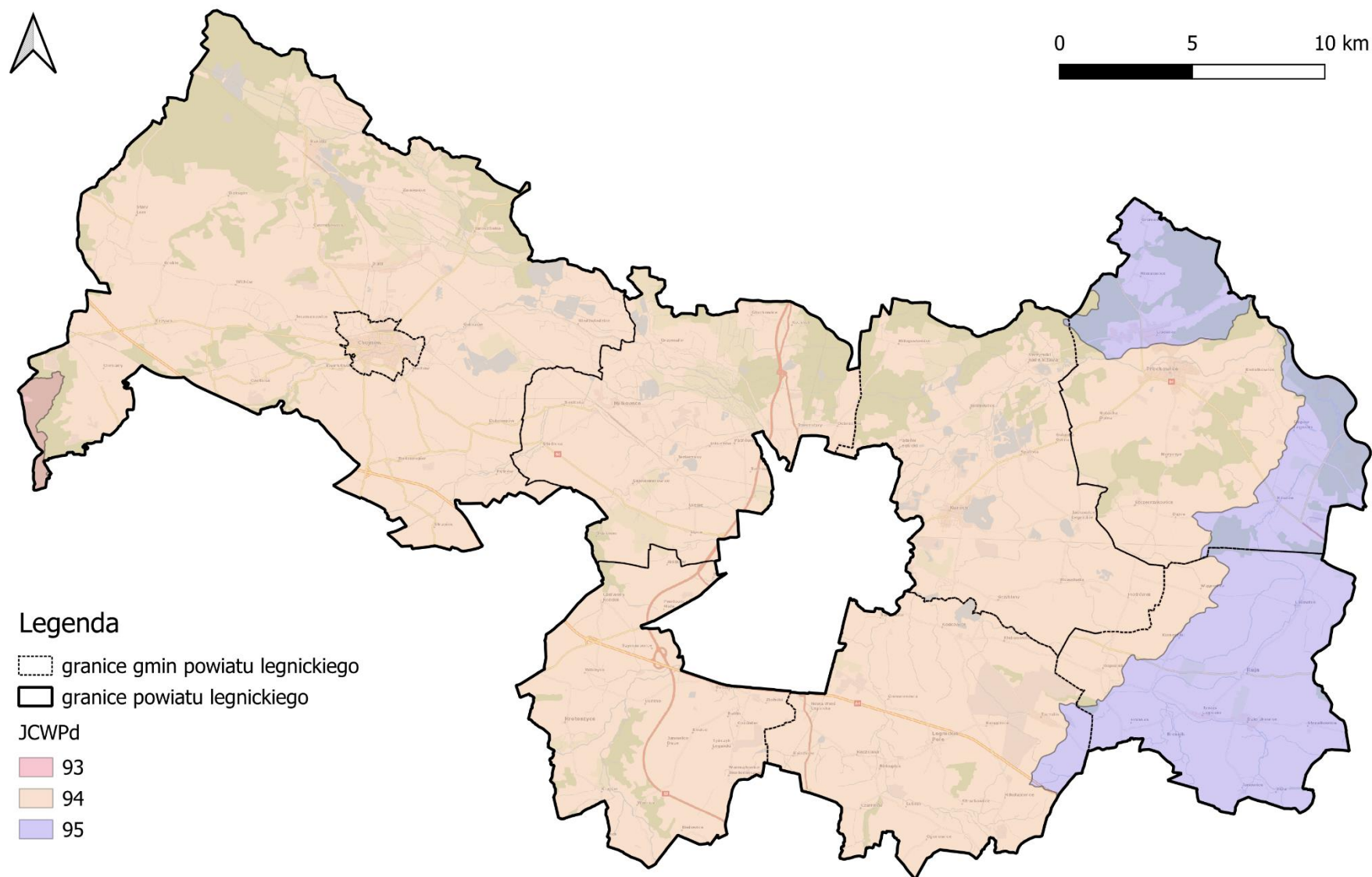
Powiat legnicki zlokalizowany jest na obszarze trzech jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), które krótko omówiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu legnickiego

Kod JCWPd	GW600093	GW600094	GW600095
Powierzchnia JCWPd [km ²]	1 978,66	2 255,85	1 716,73
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Środkowej Odry	Środkowej Odry	Środkowej Odry
Obszar bilansowy	Nysa Łużycka (prawa), Bóbr, Kaczawa, Łaba	Bóbr, Kaczawa, Bystrzyca - Ślęza, Przyodrze (WR)	Barycz, Widawa i Stobrawa (WR), Bóbr, Kaczawa, Bystrzyca - Ślęza, Przyodrze (WR)
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	(1) pobór punktowy z ujęć wód podziemnych, (2) presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	(1) pobór punktowy z ujęć wód podziemnych, (2) presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	(1) pobór punktowy z ujęć wód podziemnych, (2) presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem i gospodarką komunalną
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	ilościowa, chemiczna	ilościowa, chemiczna	chemiczna_A, ilościowa
Cele środowiskowe	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	niezagrożona	zagrożona ilościowo i chemicznie

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Na poniższym rysunku przedstawiono graficznie lokalizację jednolitych części wód podziemnych na tle powiatu legnickiego.

Rysunek 33. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat legnicki
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Na terenie powiatu legnickiego znajdują się 2 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) oraz jeden Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych (LZWP). Ich charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30. Charakterystyka GZWP i LZWP na terenie powiatu legnickiego

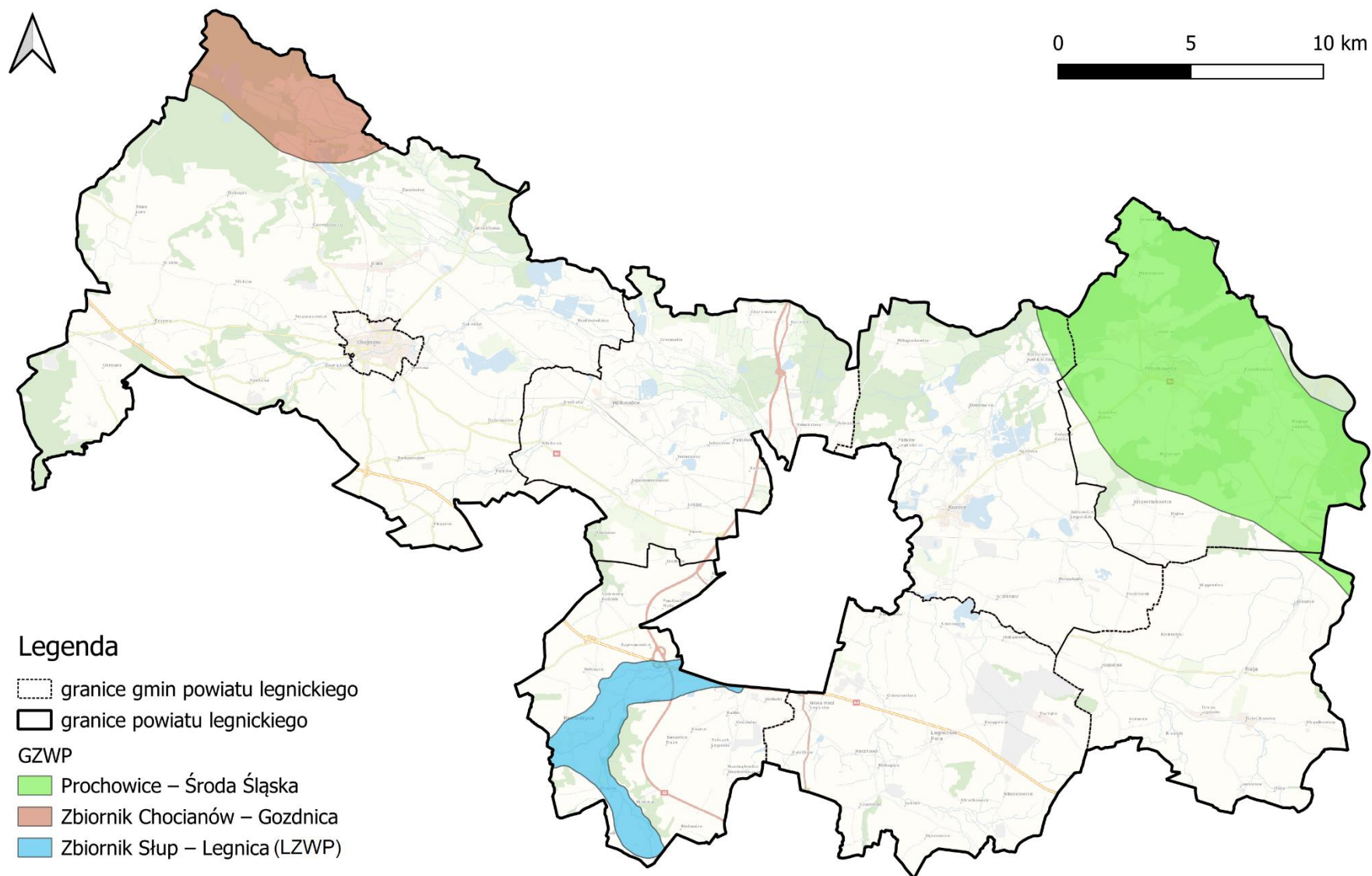
Nazwa GZWP		GZWP nr 319 Prochowice–Środa Śląska	GZWP nr 315 Zbiornik Chocianów– Gozdnica	LZWP nr 318 Zbiornik Słup–Legnica (dawny GZWP nr 318)
Powierzchnia	Według Kleczkowskiego (1990a)	326	1052	70
	Wg dokumentacji hydrogeologiczna	654 (1996)	1170,36 (2013)	19,16 (2015)
Województwo		dolnośląskie	dolnośląskie, lubuskie	dolnośląskie
Powiat		wrocławski, średzki, legnicki, lubiński, wołowski	zgorzelecki, bolesławiecki, połkowicki, legnicki, żarski, żagański	legnicki, złotoryjski
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)		94, 95, 108	76, 77, 92, 93, 94	94
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)		provincia Odry: – SŚOPd – region środkowej Odry – subregion południowy	provincia Odry: SŚOPd – region środkowej Odry – subregion południowy, SS – region środkowej Odry – subregion Sudetów	provincia Odry: SŚOPd – region środkowej Odry – subregion południowy
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona		pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)	pasmo zbiorników Nizin Środkowopolskich (GZWP w paśmie nizin)	pasmo zbiorników przedsudeckich
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)		Odry od Nisy Kłodzkiej do Baryczy	Odry od Nisy Kłodzkiej do Baryczy, Bobru, Odry od Bobru do Warty	Odry od Nisy Kłodzkiej do Baryczy
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)		Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Śląska (318.5), Nizina Śląsko- Łużycka (318.7)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Śląsko- Łużycka (317.7)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Śląsko- Łużycka (317.7)
Typ zbiornika		porowy	porowy	porowy
Stratygrafia		czwartorzęd, neogen	czwartorzęd	czwartorzęd

Nazwa GZWP	GZWP nr 319 Prochowice–Środa Śląska	GZWP nr 315 Zbiornik Chocianów– Gozdnica	LZWP nr 318 Zbiornik Słup–Legnica (dawny GZWP nr 318)
Klasa jakości wody*	II, III	na przeważającym obszarze I–III	III
Wodoprzewodność [m ² /d]	neogen 240–1920, czwartorzęd 1728–13 968	120–720	10–500
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	43,3	93,36	125,2
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	28 209,9	109 270	2400
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze bardzo mało podatny, lokalnie podatny, bardzo podatny	na przeważającym obszarze bardzo podatny, podatny, lokalnie średnio i mało podatny	na przeważającym obszarze bardzo podatny, lokalnie podatny, średnio i mało podatny

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

Na poniższym rysunku przedstawiono graficznie lokalizacje głównych zbiorników wód podziemnych na tle powiatu legnickiego

Rysunek 34. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat legnicki
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.4.6. Jakość wód podziemnych

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Badania i ocenę stanu wód podziemnych wykonuje się dla tzw. jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których określany jest stan ilościowy (informacje o dostępnych zasobach, poborze, poziomie zwierciadła) i stan chemiczny. Badania na potrzeby oceny stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu operacyjnego. Monitoring diagnostyczny odbywa się raz na trzy lata i obejmuje obszar całego kraju, natomiast w latach pomiędzy monitoringiem diagnostycznym realizowany jest monitoring operacyjny, w ramach którego badane są jednolite części, zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.

Warunki, jakie musi spełnić stan chemiczny i ilościowy, aby określany był jako dobry znajdują się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 r. poz. 2148 z późn. zm.).

Systematycznie prowadzony jest monitoring wód podziemnych. Oceny wykonywane są co 4 lata.

W poniższej tabeli zestawiono ocenę stanu JCWPd w ostatnich 4 cyklach monitoringu.

Tabela 31. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu legnickiego

Nr JCWPd	Stan wód	2012 r.	2016 r.	2019 r.	2022 r.
93	chemiczny	dobry	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry
94	chemiczny	słaby ⁴⁶	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry
95	chemiczny	słaby ⁴⁷	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry

źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html> [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Na terenie powiatu legnickiego w 2022 r. zlokalizowano punkty pomiarowe:

- w msc. Gołocin (gm. Chojnów) – współrzędne: 288462.38; 378447.07;
- w msc. Goliszów (gm. Chojnów) – współrzędne: 288837.92; 383651.21;
- w msc. Kwiatkowice (gm. Prochowice) – współrzędne: 318757.16; 381689.15.

Jak wynika z powyższej tabeli stan wód podziemnych w 2022 r. na terenie powiatu legnickiego określany jest jako dobry.

⁴⁶ Wskaźniki powodujące słaby stan wód: wzrastające stężenie niklu w punkcie nr 343 ujmującym wody do spożycia.

⁴⁷ Wskaźniki powodujące słaby stan wód: Wysokie stężenia niklu w punkcie ujmującym wody do spożycia (wody z punktu 342 Kostomłoty mieszane z wodami z innego ujęcia ze względu na wysokie stężenia niklu)

Zgodnie z art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. 2025 r. poz. 960) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Monitoring badawczy wokół składowiska odpadów w Rogoźniku (gm. Ruja)

Zgodnie z informacjami od RWMS we Wrocławiu w 2022 r. prowadzono badanie wód podziemnych w ramach monitoringu badawczego wokół składowiska odpadów w Rogoźniku (gm. Ruja).

Administracyjnie obszar badań położony jest w powiecie legnickim, w gminie Ruja, w północno-wschodniej części miejscowości Rogoźnik, na działce o nr 231/2. Składowisko znajduje się w odległości ok. 600 m na północny wschód od wsi Rogoźnik. Na składowisku składowane były odpady inne niż niebezpieczne i obojętne z miejscowości Polanka, Rogoźnik i Piotrówek. Zarządzającym składowiskiem jest Gmina Ruja. Składowisko eksploatowane było od 1989 r. Pierwotnie był to teren powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego. Łączna powierzchnia składowiska wynosiła 1,12 ha, a pojemność 14,6 tys. Mg. Miąższość zdeponowanych odpadów wynosi tutaj od 2,0 m w części południowej składowiska, do 0,5 m w części północnej. Ilość odpadów nagromadzonych wg stanu na koniec 2006 r. wyniosła 7,2 tys. Mg, a stopień wypełnienia ok. 49%.

W 2005 r. zaprzestano przyjmowania odpadów komunalnych. Składowisko zostało zamknięte w maju 2008 r. Zgodę na zamknięcie składowiska wydał Starosta Legnicki (decyzja nr RS 7624-3/08/SKŁ z 25.04.2007 r.). W 2008 r. na podstawie zatwierdzonego przez Starostę Legnickiego „Projektu rekultywacji składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Rogoźnik, gmina Ruja”, rozpoczęto prace rekultywacyjne, które po krótkiej przerwie zostały wznowione Decyzją Starosty Legnickiego z dnia 31 grudnia 2009 r. znak RS 7624-3/05/06/zm./1/zm./9/09/SKŁ. Dla terenu składowiska przewidziano przyrodniczy kierunek rekultywacji z funkcją nieużytku ekologicznego. Do wykonania warstwy biologicznej wykorzystany został odpad w postaci ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych i mieszanki popiołowo-żużlowej. Wykonanie prac rekultywacyjnych na składowisku (wypełnienie masami ziemnymi i poddanie rekultywacji biologicznej) zostało zakończone w grudniu 2015 r. Teren zrekultywowanego składowiska porośnięty jest roślinnością trawiastą i niskimi krzewami. Składowisko nie jest zabezpieczone ogrodzeniem. Otoczenie składowiska stanowią grunty orne.

Wody podziemne pobrano z 3 piezometrów (P1, P2, P3), rozmieszczonych wokół obiektu.

Rysunek 35. Lokalizacja punktów poboru próbek wód podziemnych na terenie składowiska odpadów w Rogoźniku

źródło: <https://www.gov.pl/web/gios/wody-dolnoslaskie-rok-2022> [data dostępu: 09.04.2026 r.]

We wszystkich piezometrach stwierdzono występowanie wód złej jakości (klasa V).

Wody piezometrów P1 i P2, położonych na kierunku spływu wód ze składowiska zaklasyfikowano do wód złej jakości (klasa V) ze względu na stężenie azotanów (P1 - 634 mg/l; P2 - 343 mg/l). Pozostałe wskaźniki oscylowały w klasach I-IV.

Podczas badań WIOŚ w 2015 r. w piezometrze P2 stwierdzono występowanie wód dobrej jakości (klasa II), a w piezometrze P1 wód niezadawalającej jakości (klasa IV).

W piezometrze P3, położonym na kierunku napływu wód na teren składowiska stwierdzono także występowanie wód złej jakości (klasa V). Zadecydowały wysokie stężenia jonu amonowego, chlorków, ogólnego węgla organicznego (OWO), przewodności elektrolitycznej właściwej oraz manganu. Podobną jakość wód stwierdzono w tym piezometrze, podczas poprzednich pomiarów WIOŚ w 2015 r.

Stan chemiczny wód w piezometrach P1, P2 i P3, zlokalizowanych wokół składowiska w Rogoźniku uznać można za słaby.

5.4.7. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych. Zgodnie z projektem KLIMADA⁴⁸, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są: – zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu; – powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych; – uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych; – rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym; – tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w zakresie gospodarowania wodami należą powódzie, podtopienia oraz susze. • <u>Zagrożenie powodziowe oraz zagrożenie podtopieniami</u> MZP wskazuje, iż teren powiatu jest narażony na występowanie powodzi. • <u>Susza</u> Powiat legnicki jest narażony na występowanie suszy. Dużym zagrożeniem dla wód jest spływ zanieczyszczeń z powierzchni ziemi, nielegalne zrzuty ścieków.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarowania wodami powinny dotyczyć zagadnień takich jak: racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona wód przed zanieczyszczeniami.
Monitoring środowiska	Monitoring wód powierzchniowych w województwie dolnośląskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu. W ramach monitoringu prowadzone są badania wód rzecznych i jeziornych. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH). Kontrolą sytuacji hydrologicznej zajmuje się również PGW WP Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

⁴⁸Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych; - utrzymujący się dobry stan JCWPd;	- przeważający zły stan JCWP; - zmiany klimatyczne sprzyjające występowaniu suszy lub powodzi.

5.4.9. Analiza SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Stąły monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. - Dobry stan ilościowy i jakościowy JCWPd.	- Zły stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat. - Brak oceny niektórych JCWP. - Narażenie na suszę, a także na występowanie powodzi i podtopień.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Poprawa retencji na terenie powiatu. - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i zgodne z przepisami prawa. - Kontrola umów i dowodów potwierdzających korzystanie z usług asenizacyjnych. - Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego użytkowania wód podziemnych. - Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, nowoczesnych technologii i gospodarki o obiegu zamkniętym.	- Podatność wód na zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego w całym powiecie. - Przedstawianie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych i kanalizacji. - Niedostosowanie do pojawiających się ekstremalnych zjawisk atmosferycznych (powodzi i suszy) oddziałujących na stan wód. - Spływy powierzchniowe, wymywanie nawozów i środków ochrony roślin z pól.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

5.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie powiatu legnickiego realizowane jest przez:

- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłkowicach (gm. Miłkowice)

Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłkowicach eksploatuje gminną sieć wodociągową. Zaopatrywanie w wodę mieszkańców 16 miejscowości gminy jest głównym przedmiotem działalności Zakładu. GZGK w Miłkowicach dla miejscowości Grzymalin, Kochlice, Głuchowice zakupuje wodę od GZGKiM w Chojnowie.⁴⁹

- Rejonowe Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Złotoryi (gm. Krotoszyce);

Gmina podłączona jest do sieci wodociągowej, którą zarządza Regionalne Przedsiębiorstwo Komunalne w Złotoryi. Zasila ją jedno podziemne ujęcie wody o wydajności 55,8 dam³. System zaopatrzenia w wodę oparty jest na dwóch źródłach: wsie Złotniki, Babin, Kościelec, Warmatowice Sienkiewiczowskie, Bielowice, Tyńczyk Legnicki, Kozice, Janowice Duże, Prostynia zaopatrywane są z ujęć Zakładu Produkcji Wody w Legnicy, natomiast wsie Dunino, Krotoszyce, Krajów i Winnica z własnego ujęcia w Krotoszycach. Do zwodociągowania pozostaje wieś - Świąciany. Wschodnia część gminy zaopatrywana jest w wodę do spożycia z ujęcia powierzchniowego na rzece Kaczawie (km 33+800). Woda, po wstępnym uzdatnieniu w procesie sztucznej infiltracji, jest następnie uzdatniana w Zakładzie Uzdatniania Wody w Przybkowie zarządzanym przez Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. Działalność w zakresie zaopatrzenia w wodę dla części gminy Krotoszyce prowadzi Zakład Produkcji Wody w Legnicy, który jest również właścicielem infrastruktury wodociągowej, w tym obszarze gminy. Niezależnie części gminy obsługiwana jest z ujęcia własnego, zlokalizowanego w Krotoszycach. Cała gmina Krotoszyce znajduje się w obrębie strefy ochrony pośredniej ujęcia wody w Przybkowie: zachodnia i środkowa części gminy w strefie wewnętrznej, część wschodnia natomiast - strefie zewnętrznej. Strefa ochrony bezpośredniej ujęcia nie obejmuje gminy Krotoszyce.⁵⁰

- Zakład Usług Komunalnych w Kunicach Sp. z o.o., Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” (gm. Kunice)

Przedmiotem eksploatacji i utrzymania sieci wodociągowej Gminy Kunice przez Zakład Usług Komunalnych w Kunicach Sp. z o.o. (Jaśkowice Legnickie 49, 59-216 Jaśkowice Legnickie) jest obszar miejscowości Kunice, Ziemnice i Grzybiany, pozostałe miejscowości są zaopatrywane i utrzymywane w przedmiotowym zakresie przez Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” (ul. Rynek 7, 59-230 Prochowice).⁵¹

Za eksploatację sieci wodociągowej dla miejscowości: Kunice, Pątnów Legnicki, Grzybiany odpowiada Zakład Usług Komunalnych w Kunicach Sp. z o.o. z siedzibą w Jaśkowicach Legnickich. Woda dostarczana jest przez spółkę do 4 miejscowości, przy czym do 3 miejscowości jest od LPWiK S.A. w Legnicy a do kilku gospodarstw domowych w Pątnowie Legnickim zakupywana jest od WPEC w Legnicy S.A. (wynika to z przebiegu sieci wodociągowej).⁵²

⁴⁹ Źródło: Raport o stanie Gminy Miłkowice za rok 2024

⁵⁰ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krotoszyce na lata 2021-2024 z do roku 2028

⁵¹ Źródło: Urząd Gminy Kunice

⁵² Źródło: ZUK w Kunicach Sp. z o.o.

Natomiast za eksploatację sieci wodociągowej z miejscowości Szczytniki Małe, Spalona, Golanka Górna, Bieniowice, Pątnów Legnicki, Miłogostowice, Szczytniki nad Kaczawą odpowiada Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” z siedzibą w Prochowicach.⁵³

Woda jest nabywana od Legnickiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Legnicy dla miejscowości Kunice, Ziemnice, Grzybiany oraz od Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Legnicy dla części miejscowości Pątnów Legnicki (dawna Kolonia Pątnów). Natomiast pozostałe zwodociągowane miejscowości są zasilane z ujęcia głębinowego w Lisowicach.⁵⁴

- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Legnickie Pole Sp. z o.o. (gm. Legnickie Pole)

Gmina Legnickie Pole nie posiada własnych ujęć wody ani stacji uzdatniania, zaopatrzenie w wodę realizowane jest na podstawie umowy z Legnickim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.⁵⁵

- Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice”, Prochowski Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. (gm. Ruja)

Cała sieć wodociągowa została przekazana od 1 lipca 2003 r. do zarządzania przez Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice”. Obsługę techniczną sieci wodociągowej zlecono Prochowskiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu Sp. z o.o.⁵⁶

Ujęcie wody położone jest na międzyrzeczu, pomiędzy korytem rzeki Kaczawy (od południa) i rzeki Boberek (od północy). Stacja Uzdatniania wody jest zlokalizowana w obrębie wsi Lisowice na wschód od Prochowic, w dolinie rzeki Kaczawy w odległości 480m od koryta rzeki.⁵⁷

Gmina Ruja jest bardzo dobrze wyposażona w sieć wodociągową. Spośród 12 miejscowości gminy, 11 posiada wodociąg. Brak sieci wodociągowej występuje jedynie we wsi Usza.⁵⁸

- Prochowski Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. (gm. Prochowice)

Zadaniem Spółki jest prowadzenie działalności w zakresie zbiorczego zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Prochowice określonym Decyzją z dn. 04.07.2012 r. Burmistrza Miasta i Gminy Prochowice udzielającą zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Spółka zaopatruje w wodę mieszkańców Gromadzyna, Mierzowic, Lisowic i Prochowic.⁵⁹

⁵³ Źródło: Raport o stanie gminy Kunice za rok 2024

⁵⁴ Źródło: Raport o stanie gminy Kunice za rok 2024

⁵⁵ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

⁵⁶ Źródło: Raport o stanie Gminy Ruja za 2024 rok

⁵⁷ Źródło: <https://bip.wodociaglisowice.com.pl/29-informacje.html>

⁵⁸ Źródło: Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ruja, 2013

⁵⁹ Źródło: Prochowski Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.

- Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (miasto Chojnów)

Miasto Chojnów zasilane jest w wodę z 4 ujęć wody podziemnej: Biała/Jaroszówka, Chojnów ul. Bielawska, Konradówka i Michów. Woda uzdatniana jest w dwóch stacjach uzdatniania wody na terenie miasta: przy ul. Bielawskiej i przy ul. Okrzei.

Na terenie miasta znajdują się strefy ochronne:

- ujęcie wody we wsi Biała/Jaroszówka – wokół jednej z 3 studni ustanowiona jest strefa ochrony bezpośredniej, natomiast wokół dwóch pozostałych strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej,
- ujęcie wody Chojnów, ul. Bielawska – ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej wokół studni ujęcia, rozpoczęto procedurę ustanowienia strefy ochrony pośredniej,
- ujęcie wody we wsi Konradówka – ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej wokół studni ujęcia,
- ujęcie wody we wsi Michów – ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej wokół studni ujęcia, rozpoczęto procedurę ustanowienia strefy ochrony pośredniej.

Ciśnienie wody w sieci podnoszone jest za pośrednictwem 3 hydroforni: ul. Sikorskiego, ul. Samorządowa, ul. Wrzosowa.

Za zbiornik wyrównawczy i retencyjny służy Wieża Ciśnień znajdująca się w Parku Piastowskim.⁶⁰

- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie (gm. Chojnów)

Gminna sieć wodociągowa zasilana jest w wodę z 3 ujęć podziemnych zlokalizowanych w Okmianach (główne ujęcie - 2 studnie) oraz w Czernikowicach (na potrzeby tejże wsi).⁶¹

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 670,5 km i korzystało z niej 79,3% mieszkańców. Ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie powiatu legnickiego zawarto w poniższej tabeli.

⁶⁰ Źródło: Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

⁶¹ Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Chojnów na lata 2021 – 2028

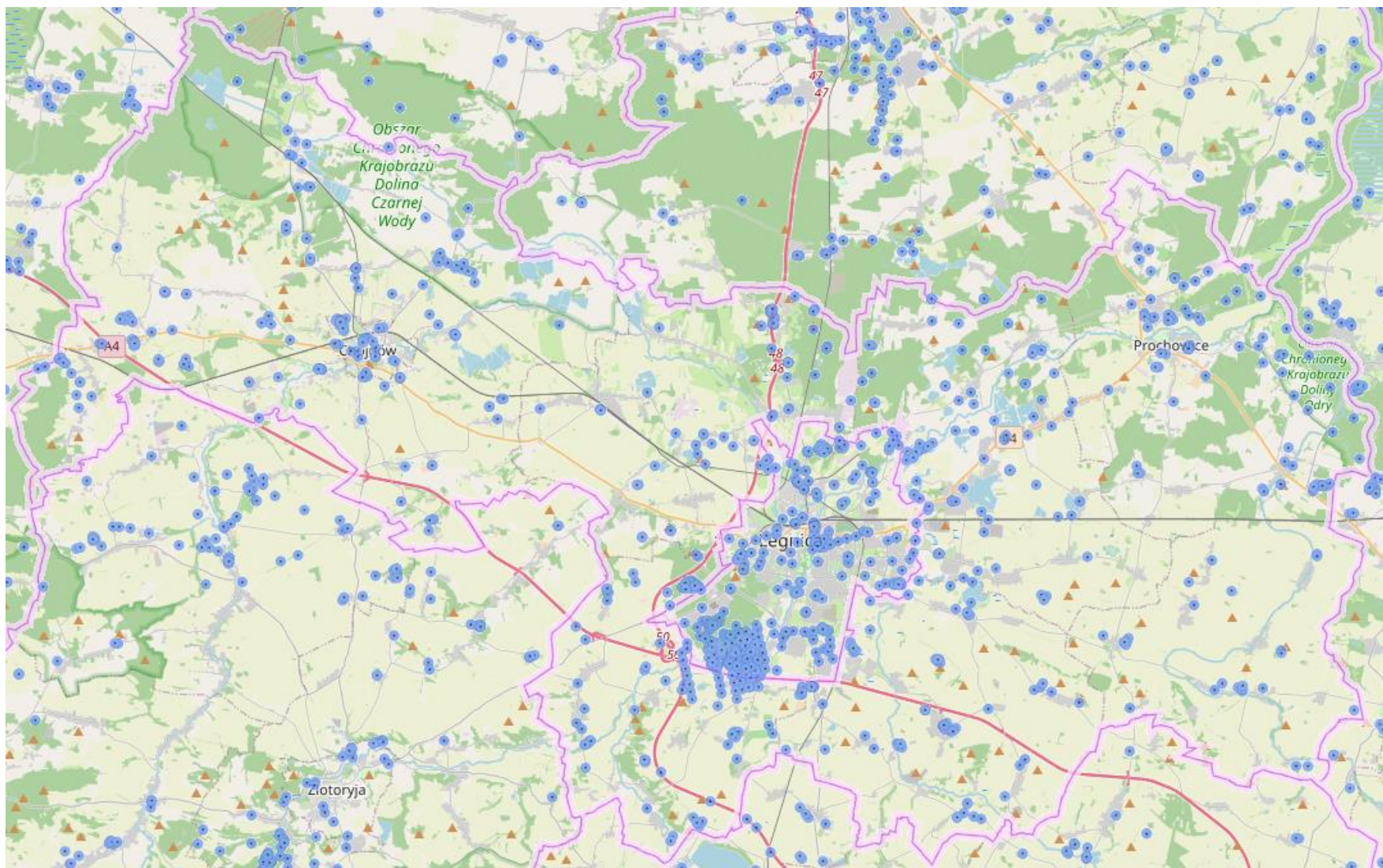
Tabela 32. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu legnickiego

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina							
			m. Chojnów	Chojnów	Krotoszyce	Kunice	Legnickie Pole	Miłkowice	Prochowice	Ruja
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej [km]	2021	658,4	37,9	217,9	51,0	59,5	74,6	140,5	59,0	18,0
	2022	661,0	38,4	220,0	51,0	60,2	74,6	140,7	59,0	17,1
	2023	665,9	39,4	223,0	51,0	60,2	74,6	140,7	59,0	18,0
	2024	670,5	39,7	224,0	50,5	61,7	74,6	142,8	59,2	18,0
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2021	12 189	881	2 482	748	2 731	1 313	1 894	1 604	536
	2022	12 413	891	2 556	750	2 746	1 356	1 963	1 615	536
	2023	12 567	904	2 575	752	2 814	1 373	1 964	1 638	547
	2024	12 893	925	2 633	789	2 890	1 396	2 045	1 658	557
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	2021	53 508	12 378	9 036	3 232	7 476	4 704	6 997	7 241	2 444
	2022	53 497	12 207	9 014	3 256	7 587	4 753	7 045	7 207	2 428
	2023	53 535	12 155	8 993	3 256	7 697	4 789	7 113	7 116	2 416
	2024	53 504	12 043	8 956	3 230	7 744	4 816	7 281	7 045	2 389
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%]	2021	77,1	85,1	37,7	77,8	93,5	89,3	78,4	85,8	81,2
	2022	77,5	85,3	39,0	77,8	93,6	89,6	79,1	86,3	81,2
	2023	78,6	87,8	41,5	77,8	93,7	89,7	79,1	86,5	81,3
	2024	79,3	88,2	42,9	78,0	93,8	89,8	79,7	86,7	84,3

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina							
			m. Chojnów	Chojnów	Krotoszyce	Kunice	Legnickie Pole	Miłkowice	Prochowice	Ruja
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	2021	30,2	29,9	29,5	34,3	30,0	29,2	30,9	30,6	28,6
	2022	30,4	29,2	33,3	18,7	32,3	29,6	33,5	30,2	28,3
	2023	31,2	28,9	32,7	31,3	32,8	28,6	34,6	30,5	29,0
	2024	32,8	29,4	37,1	45,5	32,5	26,6	34,7	30,8	29,5
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku [dam ³]	2021	10 124,6	460,3	7 700,1	116,0	614,2	195,6	640,0	321,8	76,6
	2022	9 358,3	459,9	6 922,4	62,5	655,1	202,7	662,0	318,4	75,3
	2023	9 260,2	455,6	6 965,4	106,0	522,2	201,5	624,0	309,3	76,2
	2024	9 407,5	519,7	7 011,0	153,9	490,0	189,3	640,0	326,5	77,1
Awaryje sieci wodociągowej [szt.]	2021	114	10	32	5	14	5	22	17	9
	2022	117	8	29	26	9	3	21	11	10
	2023	108	12	24	18	13	3	18	14	6
	2024	102	6	21	17	14	3	23	10	8

źródło: GUS [data dostępu: 09.04.2026 r.]

Obiekty hydrogeologiczne na terenie powiatu legnickiego przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 36. Obiekty hydrogeologiczne na terenie powiatu legnickiego
źródło: <https://geolog.pgi.gov.pl/> [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Na terenie powiatu legnickiego znajdują się ujęcia wód podziemnych oraz powierzchniowych, zostały one zestawione w poniższej tabeli zgodnie z danymi RZGW we Wrocławiu.

Tabela 33. Wykaz ujęć wód zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
1.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	podziemne	komunalny	571/2 Biała	Chojnów	AS.6341.37.1.2014	14.08.2014 13.08.2034	Starosta Legnicki	tak	nie
2.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	podziemne	komunalny	922/11 Goliszów	Chojnów	AS.6341.37.1.2014	14.08.2014 13.08.2034	Starosta Legnicki	tak	tak
3.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	podziemne	komunalny	922/3 Goliszów	Chojnów	AS.6341.37.1.2014	14.08.2014 13.08.2034	Starosta Legnicki	tak	tak
4.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	podziemne	komunalny	451/10 Goliszów	Chojnów	AS.6341.37.1.2014	14.08.2014 13.08.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
5.	WIENERBERGEER Ceramika Budowlana Sp. z o.o. w Warszawie	powierzchniowe	potrzeby technologiczne, socjalno-bytowe, p. poż.	699/27 Kunice	Kunice	WS.6222.2.03.2020	01.12.2020 bezterminowo	Starosta Legnicki	nie	nie
6.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	57 1 Chojnów	Chojnów	AS.6341.65.1.2016	21.11.2016 17.11.2036	Starosta Legnicki	tak	nie
7.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	57 1 Chojnów	Chojnów	AS.6341.65.1.2016	21.11.2016 17.11.2036	Starosta Legnicki	tak	nie
8.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	57 1 Chojnów	Chojnów	AS.6341.65.1.2016	21.11.2016 17.11.2036	Starosta Legnicki	tak	nie
9.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	57 1 Chojnów	Chojnów	AS.6341.65.1.2016	21.11.2016 17.11.2036	Starosta Legnicki	tak	nie
10.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	57 1 Chojnów	Chojnów	AS.6341.65.1.2016	21.11.2016 17.11.2036	Starosta Legnicki	tak	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
11.	osoba fizyczna	powierzchniowe	nawodnienia	183/4 Babin	Krotoszyce	AS.6341.39.5.2017	28.12.2017 27.12.2037	Starosta Legnicki	nie	nie
12.	osoba fizyczna	podziemne	nawodnienia	79 Koskowice	Legnickie Pole	AS.6341.56.1.2017	08.11.2017 02.11.2037	Starosta Legnicki	tak	nie
13.	osoba fizyczna	podziemne	nawodnienia	105/18 Dunino	Krotoszyce	AS.6341.57.1.2017	08.11.2017 02.11.2037	Starosta Legnicki	tak	nie
14.	Gmina Krotoszyce	podziemne	komunalny	692 Krotoszyce	Krotoszyce	AS.6341.64.1.2017	12.12.2017 11.12.2037	Starosta Legnicki	tak	nie
15.	Gmina Krotoszyce	podziemne	komunalny	692 Krotoszyce	Krotoszyce	AS.6341.64.1.2017	12.12.2017 11.12.2037	Starosta Legnicki	tak	nie
16.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe Raszynek Sp. z o.o.	powierzchniowe	nawadnianie pól i opryski rolne	456/26 Okmiany	Chojnów	AS.6341.14.1.2016	14.03.2016 14.03.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
17.	Polski Związek Działkowców ROD RELAKS w Grzybianach	podziemne	potrzeby ogródków działkowych	577/4 Grzybiany	Kunice	AS.6341.63.1.2015	16.12.2015 31.12.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
18.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	166 Michów	Chojnów	AS.6341.32.1.2015	24.06.2015 23.06.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
19.	Górażdże Kruszywa Sp. z o.o.	podziemne	cele socjalne	368 Kunice	Kunice	AS.6341.61.1.2014 .2015 AS.6320.02.2014.2 015	16.01.2015 15.01.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
20.	AGROMADEX Sp. z o.o.	powierzchniowe	nawodnienia	-	Kunice	AS.6341.34.1.2016	09.06.2016 09.06.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
21.	AGROMADEX Sp. z o.o.	powierzchniowe	nawodnienia	-	Kunice	AS.6341.34.1.2016	09.06.2016 09.06.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
22.	AGROMADEX Sp. z o.o.	powierzchniowe	nawodnienia	-	Kunice	AS.6341.34.1.2016	09.06.2016 09.06.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
23.	AGROMADEX Sp. z o.o.	powierzchniowe	nawodnienia	-	Prochowice	AS.6341.34.1.2016	09.06.2016 09.06.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
24.	AGROMADEX Sp. z o.o.	powierzchniowe	nawodnienia	- Kunice	Kunice	AS.6341.34.1.2016	09.06.2016 09.06.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
25.	AGROMADEX Sp. z o.o.	powierzchniowe	nawodnienia	-	Kunice	AS.6341.34.1.2016	09.06.2016	Starosta Legnicki	nie	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
		iove		Kunice			09.06.2036			
26.	osoba fizyczna	powierzchniowe	-	330/2 Miłkowice	Miłkowice	AS.6341.39.1.2013	17.02.2014 16.02.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
27.	osoba fizyczna	podziemne	-	328/464 Gniewomiro wice	Miłkowice	AS.6341.14.1.2014	07.04.2014 wykonanie studni	Starosta Legnicki	nie	nie
28.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
29.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
30.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
31.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
32.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
33.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
34.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
35.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
36.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Biskupin	Chojnów	AS.6341.18.3.2014	30.05.2014 29.05.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
37.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1474 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
38.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1474 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
39.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1474 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
40.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1474 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
41.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1529 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
42.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1479 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
43.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1479 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
44.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1479 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
45.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1699 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
46.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1699 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
47.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1412, 1415, 1418 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
48.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1412, 1415, 1418 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
49.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1478 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
50.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
51.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
52.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1492 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
53.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1493 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
54.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1522 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
55.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1523 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
56.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1527 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
57.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1524 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
58.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	1526 Grzymalin	Miłkowice	AS.6341.10.2.2013	09.09.2013 08.09.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
59.	Agromadex Sp. z o.o.	podziemne	potrzeby Gospodarstwa	694/19 Kunice	Kunice	RS.6341.11.2011	15.03.2011 15.03.2031	Starosta Legnicki	tak	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
			Rolnego w Kunicach							
60.	Blue Points Sp. z o.o.	powierzchniowe	staw	145/1 Jaśkowice Legnickie	Kunice	AS.6341.28.1.2013	16.12.2013 31.12.2033	Starosta Legnicki	nie	nie
61.	Gmina Chojnów	podziemne	komunalny	281/2 Czernikowice	Chojnów	AS.6341.33.1.2013	19.12.2013 31.12.2033	Starosta Legnicki	tak	nie
62.	Gmina Chojnów	podziemne	komunalny	281/2 Czernikowice	Chojnów	AS.6341.33.1.2013	19.12.2013 31.12.2033	Starosta Legnicki	tak	nie
63.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział we Wrocławiu	powierzchniowe	zasilanie w wodę ROD Stokrotka	117/27 Lipce	Miłkowice	DOW- W.I.7322.1.2012.K TB	30.03.2012 wykonanie ujęcia	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	nie	nie
64.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	351/1 Michów	Chojnów	AS.6341.10.2012	01.03.2012 01.03.2032	Starosta Legnicki	nie	nie
65.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	215/2 Niedźwiedzi ce	Chojnów	AS.6341.17.2012	22.03.2012 22.03.2032	Starosta Legnicki	nie	nie
66.	Winnicka Sałata	powierzchniowe	nawodnienia	467 Winnica	Krotoszyce	AS.6341.49.2012	19.12.2012 31.12.2032	Starosta Legnicki	nie	nie
67.	Gospodarstwo Stawowe Rzeszotary Gmina Miłkowice	powierzchniowe	staw	550/11 Rzeszotary	Miłkowice	RS.6223/10/07	23.04.2007 23.04.2027	Starosta Legnicki	nie	nie
68.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	- Dunino,Pro stynia	Krotoszyce	RS.6223/10/09	25.06.2009 31.10.2026	StarostaLegnicki	nie	nie
69.	ABM POL-DRÓG Dolny Śląsk SA	powierzchniowe	przemysłowe (produkcja betonów i zraszanie kruszyw)	235/2 Kunice	Kunice	RS.6223/26/07/08	14.01.2008 14.01.2028	Starosta Legnicki	nie	nie
70.	Koło Łowieckie Batalion w Legnicy	powierzchniowe	stawy	Lokalizacja orientacyjna Bieniowice	Kunice	RS.6223/11/10	28.05.2010 28.05.2030	StarostaLegnicki	nie	nie
71.	osoba fizyczna	powierzchniowe	nawodnienia	184 Babin	Krotoszyce	RS.6223/16/10	08.07.2010 08.07.2028	Starosta Legnicki	nie	nie
72.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	450/9 Rokitki	Chojnów	RS.6223/16/08	18.08.2008 18.08.2028	Starosta Legnicki	nie	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
73.	Miasto Chojnów	podziemne	Nawadnianie boiska sportowego	15 4 m. Chojnów	Chojnów	RS.6223/19/05	15.12.2005 15.12.2045	Starosta Legnicki	tak	nie
74.	Stowarzyszenie Rokitki 2000	podziemne	Potrzeby Ośrodka Wypoczynkowego o	- Rokitki	Chojnów	RS.6223/15/08	22.07.2008 22.07.2028	Starosta Legnicki	tak	nie
75.	Opolskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o. w Choruli	podziemne	płukanie kruszywa i cele socjalne	37/8 Okmiany	Chojnów	RS.6223/21/08	12.11.2008 12.11.2028	Starosta Legnicki	tak	nie
76.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	44 i 45 Koiszków	Legnickie Pole	RS.6223/24/09	23.11.2009 23.11.2029	Starosta Legnicki	nie	nie
77.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	127 Siedliska	Miłkowice	RS.6223/26/08	19.12.2008 19.12.2028	Starosta Legnicki	nie	nie
78.	Gmina Kunice	podziemne	podlewanie murawy boiska piłkarskiego	271 Bieniowice	Kunice	RS.6223/26/09	24.11.2009 24.11.2029	Starosta Legnicki	tak	nie
79.	osoba fizyczna	powierzchniowe	zbiornik	142/2 Gniewomierz	Legnickie Pole	RS.6223/32/10	22.12.2010 31.12.2030	Starosta Legnicki	nie	nie
80.	Gmina Miejska Chojnów	powierzchniowe	staw	13 5 m. Chojnów	Chojnów	RS.6223/34/10	30.12.2010 31.12.2030	Starosta Legnicki	nie	nie
81.	PPHU ROL-MI-GO	podziemne	cele chłodnicze	175/28 Jaśkowice Legnickie	Kunice	RS.6223/5/07	08.03.2007 08.03.2027	Starosta Legnicki	nie	nie
82.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	226/1 Zamienice	Chojnów	RS.6223/8/07	27.03.2007 27.03.2027	Starosta Legnicki	nie	nie
83.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	226/1 Zamienice	Chojnów	RS.6223/8/07	27.03.2007 27.03.2027	Starosta Legnicki	nie	nie
84.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	-	- Chojnów	Chojnów	RS.6223/14/02	30.12.2002 30.12.2022	Starosta Legnicki	tak	nie
85.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	-	- Chojnów	Chojnów	RS.6223/14/02	30.12.2002 30.12.2022	Starosta Legnicki	tak	nie
86.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	-	- Chojnów	Chojnów	RS.6223/14/02	30.12.2002 30.12.2022	Starosta Legnicki	tak	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
87.	osoba fizyczna	powierzchniowe	zbiornik	- Koiszków	Legnickie Pole	RS.6223/12a/02	19.12.2002 31.12.2023	Starosta Legnicki	nie	nie
88.	Spółka Wodno-Rybacka Jedność w Miłkowicach	powierzchniowe	stawy	- Miłkowice	Miłkowice	RS.6223/20/03	15.12.2003 31.12.2043	Starosta Legnicki	nie	nie
89.	Spółka Wodno-Rybacka Jedność w Miłkowicach	powierzchniowe	stawy	- Miłkowice	Miłkowice	RS.6223/20/03	15.12.2003 31.12.2043	Starosta Legnicki	nie	nie
90.	Spółka Wodno-Rybacka Jedność w Miłkowicach	powierzchniowe	stawy	- Miłkowice	Miłkowice	RS.6223/20/03	15.12.2003 31.12.2043	Starosta Legnicki	nie	nie
91.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	456/17 Okmiany	Chojnow	WR.ZUZ.1.4210.6 4.2023.AK	04.12.2023 04.12.2053	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
92.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	456/17 Okmiany	Chojnow	WR.ZUZ.1.4210.6 4.2023.AK	04.12.2023 04.12.2053	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
93.	Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń PeBeKa SA	podziemne	potrzeby zakładu Rejonu Robót KWARCE w Mikołajowicach	- Mikołajowice	Legnickie Pole	RS.6223/3/04	05.03.2004 05.03.2024	Starosta Legnicki	nie	nie
94.	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Zwierzęcych PROFET Sp. z o.o.	podziemne	technologiczne	255/11 Osetnica	Chojnow	RS.7621/1/2006	09.02.2006 bezterminowo	Starosta Legnicki	tak	nie
95.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	587, 954, 589, 955, 588, 590, 591, 596 i 597 Rokitniki	Chojnow	RS.6223/01/05	18.01.2005 31.12.2024	Starosta Legnicki	nie	nie
96.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	91/6 Miłkowice	Miłkowice	RS.6224/10/03	15.12.2003 31.12.2022	Starosta Legnicki	nie	nie
97.	Mazowieckie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o. w Łowiczu	podziemne	potrzeby zakładu i sąsiadujących z zakładem budynków mieszkalnych	- Nowa Wieś Legnicka	Legnickie Pole	RS.6223/7/03	30.04.2003 30.04.2023	Starosta Legnicki	tak	nie
98.	Mazowieckie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o. w Łowiczu	podziemne	potrzeby zakładu i sąsiadujących z zakładem budynków mieszkalnych	- Nowa Wieś Legnicka	Legnickie Pole	RS.6223/7/03	30.04.2003 30.04.2023	Starosta Legnicki	tak	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
99.	Wi-Ho Polska Sp. z o.o. Zakład Naprawy Palet w Gołaczowie	podziemne	socjalno-bytowe	- Konradówk a	Chojnów	RS.6223/17/04	09.08.2004 31.12.2024	Starosta Legnicki	tak	nie
100.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	391/1 Czernikowic e	Chojnów	RS.6223/16/03	06.10.2003 31.12.2023	Starosta Legnicki	nie	nie
101.	Pracownicze Ogrody Działkowe, Zarząd Okręgu w Legnicy	podziemne	Podlewanie ogrodów działkowych	582/1 Grzybiany	Kunice	VL.ZUZ.4210.112. 2025.AG	29.04.2025 29.04.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
102.	Polski Związek Działkowców - Zarząd Pracowniczego Ogrodu Działkowego im. Wschód	podziemne	podlewanie ogrodów działkowych	- Grzybiany	Kunice	OŚR.6210/11/2005	16.12.2005 31.12.2025	Prezydent Miasta Legnicy	nie	nie
103.	Polski Związek Działkowców Rodzinny Ogród Działkowy Zorza	podziemne	nawadnianie upraw	519/3 Grzybiany	Kunice	WR.ZUZ.1.421.16 2.2018.AK	10.08.2018 07.09.2038	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
104.	Polski Związek Działkowców Rodzinny Ogród Działkowy Zorza	podziemne	nawadnianie upraw	519/3 Grzybiany	Kunice	WR.ZUZ.1.421.16 2.2018.AK	10.08.2018 07.09.2038	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
105.	AGROMADEX Sp. z o.o.	podziemne	gospodarcze i opryski roślin	688/24 Kunice	Kunice	WR.ZUZ.1.421.40 1.2018.AK	09.04.2018 30 lat od ostateczności	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
106.	PKP Energetyka SA	podziemne	Potrzeby socjalno-gospodarcze Podstacji Trakcyjnej PT Jezierzany	6/14 Ulesie	Miłkowice	WR.ZUZ.1.4210.3 02.2021.AK	11.10.2021 11.10.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
107.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	391/3 Nowa Wieś Legnicka	Legnickie Pole	WR.ZUZ.1.4210.1 40.2021.AK	02.11.2021 02.11.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
108.	Gospodarstwo Sadownicze Legsad	podziemne	Nawadnianie plantacji sadowniczych	615 Wilczyce	Krotoszyce	WR.ZUZ.1.4210.1 83.2021.EB	26.11.2021 26.11.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
109.	Gospodarstwo Sadownicze Legsad	podziemne	Nawadnianie plantacji sadowniczych	615 Wilczyce	Krotoszyce	WR.ZUZ.1.4210.1 83.2021.EB	26.11.2021 26.11.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
110.	osoba fizyczna	podziemne	Nawadnianie Szkółki Drzew i Krzewów	105 Koiszków	Legnickie Pole	WR.ZUZ.1.4210.2 07.2021.MK	28.12.2021 28.12.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
			Ozdobnych w Koiskowie							
111.	Związek Komunalny Wodociąg Lisowice w Prochowicach	podziemne	komunalny	637 Lisowice	Prochowice	VL.ZUZ.4210.92.2 025.AK	23.06.2025 23.06.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
112.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Rogów Legnicki	Prochowice	RS.6223/11/05	11.07.2005 31.05.2025	Starosta Legnicki	nie	nie
113.	Gospodarstwo Rolne	powierzchniowe	nawodnienia	- Tyniec Legnicki	Ruja	AS.6341.52.1.2016	30.09.2016 29.09.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
114.	Gospodarstwo Rolne	powierzchniowe	nawodnienia	- Dzierżkowie	Ruja	AS.6341.52.1.2016	30.09.2016 29.09.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
115.	Gospodarstwo Rolne	powierzchniowe	nawodnienia	- Dzierżkowie	Ruja	AS.6341.52.1.2016	30.09.2016 29.09.2036	Starosta Legnicki	nie	nie
116.	Elektrownie Wodne	powierzchniowe	energetyczny	- Obręb 2	Prochowice	AS.6341.36.1.2014	12.08.2014 31.12.2034	Starosta Legnicki	nie	nie
117.	Związek Komunalny Wodociąg Lisowice w Prochowicach	podziemne	komunalny	637 i 759 Lisowice	Prochowice	VL.ZUZ.4210.92.2 025.AK	23.06.2025 23.06.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
118.	Elektrownie Wodne	powierzchniowe	energetyczny	- Lisowice, Prochowice	Prochowice	DM-W.I.7322.21.2011. AT	10.05.2011 31.03.2031	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	nie	nie
119.	Miasto Chojnów	podziemne	nawodnienia	- Chojnów	Chojnów	RS.6223/19/08	2005-10-28 (powinno być 2008-10-28) 28.10.2028	Starosta Legnicki	nie	nie
120.	Gospodarstwo Rolne	podziemne	potrzeby fermy indyków rzeźnych	312/4 Obręb 4	Prochowice	RS.6223/20/08	28.10.2008 28.10.2028	Starosta Legnicki	tak	nie
121.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	120/2 Rogów Legnicki	Prochowice	RS.6223/20/09	14.08.2009 14.08.2029	Starosta Legnicki	nie	nie
122.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	123 Wągradno	Ruja	RS.6223/25/09	09.11.2009 09.11.2029	Starosta Legnicki	nie	nie
123.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	213/6	Chojnów	WR.ZUZ.1.4210.2	31.03.2022	Dyrektor Zarządu	nie	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
		iove		Budziwojów		82.2021.SC	31.03.2052	Zlewni w Legnicy		
124.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	174 Rogów Legnicki	Prochowice	RS.6223/12/05	11.07.2005 31.05.2025	Starosta Legnicki	nie	nie
125.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	20/2 Rogów Legnicki	Prochowice	RS.6223/16/04	19.07.2004 31.07.2024	Starosta Legnicki	nie	nie
126.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	238 i 240/3 Obręb-4	Prochowice	RS.6223/11/07	10.05.2007 10.05.2027	Starosta Legnicki	nie	nie
127.	Polski Związek Działkowców Zarząd ROD im. JAŚMIN	podziemne	podlewanie ogródków działkowych	1004/4 Konradówka	Chojnów	WR.ZUZ.1.4210.4 44.2020.SC	12.05.2021 12.05.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
128.	Polski Związek Działkowców Zarząd ROD im. JAŚMIN	podziemne	Podlewanie ogródków działkowych	1004/4 Konradówka	Chojnów	WR.ZUZ.1.4210.4 44.2020.SC	12.05.2021 12.05.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
129.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	166 Michów	Chojnów	AS.6341.32.1.2015	24.06.2015 23.06.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
130.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	166 Michów	Chojnów	AS.6341.32.1.2015	24.06.2015 23.06.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
131.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	166 Michów	Chojnów	AS.6341.32.1.2015	24.06.2015 23.06.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
132.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	166 Michów	Chojnów	AS.6341.32.1.2015	24.06.2015 23.06.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
133.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie	podziemne	komunalny	166 Michów	Chojnów	AS.6341.32.1.2015	24.06.2015 23.06.2035	Starosta Legnicki	tak	nie
134.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	- Miłkowice	Miłkowice	RS.6223/27/10	16.12.2010 16.12.2030	Starosta Legnicki	nie	nie
135.	PERN S.A.	podziemne	technologiczne, socjalno-bytowe	422/4 Kawice	Prochowice	RS.6223/25/08	26.11.2008 26.11.2028	Starosta Legnicki	tak	nie
136.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw	543 Krotoszyce	Krotoszyce	WR.ZUZ.1.4210.3 33.2020.SC	19.05.2021 19.05.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
137.	osoba fizyczna	powierzchniowe	nawodnienia pól	196 Koisków	Legnickie Pole	WR.ZUZ.1.421.33 0.2018.AK	31.12.2018 25.01.2049	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
138.	Kamieniarstwo	powierzchniowe	produkcyjne	199 Koisków	Legnickie Pole	WR.ZUZ.1.4210.2 44.2020.AK	21.01.2021 21.01.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
139.	osoba fizyczna	powierzchniowe	staw rybny	641/2 Pątnów	Chojnów	WR.ZUZ.1.4210.3 09.2022.DK	22.05.2023 22.05.2053	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
140.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	18/4 Rosochata	Kunice	WR.ZUZ.1.421.93. 2018.AG	28.11.2018 30 lat od ostateczności	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
141.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	podziemne	komunalny	211 Konradówka	Chojnów	WR.ZUZ.1.421.14 5.2018.AG	08.08.2018 31.08.2038	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
142.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	podziemne	komunalny	211 Konradówka	Chojnów	WR.ZUZ.1.421.14 5.2018.AG	08.08.2018 31.08.2038	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
143.	Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	podziemne	komunalny	211 Konradówka	Chojnów	WR.ZUZ.1.421.14 5.2018.AG	08.08.2018 31.08.2038	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
144.	Prochowickie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	podziemne	komunalny	733/6 Lisowice	Prochowice	WR.ZUZ.1.421.19 5.2018.AK	03.10.2018 24.10.2048	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
145.	Prochowickie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	podziemne	komunalny	733/6 Lisowice	Prochowice	WR.ZUZ.1.421.19 5.2018.AK	03.10.2018 24.10.2048	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
146.	Agencja Rezerw Materiałowych	podziemne	Cele przeciwpożarowe	632 Lisowice	Prochowice	WR.ZUZ.1.421.98. 2019.AK	15.07.2019 05.08.2049	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
147.	PKP Energetyka S. A.	podziemne	sanitarно-gospodarcze	267/4 Osetnica	Chojnów	WR.ZUZ.1.4210.3 01.2021.AK	13.10.2021 13.10.2051	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
148.	osoba fizyczna	podziemne	nawadnianie gruntów i upraw	70/1 Warmatowice Sienkiewiczowski	Krotoszyce	WR.ZUZ.1.4210.1 76.2022.AK	02.12.2022 02.12.2052	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
149.	INSTYTUT OZE Sp. z o.o.	powierzchniowe	energetyczny	216/24, 115/1 Spalona	Kunice	WR.ZUZ.1.4210.2 15.2023.AG	30.01.2025 30.01.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie

Lp.	Podmiot	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Numer działki i obręb	Gmina	Numer pozwolenia	Data obowiązywania	Organ	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód -teren ochrony bezpośredniej	Czy jest ustanowiona strefa ochronna ujęć wód - teren ochrony pośredniej
150.	Gospodarstwo Sadownicze LEGSAD	podziemne	nawadnianie upraw	184 Babin	Krotoszyce	VL.ZUZ.4210.164.2024.AK	10.02.2025 10.02.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
151.	Gospodarstwo Sadownicze LEGSAD	podziemne	nawadnianie upraw	184 Babin	Krotoszyce	VL.ZUZ.4210.163.2024.AK	10.02.2025 10.02.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
152.	Gospodarstwo Sadownicze LEGSAD	podziemne	nawadnianie upraw	35 Koisków	Legnickie Pole	VL.ZUZ.4210.162.2024.AK	26.02.2025 26.02.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
153.	TUSCANIA Polska Sp. z o.o.	podziemne	nawadnianie upraw	1008/3 Rokitki	Chojnów	VL.ZUZ.4210.180.2024.AK	24.03.2025 24.03.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
154.	Gmina Chojnów	podziemne	komunalny	57/4 Okmiany	Chojnów	WR.ZUZ.1.421.21.2.2018.AK	13.11.2018 05.12.2048	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	tak	nie
155.	Gmina Chojnów	podziemne	komunalny	62/35 Okmiany	Chojnów	WR.ZUZ.1.421.21.2.2018.AK	13.11.2018 05.12.2048	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
156.	Gmina Chojnów	podziemne	komunalny	215/4 Okmiany	Chojnów	WR.ZUZ.1.421.21.2.2018.AK	13.11.2018 05.12.2048	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
157.	osoba fizyczna	powierzchniowe	stawy	953 Rokitki	Chojnów	VL.ZUZ.4210.389.2024.AK	01.08.2025 01.08.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
158.	Gmina Legnica	powierzchniowe	Zapewnienie stałego przepływu wody Kanału Rzeszotarskiego	276/4 i 278 Pątnówek-Bobrow	Miłowice	VL.ZUZ.4210.44.2025.HP	29.07.2025 29.07.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie
159.	Związek Komunalny Wodociąg Lisowice w Prochowicach	podziemne	komunalny	637 Lisowice	Prochowice	VL.ZUZ.4210.92.2025.AK	23.06.2025 23.06.2055	Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy	nie	nie

źródło: PGW WP, RZGW we Wrocławiu

5.5.2. Odprowadzanie ścieków

Za odprowadzanie ścieków z terenu powiatu odprowadzane są przez:

- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłkowicach (gm. Miłkowice)

Przedsiębiorstwo zajmuje się także eksploatacją gminnych urządzeń kanalizacyjnych. Usługą odprowadzania ścieków objęci są mieszkańcy następujących miejscowości: Miłkowice, Siedliska, Grzymalin, Rzeszotary, Dobrzejów, Kochlice, Głuchowice, Pątnówek, Bobrów, Jakuszów, Jezierzany, Goślinów, Gniewomirowice, Ulesie i Lipce. Obecnie Zakład eksploatuje 141 przepompowni ścieków z czego tylko 27 jest podłączonych do monitoringu.⁶²

- Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. (gm. Krotoszyce):

Gmina Krotoszyce włączona jest do aglomeracji legnickiej. Aglomerację obsługuje miejska oczyszczalnia ścieków w Legnicy. System kanalizacji posiada 10 wsi położonych w środkowej i północnej części gminy: Krotoszyce, Dunino, Janowice Duże, Prostynia, Złotniki, Babin, Kościelec, Kozice, Tyńczyk Legnicki i Warmatowice Sienkiewiczowskie.⁶³

- Zakład Usług Komunalnych w Kunicach Sp. z o.o. (gm. Kunice)

Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy Kunice eksploatowana i utrzymywana jest przez Zakład Usług Komunalnych w Kunicach Sp. z o.o.

Odbiór ścieków dotyczy wszystkich miejscowości z terenu gminy Kunice, zrzut ścieków dokonywany jest na oczyszczalnię LPWiK S.A. w Legnicy przy ul. Spokojnej, opomiarowany jest on w 3 punktach (przepływomierze), które stanowią podstawę do rozliczania się.

- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Legnickie Pole Sp. z o.o. (gm. Legnickie Pole)

Na terenie gminy Legnickie Pole zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków w Biskupicach.

Gmina Legnickie Pole należy do aglomeracji Legnica i Legnickie Pole:

- uchwała nr XXV/325/220 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Legnica. W skład aglomeracji wchodzi: miasto Legnica, gmina Kunice, gmina Krotoszyce, gmina Ruja, miejscowości z terenu gminy Legnickie Pole: Bartoszków, Koskowice, Kłębanowice, część Nowej Wsi Legnickiej (Obszar LSSE),
- uchwała nr XXII.181.2020 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Legnickie Pole. W skład aglomeracji wchodzi miejscowości: Legnickie Pole, Gniewomierz, Nowa Wieś Legnicka, Raczkowa, Biskupice, Koisków, Mąkolice, Czarnków, Lubień, Ogonowice, Mikołajowice, Księginice, Taczalin, Psary, Strachowice.⁶⁴

- Prochowickie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. (gm. Prochowice)

Zadaniem Spółki jest prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Prochowice określonym Decyzją z dn. 04.07.2012 r. Burmistrza Miasta i Gminy Prochowice udzielającą zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Spółka odbiera i oczyszcza ścieki z Lisowic,

⁶² Źródło: Raport o stanie Gminy Miłkowice za rok 2024

⁶³ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krotoszyce na lata 2021-2024 z do roku 2028

⁶⁴ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Prochowic, Kawic, Rogowa, Kwiatkowic, Motyczyna, Szczedrzykowic – Wieś, Szczedrzykowic – Stacja, Chwalkowic, Dąbia, Cichoborza, Mierzowic, Gromadzynia i części Golanki Dolnej.⁶⁵

- Prochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. (gm. Ruja)

PPK obsługuje sieć kanalizacyjną w zakresie eksploatacji, konserwacji i utrzymania ruchu, działającej na zlecenie Gminy.

- Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (miasto Chojnów)

Zakład obsługuje sieć wodociągową oraz oczyszczalnię ścieków w Goliszowie. Oddział Wod-Kan ChZGKiM w chwili obecnej posiada 6 przepompowni ścieków sanitarnych działających na terenie miasta Chojnowa, w tym 4 posiadające monitoring zdalny.⁶⁶

- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie (gm. Chojnów)

Na sieciach kanalizacyjnych zainstalowano 126 przepompowni ścieków. W Gminie Chojnów skanalizowane są następujące wsie: Niedźwiedzice, Goliszów, Okmiany, Dobroszów, Gołocin, Pawlikowice, Zamienice, Rokitki, Czernikowice i częściowo Osetnica i Budziwojów. Ścieki z kanalizacji w Okmianach przepompowywane są do oczyszczalni znajdującej się na terenie wsi Okmiany.

Oczyszczalnia w Okmianach „stara” jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną typu BOS50 i została wybudowana i uruchomiona w latach 1989-1990. Następnie w latach 1999-2000, po przeprowadzonym remoncie, została przystosowana do oczyszczania zmniejszonej ilości ścieków. W 2009 r. dokonano kolejnej modernizacji w celu przygotowania oczyszczalni do przyjęcia zwiększonej ilości ścieków w celu zmniejszenia kosztów jej eksploatacji.

Dnia 28.02.2019 r. przekazana do użytkowania została kontenerowa oczyszczalnia ścieków dla podstrefy LSSE Okmiany. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie przejął obiekt w eksploatację 19.04.2019 r. Oczyszczalnia ścieków w Okmianach „LSSE” jest kontenerową oczyszczalnią bazującą na metodzie niskoobciążonego osadu czynnego z jednoczesną tlenową stabilizacją osadu nadmiernego.

Ścieki z pozostałych skanalizowanych wsi, zgodnie z porozumieniem, zrzucane są obecnie do oczyszczalni należących do miasta Chojnów oraz do Gminy Miłkowice.⁶⁷

Pod koniec 2024 r. łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu legnickiego wynosiła 651,3 km i korzystało z niej 97,3% mieszkańców powiatu (stan na dzień 31.12.2024 r.).

⁶⁵ Źródło: Prochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.

⁶⁶ Źródło: Chojnowski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

⁶⁷ Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Chojnów na lata 2021 – 2028

Tabela 34. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu legnickiego

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina							
			m. Chojnów	Chojnów	Krotoszyce	Kunice	Legnickie Pole	Miłkowice	Prochowice	Ruja
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	2021	620,8	37,5	112,0	42,9	108,0	75,6	119,0	92,2	33,6
	2022	631,7	37,6	117,0	42,9	110,4	75,6	122,4	92,2	33,6
	2023	639,0	38,5	123,0	42,9	110,4	75,6	122,4	92,6	33,6
	2024	651,3	38,6	124,0	44,9	111,3	75,6	122,7	92,6	41,6
Przłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2021	9 082	790	837	573	2 229	1 300	1 576	1 473	304
	2022	9 326	806	894	573	2 277	1 330	1 630	1 512	304
	2023	9 545	825	1 015	573	2 322	1 346	1 631	1 528	305
	2024	9 869	866	1 085	583	2 349	1 356	1 689	1 543	398
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	2021	1 527,9	438,9	126,4	100,4	200,0	165,5	237,1	221,0	38,6
	2022	1 519,9	436,7	118,0	60,0	241,6	162,0	244,0	219,0	38,6
	2023	1 630,4	429,5	150,5	117,0	280,2	161,4	228,0	222,0	41,8
	2024	1 746,0	435,0	157,0	131,1	364,0	141,2	237,9	226,0	53,8
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	2021	42 442	10 734	3 596	2 582	7 023	4 709	5 586	6 226	1 986
	2022	42 676	10 609	3 703	2 601	7 139	4 752	5 665	6 234	1 973
	2023	43 280	10 852	3 936	2 601	7 252	4 787	5 721	6 167	1 964
	2024	43 575	10 799	4 048	2 585	7 301	4 809	5 898	6 121	2 014

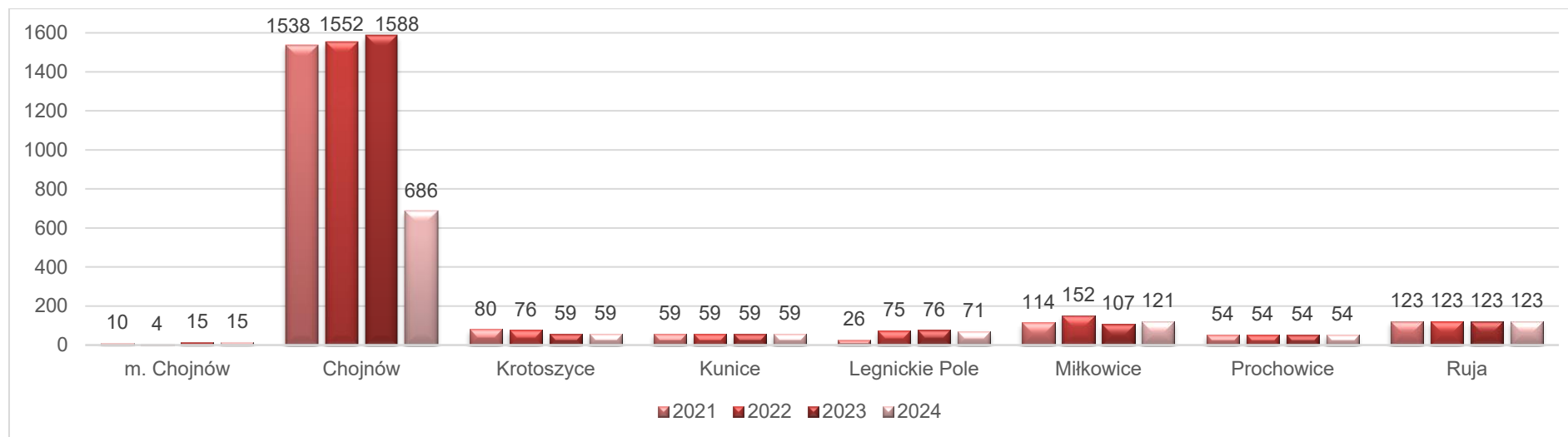
Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina							
			m. Chojnów	Chojnów	Krotoszyce	Kunice	Legnickie Pole	Miłkowice	Prochowice	Ruja
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	2021	97,1	98,1	94,8	97,4	99,5	89,2	98,3	99,8	100,0
	2022	97,2	98,1	94,9	97,4	99,5	89,6	98,3	99,8	100,0
	2023	97,3	98,3	94,9	97,4	99,5	89,8	98,3	99,8	100,0
	2024	97,3	98,4	95,0	97,5	99,5	90,0	98,4	99,8	100,0
Awaryje sieci kanalizacyjnej [szt.]	2021	219	5	88	35	4	64	12	0	11
	2022	255	0	65	45	34	84	10	2	15
	2023	246	7	52	25	40	86	16	5	15
	2024	231	3	49	27	47	71	19	5	10

źródło: GUS, stan dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 09.04.2026 r.]

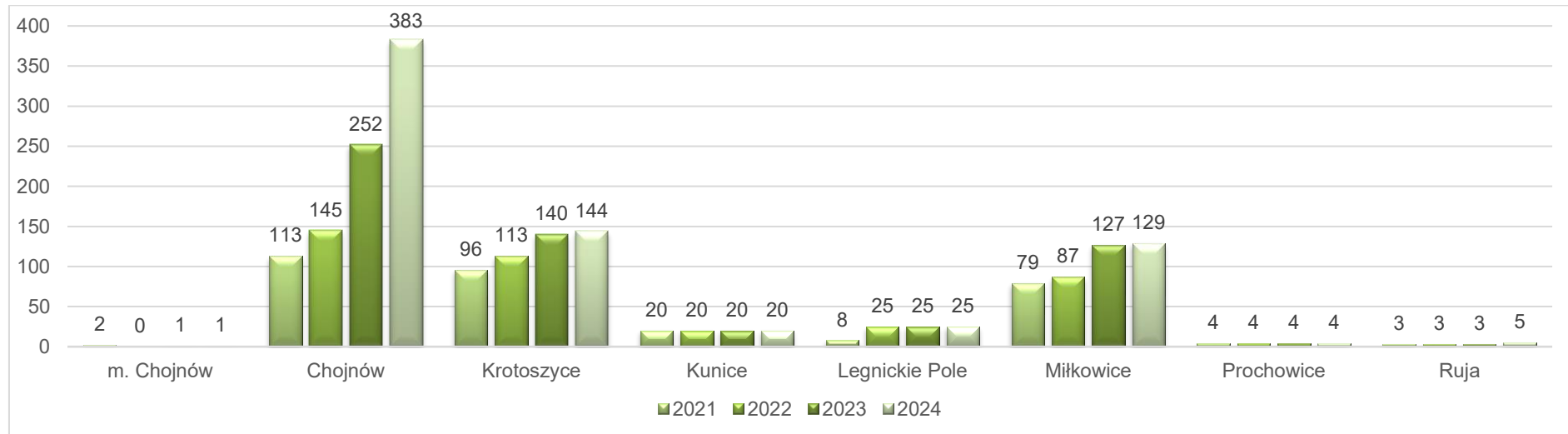
Na terenie powiatu legnickiego część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Liczbę poszczególnych instalacji przedstawiono na poniższych wykresach.

Według danych GUS, w 2024 r. w powiecie zlokalizowanych było 1 188 zbiorników bezodpływowych oraz 711 przydomowych oczyszczalni ścieków. Największą liczbę zarówno zbiorników bezodpływowych, jak i przydomowych oczyszczalni ścieków posiada gmina Chojnów.

Ogółem, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu legnickiego zlokalizowane są 5 oczyszczalni biologicznych oraz 1 oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Rysunek 37. Liczba zbiorników bezodpływowych w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu legnickiego
źródło: GUS, stan dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Rysunek 38. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu legnickiego
źródło: GUS, stan dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych⁶⁸

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W Programie wraz z aktualizacjami opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz.U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

- I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
- II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
- III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98% poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezbranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezbrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego

⁶⁸ Źródło: www.wody.gov.pl

z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

W tabeli poniżej zebrano wszystkie aglomeracje występujące w powiecie legnickim.

Tabela 35. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu legnickiego

Nazwa aglomeracji	Gminy w aglomeracji	RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]
Legnica	Legnica, Kunice, Krotoszyce, Ruja, Legnickie Pole	119 642	100 820	100 524	423,09
Prochowice	Prochowice	7 418	6 119	6 097	75,3
Chojnów	Gmina Miejska Chojnów Gmina Wiejska Chojnów	16 484	14 503	14 401	138,6
Legnickie Pole	Legnickie Pole	4 848	4 131	4 062	77,1
Miłkowice	Miłkowice	3 937	3 950	3 884	166,816

źródło: VI AKPOŚK Załącznik nr 3 za 2024 r.

5.5.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody wraz z zanieczyszczeniami z sieci kanalizacyjnej, zwiększa się ryzyko przerwania sieci elektrycznej oraz pracy pompowni. Fale upałów mogą powodować wzrost intensywności korozji, może wystąpić ryzyko pęknięcia rur na skutek osiadania terenu przez obniżenie poziomu wód gruntowych. Natomiast występowanie bardzo niskich temperatur może skutkować pękaniem rur, a także występowaniem zmniejszonej efektywności oczyszczania z powodu niskiej temperatury ścieków. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.
----------------------------	---

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej można zaliczyć wszelkiego rodzaju nieszczelności i awarie sieci kanalizacyjnej powodujące zanieczyszczenie środowiska. Ponadto istnieje zagrożenie przedostania się ścieków przemysłowych do środowiska. Przyczyną mogą być awarie w zakładach przemysłowych oraz awarie podczas transportu ścieków. Przedostawanie się ścieków do środowiska może powodować przedostanie się szkodliwych substancji do gleb, a poprzez spływ powierzchniowy, również do wód. Zagrożenia związane z tymi procesami zostały opisane w rozdziale dotyczącym gospodarowania wodami. Awarie sieci wodociągowej mogą doprowadzić do skażenia wody pitnej co niesie za sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat roli sieci wodno-kanalizacyjnych w ochronie wód oraz propagowaniu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.
Monitoring środowiska	Oceną jakości wód pitnych na terenie powiatu legnickiego zajmuje się Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna. W celu wykonania takiej oceny wykorzystywane są wyniki próbek pobieranych i badanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także wyniki uzyskane przez producentów wody w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej. Badania jakości ścieków są natomiast prowadzone przez jednostki zarządzające oczyszczalniami ścieków oraz sieciami kanalizacyjnymi, a także przez wytwórców ścieków - w tym zakłady przemysłowe. Kontrolą przestrzegania reżimu jakości oczyszczanych ścieków zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• rozwój sieci wodociągowej; • rozwój sieci kanalizacyjnej;	• awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; • wzrost zużycia wody na 1 mieszkańca;

5.5.5. Analiza SWOT

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Zadowalający stopień zwodociągowania powiatu – 79,3%. 2. Wysoki stopień skanalizowania powiatu – 97,3%. 3. Prace związane z budową i modernizacją sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.	1. Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. 2. Awarie sieci wodno-kanalizacyjnej. 3. Nadal istniejące zbiorniki bezodpływowe na terenie powiatu.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Kontrola umów i dowodów potwierdzających korzystanie z usług asenizacyjnych. 2. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. 3. Rozwój nowych technologii w zakresie gospodarowania wodą (np. zamykanie obiegów wody). 4. Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie powiatu.	1. Rozwój budownictwa jednorodzinnego, co wywołuje rosnący popyt na wodę pitną. 2. Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. 3. Rozwój stref przemysłowych, co wywołuje coraz większe pobory wody. 4. Zmiany klimatu prowadzące do uszkodzenia infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową (sieci, oczyszczalni ścieków, ujęć wody do spożycia).

5.6. Zasoby geologiczne

5.6.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2026 poz. 69). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 2. Wydobywania kopalin ze złóż,
 - 2a. Poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
 3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 4. Podziemnego składowania odpadów,
 5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4 ust. 1. ustawy przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy:

ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

Art. 4 ust. 3 ustawy:

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.2. Stan aktualny

Na obszarze powiatu legnickiego znajdują się 73 udokumentowane złoża kopalin. Występują tu przede wszystkim: węgle brunatne, piaski i żwiry, piaski podsadzkowe, surowce ilaste ceramiki budowlanej, rudy złota, kamienie łamane i bloczne, surowce kaolinowe oraz kwarcze żyłowe. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 36. Złóża kopalin występujące na terenie powiatu legnickiego

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Gminy	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]
KN	19307	Biała	[E] złożo zagospodarowane	Chojnów	piaski i żwiry	58,40
KN	7084	Biskupin	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Chojnów	piaski i żwiry	4,71
KN	3465	Budziwojów	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	0,30
PP	570	Chrótnik	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Lubin, Miłkowice	piaski podsadzkowe	2 547,14
KN	3464	Czernikowice	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Chojnów	piaski i żwiry	11,15
KN	18355	Czernikowice II	[T] złożo eksploatowane okresowo	Chojnów	piaski i żwiry	2,5819
KN	20173	Czernikowice III	[E] złożo zagospodarowane	Chojnów	piaski i żwiry	11,21
KN	6278	Dobrzejów	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Miłkowice	piaski i żwiry	3,7230
KA	3333	Dunino	[E] złożo zagospodarowane	Krotoszyce	surowce kaolinowe	1,9940
			[M] złożo skreślone z bilansu zasobów		surowce bentonitowe	
KA	19886	Dunino I	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Krotoszyce	surowce kaolinowe	3,8246
KN	1402	Dunino (zbiornik)	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Krotoszyce	piaski i żwiry	86,0265
KN	16468	Dunino-Wschód	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Krotoszyce	piaski i żwiry	64,40
KN	16467	Dunino-Zachód	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Krotoszyce	piaski i żwiry	54,9635
KN	1405	Gniewomierz	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Legnickie Pole	piaski i żwiry	49,90
KN	12396	Goliszów	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	16,70
KN	21321	Goliszów I	[E] złożo zagospodarowane	Chojnów	piaski i żwiry	66,32
KN	6954	Gołaczów	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Chojnów	piaski i żwiry	11,9361
IB	2106	Jadwiga Kunice II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Kunice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,72
KN	17670	Jakuszów	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Miłkowice	piaski i żwiry	17,18
KN	18270	Jakuszów I	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Miłkowice	piaski i żwiry	5,9019
KN	19070	Jakuszów II	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Miłkowice	piaski i żwiry	18,039

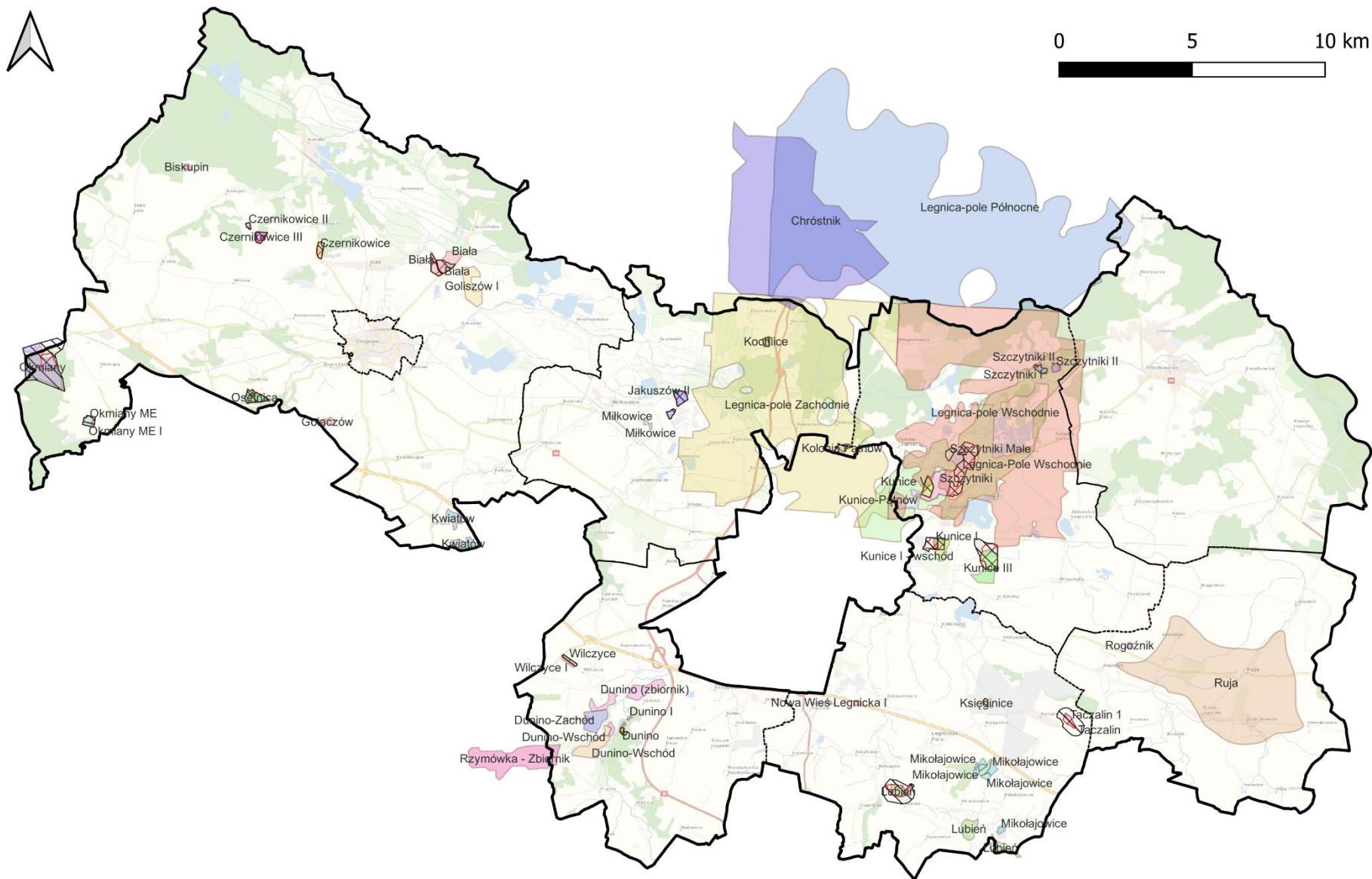
Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Gminy	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]
IB	2109	Jaśkowice Legnickie	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Kunice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	9,9390
KN	16369	Jerzmanowice	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	61,83
KN	17497	Kochlice	[E] złożo zagospodarowane	Miłkowice	piaski i żwiry	5,20
KN	12144	Kolonia Pątnów	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kunice	piaski i żwiry	5,90
KD	6913	Kosiska-Janowice	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Ruja, Wądroże Wielkie	kamienie łamane i bloczne	0,7870
KN	16201	Księginice	[T] złożo eksploatowane okresowo	Legnickie Pole	piaski i żwiry	4,8703
KN	3468	Kunice	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Kunice	piaski i żwiry	10,52
IB	2107	Kunice I	[T] złożo eksploatowane okresowo	Kunice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,9230
IB	10457	Kunice I - wschód	[E] złożo zagospodarowane	Kunice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	33,1508
IB	2105	Kunice III	[E] złożo zagospodarowane	Kunice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	68,0691
KN	8461	Kunice IV	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Kunice	piaski i żwiry	12,15
KN	18716	Kunice V	[E] złożo zagospodarowane	Kunice	piaski i żwiry	20,2179
KN	14260	Kunice-Pątnów	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Kunice	piaski i żwiry	1,35
KN	1407	Kwiatów	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Chojnów, Złotoryja	piaski i żwiry	71,70
WB	442	Legnica-pole Północne	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Kunice, Lubin, Prochowice, m. Lubin, Ścinawa	węgle brunatne	6 838,5425
KN	1416	Legnica-Pole Wschodnie	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Kunice, M. Legnica, Prochowice	piaski i żwiry	1 351,58
WB	441	Legnica-pole Wschodnie	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kunice, Lubin, Prochowice	węgle brunatne	4 622,00
WB	443	Legnica-pole Zachodnie	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kunice, Lubin, M. Legnica, Miłkowice	węgle brunatne	4 613,3636
KN	1406	Lubień	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Legnickie Pole, Wądroże Wielkie	piaski i żwiry	66,25
KD	950	Lubień	[E] złożo zagospodarowane	Legnickie Pole	kamienie łamane i bloczne	17,70

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Gminy	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]
KD	938	Mikołajowice	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Legnickie Pole	kamienie łamane i bloczne	5,93
RF	19960	Mikołajowice	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Legnickie Pole	rudę złota	36,2661
KD	21101	Mikołajowice I	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Legnickie Pole	kamienie łamane i bloczne	10,4864
KN	18963	Miłkowice	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Miłkowice	piaski i żwiry	4,5391
KN	3462	Nowa Wieś Legnicka	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Legnickie Pole	piaski i żwiry	4,17
KN	9620	Nowa Wieś Legnicka I	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Legnickie Pole	piaski i żwiry	1,80
KN	1411	Okmiany	[E] złożo zagospodarowane	Chojnów, Warta Bolesławiecka	piaski i żwiry	129,50
KN	12141	Okmiany ME	[E] złożo zagospodarowane	Chojnów	piaski i żwiry	8,9044
KN	15625	Okmiany ME I	[E] złożo zagospodarowane	Chojnów	piaski i żwiry	4,7160
KN	14257	Okmiany Południe	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	0,95
KN	10872	Osetnica	[E] złożo zagospodarowane	Chojnów	piaski i żwiry	25,74
KN	21975	Osetnica Północ	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Chojnów	piaski i żwiry	9,27
KN	17459	Pątnówek	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Miłkowice	piaski i żwiry	7,71
IB	2108	Prochowice	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Prochowice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	8,78
KN	18109	Rogożnik	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Ruja	piaski i żwiry	3,89
KN	1417	Rokitki	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	20,13
KN	8458	Rokitki I	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	0,52
KN	9887	Rokitki II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	5,9370
KN	10770	Rokitki III	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Chojnów	piaski i żwiry	20,50
KN	3473	Ruja	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Ruja	piaski i żwiry	0,05
WB	753	Ruja	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Ruja	węgle brunatne	1 767,6175
KN	1403	Rzymówka - Zbiornik	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Krotoszyce, Złotoryja	piaski i żwiry	255,096

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Gminy	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]
KN	1404	Szczytniki	[E] złożo zagospodarowane	Kunice	piaski i żwiry	340,37
KN	8460	Szczytniki I	[E] złożo zagospodarowane	Kunice	piaski i żwiry	8,19
KN	16462	Szczytniki II	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Kunice	piaski i żwiry	8,77
KN	11666	Szczytniki Małe	[T] złożo eksploatowane okresowo	Kunice	piaski i żwiry	10,53
KZ	116	Taczalin	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Legnickie Pole	kwarcy żyłowe	0,7962
KZ	20498	Taczalin 1	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Legnickie Pole	kwarcy żyłowe	2,022
KZ	118	Taczalin II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Legnickie Pole	kwarcy żyłowe	-
KN	19686	Wilczyce	[E] złożo zagospodarowane	Krotoszyce	piaski i żwiry	3,60
KN	21440	Wilczyce I	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Krotoszyce	piaski i żwiry	3,70
IB	2104	Złotniki	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Krotoszyce	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,2121

źródło: <https://midas-app.pgi.gov.pl/ords/r/public/midas/zl-wyszukiwanie>, [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Na poniższej mapie przedstawiono lokalizację złóż kopalin na tle powiatu.

Legenda

 granice gmin powiatu legnickiego	 Kunice-Pątnów
 granice powiatu legnickiego	 Kwiatów
 tereny górnicze	 Legnica-pole Północne
 obszary górnicze	 Legnica-pole Wschodnie
złoża kopalin	 Legnica-Pole Wschodnie
 Biała	 Legnica-pole Zachodnie
 Biskupin	 Lubień
 Chróstnik	 Mikołajowice
 Czernikowice	 Mikołajowice I
 Czernikowice II	 Miłkowice
 Czernikowice III	 Nowa Wieś Legnicka I
 Dunino	 Okmiany
 Dunino (zbiornik)	 Okmiany ME
 Dunino I	 Okmiany ME I
 Dunino-Wschód	 Osetnica
 Dunino-Zachód	 Rogoźnik
 Goliszów I	 Ruja
 Gołaczów	 Rzymówka - Zbiornik
 Jakuszów I	 Szczytniki
 Jakuszów II	 Szczytniki I
 Kochlice	 Szczytniki II
 Kolonia Pątnów	 Szczytniki Małe
 Księginice	 Taczalin
 Kunice I	 Taczalin 1
 Kunice I - wschód	 Wilczyce
 Kunice III	 Wilczyce I
 Kunice V	

Rysunek 39. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu legnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

W 2024 r. prowadzono eksploatację na terenie powiatu z 16 złóż. Łącznie wydobyto: 2 339 000 t piasków i żwirów, 51 tys. t surowców ilastych ceramiki budowlanej, 270 t surowców kaolinowych oraz 803, 55 tys. t kamieni łamanych i blocznych.

Zestawienie tych złóż przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 37. Złóża znajdujące się na terenie powiatu legnickiego, na których terenie w 2024 r. prowadzono eksploatację kopalin

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t] w 2024 r.
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Lubień	kamienie łamane i bloczne - bazalt	16 293,01	17 079,36	803,55 tys. t.
2.	Biała*	piaski i żwiry	8 630	4 137	302 tys. t.
3.	Czernikowice III*	piaski i żwiry	1 586	1 586	0 tys. t.
4.	Kochlice	piaski i żwiry	458	458	16 tys. t.
5.	Kunice IV*	piaski i żwiry	1 358	1 358	81 tys. t.
6.	Kunice V*	piaski i żwiry	3 309	3 309	114 tys. t.
7.	Okmiany*	piaski i żwiry	48 719	2 880	326 tys. t.
8.	Okmiany ME*	piaski i żwiry	1 648	1 641	280 tys. t.
9.	Okmiany ME I*	piaski i żwiry	1 046	1 046	32 tys. t.
10.	Osetnica*	piaski i żwiry	3 887	3 887	212 tys. t.
11.	Szczytniki*	piaski i żwiry	62 273	8 705	742 tys. t.
12.	Szczytniki I	piaski i żwiry	613	613	150 tys. t.
13.	Wilczyce*	piaski i żwiry	543	543	84 tys. t.
14.	Kunice I - wschód	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4 143	989	0 tys. m ³
15.	Kunice III	surowce ilaste ceramiki budowlanej	6 970	4 232	51 tys. m ³
16.	Dunino	surowce kaolinowe	464,80	368,83	0.27 tys. t.

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Na terenie powiatu legnickiego obowiązują koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż wydane przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego, które zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 38. Koncesje na wydobywanie kopalin na terenie powiatu legnickiego wydane przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego

Lp.	Złoże	Gmina	Kopalina	Numer koncesji	Data wydania koncesji	Data ważności koncesji	Przedsiębiorca
1.	Biała	Chojnów	KN	3/E/2019	12.08.2019	31.12.2050	GRAWOL Kruszywa Grabowiecki Wolski Spółka komandytowa
2.	Biała	Chojnów	KN	1/E/2023	18.01.2023	30.12.2071	GRAWOL Kruszywa Grabowiecki Wolski Spółka komandytowa
3.	Czernikowice	Chojnów	KN	7/93	25.10.1993	31.12.2041	EKO HYBRYD Sp. z o. o.
4.	Czernikowice II	Chojnów	KN	5/E/2017	08.03.2017	08.03.2037	"TRANSMAN-BIS" spółka jawna Barbara i Czesław Jacuś
5.	Czernikowice III	Chojnów	KN	7/E/2022	08.09.2022	31.07.2072	GRAWOL Kruszywa Grabowiecki Wolski Spółka komandytowa
6.	Dunino	Krotoszyce	kaolin (zwietrz. kaolinowa)	6/99	22.02.1999	23.02.2029	Kopalnia Haloizytu "Dunino" Sp. z o. o.
7.	Goliszów I	Chojnów	KN	5/E/2025	22.07.2025	31.12.2056	GRAWOL Kruszywa Grabowiecki Wolski Spółka komandytowa
8.	Jakuszów I	Miłkowice	KN	1/E/2020	30.01.2020	30.01.2050	PPHU „TRUCK” Krzysztof Družka
9.	Jakuszów II	Miłkowice	KN	9/E/2020	12.11.2020	30.12.2030	SPT Polska Sp. z o. o.
10.	Kochlice	Miłkowice	KN	3/E/2020	31.03.2020	31.03.2035	GRAVEL Janina Klaudel, Maciej Berndt spółka jawna
11.	Księginice	Legnickie Pole	KN	10/E/2017	12.06.2017	08.07.2037	WIKA Kopalnia Księginice Sp. z o. o.
12.	Kunice I	Kunice	ił	10/92	14.09.1992	31.12.2067	Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o. o.
13.	Kunice I - wschód	Kunice	ił	4/E/2024	10.05.2024	10.05.2074	Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o. o.
14.	Kunice III	Kunice	ił	1/E/2006	29.03.2006	31.03.2031	Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o. o.
15.	Kunice V	Kunice	KN	7/E/2018	02.07.2018	01.06.2037	BERYS Wiesław Bernacki
16.	Lubień	Legnickie Pole	bazalt	6/E/01	07.06.2001	31.12.2039	Lafarge Kruszywa i Beton Sp. z o. o.
17.	Okmiany	Chojnów	KN	107/92	14.12.1992	14.12.2042	Górażdże Kruszywa Sp. z o.o.
18.	Okmiany ME	Chojnów	KN	1/E/2010	03.02.2010	31.12.2052	RAFAŁ KASPRZAK
19.	Okmiany ME I	Chojnów	KN	7/E/2012	15.10.2012	15.10.2032	RAFAŁ KASPRZAK

Lp.	Złoże	Gmina	Kopalina	Numer koncesji	Data wydania koncesji	Data ważności koncesji	Przedsiębiorca
20.	Osetnica	Chojnów	KN	7/E/2007	22.10.2007	31.10.2027	Przedsiębiorstwo Transportowo – Budowlane Sp. z o. o.
21.	Szczytniki	Kunice	KN	6/E/2013	20.08.2013	31.12.2048	Góraždze Kruszywa Sp. z o. o.
22.	Szczytniki I	Kunice	KN	9/E/2005	16.09.2005	31.12.2034	BETONIARSTWO Zenon Franczak
23.	Szczytniki Małe	Kunice	KN	4/E/2008	01.07.2008	22.07.2033	Mineral Polska Sp. z o. o.
24.	Taczalin 1	Legnickie Pole	kwarc żyłowy	5/E/2023	26.07.2023	31.12.2049	Henryk Łożyński, Zakład Wielobranżowy "HEDAR" Henryk Łożyński
25.	Wilczyce	Krotoszyce	KN	10/E/2020	15.12.2020	31.12.2035	TIREX Michał Zatorski

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

Ponadto, Starosta Legnicki wydał następujące koncesje na wydobywanie kopalin, których wykaz przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 39. Koncesje na wydobywanie kopalin wydane przez Starostę Legnickiego

Nazwa złoża	Szczytniki II
Podmiot	Betoniarstwo Zenon Franczak
Numer działki / obręb	145, obręb Szczytniki N/Kaczawą
Gmina/Powiat/Województwo	Kunice, legnicki, dolnośląskie
Data udzielenia koncesji	17.04.2012 r.
Numer decyzji udzielającej koncesję	AS.6522.1.2012
Data wygaśnięcia koncesji	14.06.2023 r.
Uwagi	Decyzja Starosty Legnickiego, znak: WS.6522.1.2.2021, koncesja wygasła na wniosek przedsiębiorcy

źródło: Starostwo Powiatowe w Legnicy

Na terenie powiatu legnickiego obecnie znajduje się 29 zakładów górniczych (32 złoża), w tym 10 zakładów górniczych w (procesie) likwidacji, nad którymi Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu sprawuje nadzór.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu w latach 2019-2025 przeprowadził łącznie 113 kontroli w nadzorowanych zakładach górniczych w powiecie legnickim, w wyniku których wydano 7 decyzji dotyczących nieprawidłowości stwierdzonych w ruchu zakładów górniczych (w tym 5 dotyczących nieprawidłowości m.in. względem prowadzenia procesu rekultywacji) oraz 2 decyzje wstrzymujące ruch zakładu górniczego w części. Wykonano 7 kontroli interwencyjnych, a w odniesieniu do 3 miejsc przeprowadzono czynności wyjaśniające w sprawie wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji (w tym 1 w zakładzie górniczym).

5.6.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają również wpływ na wydobywanie surowców. Do negatywnego wpływu zmian klimatycznych na przemysł wydobywczy należą głównie ekstremalne warunki pogodowe – powodzie, wiatry huraganowe, ulew, deszcze marznące oraz długotrwałe zaleganie pokrywy lodowej. Działania adaptacyjne w sektorze powinny być skupione wokół zagadnień związanych z: • technicznymi i organizacyjnymi sposobami dostosowania infrastruktury, • monitoringiem i wymianą informacji, • podjęciem niezbędnych badań naukowych, • prowadzeniem szkoleń i edukacji.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki kopalinami można zaliczyć nielegalne wydobywanie zasobów naturalnych oraz szkody powstające podczas wydobywania surowców.

Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki zasobami geologicznymi powinny dotyczyć głównie uświadamiania mieszkańcom powiatu wagi wykorzystania surowców naturalnych oraz związanego w tym, możliwego realnego negatywnego wpływu na środowisko i mieszkańców.
Monitoring środowiska	Organy nadzoru górniczego, w granicach swojej właściwości, wykonują zadania określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2026 poz. 69). Zgodnie z art. 168 ww. organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie: 1. bezpieczeństwa i higieny pracy; 2. bezpieczeństwa pożarowego; 3. ratownictwa górniczego; 4. gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania; 5. ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie; 6. zapobiegania szkodom; 7. budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• systematycznie przeprowadzane kontrole zakładów górniczych;	• ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych; • część złóż została skreślona z bilansu zasobów; • ciągłe prowadzenie wydobywania kopalin;

5.6.5. Analiza SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Obecność na terenie powiatu udokumentowanych złóż surowców. 2. Systematycznie przeprowadzane kontrole zakładów górniczych.	1. Ingerencja w środowisko naturalne.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych, co ma na celu minimalizację wpływu na stosunki wodne oraz środowisko gleby. 2. Zapotrzebowanie na surowce energetyczne.	1. Potencjalne konflikty przestrzenne związane z występowaniem obszarów chronionych i cennych turystycznie. 2. Nielegalne wydobywanie surowców naturalnych.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

Na terenie powiatu wydzielono w oparciu o analizę środowiska przyrodniczego, pod kątem jego przydatności dla racjonalnego rozwoju produkcji polowej i jej intensywności 5 regionów glebowo rolniczych:

Region Polkowicki

Obejmujący północną część gleb gminy Chojnów obręb wsi Stary Łom, Biskupin, Czernikowice i Rokitki. Jest to region równin, wysoczyzn i wzgórz. Przeważają tu gleby kompleksów żytniego słabego i żytniego bardzo słabego, z niewielkim udziałem żytniego dobrego. Występują tu wyłącznie utwory piaskowe, na których powstały gleby brunatne i murszowe. Uwilgotnienie gleb bardzo zróżnicowane. Użytki zielone stanowią tu ponad 25% UR.

Region Miłkowicki

Obejmuje środkowy pas gminy Chojnów, północną część gminy Miłkowice oraz obręb wsi Miłogostowice w gminie Kunice. Jest również regionem równin i wysoczyzn morenowych. Przeważają tu gleby kompleksów: żytni dobry (40% gruntów ornych), z dużym udziałem gleb kompleksu żytni słaby i mniejszym udziałem gleb kompleksu żytni bardzo dobry i żytni bardzo słaby. Występują tu gleby piaskowe, brunatne pseudobielicowe oraz płytkie gliny lekkie pylaste względnie pyły zwałowe na piaskach i żwirach. Użytki zielone stanowi tu ponad 20% UR.

Region Przedgórski

Obejmuje południową część gminy Chojnów Miłkowice, południowo-zachodnią część gminy Kunice, całą gminę Krotoszyce i Legnickie Pole oraz obręb wsi Janowice i Usza w gminie Ruja leżących w obrębie Niziny Śląskiej. Jest to region równin, wysoczyzn, wzgórz i pogórzy. Występują tu przeważnie gleby kompleksów pszennych. Występują tu gleby wytworzone na utworach pyłowych, na których powstały gleby brunatne i pseudobielicowe. Nieduże powierzchnie zajmują mady i czarne ziemie. Gleby te są w dobrej kulturze, w związku z tym uzyskiwanie wyższych plonów wymaga zastosowania specjalistycznego sprzętu dostosowanego do poszczególnych gleb. Użytki zielone zajmują tu powierzchnię ponad 10% UR.

Region Lubiński

Jego południową część stanowi gmina Prochowice i Ruja oraz północno wschodnia część gminy Kunice. Występują tu gleby kompleksów pszenney dobry oraz żytni bardzo dobry. Region ten niewiele różni się od regionu podgórskiego, który wydzielono ze względów na różnice w pochodzeniu geologicznych i zwięzłości gleb. Ilość użytków zielonych jest tu mała i wynosi około 10% UR.

Region Przyodrzanski

Jest to region doliny Odry. Występują tu gleby kompleksów pszenney dobry oraz zbożowo pastewny mocny i zbożowo pastewny słaby. Obejmuje on dolinę część Odry w gminie Prochowice. Są to mady ciężkie przeważnie głębokie na piaskach lub całkowite. Są to gleby ciężkie do uprawy, zlewne, dają jednak wysokie plony roślin pastewnych, a w latach

o korzystnym rozkładzie opadów – również zbóż i okopowych. Charakterystyczne dla regionu jest dość duża ilość użytków zielonych wynosząca ponad 25% UR.⁶⁹

Monitoring chemizmu gleb ornych⁷⁰

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego, ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od 1995 r. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2017 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2020 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25 - letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

W powiecie legnickim zlokalizowany jest punkt monitoringu krajowego gleb (Monitoring chemizmu gleb ornych Polski) w m. Biała (gm. Chojnów).

Kompleks: 2

Typ: B (gleby brunatne właściwe)

Klasa bonitacyjna: IIIa

Gatunek gleby wg BN-78/9180-11: pług (pył gliniasty)

Gatunek gleby wg PTG 2008: pyg (pył gliniasty)

Wyniki badań dostępne są pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-jakosci-gleby-i-ziemi>.

⁶⁹ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Legnickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

⁷⁰ Źródło: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/ [data dostępu: 6.02.2026 r.]

OCENA STOPNIA ZANIECZYSZCZENIA GLEB ARSENIEM - teren w otoczeniu Huty Miedzi „Legnica” w Legnicy (miasto Legnica, powiat legnicki)

Wieloletnie badania gleb, prowadzone w ramach PMŚ na terenach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami w województwie dolnośląskim wskazują na przekroczenia dopuszczalnych wartości metali ciężkich, a szczególnie cynku, ołowiu, kadmu i miedzi. W niektórych rejonach województwa przekroczone są dopuszczalne zawartości arsenu.

Źródłami zanieczyszczenia środowiska arsenem jest: górnictwo, hutnictwo metali nieżelaznych (Cu, Ni), przemysł chemiczny oparty na surowcach mineralnych siarki i fosforu, spalanie węgla i paliw płynnych oraz nawozy azotowe i fosforowe.

Wieloletni monitoring jakości powietrza, prowadzony w ramach PMŚ na terenie województwa dolnośląskiego wykazuje występowanie wysokich stężeń arsenu oznaczanego w pyłe zawieszonym PM10 w rejonie oddziaływania KGHM „Polska Miedź” S.A.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim w 2024 r., wykonana przez GIOŚ, wykazała przekroczenia poziomu docelowego arsenu w powietrzu na terenie: miasta Legnica, powiatu legnickiego (Krotoszyce, Legnickie Pole, Miłkowice), powiatu złotoryjskiego (Złotoryja – gm. wiejska) oraz powiatu głogowskiego (m. Głogów, gm. wiejska Głogów, Jerzmanowa, Kotła, Żukowice).

Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy funkcjonuje w strukturze organizacyjnej KGHM „Polska Miedź” S.A. w Lubinie i jest jednym z jego oddziałów. Usytuowana jest na obrzeżach miasta Legnica w odległości 3,5 km do 5,0 km w kierunku południowo-zachodnim od centrum miasta.

Huta Miedzi „Legnica” została utworzona w 1951 r. jako Legnickie Zakłady Metalurgiczne, a produkcję rozpoczęła 24 grudnia 1953 r. Pierwszy spust miedzi pochodził z rud tzw. Starego Zagłębia Miedziowego. W 1959 r. zakład przyjął obecną nazwę, a po odkryciu nowych złóż i uruchomieniu kopalń Lubin i Polkowice zwiększono zdolności produkcyjne do 60 tys. ton rocznie.

Od 1970 r. huta funkcjonuje w strukturach Kombinatoru Górniczo-Hutniczego Miedzi i jest systematycznie modernizowana, szczególnie w zakresie ochrony środowiska. Produkuje miedź elektrolityczną (katody) oraz ołów rafinowany w oparciu o procesy hutnicze i elektrochemiczne przetwarzania koncentratu miedzi.

Z procesu produkcji miedzi gazy i pyły wprowadzane są do powietrza w sposób zorganizowany przez 42 emitery. Emisja ta jest przez Hutę ewidencjonowana. Poza tą emisją Huta ewidencjonuje wyłącznie emisję niezorganizowaną kwasu siarkowego z hali wanien (elektrorefinacji) oraz z hali odmiedziowania elektrolitu, poprzez wentylację grawitacyjną. Inna emisja pyłów i gazów wprowadzanych do powietrza w sposób niezorganizowany (m.in. powstająca podczas operacji związanych z załadunkiem konwertorów, pieców anodowych, opróżnianiem tych pieców, transportem żużli oraz przygotowaniem wsadu do pieców szybowych od rozładunku koncentratów do załadunku pieców) nie jest ewidencjonowana.

Rodzaje wprowadzonych do powietrza pyłów i gazów z całego procesu produkcji i miedzi oraz poszczególnych źródeł (emitorów i operacji technologicznych) to: SO₂, NO₂, CO, F, HCl, CS₂, H₂SO₄, H₂S, AsH₃, B(a)P, benzen, Hg, pyły, Pb, Cd, Cu, As, Ni, Cr, Zn.

Badania prowadzono łącznie w 8 punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w rejonie oddziaływania Huty Miedzi „Legnica” na terenie: ogrodów działkowych i pól uprawnych. Rozmieszczenie punktów przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 40. Lokalizacja punktów kontrolno-pomiarowych poboru próbek gleb na terenie wokół HM „LEGNICA”

źródło: Badania monitoringowe gleb w województwie dolnośląskim w 2024 r.

W poniższej tabeli zestawiono lokalizację punktów kontrolno-pomiarowych wraz z krótką charakterystyką.

Tabela 40. Lokalizację punktów kontrolno-pomiarowych wraz z krótką charakterystyką

Nr punktu	Poziom pobrania	Rodzaj użytku	Uziarnienie gleb	Lokalizacja	Współrzędne geograficzne
1.	0-0,25 m	pole uprawne	glina ciężka pylasta	m. Legnica, ul. Żniwna, dz. nr 42/9, obręb Ludwikowo, gmina Legnica, powiat legnicki	N 51,17991, E 16,14877
2.	0-0,25 m	ogród działkowy	glina średnia pylasta	m. Legnica, ul. Mostowa, ROD "Wyzwolenie", dz. nr 7/1, obręb Rybaki, gmina Legnica, powiat legnicki	N 51,18885, E 16,15748
3.	0-0,25 m	pole uprawne	glina lekka pylasta	m. Legnica, w okolicy m. Smokowice, dz. nr 31/3, obręb Smokowice, gmina Legnica, powiat legnicki	N 51,11039, E 16,11116
4.	0-0,25 m	pole uprawne	glina ciężka pylasta	m. Prostynia, dz. nr 30, obręb Prostynia, gmina Krotoszyce, powiat legnicki	N 51,16108, E 16,11862
5.	0-0,25 m	pole uprawne	pył ilasty	okolice wsi Szymanowice, dz. nr 112/64, obręb Szymanowice, gmina Krotoszyce, powiat legnicki	N 51,17735, E 16,09498
6.	0-0,25 m	pole uprawne	pył ilasty	okolice wsi Leśniki, dz. nr 101/7, obręb Pawłowice Małe, gmina Krotoszyce, powiat legnicki	N 51,18837, E 16,09075
7.	0-0,25 m	pole uprawne	pył gliniasty	okolice wsi Jasków, dz. nr 1, obręb Jasków, gmina Krotoszyce, powiat legnicki	N 51,19629, E 16,09428
8.	0-0,25 m	ogród działkowy	glina piaszczysta pylasta	m. Legnica, ul. Kilińskiego, ROD "Tadeusza Kościuszki", dz. nr 12/5, obręb Ogrody, gmina Legnica, powiat legnicki	N 51,19979, E 16,13609

źródło: Badania monitoringowe gleb w województwie dolnośląskim w 2024 r.

Próbki nr 2, 6 i 8 pobrane w otoczeniu Huty charakteryzowały się odczynem obojętnym (pH 6,6 - 7,2), a pozostałe próbki charakteryzowały się odczynem lekko kwaśnym (pH 5,6-6,5).

Zawartość węgla organicznego wahała się od 1,16% (punkt nr 3) do 2,25% (punkt nr 2).

W pobranych próbkach gleb stwierdzono przekroczenie zawartości dopuszczalnej miedzi w punktach pomiarowych nr 1 i 2 w odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. 2016, poz.1395).

Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych zawartości cynku, ołowiu, kadmu, chromu, niklu, rtęci i arsenu.

Stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej zawartości benzo(a)pirenu w punkcie nr 2 i 8.

Zawartość siarki siarczanowej w skali IUNG była niska (I stopień) we wszystkich punktach pomiarowych z wyjątkiem punktu nr 2, gdzie stwierdzono jej zawartość podwyższoną antropogenicznie (IV stopień).

Użytkowanie powierzchni ziemi

Podział terenu powiatu legnickiego według kierunków wykorzystania przedstawiono w poniższej tabeli. Grunty rolne stanowią ok. 76% powierzchni powiatu.

Tabela 41. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu legnickiego

				Wartość [ha]
1. Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	R	44 470
		łąki trwałe	Ł	4 142
		pastwiska trwałe	Ps	3 340
		sady	S	240
		grunty rolne zabudowane	Br	1 534
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	Lzr	540
		grunty pod stawami	Wsr	1 058
		grunty pod rowami	W	533
	Nieużytki			N
Razem				56 280
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	las		Ls	11 925
	grunty zadrzewione i zakrzewione		Lz	169
	grunty pod rowami		W	0
	Razem			12 094
3. Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkaniowe		B	493
	tereny przemysłowe		Ba	548
	inne tereny zabudowane		Bi	230
	zurbanizowane tereny niezabud. lub w trakcie zabudowy		Bp	82
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		Bz	181
	użytki kopalne		K	212
	Tereny komunikacyjne	drogi	dr	2 912
		tereny kolejowe	Tk	410
		inne tereny komunikacyjne	Ti	1
		grunty przezn. pod budowę dróg pub. lub linii kolejowych	Tp	3
Razem				5 072
4. Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi		Wm	0
	powierzchniowymi płynącymi		Wp	530
	powierzchniowymi stojącymi		Ws	315
	Razem			845
5. Tereny różne			Tr	111

źródło: <https://www.geoportal.gov.pl/pl/aplikacje/geoportal-krajowy/> [data dostępu: 8.04.2026 r.]

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82), osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt. Właściwym w sprawach ochrony gruntów rolnych jest starosta, natomiast leśnych – dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, z wyjątkiem obszarów parków narodowych, gdzie właściwym jest dyrektor parku. Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej.

W poniższej tabeli zestawiono grunty zrekultywowane na terenie powiatu (na podstawie sprawozdania z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów).

Tabela 42. Grunty zrekultywowane na terenie powiatu (na podstawie sprawozdania z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów)

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość [ha]				
		2021	2022	2023	2024	2025
Grunty wymagające rekultywacji						
Ogółem	ha	201,62	121,32	126,19	148,80	163,07
Zdewastowane	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zdegradowane	ha	201,62	121,32	126,19	148,80	163,07
Grunty w ciągu roku						
Zrekultywowane	ha	2,54	83,88	0,00	0,00	2,18
Zagospodarowane	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
W tym na cele						
Rolne	ha	2,54	83,88	0,00	0,00	0,00
Leśne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	2,18

źródło: Starostwo Powiatowe w Legnicy

Historyczne zanieczyszczenia środowiska

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

W odniesieniu do zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wg stanu na dzień 25 lutego 2026 r., w rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, o którym mowa w art. 26a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187) figuruje działka o nr ewid. 267/2 obręb 3, gmina Chojnów. Status postępowania: zakończone postępowanie administracyjne.⁷¹

Natomiast w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 101c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647), figurują następujące tereny:

- działki o nr ewid. 466/39, 466/40, 466/41 obręb Miłkowice, gmina Miłkowice. Teren posiada status: teren, na którym występuje potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi,
- działka o nr ewid. 466/20 obręb Miłkowice, gmina Miłkowice. Teren posiada status: teren, na którym występuje potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi,
- działka o nr ewid. 499/54 obręb Spalona, gmina Kunice. Teren posiada status: teren, na którym zakończono remediację,
- działki o nr ewid. 25/2, 26/2, 28/3, 29/12, 30/4, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40/9 obręb Białka, gmina Krotoszyce, 15/1, 16/1, 17/1, 18/1, 105/7, 105/3 obręb Pawłowice Małe, gmina Krotoszyce, 10/1, 10/2, 11/1, 14/2, 15, 16/1, 16/2 obręb Białka, gmina Miasto Legnica, 11/5, 11/6, 11/7, 11/3, 11/4, 11/8, 13/5, 13/4 obręb Pawłowice, gmina Miasto Legnica, 1/2, 5, 48/3, 6 obręb Smokowice, gmina Miasto Legnica (była strefa ochronna zakładu Huta Miedzi „Legnica”). Teren posiada status: teren, na którym występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi w trakcie remediacji.⁷²

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spęływania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego powierzchni odkłucia)

⁷¹ RDOŚ we Wrocławiu

⁷² RDOŚ we Wrocławiu

plytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach.⁷³

W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- budowa geologiczna i rzeźba terenu,
- opady atmosferyczne,
- działalność człowieka.

Zgodnie z System Oslony Przeciwośuwiskowej SOPO na terenie powiatu legnickiego nie występują osuwiska oraz tereny zagrożone osuwiskami.

5.7.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń gleb można zaliczyć brak stosowania tzw. „dobrych praktyk rolniczych”, awarie w zakładach przemysłowych, zanieczyszczenia powstające podczas ruchu komunikacyjnego, odprowadzanie ścieków do gleby oraz gromadzenie odpadów na dzikich wysypiskach.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące rolnictwa oraz zagospodarowania gleb powinny dotyczyć tematów takich jak dobre praktyki rolnicze, ochrona gleb, bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin, nawozów oraz ograniczanie erozji gleb. Szkolenia poruszające tematy rolnicze organizowane są przez Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Organizowane są tam szkolenia dla rolników obejmujące zagadnienia takie jak: nowe rozwiązania chroniące środowisko w gospodarstwach rolnych, pozyskiwaniu dofinansowań na wymianę źródeł ciepła, rolnictwa ekologicznego oraz tematykę rolnictwa przyjaznego środowisku. W szkoleniach tych mogą brać udział zainteresowani właściciele gospodarstw rolnych.
Monitoring środowiska	Monitoringiem jakości gleb zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza we Wrocławiu oraz Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.

⁷³ Źródło: <https://www.gov.pl/web/klimat/osuwiska>

5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• promocja rolnictwa ekologicznego; • szkolenie rolników przez ODR;	• zubażanie się warstwy glebowej przez intensywne wykorzystywanie rolnicze;

5.7.4. Analiza SWOT

G L E B Y	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Użytki rolne stanowiące dużą część obszaru powiatu 76%. 2. Brak osuwisk oraz terenów narażonych na osuwiska. 3. Monitoring gleb na terenie powiatu legnickiego.	1. Występowanie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz szkody w środowisku na terenie powiatu. 2. Przekroczenia zawartości miedzi, benzo(a)pirenu i siarczki siarczanowej na terenie wokół Huty Miedzi „Legnica”.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników i mieszkańców. 2. Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. 3. Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym. 4. Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie. 5. Rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych.	1. Nieprawidłowe praktyki rolnicze. 2. Degradacja gleb. 3. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi. 4. Zmiany klimatyczne powodujące m.in. przesuszanie gruntów. 5. Przesuszanie gruntów spowodowane działalnością górniczą.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Obecnie obowiązuje Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r. przyjęty Uchwałą Nr 5995/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 października 2022 r.

Zgodnie z ustawą o odpadach, plany gospodarki odpadami sporządza się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawowo przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami, zapobieganie ich powstaniu jest najlepszą praktyką zmierzającą do minimalizacji niekorzystnego oddziaływania odpadów na środowisko i zdrowie ludzi, a co za tym idzie do zrównoważonego wykorzystania zasobów.

Zapobieganie powstawaniu odpadów to zastosowanie odpowiednich środków, nim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadem, zatem powinno być ono ukierunkowane na kompleksową poprawę działalności gospodarczej, uwzględniającą efekty ekologiczne, ekonomiczne oraz społeczne.

Na terenie powiatu legnickiego nie funkcjonują instalacje komunalne.

5.8.2. Odpady wytwarzane na terenie powiatu legnickiego

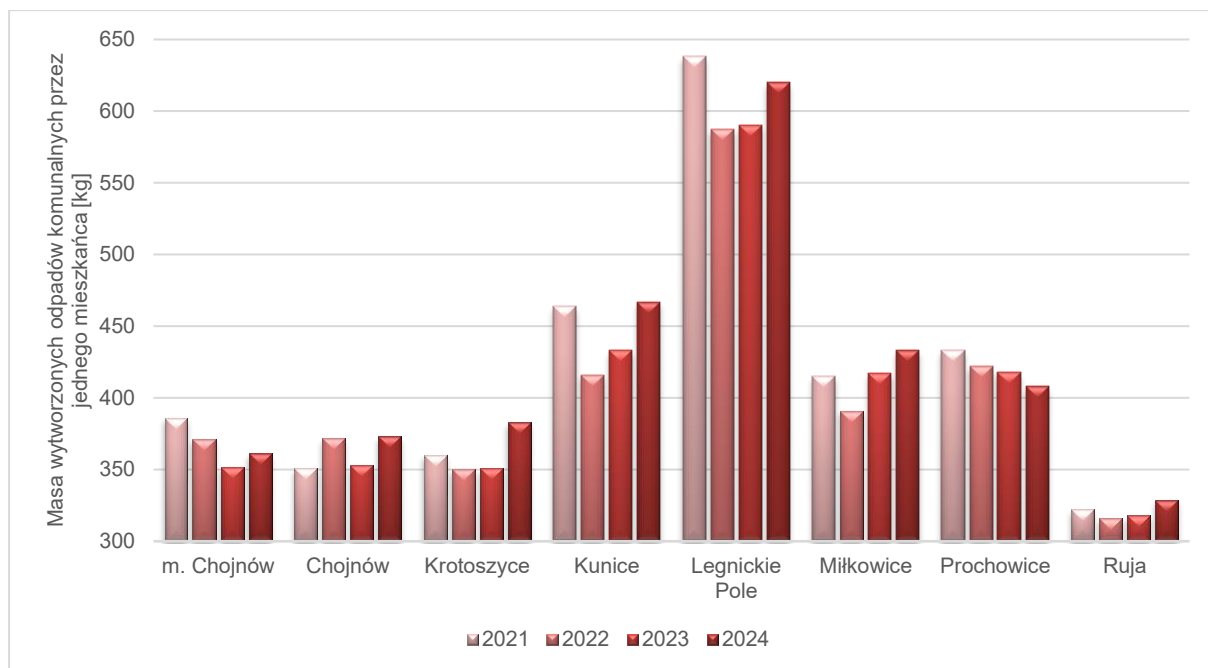
Odpady komunalne

Odpady komunalne na terenie powiatu legnickiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne z terenu powiatu odbierane są w postaci nieselektywnej (zmieszanej) oraz selektywnej.

Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie powiatu legnickiego przedstawiała się następująco:

- w 2021 r. 420 kg;
- w 2022 r. 403 kg;
- w 2023 r. 402 kg;
- w 2024 r. 419 kg.

Szczegółowe dane dot. gmin przedstawiono na poniższym wykresie.

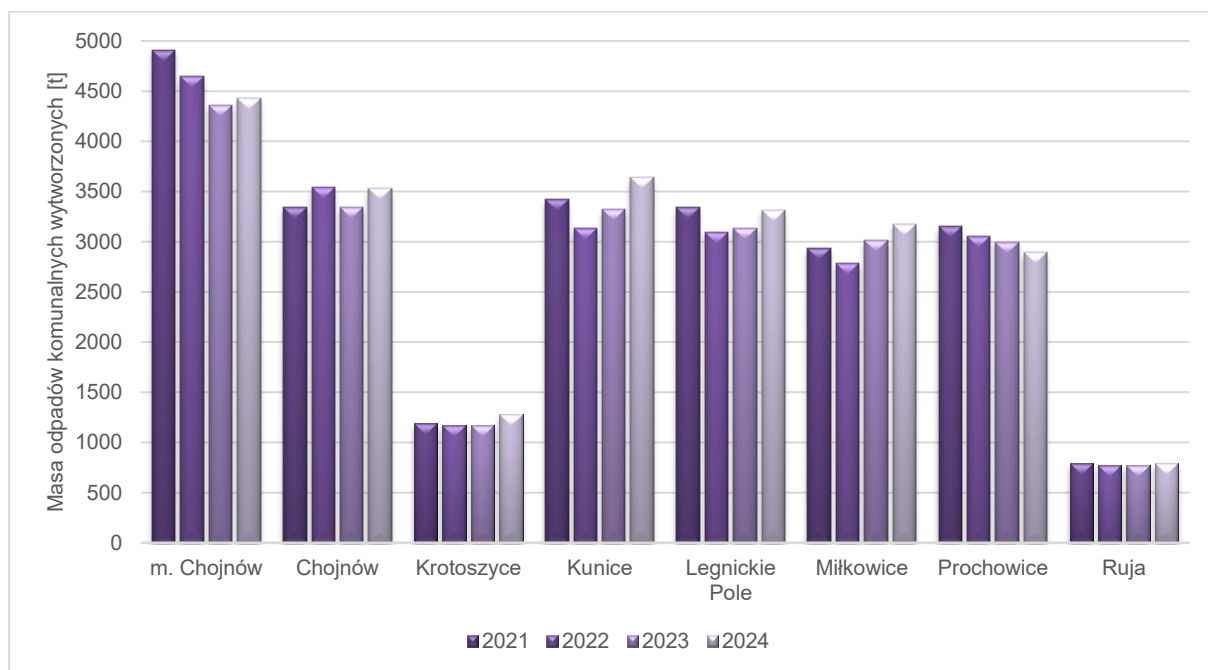
Rysunek 41. Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg] w latach 2021-2024

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie powiatu legnickiego przedstawiała się następująco:

- w 2021 r. 23 083,22 t;
- w 2022 r. 22 197,55 t;
- w 2023 r. 22 105,22 t;
- w 2024 r. 23 054,7 t.

Szczegółowe dane dot. gmin przedstawiono na poniższym wykresie.

Rysunek 42. Masa wytworzonych odpadów komunalnych w latach 2021-2024
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Analiza przestrzenna wskazuje na istotne zróżnicowanie ilości wytwarzanych odpadów pomiędzy gminami. Najwyższe wartości odnotowywane są w gminach o większej liczbie mieszkańców i intensywniejszym zagospodarowaniu (m.in. Kunice, Legnickie Pole, miasto Chojnów), natomiast najniższe w gminach o charakterze bardziej wiejskim (np. Ruja, Krotoszyce).

Masę odpadów zebranych selektywnie z podziałem na frakcje w latach 2021-2024 z terenu powiatu legnickiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 43. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2021-2024 z terenu powiatu legnickiego

Grupa	Podgrupa	Źródło ⁷⁴	Jednostka miary	2021	2022	2023	2024
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku	ogółem	ogółem	t	10 497,32	9 946,48	10 335,69	10 812,98
		z gospodarstw domowych	t	10 269,82	9 735,81	10 099,37	10 583,43
		z innych źródeł	t	227,5	210,67	236,32	229,55
	papier i tektura	ogółem	t	686,22	591,86	612,27	676,87
		z gospodarstw domowych	t	659,32	554,8	575,24	638,86
		z innych źródeł	t	26,9	37,06	37,03	38,01
	szkło	ogółem	t	1 289,32	1 146,63	1 087,33	1 191,16
		z gospodarstw domowych	t	1 272,46	1 128,84	1 070,13	1 173,52
		z innych źródeł	t	16,86	17,79	17,2	17,64
	tworzywa sztuczne	ogółem	t	831,54	242,22	278,02	356,97
		z gospodarstw domowych	t	807,85	211,35	237,13	320,44
		z innych źródeł	t	23,69	30,87	40,89	36,53
	metale	ogółem	t	68,13	71,71	73,35	80,2
		z gospodarstw domowych	t	57,72	56,18	66,01	71,56
		z innych źródeł	t	10,41	15,53	7,34	8,64
	tekstylia	ogółem	t	18,02	16,54	15,98	23,04
		z gospodarstw domowych	t	18,02	16,54	15,98	23,04
	niebezpieczne	ogółem	t	0,39	0,36	0,36	0,61
		z gospodarstw domowych	t	0,39	0,36	0,36	0,61
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	ogółem	t	82,57	76,55	78,93	112,1
		z gospodarstw domowych	t	82,57	76,55	78,93	112,1
	wielkogabarytowe	ogółem	t	595,44	281,18	297	449,22
		z gospodarstw domowych	t	592,74	274,44	276,36	436,68

⁷⁴ Z innych źródeł tzn. usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji

Grupa	Podgrupa	Źródło ⁷⁴	Jednostka miary	2021	2022	2023	2024
	biodegradowalne	z innych źródeł	t	2,7	6,74	20,64	12,54
		ogółem	t	4 714,62	4 671,82	5 129,8	4 944,78
		z gospodarstw domowych	t	4 618,54	4 622,1	5 075,62	4 883,42
		z innych źródeł	t	96,08	49,72	54,18	61,36
	baterie i akumulatory razem	ogółem	t	0,33	0,07	0,07	0,39
		z gospodarstw domowych	t	0,33	0,07	0,07	0,36
		z innych źródeł	t	0	0	0	0,03
	zmieszane odpady opakowaniowe	ogółem	t	1 621,78	2 363,72	2 316,62	2 579,53
		z gospodarstw domowych	t	1 570,92	2 310,76	2 257,58	2 524,73
		z innych źródeł	t	50,86	52,96	59,04	54,8
	pozostałe	ogółem	t	588,96	483,82	445,96	398,11
		z gospodarstw domowych	t	588,96	483,82	445,96	398,11
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	ogółem	t	31,89	48,11	43,46	52,93
		z gospodarstw domowych	t	31,89	48,11	43,46	52,93

źródło: GUS [data dostępu: 09.04.2026 r.]

Tabela 44. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku w latach 2021-2024 z terenu powiatu legnickiego

	Jednostka	2021	2022	2023	2024
ogółem	t	12 585,9	12 251,07	11 769,53	12 241,72
ogółem na 1 mieszkańca	kg	229	222,7	214	222,3
z gospodarstw domowych	t	9 998,18	9 752,16	9 428,25	9 753,04
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	181,9	177,2	171,5	177,1
jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	6	5	5	6
z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	2 587,72	2 498,91	2 341,28	2 488,68

źródło: GUS [data dostępu: 09.04.2026 r.]

Analiza danych dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi w powiecie legnickim wskazuje, że system funkcjonuje stabilnie, jednak wymaga dalszych działań w kierunku zwiększenia efektywności selektywnej zbiórki oraz ograniczenia ilości odpadów zmieszanych.

W latach 2021–2024:

- obserwuje się wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie,
- jednocześnie ilość odpadów zmieszanych pozostaje na wysokim i stosunkowo stabilnym poziomie,
- wskaźnik odpadów zmieszanych na mieszkańca wykazuje niewielkie wahania, bez wyraźnej tendencji spadkowej.

Struktura odpadów selektywnie zbieranych wskazuje, że:

- dominującą frakcją stanowią odpady biodegradowalne,
- znaczący udział mają także odpady opakowaniowe (w tym zmieszane odpady opakowaniowe) oraz szkło,
- widoczny jest wzrost ilości zbieranych tworzyw sztucznych oraz odpadów wielkogabarytowych,
- niewielki udział mają odpady niebezpieczne i baterie, co może wskazywać na niedostateczną selektywną zbiórkę tych frakcji.

Gospodarka odpadami w powiecie legnickim charakteryzuje się rosnącą ilością odpadów zbieranych selektywnie, jednak nadal utrzymuje się wysoki udział odpadów zmieszanych.

Poziomy recyklingu

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 733) gminy powiatu legnickiego były zobowiązane do osiągnięcia poziomów określonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 r. poz. 2167)⁷⁵.

Zgodnie z ówczesnym rozporządzeniem:

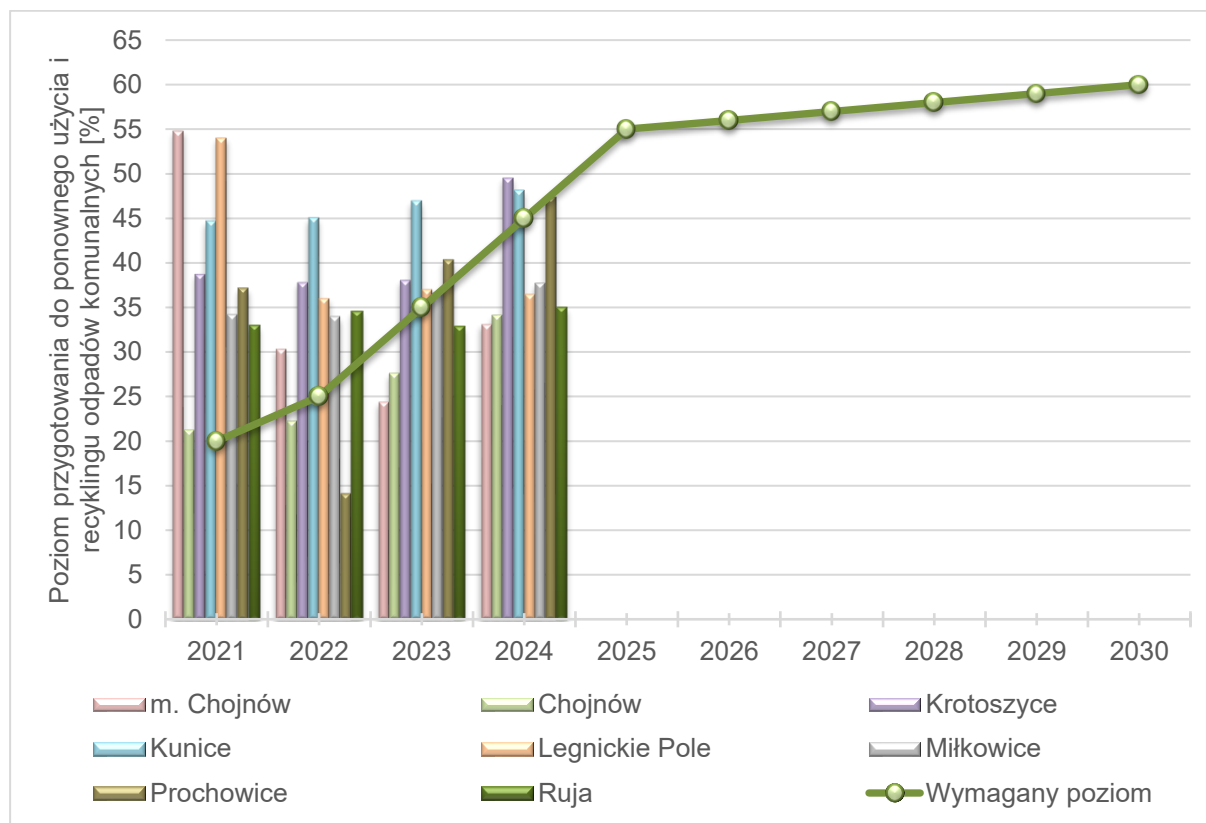
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła przewidziany dla 2020 r. wynosił 50%;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych przewidziany dla 2020 r. wynosił 70%.

Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów nałożyła na kraje członkowskie konieczność do osiągnięcia poziomu ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Dla Polski od wyznaczonych terminów została wprowadzona 4-letnia derogacja. Poziomy na poszczególne lata oraz sposób ich obliczania były określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. 2017 r. poz. 2412). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w 2020 r. wynosił 35%.

⁷⁵ Rozporządzenie uchylone Ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 r. poz. 2361)

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 1648 ze zm.) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Na poniższym wykresie przedstawiono osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych dla gmin powiatu legnickiego w latach 2021-2024 oraz wymagane do 2030 r.

Rysunek 43. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych dla gmin powiatu legnickiego w latach 2021-2024 oraz wymagane do 2030 r.
 źródło: Roczne analizy gospodarowania odpadami komunalnymi gmin powiatu legnickiego za lata 2021-2024, Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 1648 ze zm.)

Nie wszystkie Gminy powiatu legnickiego osiągnęły odpowiednie poziomy recyklingu.

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Na terenie powiatu legnickiego funkcjonują Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) dostępne dla mieszkańców gmin objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Znajdują się one w:

- ul. Kraszewskiego 1, 59-225 Chojnów (m. Chojnów);
- ul. Fabryczna 1, 59-225 Chojnów (gm. Chojnów);
- Ul. Gwarna 6, 59-223 Krotoszyce (gm. Krotoszyce);
- ul. Legnicka 11B (dz. nr ewid 521/4 obręb Grzybiany) Ziemnice (gm. Kunice);
- ul. Wojska Polskiego (dz. nr ewid 327/12), 59-222 Miłkowice (gm. Miłkowice);
- ul. Jagiellońska, 59-230 Prochowice (gm. Prochowice);

- Ruja 75 (dz. nr ewid 303/14 obręb Ruja), Ruja 59-243 (gm. Ruja).

Na terenie gminy Legnice Pole nie funkcjonuje PSZOK, Gmina organizuje mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów.

Dzikię wysypiska

Pod pojęciem likwidacji dzikich wysypisk rozumie się czynności związane z usunięciem wskazanego miejsca zalegania odpadów komunalnych, gruzu i odpadów poremontowych, odpadów wielkogabarytowych, odpadów zielonych czy odpadów stanowiących pozostałości po sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W myśl art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r., poz. 733) – likwidacją dzikich wysypisk zajmuje się gmina.

Dane dotyczące dzikich wysypisk z ostatnich lat zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 45. Dzikie wysypiska na terenie powiatu legnickiego

Dzikie wysypiska - podgrupa	Jednostka	2021	2022	2023	2024
powierzchnia istniejących - stan w dniu 31 grudnia	m ²	5 726	5 234	18 136	17 461
istniejące - stan w dniu 31 grudnia	szt.	21	21	21	19
zlikwidowane - w ciągu roku	szt.	14	8	9	13
odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk - w ciągu roku	t	60,5	13,3	20,9	1 114,4

źródło: GUS [data dostępu: 09.04.2026 r.]

Odpady przemysłowe

Odpady przemysłowe to nieodnawialne odpady (stałe lub ciekłe) pochodzące z przemysłu, spalane bezpośrednio w celu wytworzenia energii elektrycznej i/lub ciepła. Odnawialne odpady pochodzące z przemysłu są zaliczane do biomasy stałej, biogazu lub biopaliw ciekłych.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie ilości odpadów przemysłowych wytworzonych na terenie powiatu legnickiego w latach 2021–2024, z uwzględnieniem sposobów ich zagospodarowania, w tym odzysku, przekazania innym odbiorcom oraz magazynowania. Dodatkowo zaprezentowano wskaźnik udziału odpadów poddanych odzyskowi w stosunku do ogólnej ilości odpadów wytworzonych w analizowanym okresie.

Tabela 46. Zestawienie ilości odpadów przemysłowych wytworzonych na terenie powiatu legnickiego w latach 2021-2024

		Jednostka	2021	2022	2023	2024
Odpady - wskaźniki	udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku	%	87,6	84,6	70,0	89,5
Odpady wytworzone w ciągu roku	ogółem	tys. t	81,4	71,6	65,3	50,6
	poddane odzyskowi razem	tys. t	71,3	60,6	45,7	45,3
	poddane odzyskowi - w inny sposób	tys. t	5,4	5,6	4,9	6,0
	przekazane innym odbiorcom	tys. t	10,1	10,9	19,6	5,3
	magazynowane czasowo	tys. t	0,0	0,1	0,0	0,0

źródło: GUS [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Na podstawie przedstawionych danych dotyczących gospodarki odpadami przemysłowymi w powiecie legnickim w latach 2021–2024 można stwierdzić, że obserwowany jest spadek ilości wytwarzanych odpadów, z poziomu 81,4 tys. Mg w 2021 r. do 50,6 tys. Mg w 2024 r. Jednocześnie widoczne są wahania w zakresie sposobów ich zagospodarowania.

Udział odpadów poddanych odzyskowi, mimo początkowego spadku w latach 2021–2023, w 2024 r. znacząco wzrósł do poziomu 89,5%, co należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia efektywności gospodarowania odpadami oraz realizacji zasad gospodarki o obiegu zamkniętym. Jednocześnie ograniczeniu uległa ilość odpadów przekazywanych innym odbiorcom oraz magazynowanych czasowo.

Decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego udzieliła zezwolenia na zbieranie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne na terenie Zakładu Recyklingu Materiałowego w Koskowicach położonego na działkach o nr ewidencyjnych: 174/26, 174/28 i 174/29, obręb Koskowice, gmina Legnickie Pole, powiat legnicki, województwo dolnośląskie.⁷⁶

Obecnie na terenie powiatu legnickiego obowiązują decyzje wydane przez Starostę Legnickiego:

- pozwolenie na wytwarzanie odpadów - 16 decyzji;
- zezwolenia na zbieranie odpadów - 8 decyzji;
- zezwolenia na przetwarzanie odpadów - 6 decyzji;
- zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów - 1 decyzja.

Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Programy usuwania odpadów zawierających azbest z terenu gmin powiatu legnickiego zostały opracowane i wdrożone ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programów otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Celem każdego programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gmin powiatu legnickiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programach, takich jak:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów);
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi;
- Stworzenie mechanizmów zapewniających mieszkańcom pomoc finansową podczas usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu;
- Skuteczny monitoring powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi;
- Stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

⁷⁶

Źródło: https://atmo.dolnyslask.pl/index.php?dataod=2006-01-01&datado=2026-04-09&cb10=1&cb11=1&cball=on&nazwa=&miasto=&nip=®on=&woj=02&pow=0209&gmi=&wojdoc=&rodzajdokumentu=113&tematdokumentu=&zakres=&nrdok=&znaksprawy=&_token=24f32b0376cd46635e062711ca221310&search=1&iloscnastronie=5

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest składowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych.

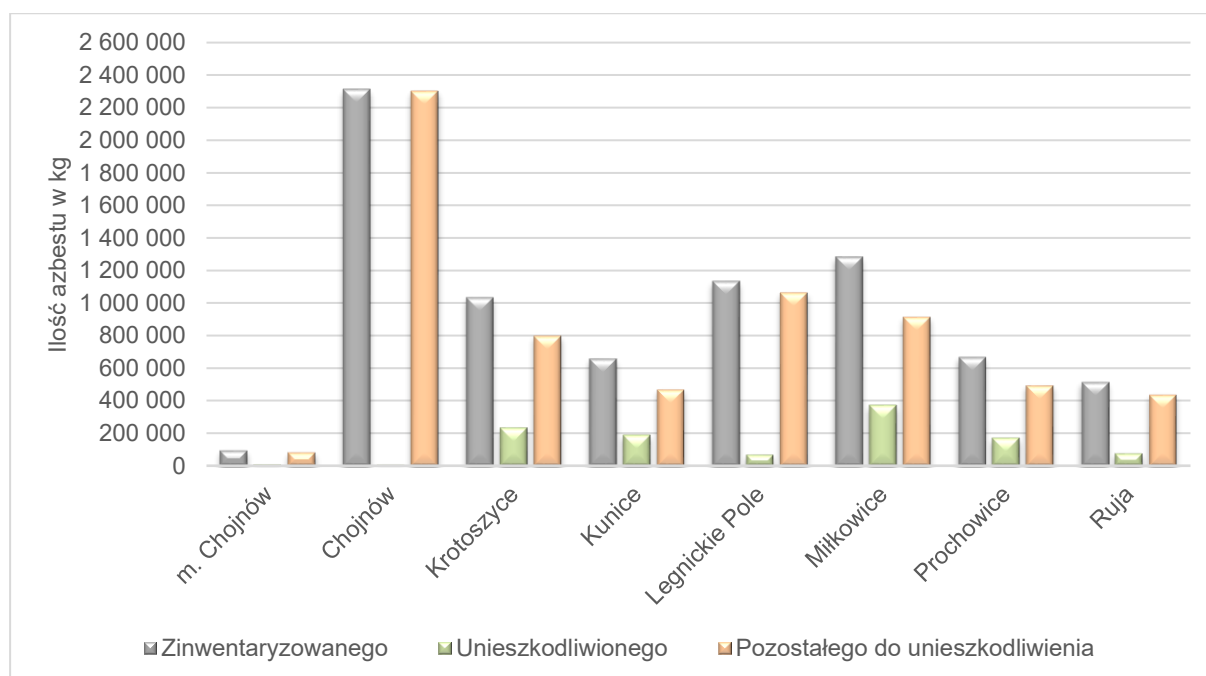
Ilości wyrobów zawierających azbest zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 47. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu legnickiego

Jednostka terytorialna	Ilość azbestu [kg]		
	Zinwentaryzowanego	Unieszkodliwionego	Pozostałego do unieszkodliwienia
m. Chojnów	96 929	10 683	86 246
Chojnów	2 313 240	8 503	2 304 737
Krotoszyce	1 036 044	233 411	802 633
Kunice	660 635	189 627	471 008
Legnickie Pole	1 136 764	69 619	1 067 145
Milkowice	1 285 714	368 816	916 898
Prochowice	670 530	172 965	497 565
Ruja	517 250	77 855	439 395
POWIAT	7 717 105	1 131 480	6 585 625

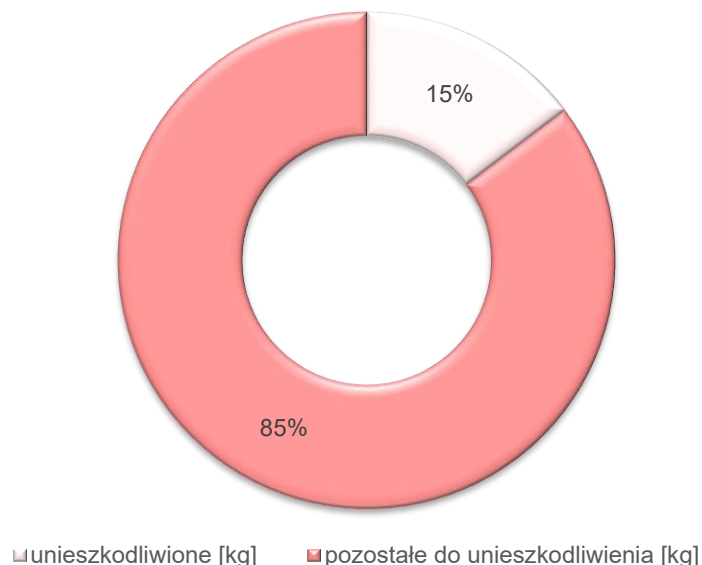
źródło: bazaazbestowa.gov.pl, stan na 10.04.2026 r.

Powyższe dane zaprezentowano na poniższym wykresie.

Rysunek 44. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu powiatu legnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej, stan na 10.04.2026 r.

Rysunek 45. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu powiatu legnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej, stan na 10.04.2026 r.

Na terenie analizowanego powiatu, udało się unieszkodliwić 15% zinwentaryzowanych odpadów zawierających azbest. Na ten sam dzień, dla województwa dolnośląskiego, poziom usunięcia azbestu kształtuje się na poziomie 49%.

5.8.3. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO)

W dniu 1 lipca 2017 r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady są zbierane w sposób określony w ówczynie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2019 r. poz. 2028)⁷⁷.

Realizowana na terenie powiatu legnickiego gospodarka odpadami komunalnymi nakierowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiągnięcie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2021 r. poz. 906) pojemniki oraz worki do zbierania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych oznaczone powinny być w następujący sposób:

- 1) papier – odpady z papieru, w tym odpady z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego, oznaczonych napisem „Papier”;
- 2) szkło – odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru zielonego, oznaczonych napisem „Szkło”;

⁷⁷Akt zastąpiony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. poz. 906)

- 3) metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe – odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru żółtego, oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;
- 4) bioodpady - zbiera się w pojemnikach lub workach koloru brązowego, oznaczonych napisem „BIO”.

Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej

2 grudnia 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. *circular economy*). Idea gospodarki o obiegu zamkniętym polega na zamknięciu cyklu życia produktu, który w ujęciu linearnym oznacza sekwencję: produkcja - użytkowanie - usunięcie odpadu (ujęcie zwane "od kołyski do grobu" – ang. "from cradle to grave"). Zamykając cykl życia otrzymujemy zaś sekwencję: produkcja – użytkowanie – wykorzystanie odpadu w kolejnym cyklu produkcyjnym (ujęcie zwane "od kołyski do kołyski" – ang. "from cradle to cradle"). Istotą tego podejścia jest wykorzystanie odpadów powstałych w cyklu życia produktu i tym samym ograniczenie zużycia surowców, zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz zwiększenie strumienia odpadów wykorzystywanych w ramach odzysku i recyklingu.

Poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się na terenie poszczególnych gmin całego kraju m.in. osiągnięcie do 2035 r. poziomu 65% w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Strumień odpadów przeznaczonych do składowania ma wynieść do 2035 r. maksymalnie 10%. Zagadnienia te uwzględnia zarówno *Krajowy plan gospodarki odpadami 2028*, jak również *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r.* W celu wdrożenia gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym zostały już uruchomione fundusze na pilotażowe programy, których celem jest upowszechnienie doświadczeń we wdrażaniu gospodarki odpadami o obiegu w *Krajowym planie gospodarki odpadami 2028* wyznaczono następujące kierunki działań w zakresie powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

- 1) Stosowanie działań na rzecz Zapobiegania Powstawania Odpadów (ZPO) komunalnych m.in. przez: promowanie ponownego użycia produktów, tworzenie punktów napraw produktów, promowanie wytwarzania i użytkowania produktów o wydłużonym okresie użytkowania, tworzenie punktów ponownego użycia przy PSZOK-ach lub innych miejscach ogólnodostępnych dla społeczności lokalnej;
- 2) monitorowanie składu morfologicznego odpadów komunalnych, w tym fizycznych i chemicznych właściwości odpadów;
- 3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu zarówno ogólnokrajowym, jak i gminnym, mających na celu między innymi: podnoszenie świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie ZPO, właściwe postępowanie z odpadami, promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami oraz korzyści z tego wynikających;
- 4) zapewnienie finansowania w obszarze ZPO w zakresie podnoszenia świadomości i wiedzy społeczeństwa;
- 5) zwiększenie dostępności PSZOK-ów dla mieszkańców;
- 6) zwiększenie efektywności prowadzenia selektywnego zbierania „u źródła”, w tym również komunalnych odpadów ulegających biodegradacji;

- 7) zagospodarowanie bioodpadów w biogazowniach rolniczych lub we własnym zakresie np. w kompostownikach przydomowych, również na terenach z zabudową jednorodzinną;
- 8) tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego zachęt w zakresie zagospodarowywania bioodpadów w przydomowych kompostownikach (finansowanie lub współfinansowanie zakupu kompostowników);
- 9) budowa lub modernizacja instalacji recyklingu zgodnie z określonym zakresem zapotrzebowania, w tym instalacji do fermentacji bioodpadów z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu;
- 10) modernizacja instalacji Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów (MBP) w kierunku przetwarzania odpadów selektywnie zbieranych; po modernizacji część mechaniczna w tych instalacjach powinna służyć do efektywnego sortowania odpadów zebranych selektywnie u źródła, natomiast część biologiczna powinna być wykorzystywana do fermentacji lub kompostowania zbieranych selektywnie bioodpadów i odpadów zielonych;
- 11) zmniejszenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych oraz pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu, przez zagospodarowanie tych odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami w innych procesach odzysku, w tym przez termiczne przekształcanie z odzyskiem energii;
- 12) zapewnienie wysokiej automatyzacji linii sortowniczych w celu maksymalizacji odzysku surowcowego;
- 13) zapewnienie finansowania przedsięwzięć niwelujących zapotrzebowanie na obiekty i instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, o których mowa w załączniku nr 2 do KPGO 2028, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji do fermentacji bioodpadów;
- 14) zapewnienie finansowania przedsięwzięć w zakresie modernizacji instalacji przetwarzających odpady komunalne i pochodzące z przetworzenia odpadów komunalnych, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, w celu zapewnienia wysokich standardów ochrony środowiska ich funkcjonowania;
- 15) w przypadku odpadów żywności preferowanie technologii fermentacji z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu, a dla pozostałych odpadów i przy mniejszych wydajnościach technologii tlenowych;
- 16) kontynuacja zapewnienia bezpiecznego składowania odpadów powstałych po przetwarzaniu odpadów, w tym stabilizatu, które nie mogą zostać poddane innym procesom przetwarzania, w tym recyklingowi; budowa składowisk lub ich rozbudowa powinna zostać ograniczona wyłącznie do potrzeb wynikających z ilości odpadów wytwarzanych w instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych i odpadów, dla których nie ma innej możliwości przetwarzania;
- 17) monitorowanie i kontrola przez gminy funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ograniczanie nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
- 18) poprawa jakości zbieranych i gromadzonych danych w BDO.

5.8.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Większość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska dotyczących gospodarki odpadami, jest związana ze składowiskami odpadów. Można do nich zaliczyć przedostawanie się odpadów poza miejsce wyznaczone do ich składowania, ruchy masowe ziemi a także samozapłon gazów składowiskowych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki powinny dotyczyć zagadnień, takich jak prawidłowa gospodarka odpadami, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu odpadów, znaczenie segregacji odpadów oraz obejmować akcje, takie jak „Sprzątanie Świata”.
Monitoring środowiska	Monitoringiem składowisk odpadów zajmują się jednostki zarządzające takimi instalacjami oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, który zajmuje się działalnością kontrolną.

5.8.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• stopniowy wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie; • spadek ogólnej ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych; • wzrost udziału odpadów poddawanych odzyskowi;	• utrzymujący się wysoki poziom odpadów zmieszanych oraz brak wyraźnej tendencji spadkowej w przeliczeniu na mieszkańca; • nieosiąganie wymaganych poziomów recyklingu przez wszystkie gminy powiatu; • bardzo duża ilość wyrobów zawierających azbest pozostająca do unieszkodliwienia;

5.8.6. Analiza SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Systematyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest. 2. Funkcjonujące PSZOK-i na terenie powiatu. 3. Wzrastający udział masy odpadów zbieranych selektywnie. 4. Podejmowanie działań w zakresie likwidacji dzikich wysypisk. 5. Wysoki udział odpadów przemysłowych poddawanych odzyskowi.	1. Brak wyraźnej tendencji spadkowej ilości odpadów na mieszkańca. 2. Wciąż istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu. 3. Występujące dzikie wysypiska w powiecie. 4. Nieosiąganie wymaganych poziomów recyklingu przez wszystkie gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Intensyfikacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami. 2. Dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez wzrastający udział masy odpadów zbieranych selektywnie. 3. Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych. 4. Możliwość pozyskania dotacji na cele usuwania i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest. 5. Likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów.	1. Nieprzepisowe składowanie odpadów. 2. Spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach. 3. Zmiany prawne powodujące konieczność ciągłego dostosowywania się instalacji zagospodarowania odpadów oraz trudności organizacyjne i finansowe z tym związane. 4. Wciąż otwarty obieg gospodarki odpadami.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie ochrony środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 r. poz. 2380 z późn. zm.);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 r. poz. 1409);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 r. poz. 1408).

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu legnickiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
 - *Bory Dolnośląskie,*
 - *Irysowy Zagon koło Gromadzynia,*
 - *Pątnów Legnicki,*
 - *Łęgi Odrzańskie (dyrektywa siedliskowa),*
 - *Łęgi Odrzańskie (dyrektywa ptasia),*
- Obszary chronionego krajobrazu:
 - *Dolina Czarnej Wody,*
 - *Dolina Odry,*
- Rezerваты przyrody:
 - *Brekinia,*
 - *Ponikwa,*
 - *Błyszcz,*
 - *Torfowisko Kunickie,*
 - *Jezioro Koskowickie,*
 - *Łęg Korea,*
- Użytki ekologiczne:
 - *Korytarz Ekologiczny Mierzowice,*
 - *Torfowisko Szczytniki,*
 - *Stawy nad Młokitą,*
 - *Torfowisko w okolicach Miłkowic,*
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:
 - *Dolina Uszewicy,*
 - *Wysoczyzna Taczalińska,*
 - *Dębowa Dolina Kojaszówki,*
 - *Złoty Las,*
 - *Mokradła Gniewomierskie,*
 - *Łąki Książęce,*
- 136 pomników przyrody.

Obszary Natura 2000

Obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) oraz obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów).⁷⁸

Tabela 48. Charakterystyka obszarów Natura 2000 na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj ochrony	Data wyznaczenia		Powierzchnia [ha]	Gminy powiatu legnickiego	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Dane pozostałych aktów prawnych
			przez KE	w Polsce				
Bory Dolnośląskie	PLB020 005	dyrektywa ptasia	-	2007-10-13	172 093,39	Chojnów	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków
Irysowy Zagon koło Gromadzynia	PLH020 051	dyrektywa siedliskowa	2009-02-13	2017-03-29	37,93	Prochowice	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Irysowy Zagon koło Gromadzynia (PLH020051)
Pątnów Legnicki	PLH020 052	dyrektywa siedliskowa	2009-02-13	2023-10-25	878,95	Kunice	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru

⁷⁸ Źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1391,pojecie.html>

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj ochrony	Data wyznaczenia		Powierzchnia [ha]	Gminy powiatu legnickiego	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Dane pozostałych aktów prawnych
			przez KE	w Polsce				
							mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)	ochrony siedlisk Pątnów Legnicki (PLH020052)
Łęgi Odrzańskie	PLC020 002	dyrektywa siedliskowa	2009-02-13	2023-05-23	21 350,49	Prochowice	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęgi Odrzańskie (PLC020002)
Łęgi Odrzańskie	PLC020 002	dyrektywa ptasia	-	2007-10-13	21 350,49	Prochowice	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 26.03.2026 r.]

Tabela 49. Plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Wyznaczenie	Zmiana
Bory Dolnośląskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Dolnośląskie PLB020005	-
Irysowy Zagon koło Gromadzynia	Zarządzenie nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 września 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Irysowy Zagon koło Gromadzynia PLH020051	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 23 września 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Irysowy Zagon koło Gromadzynia PLH020051
Pątnów Legnicki	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pątnów Legnicki PLH020052	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 19 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pątnów Legnicki PLH020052
Łęgi Odrzańskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLB020008	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLH020018
Łęgi Odrzańskie	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLB020008	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLH020018

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 26.03.2026 r.]

Tabela 50. Siedliska i gatunki chronione obszarów Natura 2000 na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG
Bory Dolnośląskie	-	<i>Aegolius funereus, Alcedo atthis, Anas crecca, Anthus campestris, Botaurus stellaris, Bubo bubo, Bucephala clangula, Caprimulgus europaeus, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Circus aeruginosus, Columba oenas, Crex crex, Cygnus cygnus, Dendrocopos medius, Dryocopus martius, Emberiza hortulana, Falco peregrinus, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Glaucoideus passerinum, Grus grus, Haliaeetus albicilla, Lanius collurio, Lullula arborea, Mergus merganser, Milvus migrans, Milvus milvus, Pernis apivorus, Picus canus, Porzana parva, Porzana porzana, Scolopax rusticola, Sylvia nisoria, Tetrao tetrix, Tetrao urogallus, Tringa ochropus</i>
Irysowy Zagon koło Gromadzynia	6410, 6430, 6510, 91E0	<i>Eriogaster catax, Lycaena dispar</i>
Pątnów Legnicki	6410, 6430, 6510, 9170, 9190, 91E0	<i>Barbastella barbastellus, Bombina bombina, Castor fiber, Eriogaster catax, Lutra lutra, Lycaena dispar, Myotis myotis</i>
Łęgi Odrzańskie	3150, 3270, 6210, 6410, 6430, 6440, 6510, 9170, 9190, 91E0, 91F0	<i>Alcedo atthis, Anas clypeata, Anas crecca, Anas querquedula, Anas strepera, Anser albifrons, Anser anser, Anser fabalis, Ardea cinerea, Aspius aspius, Barbastella barbastellus, Bombina bombina, Botaurus stellaris, Bucephala clangula, Castor fiber, Cerambyx cerdo, Charadrius dubius, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Circus aeruginosus, Cobitis taenia, Cygnus cygnus, Dendrocopos medius, Dryocopus martius, Eriogaster catax, Euphydryas maturna, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Gallinago gallinago, Graphoderus bilineatus, Grus grus, Haliaeetus albicilla, Haliaeetus albicilla, Ixobrychus minutus, Leucorrhinia pectoralis, Lutra lutra, Lycaena dispar, Mergus merganser, Milvus migrans, Milvus milvus, Myotis bechsteinii, Myotis dasycneme, Myotis myotis, Ophiogomphus cecilia, Osmoderma eremita, Pernis apivorus, Phalacrocorax carbo, Phengaris nausithous, Phengaris teleius, Picus canus, Rhodeus amarus, Romanogobio albipinnatus, Salmo salar, Tringa ochropus, Triturus cristatus</i>

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 26.03.2026 r.]

PLB020005 Bory Dolnośląskie

Obszar stanowi jeden z największych kompleksów leśnych Polski położony w dorzeczu Odry. Główną rzeką jest Bóbr. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, przeważają tereny równinne. Południkowo przecinają je doliny rzek.

Występują tu zwarte drzewostany sosnowe z ubogim runem, które stanowi wrzos i borówka. W podszycie występuje jałowiec i żarnowiec. Panującym gatunkiem jest sosna, domieszkowo występuje dąb, brzoza, buk oraz jodła i świerk. W bardziej żyznych rejonach występują bory mieszane i lasy liściaste (fragmenty buczyn i grądów). Doliny rzeczne stanowią enklawy z bardziej bujną i wielowarstwową roślinnością. Urozmaicenie stanowią także liczne stawy rybne. Niektóre z nich są porośnięte szuwarami, natomiast część jest pozbawiona roślinności wskutek ich renowacji.

PLH020051 Irysowy Zagon koło Gromadzyń

Obszar położony jest pomiędzy miejscowościami Mierzowice i Gromadzyń w gminie Prochowice, w powiecie legnickim. Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski należy on do mezoregionu Wysoczyzny Lubińskiej. Geologicznie obszar położony jest w obrębie monokliny przedsudeckiej budowanej głównie przez skały permskie, na których zalegają osady trzeciorzędowe.

Gleby obszaru stanowią głównie czarnoziemy brunatne, gleby brunatne właściwe i płowe wytworzone z pyłów oraz mady rzeczne, które wytworzyły się wzdłuż lokalnego ciek. Cała ostoja leży w zlewni Odry. O stosunkach wodnych ostoja decyduje niewielki ciek Jastrzębia.

Roślinność obszaru stanowią głównie łąki kośne, zadrzewienia śródłukowe, lasy łęgowe oraz zbiorowiska ziołorośli, turzycowisk i pól uprawnych. Największe znaczenie dla obszaru ma zespół łąk trzęślicowych, stanowiący miejsce występowania rzadkich i cennych gatunków flory i fauny, w tym gatunków zagrożonych w skali kraju i regionu. Obszar zlokalizowany jest na terenach użytkowanych głównie rolniczo.

PLH020052 Patnów Legnicki

Obszar stanowi mozaikę lasów, łąk, zarośli tarniny i innych krzewów, szuwarów oraz stawów hodowlanych. W granicach obszaru znajdują się leśne rezerваты przyrody "Błyszcz" i "Ponikwa", utworzone dla ochrony cennych fragmentów lasu, głównie łęgu i grądu ze stanowiskami bardzo rzadkiego storczyka - kruszczyka połabskiego *Epipactis albensis* oraz kruszczyka siniego *Epipactis purpurata*.

W centralnej części swartego kompleksu leśnego znajduje się niewielka, podłużna powierzchnia łąki zmiennowilgotnej. Na wschodzie obszaru znajdują się dwa duże kompleksy łąk świeżych, użytkowanych, sąsiadujących z polami uprawnymi. Najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazu jest kompleks stawów. Składa się ze zbiorników o regularnych kształtach oddzielonych groblami oraz osobnych stawów przylegających do lasu.

Ekstensywna gospodarka rybacka oraz sąsiedztwo łąk i lasów sprzyja występowaniu kumaka nizinnego *Bombina bombina*. Kompleks stawów jest przecięty drogą łączącą Bieniowice i Miłogostowice. Lasy, łąki i stawy w wielu miejscach graniczą z zaroślami głogu i tarniny, a wilgotny klimat i nasłoneczniona wystawa są korzystne dla rozwoju barczatki kataks *Eriogaster catax*. Z tego względu obszar ma kluczowe znaczenie dla przetrwania tego motyla na Dolnym Śląsku. Stanowi też ostoję innych motyli z Czerwonej Listy Zwierząt Ginących

i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński 2002) - ogończyka akacjowca *Satyrium acaciae* (NT), mieniaka tęczowca *Apatura iris* (LC) i sówki *Dicycla oo* (EN). Obszar położony jest w dorzeczu rzeki Kaczawy, a przez jego środek, z zachodu na wschód, przepływa dopływ Kaczawy - rzeka Młokita. Zasila ją szereg kanałów i drobnych cieków, w tym kilka biorących początek na terenie rezerwatu „Błyszcz”.

Lasy leżące na terenie obszaru należą do Korytarza Południowo-Centralnego (KPdC) na odcinku łączącym Lasy Milickie i Dolinę Baryczy z Borami Dolnośląskimi. Obszar nie ma bezpośredniego powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Obszar w porównywalnych proporcjach jest pokryty przez lasy, tereny rolnicze i stawy hodowlane. Lasy w granicach obszaru należą do Nadleśnictwa Legnica. Większość chronionych siedlisk leśnych znajduje się w granicach dwóch ww. rezerwatów. Łąki są w większości użytkowane. Stawy należą do Agencji Nieruchomości Rolnych i są dzierżawione przez gospodarstwo rybne. Obszar leży w obrębie planowanej eksploatacji złóż węgla brunatnego.

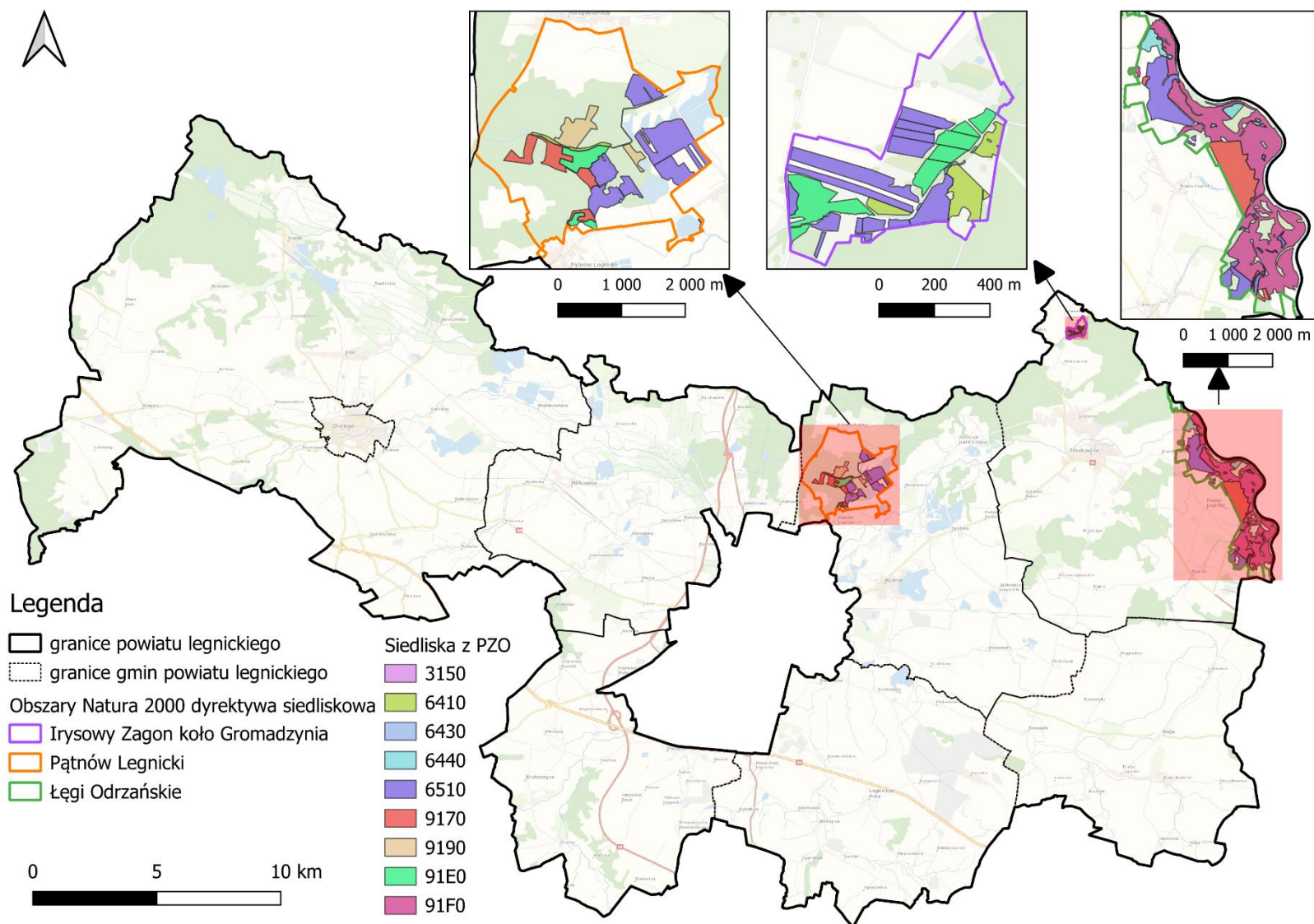
PLC020002 Łęgi Odrzańskie

Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa (od km 290 do km 385 szlaku żeglugowego rzeki Odry), w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem doliny Baryczy. Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana.

Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płaty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie, z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy są intensywnie eksploatowane. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza, są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk.

Obszar odznacza się dużym bogactwem siedlisk rzadkich i zagrożonych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łęgowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak: goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica* czy czosnek kątowaty *Allium angulosum*. Na terenie ostoi stwierdzono obecność 13 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG; ważne jest przede wszystkim występowanie kielba białopłetwego *Cottus gobio* i bolenia *Aspius aspius* oraz kilku rzadkich gatunków motyli. Na szczególną uwagę zasługuje cenne zimowisko nietoperzy w podziemiach dawnego klasztoru w Lubiążu. Jest to jedno z największych stanowisk mopka na terenie południowo-zachodniej Polski. Bardzo bogata jest flora ostoi z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi w skali całej Polski, jak i lokalnie. Między innymi liczne są storczykowate.

W rezerwacie Odrzysko występuje obfita populacja salwinii pływającej *Salvinia natans* i kotewki orzecha wodnego *Trapa natans*. Obszar Zielonych Łąk, znajdujących się na południe od głównego kompleksu Łęgów, zajęty jest w 30% przez siedliska ujęte w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ze szczególnie dobrze wykształconymi lasami łęgowymi (*Fraxino-Alnetum*) oraz dużym obszarem olsów, częściowo chronionych w rezerwacie "Zabór" na powierzchni 35 ha. Część z nich odznacza się wysokim stopniem naturalności oraz wysoką bioróżnorodnością. Dodatkowo obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego. Siedliska przyrodnicze zgodnie z Planami Zadań Ochronnych przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 46. Siedliska przyrodnicze zgodnie z PZO na terenie powiatu legnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ we Wrocławiu

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Poniżej zestawiono Obszary Chronionego Krajobrazu znajdujące się na terenie powiatu legnickiego.

Tabela 51. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Dolina Odry	Dolina Czarnej Wody
Powiaty	lubiński, wołowski, średzki, legnicki	polkowicki, lubiński, bolesławiecki, legnicki
Gminy	Ścinawa (gmina miejsko-wiejska), Prochowice (gmina miejsko-wiejska), Wołów (gmina miejsko-wiejska), Malczyce (gmina wiejska)	Chocianów (gmina miejsko-wiejska), Miłkowice (gmina wiejska), Chojnów (gmina wiejska), Gromadka (gmina wiejska), Lubin (gmina wiejska)
Data wyznaczenia	1998-01-01	1998-01-01
Powierzchnia [ha]	1 270,00	10 330,00
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie uznania za Obszar Chronionego Krajobrazu	
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 33 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina Odry"	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 28 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina Czarnej Wody"
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Odry ma rzadko spotykany rodzaj krajobrazu zasługujący na zabezpieczenie. Oprócz funkcji wodochronnej jaką pełnią lasy, spełniają one jeszcze rolę pasa zieleni przechwytyjącego zanieczyszczenia przenoszone z wiatrami z LGOM. Lasy tu występujące odznaczają się bogatym zespołem łęgowym oraz drzewostanami dębowo-grabowymi. Występuje tu także bogata fauna z rzadkimi ptakami: Czapłą siwą, bocianem czarnym, kanią rdzawą i pustułą.	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Czarnej Wody zajmuje środkową część zlewni tej rzeki i w dużej części pokryty jest kompleksami leśnymi lasu mieszanego. Dominującym elementem krajobrazu tego obszaru są płaskie, rozległe dna dolin, w których rozwinął się skomplikowany system wód powierzchniowych. Główną rzeką jest Czarna Woda a do niej wpadają Nidzica, Brenna, Karkoszka i Brochotka oraz duża ilość bezimiennych potoków, kanałów i rowów. Uformowana została w ten sposób gęsta sieć cieków odwadniających często podmokłe lub zabagnione fragmenty dolin.
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego?	Nie	Nie

źródło: crfop.gdos.gov.pl [data dostępu:02.04.2026 r.]

Rezerваты przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi (art. 13 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Podstawowe informacje dotyczące rezerwatów przyrody występujących na terenie powiatu legnickiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 52. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Data uznania	Powierzchnia [ha]	Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu	Typ i podtyp ekosystemu	Gmina	Opis celów ochrony
Brekinia	1994-02-05	2,29	florystyczny, krzewów i drzew	leśny i borowy, lasów nizinnych	Prochowice (gmina miejsko-wiejska)	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jedynej, poza terenami góorskimi, naturalnego stanowiska jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i> .
Błyszcz	2001-02-07	54,46	leśny, florystyczny, roślin zielnych i krzewinek	leśny i borowy, lasów mieszanych nizinnych	Kunice (gmina wiejska)	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasów grądowych, łęgowych i olsów z bogatą i unikalną florą.
Jezioro Koskowickie	2004-05-14	63,79	wodny, faunistyczny, ptaków	wodny, jezior mezotroficznych i eutroficznych oraz stawów	Legnickie Pole (gmina wiejska), Kunice (gmina wiejska)	Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych naturalnego zbiornika wodnego z bogatą, łęgową populacją ptaków wodno-błotnych, chronionymi gatunkami ryb, dużym zbiorowiskiem szuwarowym i dobrze wykształconym zespołem narecznicy błotnej i oczeretu jeziernego.
Ponikwa	2001-02-07	8,32	leśny, florystyczny, roślin zielnych i krzewinek	leśny i borowy, lasów mieszanych nizinnych	Kunice (gmina wiejska)	Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasów grądowych, łęgowych i olsów z bogatą i unikalną florą.

Nazwa	Data uznania	Powierzchnia [ha]	Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu	Typ i podtyp ekosystemu	Gmina	Opis celów ochrony
Torfowisko Kunickie	1996-12-24	11,83	torfowiskowy, fitocenotyczny, zbiorowisk nieleśnych	torfowiskowy (bagienny), torfowisk niskich	Kunice (gmina wiejska)	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fitocenoz bagiennych oraz złóż torfu.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 26.03.2026 r.]

Tabela 53. Akty prawne dot. rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Dane pozostałych aktów prawnych	Czy obowiązuje plan ochrony?	Czy obowiązują zadania ochronne?
Brekinia	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. na terenie województwa dolnośląskiego, Zarządzenie Nr 10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Brekinia"	NIE	NIE
Błyszcz	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 stycznia 2001 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Nr 6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 15 lipca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Błyszcz", Zarządzenie Nr 20 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2011 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Błyszcz"	NIE	Zarządzenie nr 7 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 5 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Błyszcz", Zarządzenie Nr 16.2018 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Błyszcz

Nazwa	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Dane pozostałych aktów prawnych	Czy obowiązuje plan ochrony?	Czy obowiązują zadania ochronne?
Jezioro Koskowickie	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Jezioro Koskowickie"	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 26 czerwca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Koskowickie", Zarządzenie Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 30 września 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Koskowickie"	Zarządzenie Nr 34.2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Jezioro Koskowickie"	NIE
Ponikwa	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 stycznia 2001 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Nr 2 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 16 lipca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Ponikwa", Zarządzenie Nr 16 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2011 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Ponikwa"	NIE	NIE
Torfowisko Kunickie	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. na terenie województwa dolnośląskiego, Zarządzenie Nr 4 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 stycznia 2013 r. sprawie rezerwatu przyrody "Torfowisko Kunickie"	NIE	Zarządzenie Nr 30.2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 21 września 2016 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Kunickie"

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 26.03.2026 r.]

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Poniżej scharakteryzowano użytki ekologiczne na terenie powiatu legnickiego.

Tabela 54 Użytki ekologiczne na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Korytarz Ekologiczny Mierzowice	Stawy nad Młokitą	Torfowisko Szczytniki	Torfowisko w okolicach Miłkowic
Rodzaj użytku	starorzecze	inne	torfowisko	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków
Data ustanowienia	1996-05-31	2025-11-20	1996-05-31	1996-05-31
Powierzchnia [ha]	155,25	92,74	6,73	1,67
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Rozporządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 31 maja 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Uchwała Nr XVII/135/25 Rady Gminy Kunice z dnia 30 października 2025 r. w sprawie użytku ekologicznego	Rozporządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 31 maja 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Rozporządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 31 maja 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22.08.2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne i zespół przyrodniczo-krajobrazowy	-	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22.08.2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne i zespół przyrodniczo-krajobrazowy	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22.08.2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne i zespół przyrodniczo-krajobrazowy
Gmina	Prochowice	Kunice	Prochowice, Kunice	Miłkowice

Nazwa	Korytarz Ekologiczny Mierzowice	Stawy nad Młokitą	Torfowisko Szczytniki	Torfowisko w okolicach Miłkowic
Opis wartości przyrodniczej	Starorzecze	Powierzchnię użytku ekologicznego stanowi teren stawów porośnięty roślinnością wodną z towarzyszącymi łąkami zmiennowilgotnymi w sąsiedztwie cieku Młokita.	zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych pozostałości ekosystemów mających znaczenie zachowania unikatowych zasobów genowych i środowisk	zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych pozostałości ekosystemów mających znaczenie zachowania unikatowych zasobów genowych i środowisk
Tekstowy opis granic	brak danych	ołożony na działkach ewidencyjnych nr 2, 9, 12 obręb Bieniowice. Grunty stanowią własność Skarbu Państwa w zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy we Wrocławiu.	brak danych	Usytuowane na terenie Kotliny Legnickiej w pobliżu jej mikroregionu - Dolina Czarnej Wody
Opis celów ochrony	zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych pozostałości ekosystemów mających znaczenie zachowania unikatowych zasobów genowych i środowisk	Celem ochrony użytku ekologicznego jest zachowanie cennych przyrodniczo ekosystemów mających znaczenie dla różnorodności flory i fauny.	Specyficzny dla wschodniej części powiatu legnickiego torfowisko wskazujące duże wahania wód, zajmującego lokalne zniżenie terenu, bogatego w zbiorniki roślinności bagiennej i torfowisk przejściowych z zbiornikiem wodnym, pełniącym funkcję małej retencji	zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych pozostałości ekosystemów mających znaczenie zachowania unikatowych zasobów genowych i środowisk
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego?	nie	nie	nie	nie

źródło: crfop.gdos.gov.pl [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zgodni z art.43 ustawy o ochronie przyrody zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne. W poniższej tabeli dokonano charakterystyki zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego.

Tabela 55. Charakterystyka zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego

Nazwa	Dolina Uszewicy	Dębowa Dolina Kojaszówki	Mokradła Gniewomierskie	Wysoczyzna Taczalińska	Złoty Las	Łąki Książęce
Powierzchnia [ha]	45,80	23,60	16,30	13,80	90,00	166,20
Data ustanowienia	2004-04-22					
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Uchwała Nr XIII/66/2004 Rady Gminy Legnickie Pole z dn. 25.02.2004 r. w sprawie uznania sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych					
Dane pozostałych aktów prawnych	-	-	Uchwała Nr XII/61/07 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany granic obszaru zespołu przyrodniczo- krajobrazowego "Mokradła Gniewomierskie"	-	-	
Gminy	Legnickie Pole					
Opis celów ochrony	Zachowanie naturalnego krajobrazu wraz z siedliskami roślin i zwierząt.				Celem ochrony jest zachowanie cech charakterystycznych krajobrazu naturalnego, uksztaltowanego przez siłę natury, siedlisk roślin i zwierząt.	Zachowanie naturalnego krajobrazu wraz z siedliskami roślin i zwierząt.

źródło: crfop.gdos.gov.pl [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej lub nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie powiatu legnickiego zlokalizowanych jest 136 pomników przyrody⁷⁹- 10 pomników to krzewy, a pozostałe to drzewa.

Pomnikami przyrody objęto 146 egzemplarzy drzew i krzewów. W strukturze gatunkowej dominują gatunki liściaste, w szczególności dąb szypułkowy (*Quercus robur*) – 37 szt., a także wierzba krucha (*Salix fragilis*) – 16 szt. oraz lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) – 12 szt.

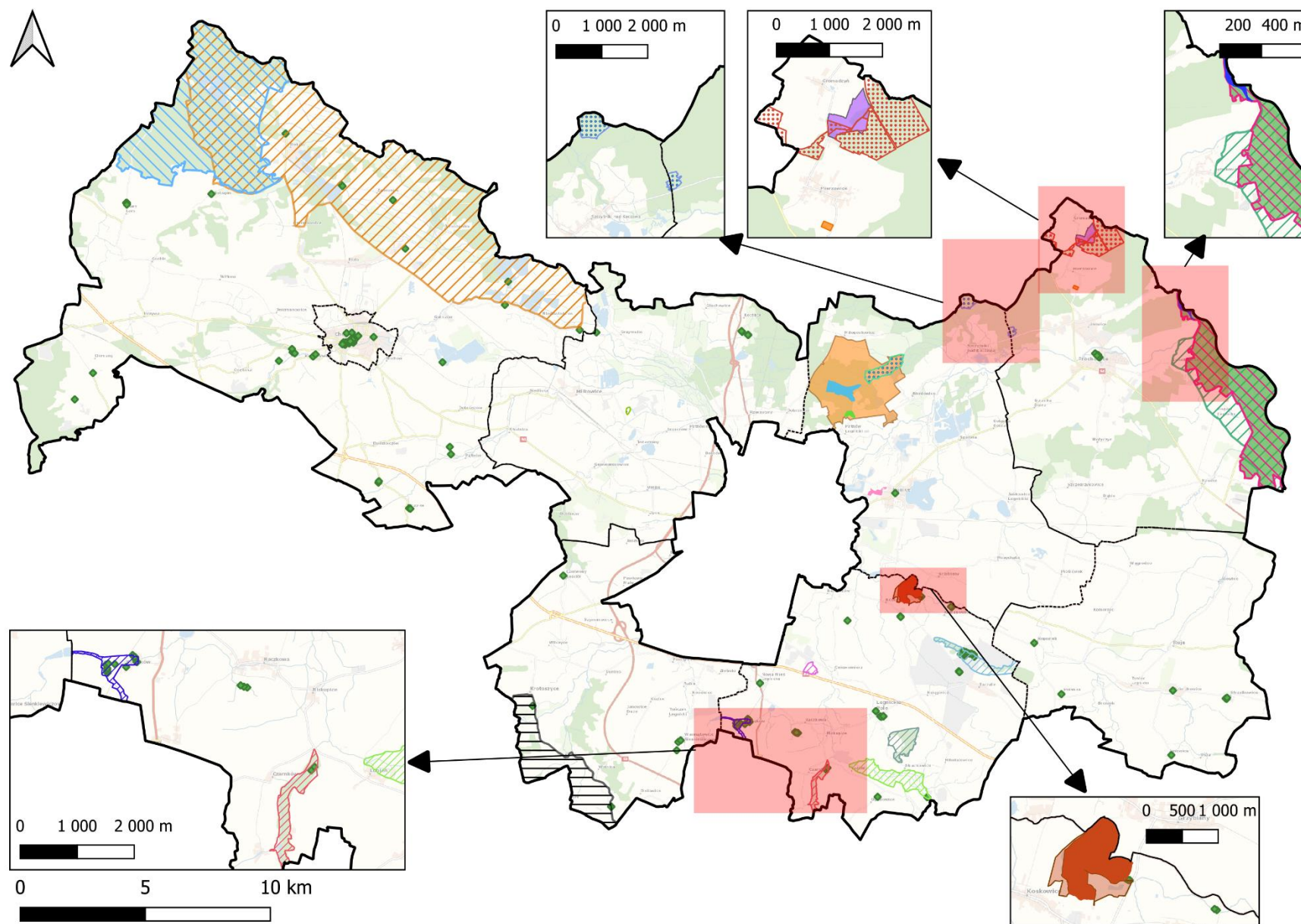
Wśród gatunków występujących w mniejszych ilościach zinwentaryzowano:

- buk pospolity (*Fagus sylvatica*) – 5 szt.,
- cis pospolity (*Taxus baccata*) – 2 szt.,
- dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*) – 4 szt.,
- dąb czerwony (*Quercus rubra*) – 1 szt.,
- glediczja trócierniowa (*Gleditsia triacanthos*) – 5 szt.,
- grab zwyczajny (*Carpinus betulus*) – 1 szt.,
- głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*) – 2 szt.,
- jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) – 7 szt.,
- kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*) – 4 szt.,
- klon jawor (*Acer pseudoplatanus*) – 4 szt.,
- klon pospolity (*Acer platanooides*) – 5 szt.,
- lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*) – 1 szt.,
- olsza czarna (*Alnus glutinosa*) – 1 szt.,
- platan klonolistny (*Platanus × hispanica*) – 9 szt.,
- sosna czarna (*Pinus nigra*) – 1 szt.,
- sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*) – 2 szt.,
- topola biała (*Populus alba*) – 3 szt.,
- topola czarna (*Populus nigra*) – 6 szt.,
- topola kanadyjska (*Populus × canadensis*) – 1 szt.,
- tulipanowiec amerykański (*Liriodendron tulipifera*) – 1 szt.,
- wiąz pospolity (*Ulmus minor*) – 1 szt.,
- wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*) – 5 szt.

Ponadto stwierdzono występowanie 10 krzewów o nieokreślonym gatunku.

Lokalizacje obszarów chronionych na terenie powiatu legnickiego przedstawiono na poniższym rysunku.

⁷⁹CRFOP, dostęp: 10.04.2026 r.

Legenda

 granice gmin powiatu legnickiego	 Ponikwa
 granice powiatu legnickiego	 Torfowisko Kunickie
 pomniki przyrody	 Łęg Korea
 Park Krajobrazowy Chełmy - otulina	 Obszary Natura 2000 dyrektywa ptasia
 Użytki ekologiczne	 Bory Dolnośląskie
 Korytarz Ekologiczny Mierzowice	 Łęgi Odrzańskie
 Stawy nad Młokitą	 Obszary Natura 2000 dyrektywa siedliskowa
 Torfowisko Szczytniki	 Irysowy Zagon koło Gromadzynia
 Torfowisko w okolicach Miłkovic	 Pątnów Legnicki
 Obszary chronionego krajobrazu	 Łęgi Odrzańskie
 Dolina Czarnej Wody	 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
 Dolina Odry	 Dolina Uszewicy
 Rezerваты przyrody	 Dębowa Dolina Kojaszówki
 Brekinia	 Mokradła Gniewomierskie
 Błyszcz	 Wysoczyzna Taczalińska
 Jezioro Koskowskie	 Złoty Las
 Jezioro Koskowskie - otulina	 Łąki Książęce

Rysunek 47. Obszary chronione na tle powiatu legnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Na terenie powiatu legnickiego ustalone zostały strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania, o których mowa w art. 46 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody – strefy całoroczne i okresowe dla wybranych gatunków ptaków. Z uwagi na fakt, że powyższe informacje są danymi wrażliwymi opisującymi stanowiska chronionych gatunków, o których mowa w załączniku nr 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt nie podaje się dokładnej lokalizacji.

Zgodnie z danymi RDOŚ we Wrocławiu (stan na 25.02.2026 r.) na terenie gminy Prochowice, na wschód od miejscowości Rogów Legnicki znajduje się kompleks leśny (dobrze zachowane łągi dębowo-wiązowo-jesionowe i grądy w dolinie Odry) projektowany do objęcia ochroną jako rezerwat przyrody (dokładny przebieg granicy jeszcze nie jest ustalony i wymaga weryfikacji).

Do RDOŚ we Wrocławiu, w ciągu ostatnich 5 lat, nie wpłynęła informacja nt. zgłoszenia stwierdzenia w powiecie legnickim obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski.

Należy zaznaczyć, że na terenie powiatu mogą występować również inne obce gatunki inwazyjne, poza wyżej wymienionymi.

5.9.2. Grunty leśne i tereny zieleni

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu legnickiego wynosi 11 912,75 ha, co daje lesistość na poziomie 15,6%, przy średniej krajowej kształtującej się na poziomie 29,6%. Największym stopniem zalesienia cieszy się gmina Prochowice – 33,3%.

Strukturę gruntów leśnych zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 56. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu legnickiego

Struktura	jednostka	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	11 948,05	11 914,14	11 911,62	11 912,75
Lesistość	%	15,7	15,6	15,6	15,6
Powierzchnia gruntów zalesionych w ciągu roku	ha	0,00	0,00	0,00	2,47
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	11 181,61	11 162,50	11 159,98	11 160,58
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	11 099,29	11 081,89	11 081,60	11 082,20
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	10 826,99	10 828,50	10 828,43	10 829,57
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	766,44	751,64	751,64	752,17
Powierzchnia lasów	ha	11 656,62	11 616,33	11 613,87	11 615,00
Lasy publiczne ogółem	ha	10 890,18	10 864,69	10 862,23	10 862,83
Lasy prywatne ogółem	ha	766,44	751,64	751,64	752,17
Sadzenie drzew	szt.	1 246	3 932	1 512	179
Sadzenie krzewów	szt.	48	12	18	0

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Charakterystyka terenów zieleni na terenie powiatu legnickiego.

Tabela 57. Tereny zieleni w powiecie legnickim

Struktura	jednostka	2021	2022	2023	2024
Zieleńce	szt.	47	47	47	47
	ha	33,70	33,70	33,70	33,70
Zieleń uliczna	ha	0,80	0,80	0,83	2,83
Tereny zieleni osiedlowej	ha	6,10	6,10	6,10	6,10
Parki spacerowo - wypoczynkowe	szt.	5	5	5	5
	ha	37,30	37,30	37,30	37,30

* Brak informacji z powodu: zmiany poziomu prezentacji, zmian wprowadzonych do wykazu jednostek terytorialnych lub modyfikacji listy cech w danym okresie sprawozdawczym

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 08.04.2026 r.]

Z uwagi na znaczny odsetek lasów w strukturze użytków powiatu duże znaczenie w rozwoju powiatu ma gospodarka leśna. W strukturze władania lasami występują tutaj dwa podmioty gospodarcze: Skarb Państwa i właściciele prywatni. W imieniu Skarbu Państwa gospodarkę leśną prowadzi Nadleśnictwo Państwowe w Legnicy, które zarządza lasami na powierzchni 18 687 ha, położonymi w głównie w powiecie legnickim, ale także w powiecie lubińskim, polkowickim, jaworskim i złotoryjskim.

Średnio w ciągu roku nadleśnictwo pozyskuje około 60 000 m³ surowca tartaczego. Nadrzędnym celem prowadzonej gospodarki leśnej określonym w obowiązującym planie urządzania lasu jest jednak zachowanie ekosystemów leśnych w stanie zrównoważonego rozwoju oraz utrzymanie funkcji ochronnej lasów. Na terenie powiatu legnickiego jest 459 ha lasów będących we władaniu osób fizycznych. Zgodnie z ustawą o lasach gospodarka w lasach prywatnych prowadzona jest na takich samych zasadach jak w lasach państwowych. Nadzór nad prawidłowym pozyskiem drzew i prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych w lasach prywatnych sprawuje Starosta, który przekazał to uprawnienie na podstawie umowy Nadleśnictwom Legnica i Złotoryja.⁸⁰

⁸⁰ Źródło: <https://powiat-legnicki.eu/region/gospodarak-regionu/rolnictwo-lesnictwo-i-gospodarka-rybacka>

5.9.3. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne to formacje umożliwiające migracje licznych gatunków zwierząt, roślin a nawet grzybów między siedliskami. Tworzone są przez liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami. Korytarz ekologiczny powinien umożliwiać migracje w celu realizacji przynajmniej jednej z potrzeb:

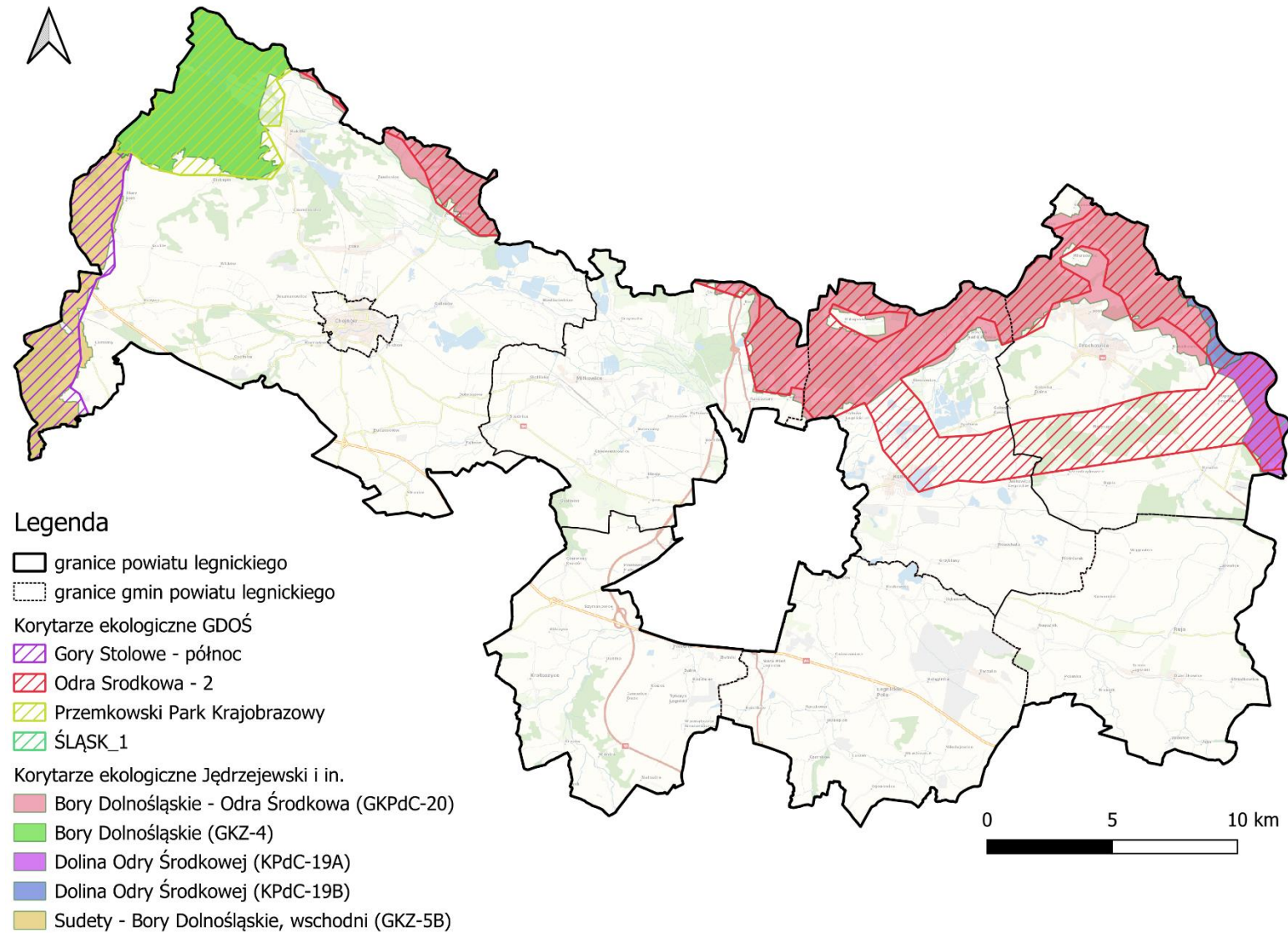
- przemieszczanie się w ramach dobowej aktywności, np. w celu szukania pożywienia,
- migracje sezonowe następujące cyklicznie raz ze zmianami pór roku,
- rozproszenie się (dyspersję) młodych osobników,
- przemieszczanie się w odpowiedzi na niekorzystne zmiany w siedlisku, np. zmiany klimatyczne,
- przemieszczanie się w ramach mieszania się populacji, np. w czasie godów.⁸¹

Zgodnie z danymi GDOŚ w 2005 r. opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków.

Natomiast w 2011 r. Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Przebieg korytarzy ekologicznych przez powiat legnicki zobrazowano na poniższym rysunku.

⁸¹ Źródło: <http://natura2000.fwie.pl/index.php/korytarz-ekologiczny>

Rysunek 48. Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren powiatu legnickiego
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

5.9.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki. W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się: – utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych, – regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów, – wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych, – zwiększanie naturalnej retencji wodnej, – uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych, – odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, mających wpływ na zasoby przyrodnicze, można zaliczyć: – ekstremalne zjawiska pogodowe – huraganowe wiatry, ulewę, susze powodujące straty w siedliskach; – ekstremalne pożary stanowiące zagrożenie dla ekosystemów lądowych; – pojawienie się nowych wysoce zjadliwych patogenów; – niekontrolowane rozprzestrzenianie się obcych gatunków inwazyjnych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak wartościowe są zasoby środowiska występujące na terenie powiatu. Można to osiągnąć m.in. poprzez edukację w szkołach oraz tworzenie ścieżek edukacyjnych. Edukacja ekologiczna w szkołach, dotycząca zagadnień związanych z ochroną przyrody odbywa się poprzez odpowiednie programy edukacyjne. Ochrona przyrody jest dziedziną interdyscyplinarną i obejmuje zagadnienia dotyczące przedmiotów takich jak geografia, biologia, chemia oraz fizyka. Do działań, które należy wdrożyć na terenie powiatu należy kontynuacja działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie:

	– roli zasobów przyrodniczych, leśnych i zieleni w procesie adaptacji i łagodzenia skutków zmian klimatu; – ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz walorów krajobrazowych regionu; – ograniczeń i zasad udostępniania obszarów objętych ochroną prawną; – wdrażania działań w zakresie ekoturystyki i turystyki zrównoważonej; – korzyści wdrażania pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych; – konieczności przeciwdziałania ubożeniu różnorodności biologicznej w prywatnych ogrodach oraz na terenach zieleni zarządzanych przez gminy; – uświadamiania mieszkańcom oraz zarządom nieruchomości zagrożeń wynikających z wprowadzania do środowiska gatunków obcych, w tym inwazyjnych oraz konieczności podejmowania działań eliminujących te gatunki.
Monitoring środowiska	Stan zasobów przyrodniczych monitorowany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Polsce. Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Uzyskane wyniki z prowadzonych obserwacji stanowią podstawę do sporządzenia prognoz krótko i długoterminowych rozwoju środowiska przyrodniczego oraz przedstawienia kierunków zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania.

5.9.5.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• systematyczne nasadzenia drzew i krzewów; • monitoring stanu gatunków i siedlisk na obszarach Natura 2000; • ustanawianie nowych form ochrony przyrody;	• wzrost presji turystycznej na obszary chronione;

5.9.6. Analiza SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Występowanie obszarów chronionych na terenie powiatu. 2. Duże zróżnicowanie gatunkowe i siedliskowe, a także występowanie wielu gatunków chronionych oraz specyficznych siedlisk.	1. Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. 2. Napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu. 3. Presja urbanistyczna wywierana przez człowieka na obszary chronione. 4. Występujące gatunki inwazyjne. 5. Presja związana z rolnictwem, zabudową mieszkaniową, zagrodową, usługową oraz wytwarzaniem zanieczyszczeń wywierana na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Uwzględnianie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 3. Ochrona i rozwój lasów poprzez realizację założeń Planów Urządzania Lasów. 4. Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji.	1. Wzrost presji człowieka na środowisko. 2. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną przyrody. 3. Pożary. 4. Zmiany klimatyczne powodujące, m.in. degradację siedlisk (przede wszystkim hydrogenicznych). 5. Ekspansja gatunków obcych, w tym inwazyjnych

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo ochrony środowiska mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Na terenie powiatu legnickiego występuje jeden zakład ZDR - Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o. w Płocku, Baza paliw nr 10 w Kawicach, spełniający wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2016 r. sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138).

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Przez teren powiatu legnickiego przebiegają m.in. drogi krajowe i drogi wojewódzkie. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

Na terenie powiatu legnickiego w ostatnich latach nie zarejestrowano zdarzeń o znamionach poważnych awarii.

5.10.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają wpływ na zagrożenie poważnymi awariami. Ekstremalne zjawiska atmosferyczne takie jak zbyt wysokie temperatury powietrza, burze, wichury czy ulewy mogą doprowadzić do awarii urządzeń na terenie zakładów przemysłowych. Ponadto bodźce te mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia wypadków oraz awarii podczas przewożenia substancji niebezpiecznych ciągami komunikacji samochodowej oraz kolejowej. Aby zmniejszyć ryzyko wpływu zmian klimatycznych na ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych należy zaadaptować procedury przewozu substancji niebezpiecznych oraz funkcjonowania instalacji przemysłowych a także brać czynniki klimatyczne pod uwagę przy budowie dróg oraz instalacji przemysłowych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, należą w tej kategorii, głównie awarie pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, awarie w zakładach przemysłowych oraz ryzyko zagrożenia gwałtownymi zjawiskami pogodowymi oraz pożarami. W celu ich uniknięcia należy brać pod uwagę, możliwość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, na etapie projektowania oraz budowy dróg oraz należy usprawnić systemy kontroli bezpieczeństwa instalacji oraz środków transportu substancji niebezpiecznych. Należy również na terenach zakładów przemysłowych projektować systemy do odpowiedniego zabezpieczania magazynowanych substancji niebezpiecznych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak postępować w razie wystąpienia poważnej awarii oraz jak zmniejszyć jej skutki.
Monitoring środowiska	Zakłady o dużym oraz zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kontrolowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz przez Państwową Straż Pożarną. Transport substancji niebezpiecznych jest natomiast nadzorowany przez funkcjonariuszy: Policji, Inspekcji Transportu Drogowego oraz Straży Pożarnej.

5.10.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
brak zdarzeń o charakterze poważnej awarii przemysłowej ani zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej;	- wzrastające zapotrzebowanie na paliwa płynne i gazowe; - wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych.

5.10.5. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Brak poważnych awarii oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii.	1. Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne. 2. Obecność na terenie powiatu ZDR. 3. Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Opracowanie metod postępowania na wypadek wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. 2. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych. 3. Możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych.	1. Możliwość wystąpienia poważnej awarii. 2. Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia).

6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska

W celu przeanalizowania aktualności realizacji zadań ujętych w niniejszym *Programie ochrony środowiska dla powiatu legnickiego* dokonano na podstawie raportów o stanie powiatu legnickiego za lata 2023-2024 oraz informacji od Starostwa Powiatowego w Legnicy.

Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Legnicy na bieżąco prowadził sprawy związane z ochroną powietrza, ochroną przed hałasem, gospodarką odpadami, gospodarką leśną i ochroną przyrody. Cały czas udzielane były zainteresowanym informacje o środowisku oraz podejmowana była współpraca z innymi organami w zakresie ochrony środowiska.

Geolog Powiatowy w 2023 r. wydał 5 decyzji, natomiast w 2024 r. 24 decyzje w zakresie ustalenia kierunku rekultywacji lub decyzje o uznaniu rekultywacji za zakończoną, wystąpienia do podmiotów zobowiązanych do rekultywacji o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji, wykonanie kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów.

W 2024 r. w październiku został sporządzony przez firmę ALBEKO raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Legnickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 za lata 2022-2023.

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego wydział podjął następujące działania:

- Decyzje dotyczące emisji gazów i pyłów

W 2023 r. wydano 1 decyzję na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza atmosferycznego z instalacji. Wydawanie decyzji w zakresie emisji substancji następuje w momencie uruchomienia nowej instalacji lub w momencie dokonywanych zmian i modernizacji już istniejącej instalacji. Natomiast w 2024 r. wydano trzy decyzje dotyczące zmiany pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego z instalacji. Decyzje te określają dopuszczalne wielkości emisji substancji i są wydawane w wyniku modernizacji już istniejących instalacji.

- Sprawozdanie z POP

W 2024 r. Wydział Ochrony Środowiska przygotował roczne sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. Dokument ten, oparty na zgromadzonych danych, został przekazany do Zarządu Województwa Dolnośląskiego. Sprawozdanie sporządzono również w systemie informatycznym „Platforma sprawozdawcza”, który służy do monitorowania działań naprawczych i krótkoterminowych ujętych w Programie Ochrony Powietrza. Program ten został przyjęty uchwałą nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 16 lipca 2020 r. i dotyczy obszarów, w których w 2018 r. przekroczono dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza.

- Zgłoszenia dotyczące instalacji niewymagających pozwolenia

W 2023 r. wpłynęły 2 zgłoszenia instalacji emitujących gazy lub pyły do powietrza atmosferycznego na podstawie art. 152 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Natomiast w 2024 r. wpłynęły cztery zgłoszenia dotyczące eksploatacji instalacji, które emitują gazy lub pyły do powietrza atmosferycznego, ale nie wymagają uzyskania

pozwolenia. Zgłoszenia te zostały przyjęte na podstawie art. 152 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

- Sprawozdania z pomiarów emisji zanieczyszczeń

Zgodnie z art. 149 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, podmioty prowadzące instalacje zobowiązane są do przedstawienia Staroście Legnickiemu wyników pomiarów zanieczyszczeń emitowanych do powietrza. W związku z tym do organu wpłynęło: w 2023 r. 7 sprawozdań z pomiarów emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych emitowanych do powietrza z urządzeń oraz instalacji. Natomiast w 2024 r. wpłynęło 11 sprawozdań z pomiarów emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych z urządzeń oraz instalacji, 2 sprawozdania ze wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji zmienionych w istotny sposób, dla których emisja wymaga pozwolenia.

- Instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne

W 2024 r. wpłynęło łącznie 31 zgłoszeń dotyczących instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, zgodnie z art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W ciągu 2024 r. odnotowano 20 informacji o zmianach danych dotyczących instalacji wytwarzających PEM oraz 7 zgłoszeń dotyczących nowych instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Zmiany danych dotyczących instalacji wytwarzających PEM obejmowały aktualizacje parametrów technicznych oraz warunków eksploatacji urządzeń. Podsumowując, w 2024 r. nie odnotowano wzrostu liczby zgłoszeń w stosunku do 2023 r. (34 zgłoszenia).

- Uciążliwość zapachowa

W 2023 r. Wydział Ochrony Środowiska przeprowadził 2 kontrole w sprawie uciążliwości zapachowej pochodzącej z instalacji eksploatowanej na terenie zakładu KRASKOR-LEDER Sp. z o.o. położonego przy ulicy Grodzkiej 6 w Chojnowie, na działkach o numerach ewidencyjnych 247/19 i 247/22, obręb nr 4 miasta Chojnów, powiat legnicki, województwo dolnośląskie.

- Wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej

W zakresie realizacji przepisów Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych w 2023 r. rozpatrzono łącznie 447 spraw, natomiast w 2024 r. – 458 spraw. W analizowanym okresie wydano 199 decyzji w 2023 r. oraz 167 decyzji w 2024 r. zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej. Ponadto w 2023 r. sporządzono 114 informacji o pochodzeniu gruntów (klasy IV–VI pochodzenia mineralnego).

Pozostałe sprawy, tj. 134 w 2023 r. oraz 145 w 2024 r., dotyczyły uzgodnień projektów decyzji o ustaleniu warunków zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego w zakresie ochrony gruntów rolnych.

Do decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej zaliczono również decyzje zmieniające w zakresie płatników i powierzchni do wyłączenia oraz decyzje umorzeniowe dla gruntów niewymagających uzyskania decyzji.

Wydane decyzje obejmują również decyzje II-etapowe gdzie w I etapie zezwala się inwestorowi na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, a w II - po rozpoczęciu prac - zobowiązuje się Inwestora do wnoszenia opłat w określonym terminie. Dwie sprawy w 2023 r. dotyczyły sprawozdań RRW-11 oraz RRW-12.

- Rekultywacja i zagospodarowania gruntów

W zakresie rekultywacji i zagospodarowania gruntów w 2023 r. wpłynęło 6 spraw, w tym wydano 3 decyzje w zakresie ustalenia kierunku rekultywacji, 2 decyzje o uznaniu rekultywacji gruntów za zakończoną oraz 1 decyzję odmawiającą przedłużenia terminu zakończenia rekultywacji gruntów. W 2023 r. wystąpiono z 17 wnioskami do podmiotów zobowiązanych do rekultywacji o przedłożenie informacji o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji. Równocześnie przeprowadzono kontrolę wykonania rekultywacji w Nowej Wsi Legnickiej i w Czernikowicach.

- Gospodarka odpadami

W 2023 r. wśród spraw z zakresu gospodarki odpadami dominowały postępowania dotyczące wydania pozwoleń na wytwarzanie odpadów (9). Wynikało to przede wszystkim z upływu 10-letniego okresu obowiązywania pozwoleń wydanych na podstawie znowelizowanej w 2012 r. ustawy Prawo ochrony środowiska.

W 2024 r. w obszarze gospodarki odpadami przeważały natomiast postępowania dotyczące wydania zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów (10). Dotyczyły one zarówno nowych przedsięwzięć, jak i konieczności uzyskania nowych decyzji w związku z upływem okresu obowiązywania dotychczasowych zezwoleń.

W 2023 r. zrealizowano m.in.:

- Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 2220D na odcinkach od drogi krajowej 94 do m. Witków i od miejscowości Groble do m. Witków o łącznej długości 4533 m;
- Modernizacja odcinków dróg powiatowych nr 2204D i 2203D w m. Wilczyce;
- Remont odcinka drogi powiatowej nr 2180D w m. Szczytniki nad Kaczawą od km 9+103,50 do km 10+353,50 (część zadania rozliczona w 2022 r.);
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2177D relacji Legnica-Ujazd Górny na terenie miejscowości Koskowice (część zadania rozliczona w 2022 r.);
- Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2611D w miejscowości Jezierzany o dł. ok 160 m;
- Remont nawierzchni dróg powiatowych – Polanka;
- Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 2192D na odcinku Tyniec Legnicki - Dzierżkowice i na odcinku Dzierżkowice – Strzałkowice;
- Modernizacja nawierzchni drogi powiatowej w miejscowości Janowice;
- Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 2179D od m. Szczedrzykowice do m. Dąbie wraz z rozbudową odcinka drogi powiatowej nr 2184D;
- Remont drogi powiatowej nr 2216D na odcinku DK94 – do skrzyżowania Gołocin/Pawlikowice, długości 950 m.

W 2024 r. zrealizowano m.in.:

- Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 2176D w m. Gniewomierz;
- Przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej nr 2226D (ul. Kolejowa) z drogą wojewódzką nr 328 w miejscowości Chojnów;
- OKMIANY droga dojazdowa do gruntów rolnych;
- Modernizacja nawierzchni drogi powiatowej w miejscowości Janowice” (droga 2183D);
- Modernizacja drogi powiatowej nr 2192D Rogoźnik Tyniec Legnicki;
- Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 2192D Rogoźnik – Tyniec Legnicki;
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2176D w zakresie budowy chodnika w m. Ogonowice;

- Remont drogi powiatowej nr 2203D w miejscowości Dunino, długości 1800 m;
- Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2194D w m. Niedźwiedzice;
- Remont drogi 2218D w miejscowości Konradówka, długości 40m" (wykonanie ścieku);
- Remont drogi nr 2179D w miejscowości Dąbie długości 30 m" (wykonanie ścieku);
- Naprawa chodnika w m. Piotrowice.

Ponadto Powiat Legnicki kontynuował działania w ramach projektu "Kampania edukacyjna: Działaj ekologicznie w Powiecie Legnickim". Program Edukacji Ekologicznej Powiatu Legnickiego został zrealizowany dzięki wsparciu finansowemu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej.

Działania z zakresu ochrony środowiska realizował również Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, listę działań przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 58. Lista działań z zakresu Ochrony Środowiska wykonanych w okresie 2024-2025 na terenie powiatu legnickiego przez Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Nazwa działania	Typ działania	Finansowanie
Dobre praktyki rolnicze mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanami ze źródeł rolniczych (program azotanowy, ustawa Prawo wodne), Ochrona wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych zgodnie z ramową dyrektywą wodną, dyrektywą azotanową	porady oraz szkolenia	działanie statutowe
Adaptacja do zmian klimatu.	porady oraz szkolenie	działanie statutowe
Wapnowanie gleb, Ochrona i sposoby utrzymania żyzności gleb. Regulacja odczynu, wapnowanie, Propagowanie zasadności badania gleb i ich wapnowanie, Rola wapnowania a żyzność gleb	porady oraz szkolenia	działanie statutowe
Efektywne gospodarowanie energią elektryczną i ciepłą w gospodarstwie	porady	działanie statutowe
Dobre praktyki rolnicze – zmniejszenie zanieczyszczenia gleb azotanami, Dobre praktyki rolnicze – minimalizujące straty składników nawozowych, Dobre praktyki w uprawie gleb – ochrona przed erozją	porady oraz szkolenia	działanie statutowe
Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin	porady oraz szkolenie	działanie statutowe
Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	porady	działanie statutowe
Zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba, powietrze, klimat w kontekście wdrażania interwencji PS WPR na lata 2023–2027	szkolenie	działanie statutowe
OZE – stabilna i czysta energia	szkolenie	działanie statutowe

źródło: Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie powiatu legnickiego

W poniższej tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie powiatu legnickiego z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 59. Najważniejsze problemy na terenie powiatu legnickiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Stan aktualny	Cel poprawy – działania naprawcze
Ochrona klimatu i jakości powietrza	
– Wciąż występujące na terenie powiatu tradycyjne, nieekologiczne źródła ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości. – Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10, ozonu oraz poziomu dopuszczalnego arsenu w pyłe zawieszonym PM10 w strefie dolnośląskiej. – Występowanie liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń. – Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych. – Wzrost liczby samochodów powodujących emisję spalin.	– Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). – Zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu na temat zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza. – Rozwój oraz popularyzacja ekologicznych środków transportu. – Ekologiczne zarządzanie energią w gminnych budynkach użyteczności publicznej. – Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych.
Zagrożenia hałasem	
– Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg. – Brak zabezpieczeń akustycznych wzdłuż dróg. – Drogi wymagające modernizacji.	– Ograniczenie nadmiernych poziomów hałasu wzdłuż dróg. – Poprawa przepustowości dróg, wyprowadzenie ruchu tranzytowego z terenów mieszkalnych. – Stosowanie cichych nawierzchni oraz zabezpieczeń akustycznych. – Remonty dróg.
Pola elektromagnetyczne	
– Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. – Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.	– Utrzymanie promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowym niskim poziomie. – Konieczność wykonywania pomiarów w miejscu przebywania ludzi.

Stan aktualny	Cel poprawy – działania naprawcze
Gospodarowanie wodami	
– Zły stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat. – Brak oceny niektórych JCWP. – Narażenie na suszę, a także na występowanie powodzi i podtopień.	– Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych. – Objęcie monitoringiem wszystkich JCWP. – Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji. – Zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej.
Gospodarka wodno-ściekowa	
– Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. – Awarie sieci wodno-kanalizacyjnej. – Nadal istniejące zbiorniki bezodpływowe na terenie powiatu.	– Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej i podłączanie do sieci nowych odbiorców tam, gdzie jest to możliwe. – Modernizację sieci wod-kan. – Systematyczne kontrole zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.
Zasoby geologiczne	
– Ingerencja w środowisko naturalne.	– Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych. – Kontrole zakładów górniczych.
Gleby	
– Występowanie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz szkody w środowisku na terenie powiatu. – Przekroczenia zawartości miedzi, benzo(a)pirenu i siarczki siarczanowej na terenie wokół Huty Miedzi „Legnica”.	– Remediacje terenów. – Rezygnacja ze szkodliwej chemii w rolnictwie. – Edukacja rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych. – Kontynuacja działań rekultywacyjnych gleb zdegradowanych oraz ich późniejsze bezpieczne zagospodarowanie, zgodnie z przeznaczeniem i obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
– Brak wyraźnej tendencji spadkowej ilości odpadów na mieszkańca. – Wciąż istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu. – Występujące dzikie wysypiska w powiecie. – Nieosiąganie wymaganych poziomów recyklingu przez wszystkie gminy.	– Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. – Usunięcie wyrobów azbestowych. – Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk. – Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych.

Stan aktualny	Cel poprawy – działania naprawcze
Zasoby przyrodnicze	
– Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. – Napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu. – Presja urbanistyczna wywierana przez człowieka na obszary chronione. – Występujące gatunki inwazyjne. – Presja związana z rolnictwem, zabudową mieszkaniową, zagrodową, usługową oraz wytwarzaniem zanieczyszczeń wywierana na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione.	– Identyfikacja i ochrona terenów cennych przyrodniczo. – Gospodarka przestrzenna uwzględniająca obszary cenne przyrodniczo. – Ochrona drzewostanu. – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. – Usuwanie gatunków inwazyjnych.
Zagrożenia poważnymi awariami	
– Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne. – Obecność na terenie powiatu ZDR. – Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych.	– Minimalizacja skutków ewentualnych zdarzeń klasyfikowanych jako poważne awarie. – Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych. – Możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych. – Kontrole zakładów w celu zapobiegania poważnym awarii.

źródło: opracowanie własne

8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu legnickiego

W poniższej tabeli przedstawiono największe sukcesy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie powiatu legnickiego z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 60. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu legnickiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
– Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskiej emisji, takie jak: zastąpienie ogrzewania węglowego bardziej ekologicznym systemem (np. ciepło systemowe, gaz, OZE) w budynkach, termomodernizacje budynków, modernizacje kotłowni opartych na spalaniu węgla; – Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji odnawialnych źródeł energii; – Rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz gazowniczej; – Rozwój publicznego transportu;	– Wzrost liczby odbiorców gazu oraz stopniowe odchodzenie od indywidualnych źródeł ciepła opartych na paliwach stałych; – Stopniowy spadek emisji zanieczyszczeń z sektora przemysłowego; – źródła OZE o łącznej mocy 243,23 MW; – 341 przystanki autobusowe; – 11,5 km dróg dla rowerów;	– Kontynuacja wymiany źródeł ciepła, minimalizujących emisje zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim eliminujących wykorzystanie węgla; – Rozwój oraz promocja odnawialnych źródeł energii oraz technologii do magazynowania energii; – Dalsza termomodernizacja budynków; – Zwiększanie dostępności komunikacji zbiorowej; – Kontynuacja działalności kontrolnej, edukacja ekologiczna; – Dalsza rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz gazowniczej;
Zagrożenia hałasem		
– Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu – remonty, modernizacje, przebudowy dróg; – Prowadzone działania związane z budową obwodnicy; – Monitoring hałasu drogowego; – Działania na rzecz rozwoju transportu publicznego;	– Wykonane pomiary hałasu drogowego i przemysłowego;	– Modernizacje sieci drogowej; – Wykorzystywanie technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia; – Monitoring hałasu drogowego, kolejowego oraz przemysłowego;

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Pola elektromagnetyczne		
– Stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych; – Stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM;	– Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na terenie powiatu;	– Prawidłowa lokalizacja urządzeń emitujących PEM oraz stały monitoring poziomu promieniowania elektromagnetycznego;
Gospodarowanie wodami		
– Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych;	– Utrzymany stan dobry JCWPd;	– Budowa i rozbudowa zbiorników małej retencji; – Dalsza edukacja społeczeństwa dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów wodnych;
Gospodarka wodno-ściekowa		
– Systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu; – Budowa, rozbudowa i usprawnianie funkcjonowania oczyszczalni ścieków; – Budowa i rozbudowa ujęć wód oraz stacji uzdatniania wód;	– 79,3% ludności korzystającej z sieci wodociągowej; – 97,3% ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej;	– Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej;
Zasoby geologiczne		
– Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych;	– Systematycznie prowadzone kontrole zakładów posiadających koncesje na terenie powiatu legnickiego;	– Eksploatacja zasobów zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju; – Dalsze kontrole zakładów górniczych;
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
– Budowa PSZOK-ów – Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych; – Usuwanie wyrobów azbestowych;	– Funkcjonujące PSZOK-i na terenie powiatu	– Racjonalna gospodarka odpadami; – Edukacja ekologiczna mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami; – Dalsze usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Zasoby przyrodnicze		
– Systematyczne działania na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych; – Nasadzenia drzew i krzewów;	– Cenne obszary przyrodnicze – wyznaczone m.in. obszary Natura 2000; – Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren powiatu; – Lesistość powiatu na poziomie 15,6%;	– Dalsze utrzymanie terenów zieleni i terenów cennych przyrodniczo; – Utrzymanie lesistości powiatu;
Zagrożenia poważnymi awariami		
– Systematyczne kontrole podmiotów korzystających ze środowiska; – Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii; – Podejmowanie kroków w zakresie usuwania poważnych awarii oraz ich skutków;	– Wykorzystywane najnowocześniejsze technologie przez zakłady; – Brak miejsca zdarzeń o charakterze poważnych awarii przemysłowych oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii przemysłowych; – Przeprowadzone kontrole zakładu ZDR;	– Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt ratowniczy; – Usuwanie skutków ewentualnych awarii; – Dalsze kontrole w ZZR;

9. Cele Programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

9.1. Wyznaczone cele i zadania

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla powiatu legnickiego na lata 2026-2030 wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji.

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

CEL: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

CEL: Poprawa klimatu akustycznego w powiecie legnickim.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

CEL: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

GOSPODAROWANIE WODAMI

CEL: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

CEL: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.

ZASOBY GEOLOGICZNE

CEL: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

GLEBY

CEL: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

CEL: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu.

ZASOBY PRZYRODNICZE

CEL: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

ZAGROŻENIA POWAZNYMI AWARIAMI

CEL: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Cele niniejszego Programu zostały wyznaczone na podstawie:

- zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- możliwości finansowych;
- celów dokumentów wyższego szczebla (poziom krajowy i wojewódzki);
- celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie powiatu).

Zadania wyznaczone w ramach kierunków interwencji zostały podzielone na:

- zadania własne: są to zadania, których wykonawcą jest jednostka samorządu, dla której utworzony został dokument.
- zadania monitorowane: zadania wyznaczone dla innych jednostek, organów oraz instytucji. Ich realizacja jest monitorowana przez jednostkę samorządu, dla której utworzony został dokument.

Działania obejmują również zagadnienia mitygacji i adaptacji do zmian klimatu.

9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu legnickiego

Tabela 61. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu legnickiego

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie dolnośląskiej RWMS	O ₃ , PM10, B(a)P	brak przekroczeń	OP.1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	OP.1.1. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza	monitorowane: GIOŚ (RWMS)	-
		Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem [t/r] GUS	3	<3		OP.1.2. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	własne: Powiat Legnicki monitorowane: Gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	-
		Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem [t/r] GUS	28 568	<28 568		OP.1.3. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	monitorowane: Straż Miejska, Policja, Gminy	-
		Długość czynnej sieci gazowej ogółem [m] PSG Sp. z o.o.	350 442	>350 442		OP.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	monitorowane: PSG Sp. z o.o., właściciele budynków	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej
		Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności [%] GUS	41	>41		OP.1.5. Rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci ciepłownicze wraz z budową przyłączy i węzłów cieplnych	monitorowane: zarządcy sieci ciepłowniczej	-
		Długość sieci ciepłowniczej [km] GUS	1,7	>1,7				

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
		Liczba przystanków autobusowych [szt.] GUS	341	>341	OP.2. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa dróg dla rowerów	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych	własne: Powiat Legnicki	-
							monitorowane: Gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją publiczną	
						OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych
							monitorowane: Gminy, zarządcy dróg	
		Długość dróg dla rowerów [km] GUS	11,5	>11,5		OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym	własne: Powiat Legnicki	-
							monitorowane: zarządcy dróg	
						OP.3. Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych
						OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	monitorowane: Gminy, zarządcy budynków	
					OP.4. Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
							monitorowane: Gminy	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
		Łączna moc instalacji fotowoltaicznych [MW] Tauron Dystrybucja S.A.	29,28	> 29,25		OP.4.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia	monitorowane: Gminy	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
					OP.5. Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii i adaptacja do zmian klimatu	OP.5.1. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu legnickiego	własne: Powiat Legnicki	-
							monitorowane: Gminy, mieszkańcy, przedsiębiorstwa	
						OP.5.2. Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych	monitorowane: Gminy	-
						OP.5.3. Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych	monitorowane: Gminy	-
					OP.6. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	własne: Powiat Legnicki	brak zainteresowania społecznego
							monitorowane: Gminy, Samorząd Województwa, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego w powiecie legnickim	Szacunkowa powierzchnia obszarów zagrożonych hałasem w przedziale 55-74,9 [km ²] <i>Strategiczne mapy hałasu 2022</i>	0,542	< 0,542	ZH.1. Ochrona przed hałasem	ZH.1.1. Monitoring hałasu na terenie powiatu legnickiego	monitorowane: GIOŚ (RWMŚ)	brak punktów pomiarowych wyznaczonych na terenie powiatu
						ZH.1.2. Uspokojenie ruchu na terenach zurbanizowanych, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych, brak wystarczającej wiedzy
							monitorowane: Gminy, zarządcy dróg	
						ZH.1.3. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (ciche nawierzchnie, ekrany akustyczne)	monitorowane: Gminy, zarządcy dróg	brak środków finansowych oraz odpowiedniej infrastruktury
		Szacunkowa powierzchnia obszarów z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych w przedziale 1-5 dB [km ²] <i>Strategiczne mapy hałasu 2022</i>	0,406	< 0,406	ZH.2. Zmniejszenie hałasu	ZH.1.4. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny	monitorowane: zarządzający drogami, liniami kolejowymi	-
						ZH.2.1. Działania mające na celu poprawę stanu nawierzchni dróg	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy dróg	
						ZH.2.2. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu	monitorowane: gminy, zarządzający drogami, liniami kolejowymi	-
		ZH.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców				ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	własne: Powiat Legnicki	brak zainteresowania społecznego
							monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego [szt.] RWMŚ	0	0	PEM.1. Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych	PEM.1.1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	monitorowane: GIOŚ (RWMŚ), podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	brak objęcia terenu powiatu punktami monitoringu PEM
						PEM.1.2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	własne: Powiat Legnicki	-
					PEM.2. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	PEM.2.1. Przebudowa, modernizacja i rozwój sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	monitorowane: Tauron Dystrybucja S.A.	brak środków finansowych
					PEM.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	własne: Powiat Legnicki	brak zainteresowania społecznego
							monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodziami	Udział JCWP o stanie/ potencjale dobrym i bardzo dobrym [%] <i>RWMŚ</i>	7	100	GW.1. Racjonalna gospodarka wodna, zwiększenie retencji oraz przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez ochronę zasobów wodnych i optymalizację zużycia wody	GW.1.1. Konserwacja i bieżące utrzymanie cieków wodnych w celu spowolnienia spływu wód i poprawienie retencji wodnej	własne: Powiat Legnicki	bariery techniczne, brak środków finansowych
		Udział JCWPd o dobrym stanie chemicznym i ilościowym [%] <i>RWMŚ</i>	100 [2022 r.]	100		GW.1.2. Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych	monitorowane: Gminy, właściciele gruntów, Gminne Spółki Wodne, PGW Wody Polskie	
						GW.1.3. Uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych
					GW.2. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych		GW.2.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMŚ oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	
						GW.2.2. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: WIOŚ, PGW WP	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
						GW.2.3. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody m.in. poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego	monitorowane: rolnicy, Gminy, ARiMR, ODR, WIOŚ	brak środków finansowych, brak zainteresowania rolników
					GW.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GW.3.1. Prowadzenie działań edukacyjnych i promocyjnych w zakresie ochrony wód oraz przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi, w tym promowanie retencji wód opadowych i rozwiązań zwiększających retencję	monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, PGW WP	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej(rozdzielczej i przesyłowej) [km] GUS	670,5	> 670,5	GWS.1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania wody	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
		Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [%] GUS	79,3	> 79,3		GWS.1.2. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
		Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem [%] GUS	1,2	< 1,2				
		Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km] GUS	651,3	> 651,3		GWS.1.3. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
		Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%] GUS	97,3	> 97,3				
		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności GUS	81,3	>81,3		GWS.1.4. Rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
		Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM [osoba] GUS	60 532	>60 532				
		Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] GUS	711	< 711		GWS.1.5. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola wywozu nieczystości	monitorowane: Gminy	brak zasobów kadrowych
		Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.] GUS	1 188	< 1 188				

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
		Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi [dam ³] GUS	2 401,0	<2 401,0	GWS.2. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	monitorowane: WIOŚ, PGW WP, Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	-
		Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności [dam ³] GUS	9 407,5	< 9 407,5	GWS.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz oszczędnym korzystaniem z wód	własne: Powiat Legnicki monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.	Liczba udokumentowanych złóż surowców [szt.] PIG-PIB	73	≥73	ZG.1. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych	ZG.1.1. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	własne: Powiat Legnicki monitorowane: Marszałek Województwa, Minister Środowiska i Klimaty, OUG	-
		Wydobycie surowców mineralnych [tys. t/ tys. m ³] Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce, 2024, PIG-PIB	3 142,82 / 51	brak możliwości określenia wartości szacunkowych		ZG.1.2. Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	monitorowane: OUG	-

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
VII GLEBY	Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu	Liczba punktów pomiarów gleb [szt.] <i>RWMŚ</i>	9	>9	GL.1. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	GL.1.1. Monitoring jakości gleb w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	monitorowane: GIOŚ (RWMŚ), IUNG w Puławach, OSChR	brak punktów pomiarowych wyznaczonych na terenie powiatu
		Powierzchnia gruntów: a) grunty rolne b) grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione c) grunty zabudowane i zurbanizowane d) grunty pod wodami e) tereny różne [ha] <i>Geoportal Krajowy</i>	a) 56 280 b) 12 094 c) 5 072 d) 845 e) 111	bieżący monitoring		GL.1.2. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych	monitorowane: ODR, ARiMR, KOWR	brak zainteresowania rolników
						GL.1.3. Przeciwdziałanie zasklepianiu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu Inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	monitorowane: Gminy i jednostki podległe JST	
					GL.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych, brak zaangażowania właścicieli gruntów
							monitorowane: władający powierzchnią ziemi, sprawcy	
						GL.2.2. Remediacja gleb na terenach, na których stwierdzono zanieczyszczenia w powierzchni ziemi	monitorowane: właściciele gruntów, RDOŚ	brak środków finansowych, brak zaangażowania właścicieli gruntów
		GL.2.3. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	własne: Powiat Legnicki	nieobjęcie w wykazie wszystkich terenów				
			monitorowane: GDOŚ					

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa <i>źródło danych</i>	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
					GL.3. Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom	GL.3.1. Identyfikacja, monitoring osuwisk oraz uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	własne: Powiat Legnicki	-
							monitorowane: Gminy	
					GL.4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GL.4.1. Szkolenia rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia	monitorowane: ODR, ARiMR	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg] <i>GUS</i>	419	< 419	GO.1. Racjonalna gospodarka odpadami	GO.1.1. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin powiatu legnickiego	monitorowane: Gminy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	-
		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%] <i>GUS</i>	46,9	> 46,9		GO.1.2. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów	własne: Powiat Legnicki	-
							monitorowane: WIOŚ	
		Istniejące dzikie wysypiska [szt.] <i>GUS</i>	19	0		GO.1.3. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	monitorowane: Gminy	niedostateczna świadomość społeczna
						GO.1.4. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	monitorowane: PGL LP, Gminy	-
					GO.1.5. Modernizacja i rozbudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	monitorowane: Gminy	-	
					GO.2. Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	GO.2.1. Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	monitorowane: Gminy, mieszkańcy	-

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
					GO.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów	własne: Powiat Legnicki	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
							monitorowane: Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	
						GO.3.2. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym	monitorowane: Gminy, jednostki naukowe, instytucje szkoleniowe	możliwy brak zainteresowania inwestorów podjęciem inwestycji
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu	Powierzchnia terenów chronionych [ha] GUS	8 936,31	≥ 8 936,31	ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	ZP.1.1. Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, w tym obejmowanie ochroną prawną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych oraz uwzględnianie korytarzy ekologicznych	monitorowane: Ministerstwo Środowiska, Samorząd Województwa, RDOŚ, Gminy, RDOŚ	konflikty społeczne i przestrzenne, brak objęcia wszystkich terenów dokumentami planistycznymi
		Liczba pomników przyrody [szt.] CRFOP	135	≥ 135		ZP.1.2. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych	monitorowane: Samorząd Województwa, RDOŚ, gminy, PGL LP, organizacje pozarządowe, zarządcy nieruchomości, zarządzający drogami	brak środków finansowych, niska skuteczność metod stosowanych w eliminacji gatunków inwazyjnych
		Nasadzenia – drzewa [szt.] GUS	179	min. 200 / rok		ZP.1.3. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	monitorowane: Gminy	-
		Nasadzenia – krzewy [szt.] GUS	0	min. 50 / rok				

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
		Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleń uliczna, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej) [ha] GUS	89,56	> 89,56				
		Lesistość [%] GUS	15,6	≥ 15,6	ZP.2. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	ZP.2.1. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych
		Powierzchnia lasów [ha] GUS	11 615,00	>11 615,00		ZP.2.2. Rozwój systemu monitoringu środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu	monitorowane: PGL LP, Nadleśnictwa, Straż Pożarna, właściciele lasów	-
		Powierzchnia gruntów zalesionych w ciągu roku [ha] GUS	2,47	bieżący monitoring		ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	monitorowane: Nadleśnictwa, właściciele lasów	brak środków finansowych
					ZP.3. Zarządzanie ruchem turystycznym w sposób zrównoważony	ZP.3.1. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych
							monitorowane: Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, Gminy	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
					ZP.4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	ZP.4.1. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	własne: Powiat Legnicki	-
						ZP.4.2. Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej	monitorowane: Samorząd Województwa, PGL LP, Gminy, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	
XZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii [szt.] WIOŚ	0	0	ZPA.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	monitorowane: WIOŚ, przedsiębiorstwa, Straż Pożarna, Policja	-
						ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom, a także rozbudowa OSP	własne: Powiat Legnicki	brak środków finansowych
						ZPA.1.3. Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	monitorowane: Gminy, WIOŚ, PWIS, WFOŚiGW, PSP	
							monitorowane: sprawcy awarii, PSP, RDOŚ	-

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji celu			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny*	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]				
					ZPA.2. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	ZPA.2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	własne: Powiat Legnicki monitorowane: Gminy, służby interwencyjne, WIOŚ, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	-

* Należy wskazać, czy zadanie należy do zadań własnych samorządu (zadania finansowane w całości lub w części ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji powiatu) bądź czy jest zadaniem monitorowanym (zadania, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych – będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla krajowego (centralnego), bądź instytucji działających na terenie powiatu, lecz podlegających bezpośrednio organom centralnym)

źródło: Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych od Urzędów, Instytucji i przedsiębiorstw

9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych powiatu legnickiego wraz z ich finansowaniem

Tabela 62. Harmonogram realizacji zadań własnych powiatu legnickiego wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.2. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Powiat Legnicki	według kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych	Powiat Legnicki	według kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
			156	-				Poroz. z JST (Gm. Kunice)	Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych
			53	-				Budżet Powiatu	Budowa chodnika w m. Raczkowa
	OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Powiat Legnicki	według kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					Budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	Powiat Legnicki	według kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	Powiat Legnicki	według kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.5.1. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu legnickiego	Powiat Legnicki	według kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.2. Uspokojenie ruchu na terenach zurbanizowanych, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.2.1. Działania mające na celu poprawę stanu nawierzchni dróg	Powiat Legnicki	według kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
		Powiat Legnicki	1 500	-				własne	Modernizacja dróg powiatowych

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
		Powiat Legnicki	844 ⁸²		-			Poroz. z JST (Gm. Kunice)	Przebudowa i rozbudowa odcinka drogi powiatowej nr 2180D w m. Pątnów Legnicki w ramach zadania pn. "Poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w m. Pątnów Legnicki"
		Powiat Legnicki	7 079 ⁸³		-			Poroz. z JST (Gm. Miłkowice) Program Rządowy Fundusz Polski Ład/Program Inwestycji Strategicznych	Modernizacja drogi powiatowej nr 2611D Gniewomirowice-Goślinów
		Powiat Legnicki	500		-			Poroz. z JST (Gm. Ruja)	Rozbudowa drogi powiatowej 2192D Rogoźnik-Tyniec Legnicki
		Powiat Legnicki	1 250		-			Poroz. z JST (Gm. Kunice)	Przebudowa drogi powiatowej nr 2199D (ul. Gwarna) w m. Kunice
		Powiat Legnicki	8 433 ⁸⁴		-			Poroz. z JST (Gm. Leg. Pole) Program Rządowy Fundusz Polski Ład/Program Inwestycji Strategicznych	Rozbudowy układu komunikacyjnego w obrębie autostrady A4
		Powiat Legnicki	400 ⁸⁵		-			Poroz. z JST (Gm. Miłkowice)	Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 2210D Jakuszków-Rzeszotary

⁸² Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2022-2026

⁸³ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2024-2026

⁸⁴ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2024-2026

⁸⁵ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2025-2026

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2026	2027	2028	2029	2030			
		Powiat Legnicki	1 368	-					Poroz. z JST (TFOGR, Gm. Chojnów)	Biskupin droga dojazdowa do gruntów rolnych
		Powiat Legnicki	2 030	-					Poroz. z JST (TFOGR, Gm. Kunice, Gm. Ruja)	Piotrówek - Komorniki droga dojazdowa do gruntów rolnych
		Powiat Legnicki	900	-					Poroz. z JST (Gm. Chojnów)	Modernizacja drogi powiatowej nr 2269D w m. Groble
		Powiat Legnicki	431	-					Poroz. z JST (Gm. Prochowice)	Modernizacja drogi w zakresie wymiany izolacji na moście w ciągu drogi 2191D na Kanale Rogowskim k/m Prochowice
		Powiat Legnicki	400	-					Poroz. z JST (Gm. Miłkowice)	Przebudowa, rozbudowa drogi powiatowej nr 2210D na odcinku od DK94 do m. Miłkowice
		Powiat Legnicki	60	-					Poroz. z JST (Gm. Kunice)	Modernizacja drogi powiatowej nr 2180D w m. Bieniowice
		Powiat Legnicki	5 803 ⁸⁶					-	Poroz. z JST (Gmina Krotoszyce)	Rozbudowa i przebudowa drogi powiatowej nr 2203D w m. Złotniki
		Powiat Legnicki	1 100						Poroz. z JST (Gm. Krotoszyce)	Modernizacja drogi powiatowej nr 2203D Prostynia-Złotniki
		Powiat Legnicki	3 500		-			Poroz. z JST (Gm. Miłkowice)	Modernizacja drogi powiatowej nr 2210D Miłkowice-Jezierzany	
		Powiat Legnicki	470	-					Poroz. z JST (Gm. Prochowice)	Przebudowa drogi powiatowej nr 2191D w m. Rogów Legnicki o nawierzchni z kostki kamiennej

⁸⁶ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2025-2029

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2026	2027	2028	2029	2030			
		Powiat Legnicki	7 113 ⁸⁷	-					Poroz. z JST (Gm. Kunice, Gm. Miłkowice) Program Rządowy Fundusz Polski Ład/Program Inwestycji Strategicznych	Modernizacja drogi powiatowej nr 1250D na odcinku Miłogostowice-Dobrzejów wraz z budową chodnika z odwodnieniem w miejscowości Miłogostowice
		Powiat Legnicki	49	-					Budżet Powiatu	Dotacja celowa dla Gminy Krotoszyce na zad. pn. "Modernizacja infrastruktury drogowej gminnej i powiatowej na terenie gminy Krotoszyce"
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania	
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	PEM.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					Budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności	

⁸⁷ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2022-2026

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.1. Konserwacja i bieżące utrzymanie cieków wodnych w celu spowolnienia spływu wód i poprawienie retencji wodnej	Powiat Legnicki	w zależności od inwestycji					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
	GW.1.3. Uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego	Powiat Legnicki	w zależności od inwestycji					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz oszczędnym korzystaniem z wód	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.1. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
GLEBY	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	Powiat Legnicki	w zależności od inwestycji					budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja w przypadku wystąpienia potrzeby
	GL.2.3. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.3.1. Identyfikacja, monitoring osuwisk oraz uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.2. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytworzenie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.2.1. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Powiatu	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	ZP.3.1. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	-
	ZP.4.1. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZAGROŻENIA POWAZNYMI AWARIAMI	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom, a także rozbudowa OSP	Powiat Legnicki	w zależności od inwestycji					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja w przypadku wystąpienia potrzeby
	ZPA.2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Powiat Legnicki	koszty w ramach zadań własnych					Budżet Powiatu, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

źródło: opracowanie własne oraz na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej

9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Tabela 63. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.1. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza	GIOŚ (RWMS)	koszty w ramach zadań własnych					budżet RWMS	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.1.2. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	według kosztorysów					budżet Gmin, budżet mieszkańców, przedsiębiorstw, spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.1.3. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Straż Miejska, Policja, Gminy	koszty w ramach zadań własnych					budżet Policji, Straży Miejskiej	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	PSG Sp. z o.o., właściciele budynków	według kosztorysów					budżet PSG i mieszkańców, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
		PSG Sp. z o.o.	według kosztorysów na lata 2023-2028			-		budżet PSG	Legnica LSSE - E1 ul. Spółdzielcza, Śmigłowcowa - ETAP 1
		PSG Sp. z o.o.	według kosztorysów na lata 2025-2029					budżet PSG	LIS POLSKA Sp. z o.o. Legnica ul. Szczytnicka 27
		PSG Sp. z o.o.	według kosztorysów na lata 2025-2029					budżet PSG	CTP RHO Legnica ul. Śmigłowcowa dz. 23/38, 23/39, 23/41

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
		PSG Sp. z o.o.	według kosztorysów na lata 2025-2029					budżet PSG	Modernizacja gazociągu relacji Biernatki – Legnica za Hutą
		PSG Sp. z o.o.	według kosztorysów na lata 2023-2028			-		budżet PSG	Legnica LSSE - E1 ul. Spółdzielcza, Śmigłowcowa - ETAP 1
	OP.1.5. Rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci ciepłownicze wraz z budową przyłączy i węzłów ciepłych	zarządcy sieci ciepłowniczej	według kosztorysów					budżet przedsiębiorstw ciepłowniczych	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych	Gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją publiczną	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, Gmin, zarządców komunikacji, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gminy, zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet Gmin, zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym	zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet zarządców dróg	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	Gminy, zarządcy budynków	według kosztorysów					budżet Gmin, zarządców budynków i mieszkańców	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	Gminy	według kosztorysów					budżet: Gmin, placówek oświatowych	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.4.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia	Gminy	według kosztorysów					budżet: Gmin, zarządców dróg; fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.5.1. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu legnickiego	Gminy, mieszkańcy, przedsiębiorstwa	według kosztorysów					budżet: Gmin, mieszkańców, przedsiębiorstw; fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	OP.5.2. Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych	Gminy	według kosztorysów					budżet Gmin, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	OP.5.3. Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych	Gminy	według kosztorysów					budżet Gmin, fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	Gminy, Samorząd Województwa, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Gmin, samorządu województwa, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych; fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.1. Monitoring hałasu na terenie powiatu legnickiego	GIOŚ (RWMS)	koszty w ramach zadań własnych					budżet RWMS	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZH.1.2. Uspokojenie ruchu na terenach zurbanizowanych, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości	Gminy, zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin, zarządców dróg	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	ZH.1.3. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (ciche nawierzchnie, ekrany akustyczne)	Gminy, zarządcy dróg	zależności od inwestycji zaplanowanych w programach ochrony przed hałasem					budżet: Gmin, zarządców dróg	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.1.4. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny	zarządcy dróg, zarządcy linii kolejowych	koszty w ramach zadań własnych					budżet: zarządców dróg, zarządzających liniami kolejowymi	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.2.1. Działania mające na celu poprawę stanu nawierzchni dróg	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet: zarządców dróg; fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
		Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu	5 735 ⁸⁸	-				BWD	Remont drogi wojewódzkiej nr 333 na odcinku od węzła Legnica Północ do granicy miasta Legnica w km 73+400 - 75+580
		Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu	10 307 ⁸⁹		-			BWD, Rządowy Fundusz Polski Ład 8 - Program Inwestycji Strategicznych	Rozbiórka i budowa obiektów inżynierskich w ciągu drogi wojewódzkiej nr 335 w m. Jaroszkówka

⁸⁸ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2025-2026

⁸⁹ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2024-2027

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
		Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu	257 ⁹⁰	-				BWD, Pomoc Finansowa	"Prace projektowe - KOLEJ NA ROWERY Zadanie realizowane w ramach pomocy finansowej gminy udzielonej województwu dolnośląskiemu w formie dotacji celowej. Zadanie realizowane w 50% przez DSDiK i 50% przez Gminę"
	ZH.2.2. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu	Gminy, zarządzający drogami, liniami kolejowymi	według kosztorysów					budżet: Gmin, zarządzających drogami, liniami kolejowymi	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, zarządców dróg; fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	PEM.1.1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	GIOŚ (RWMS)	koszty w ramach zadań własnych					budżet RWMS	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	PEM.2.1. Przebudowa, modernizacja i rozwój sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	Tauron Dystrybucja S.A.	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów					budżet przedsiębiorstwa	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

⁹⁰ Łączny koszt inwestycji przeznaczony na lata 2024-2026

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych; fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.1. Konserwacja i bieżące utrzymanie cieków wodnych w celu spowolnienia spływu wód i poprawienie retencji wodnej	PGW Wody Polskie (RZGW i Zarządy Zlewni), Gminy	w zależności od inwestycji					budżet: PGW Wody Polskie (RZGW i Zarządów Zlewni), Gmin	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GW.1.2. Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych	Gminy, właściciele gruntów, Gminne Spółki Wodne, PGW Wody Polskie	w zależności od inwestycji					budżet: Gmin, właścicieli gruntów, Gminnych Spółek Wodnych	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.1.3. Uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego	PGW WP, Gminy, ODR, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	w zależności od inwestycji					budżet: PGW WP, Gmin, ODR, przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolników	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	GW.2.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMŚ oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	RWMŚ, PIG-PIB	koszty w ramach zadań własnych					budżet: RWMŚ, PIG-PIB	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.2.2. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ, PGW WP	w zależności od inwestycji					budżet: WIOŚ i PGW WP	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GW.2.3. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody m.in. poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego	rolnicy, Gminy, ARiMR, ODR, WIOŚ	w zależności od inwestycji					budżet: rolników, Gmin, ARiMR, ODR	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	GW.3.1. Prowadzenie działań edukacyjnych i promocyjnych w zakresie ochrony wód oraz przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi, w tym promowanie retencji wód opadowych i rozwiązań zwiększających retencję	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, PGW WP	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, PGW WP; fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania wody	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	w zależności od inwestycji					budżet: Gmin, przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych; fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.2. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	w zależności od inwestycji					budżet: Gmin, przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych; fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.3. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	w zależności od inwestycji					budżet: Gmin, przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych; fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.1.4. Rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków	Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	w zależności od inwestycji					budżet: Gmin, przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych; fundusze krajowe i UE	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	GWS.1.5. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola wywozu nieczystości	Gminy	koszty w ramach zadań własnych					budżet Gmin	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	WIOŚ, PGW WP, Gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	koszty w ramach zadań własnych					budżet WIOŚ, PGW WP, Gmin, przedsiębiorstw	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz oszczędnym korzystaniem z wód	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.1. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	Marszałek Województwa, Minister Środowiska i Klimatu, OUG	koszty w ramach zadań własnych					budżet: OUG	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	ZG.1.2. Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	OUG	koszty w ramach zadań własnych					budżet OUG	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
GLEBY	GL.1.1. Monitoring jakości gleb w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	IUNG w Puławach, GIOŚ (RWMS), OSChR	koszty w ramach realizacji zadań zleconych					budżet: IUNG, GIOŚ (RWMS) i OSChR	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.1.2. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych	ODR, ARiMR, KOWR	koszty w ramach zadań własnych					budżet: ODR, ARiMR, KOWR	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.1.3. Przeciwdziałanie zasklepianiu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu Inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	Gminy i jednostki podległe JST	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin i jednostek podległych JST	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	w zależności od inwestycji					budżet: władających powierzchnią bądź sprawców zanieczyszczeń	zadanie inwestycyjne, realizacja w przypadku wystąpienia potrzeby
	GL.2.2. Remediacja gleb na terenach, na których stwierdzono zanieczyszczenia w powierzchni ziemi	właściciele gruntów, RDOŚ	w zależności od inwestycji					budżet: właścicieli budynków, RDOŚ	zadanie inwestycyjne, realizacja w przypadku wystąpienia potrzeby
	GL.2.3. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	GDOŚ	koszty w ramach zadań własnych					budżet GDOŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.3.1. Identyfikacja, monitoring osuwisk oraz uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	Gminy	koszty w ramach zadań własnych					budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GL.4.1. Szkolenia rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia	ODR, ARiMR	koszty w ramach zadań własnych					budżet: ODR, ARiMR; fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.1. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin powiatu legnickiego	Gminy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin, przedsiębiorstw	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.2. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów	WIOŚ	koszty w ramach zadań własnych					budżet WIOŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.3. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Gminy	koszty w ramach zadań własnych					budżet Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.4. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	PGL LP, Gminy	koszty w ramach zadań własnych					budżet: PGL LP, Gmin	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	GO.1.5. Modernizacja i rozbudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gminy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Gmin	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	GO.2.1. Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gminy, mieszkańcy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Gmin, mieszkańców; fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów	Gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
	GO.3.2. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym	Gminy, jednostki naukowe, instytucje szkoleniowe	w zależności od zakresu prowadzonej kampanii					budżet: Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.1. Zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, w tym obejmowanie ochroną prawną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych oraz uwzględnianie korzyści ekologicznych	Ministerstwo Środowiska, Samorząd Województwa, RDOŚ, Gminy, RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin, RDOŚ	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	ZP.1.2. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych	Samorząd Województwa, RDOŚ, Gminy, PGL LP, organizacje pozarządowe, zarządcy nieruchomości, zarządzający drogami	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Gmin, PGL LP, PGW WP	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.1.3. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Gminy	zgodnie z budżetem jednostek lub kosztami inwestycji					budżet: Gmin, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.2.2. Rozwój systemu monitoringu środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu	PGL LP, Nadleśnictwa, Straż Pożarna, właściciele lasów	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: PGL LP, Nadleśnictw, Straży Pożarnej, właścicieli lasów	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności
	ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	Nadleśnictwa, właściciele lasów	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Nadleśnictw, właścicieli lasów	zadanie ciągłe, wykonywane w ramach bieżącej działalności

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	ZP.3.1. Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, Gminy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Samorządu Województwa, PGL LP, RDOŚ, Gmin	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZP.4.1. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Samorząd Województwa, PGL LP, RDOŚ, Gminy, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Województwa, Nadleśnictw, Gmin, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
	ZP.4.2. Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej	PGL LP, Gminy, RDOŚ, organizacje pozarządowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Nadleśnictw, Gmin, RDOŚ, organizacji pozarządowych	zadanie realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	WIOŚ, przedsiębiorstwa, Straż Pożarna, Policja	koszty w ramach zadań własnych					budżet: WIOŚ, przedsiębiorstw, Straży Pożarnej, Policji; fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji (tys. zł.)*					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030		
	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom, a także rozbudowa OSP	Gminy, WIOŚ, PWIS, WFOŚiGW, PSP	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet: Gmin, WIOŚ, PWIS, PSP, WFOŚiGW; fundusze krajowe i UE,	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZPA.1.3. Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	sprawcy awarii, PSP, RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych					budżet: sprawców awarii, PSP, RDOŚ	zadanie inwestycyjne; realizacja zależna od dostępnych środków
	ZPA.2.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Gminy, służby interwencyjne, WIOŚ, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	koszty w ramach zadań własnych					budżet: Gmin, WIOŚ, służb interwencyjnych, Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, fundusze krajowe i UE	zadanie ciągłe, edukacyjne; realizowane w zależności od możliwości oraz zapotrzebowania

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletnich Prognoz Finansowych oraz informacji uzyskanych od Urzędów, Instytucji i przedsiębiorstw

10. System realizacji Programu ochrony środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania Programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów Programu oraz ograniczy negatywne oddziaływanie na środowisko planowanych zadań. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych. Zarządzanie Programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie Programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania Programu.

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- W czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych.
- Stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych.
- Maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.
- Odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji oraz czas inwestycji uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.
- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

10.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Starostwa Powiatowego w Legnicy,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu,
- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska we Wrocławiu,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Warszawie,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
- Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie,
- Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad we Wrocławiu,
- Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o.,
- Tauron Dystrybucja S.A.;
- Nadleśnictwa Legnica;
- Urzędów Gmin powiatu legnickiego,
- zakładów wodno-kanalizacyjnych.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne Powiatu Legnickiego oraz monitorowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą m.in.:

- Mieszkańcy powiatu,
- Gminy powiatu legnickiego;
- Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie powiatu legnickiego,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
- PGW WP – RZWG we Wrocławiu;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
- Zarządcy dróg,
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.,
- Okręgowy Urząd Górniczy we Wrocławiu,
- Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- Zarządcy nieruchomości wielorodzinnych,
- Placówki oświatowe i organizacje pozarządowe na terenie powiatu legnickiego,
- Wspólnoty mieszkaniowe,
- Tauron Dystrybucja S.A.;
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza we Wrocławiu,
- Policja, straż pożarna,
- przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne, zakłady wodno-kanalizacyjne.

W celu opracowania dokumentu Programu Ochrony Środowiska dla powiatu legnickiego nie utworzono grupy roboczej.

10.2. Edukacja ekologiczna

Prowadzenie edukacji ekologicznej we współczesnym świecie wymaga zintegrowanego podejścia do zagadnień ochrony środowiska. Zagadnienia w zakresie edukacji ekologicznej powinny obejmować szeroko pojętą dbałość o klimat, a także kwestie działań adaptacyjnych w zakresie najistotniejszych obszarów interwencji. Odbiorcy treści informacyjno-edukacyjnych mają coraz większe wymagania, którym można sprostać wykorzystując ogólnodostępny wachlarz sposobów prowadzenia edukacji ekologicznej. Zagadnienia i problemy edukacji ekologicznej można rozpatrywać w różnych kontekstach i aspektach:

- jako podstawowy obszar edukacji prowadzonej na wszystkich szczeblach edukacji formalnej i nieformalnej,
- w kwestii konsumenckiej tj. w odniesieniu do cyklu życia produktów i świadomości ekologicznej konsumentów,
- jako element zarządzania środowiskiem i wdrażania opracowanych polityk, planów i strategii,
- jako praktyka społeczna.

Dla różnych obszarów edukacji trudne jest ustanowienie priorytetów edukacyjnych, gdyż powinny one być traktowane kompleksowo i równolegle, choćby z uwagi na fakt, że ochrona środowiska jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, a wszystkie obszary interwencji wzajemnie się przenikają. Edukacja przez wieloaspektowe i interdyscyplinarne podejście: uwrażliwia na problemy i zagrożenia środowiskowe, uświadamia ich przyczyny i skutki, uczy metod ich rozwiązywania oraz odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, a także mobilizuje do czynnego podejmowania działań (osobistych i grupowych) na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Warunkiem niezbędnym w realizacji celów *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu legnickiego na lata 2026-2030* jest świadomość ekologiczna mieszkańców. Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) Budzenie szacunku do przyrody.
- 3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
- 4) Zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) WYROBIENIE poczucia odpowiedzialności za środowisko.
- 7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

W realizacji Programu ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.;
- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

W powiecie legnickim realizowane są działania edukacyjne na szeroką skalę, obejmujące zarówno placówki oświatowe, jak i mieszkańców powiatu.

Działania Powiatu Legnickiego

W 2022 r. odbyło się szkolenie z zakresu ochrony drzew zorganizowane przez Powiat Legnicki przy współpracy Fundacji Ekologicznej „Zielona Akcja”. Wydarzenie było skierowane przede wszystkim do przedstawicieli i pracowników jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska i administrujących zieleni w gminach, miastach i powiatach województwa dolnośląskiego. Temat szkolenia cieszył się ogromnym zainteresowaniem. Licznie przybyli uczestnicy reprezentowali gminy i miasta powiatu legnickiego, a także powiatów ościennych. Tematem wydarzenia była ochrona drzew i uświadomienie słuchaczom wysokiej wagi zagadnienia dotyczącego ochrony środowiska, w tym ochrony powietrza i przeciwdziałania skutkom zmian klimatu, a także przekazanie specjalistycznej wiedzy m.in. z zakresu kompensacji przyrodniczej i planowania inwestycji w kontekście ochrony zieleni.⁹¹

W związku z ww. wydarzeniem powstała publikacja, która jest dostępna pod adresem: <https://powiat-legnicki.eu/region/edukacja-ekologiczna/ochrona-drzew>.

W 2023 r. rozpoczęły się działania edukacyjne w ramach programu pod nazwą: Kampania edukacyjna „Działaj ekologicznie w Powiecie Legnickim”. Projekt dofinansowany jest z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej.

W ramach programu w 2023 r. zrealizowane zostały następujące działania:

- Konkurs „PRZYRODA POWIATU LEGNICKIEGO W OBIEKTYWIE”;
- Konkurs „MÓJ EKO POWIAT ZA 25-LAT”;

⁹¹ Źródło: <https://powiat-legnicki.eu/3501-szkolenie-z-zakresu-ochrony-drzew>

- Konkurs „Gospodarstwo Przyjazne Naturze”.

Powiat Legnicki w 2024 r. kontynuował działania w ramach projektu „Kampania edukacyjna: Działaj ekologicznie w Powiecie Legnickim”. Głównym celem projektu było zwiększenie możliwości oraz intensyfikacji działań na rzecz edukacji ekologicznej, a także wzmacniania zainteresowania tematyką ochrony środowiska, gospodarki wodnej, czystości powietrza i zrównoważonego rozwoju. W ramach kampanii edukacyjnej zorganizowane zostało spotkanie z dyrektorami i nauczycielami szkół z terenu powiatu legnickiego. Podczas spotkania przedstawiono założenia projektu oraz zaprezentowano dostępne narzędzia i materiały edukacyjne.

W grudniu 2024 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Legnicy odbyła się lekcja ekologiczna dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Prochowicach. Zajęcia poprowadził Nadleśniczy, a ich tematem był Rezerwat Łęg Korea. Podczas lekcji uczniowie dowiedzieli się o kluczowej roli rezerwatów przyrody w ochronie czystego powietrza w ich najbliższym otoczeniu.

W ramach projektu przygotowano:

- Pakiet edukacyjny w formie plików cyfrowych, obejmujący 42 jednostki lekcyjne podzielone na 9 grup, o łącznym czasie trwania około 7,5 godziny, zawierający 200 ekranów e-learningowych;
- Około 100 minut spotów multimedialnych (w tym spot telewizyjny i program telewizyjny) emitowany w Internecie;
- Około 1,5 godziny spotu radiowego z emisją w Internecie;
- Bazę wiedzy i narzędzi do prowadzenia edukacji ekologicznej, obejmującą:
 - Wykłady tematyczne multimedialne z lektorem;
 - Interaktywne testy i quizy sprawdzające i utrwalające zdobytą wiedzę;
 - Przykłady cennych gatunków przyrodniczych występujących na terenie objętym projektem;
 - Obserwacje przyrodnicze i ciekawostki związane z tematyką zajęć;
 - Materiały dla słuchaczy.
- Stronę internetową informacyjno-rejestracyjną z domeną kee.edu.pl

Projekt „Działaj ekologicznie w Powiecie Legnickim” skutecznie przyczynia się do zwiększania świadomości ekologicznej wśród mieszkańców oraz wzmacniania proekologicznych postaw w regionie.

Ponadto, na stronie internetowej Powiatu (www.powiat-legnicki.eu) znajduje się zakładka „Region” → „Edukacja ekologiczna” gdzie znajdują się materiały z zakresu edukacji ekologicznej.

Działania w Gminie Krotoszyce

W ramach edukacji ekologicznej działa firma AMM System Sp. z o.o., z którą gmina współpracuje od 2019 r. Firma dostarcza system do zarządzania gospodarką odpadami, który służy do informowania i edukacji mieszkańców w obszarze segregacji i zbiórek odpadów.

W ramach edukacji ekologicznej, dla mieszkańców gminy zakupione zostały magnesy na lodówkę lub inne urządzenia, opisujące zasady segregacji odpadów obowiązujące na terenie Gminy Krotoszyce, opisujące co wrzucić do odpowiednio kolorystycznie opisanych koszy na śmieci.

W dniu 14.12.2023 r. dla dzieci i młodzieży ze szkoły podstawowej zostało zorganizowane edukacyjne przedstawienie teatralne. Uczniowie wzięli udział w interaktywnym teatryku profilaktycznym. W przedstawieniu poruszony został problem dbania o środowisko.

Zakupione zostały również ekologiczne torby dla mieszkańców gminy, podnoszące świadomość ekologiczną w wykorzystywaniu wielokrotnego użytku torby materiałowej wykonanej z recyklingu.

Dnia 18 kwietnia 2023 r. z okazji Dnia Ziemi w szkole odbyło się przedstawienie przygotowane przez uczniów klas 1, 4 i 5 oraz pokaz mody ekologicznej, który był zwieńczeniem działań proekologicznych, polegających m.in. na posadzeniu drzew przez uczniów oraz wysprzątaniu okolic rzeki Kaczawy.

W dniu 15 września 2023 r. Szkoła Podstawowa im. Jana Wyżykowskiego w Krotoszycach wzięła udział w Ogólnopolskiej Akcji Sprzątania Świata. Akcja zorganizowana została przez Samorząd Uczniowski we współpracy z Urzędem Gminy Krotoszyce.

Szkoła w Krotoszycach uczestniczyła w konkursie „Eko-pracownia – zielone serce szkoły”, jako jedyna w powiecie legnickim wygrała dofinansowanie na utworzenie eko-pracowni przyrodniczej. 17 października 2023 r., odbyło się uroczyste otwarcie Eko-pracowni.

W SP Kościelec w dniu 21 kwietnia 2023 r. uczniowie szkoły wzięli udział w ogólnopolskiej akcji Sprzątamy Dla Polski. W tym dniu w szkole został zorganizowany przegląd Eko-Mody.

W dniu 27 września 2023 r. zorganizowano akcje sprzątania świata. Dzieci zostały wyposażone w rękawiczki i worki do segregacji w odpowiedniej kolorystyce.

W 2024 r. dwa sołectwa tj. Krotoszyce i Prostynia z terenu gminy Krotoszyce wzięły udział w projekcie Fundacji Merkury pn. „Mamy Radę – damy radę”, którego inauguracją było działanie proekologiczne. Oba sołectwa poprowadziły kampanie ekologiczną dotyczącą segregacji odpadów na terenie gminy Krotoszyce oraz odpowiedniego kompostowania tak aby przynosiło to rezultaty. W ramach projektu sołectwa pozyskały fundusze w łącznej wysokości 3 000,00 zł i zakupiły zewnętrzne kosze do segregacji odpadów oraz przeprowadziły kampanie edukacyjne w tej kwestii. Projekt skierowany był do wszystkich mieszkańców sołectw.

Działanie informacyjno-promocyjne realizowane przez szkoły:

a) Szkoła Podstawowa w Krotoszycach:

- 27 września uczniowie Szkoły Podstawowej w Krotoszycach wzięli udział w ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie Świata” 2024. Inicjatywa odbyła się pod hasłem troski o środowisko, a uczniowie z pełnym zaangażowaniem przyłączyli się do działań mających na celu oczyszczenie okolicznych terenów z odpadów.
- Dbając o najbliższe środowisko uczniowie kl. 2 wykonali ekologiczne zabawki. Z kartonów i pudełek powstały: ciężarówka i samochód, ekologiczne domy, mapa i statek oraz budowla abstrakcyjna.
- Uczniowie klas 4 uczestniczyli w lekcji terenowej, która odbyła się w okolicach szkoły. W ramach lekcji terenowej dzieci miały okazję bliżej poznać otaczającą ich przyrodę.
- 22 kwietnia uczniowie zaprezentowali widowisko artystyczno-ekologiczne. W tym dniu przedstawiony został program artystyczny przedstawiający inscenizację na temat dbania o środowisko. Przedstawiony został również układ choreograficzny

z kolorowymi szarfami oraz ważnym przesłaniem skierowanym do wszystkich zgromadzonych: „Ratujmy ten świat!”.

- Zorganizowany został konkurs ekologiczny, który zadedykowany był dla uczniów całej szkoły. Konkurs realizowany był w ramach projektu „Ekopracownia – zielone serce szkoły”. Zadaniem konkursowym było stworzenie zabawki z materiałów wtórnych lub ekologicznych.

b) Szkoła Podstawowa w Kościelcu:

- Corocznie szkoła podejmuje działania związane z akcją „Sprzątania Świata”, która wspomaga selektywną zbiórkę odpadów i poszanowania zasobów środowiska oraz uczy jak nie tworzyć niepotrzebnych odpadów.
- Konkurs plastyczny „EKO-ZABAWKA ZRÓB TO SAM” zorganizowany w ramach projektu unijnego „Wsparcie równego dostępu do dobrej jakości edukacji przedszkolnej poprzez tworzenie nowych miejsc przedszkolnych, doposażenie, zajęcia dodatkowe oraz szkolenia nauczycieli w gminie Krotoszyce”.
- W ramach obchodów Dnia Ziemi uczniowie klas 4-8 na lekcjach godziny wychowawczej rozwiązywali quizy o tematyce ochrony środowiska, przygotowywali plakaty. Klasy 1-3 poznały sposoby jak dbać o Ziemię. Podczas zajęć praktycznych mali ekolodzy segregowali odpady do właściwych pojemników.
- W przedszkolach podczas obchodów Dnia Ziemi odbyły się zajęcia sensoryczne. Dzieci obejrzały bajkę ekologiczną, dzięki której dowiedziały się jak dbać o naszą planetę, następnie mieli okazję stworzyć Kodeks Małego Ekologa.

Działania w zakresie edukacji ekologicznej podejmowały także jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. Przeprowadzono konkurs plastyczny pod hasłem: „Ziemia, Woda, Powietrze – strażacy na straży ochrony środowiska oraz akcję sprzątania świata pod hasłem „Na straży czystej ziemi”.

Działania w Gminie Kunice

Szkoła Podstawowa w Bieniowicach, Szkoła Podstawowa w Kunicach oraz Szkoła Podstawowa w Spalonej realizowały program Edukacyjna Sieć Antysmogowa – program informacyjny na rzecz czystego powietrza.

Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Śląskiej w Kunicach realizowała m.in. Program „Aktywni – błękitni” – szkoła przyjazna wodzie.

Szkoła Podstawowa w Spalonej realizowała m.in. Projekt edukacyjny „Szkolny ogródek”.

Działania w Gminie Miłkowice

Uczniowie klasy 6a Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Miłkowicach wzięli udział w XVI Turnieju Wiedzy Ekologicznej „Słynni Przyrodnicy”.

Uczniowie wzięli także udział w dwóch koncertach Lubuskiego Biura Koncertowego. W zakresie organizacji turystyki odbyło się łącznie 37 wyjazdów edukacyjnych, w tym: wyjazdy do kina i teatru, wycieczki jednodniowe, rajdy turystyczne, wyjścia na warsztaty plastyczne, wyjazdy do schroniska dla zwierząt i wiele innych. Uczniowie osiągnęli wysokie wyniki w kilku konkursach o zasięgu co najmniej powiatowym. Są to m.in. XVI Turniej Wiedzy Ekologicznej „Wielcy Przyrodnicy”, konkursy krajoznawcze na rajdach organizowanych przez PTTK, konkurs powiatowy „Znam Swój Powiat Jak Swój Dom”.

Zrealizowany został program „Miłkowice jak malowane”, w ramach którego zorganizowana została akcja „Sprzątanie Miłkowic”. Na terenie szkoły posadzono 10 drzewek – Robinia akacjowa oraz zakupione zostały kosze na śmieci.

W 2024 r. na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Miłkowicach został zorganizowany Konkurs Ekologiczny „Przygoda wody”. Organizatorem konkursu była Ekobiblioteka Legnica.

Działania w Gminie Prochowice

Programy i projekty edukacyjne realizowane przez nauczycieli przedszkola:

- Ogólnopolski program „Kubusiowi przyjaciele natury”;
- Ogólnopolski program „Eko-Ludek”.

Dzieci brały również udział w następujących konkursach plastycznych:

- „Czyste wody-zdrowe ryby” – organizowany przez PZW w Prochowicach;
- „Przedszkolaki przyjaciółmi recyklingu” – organizowany przez RMC Polska i Miejskie Przedszkole w Prochowicach;
- „Jesienne drzewo” – organizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Miejskiego Przedszkola w Prochowicach i Miejskie Przedszkole w Prochowicach.

Zorganizowane zostały również wycieczki:

- Do ogrodu zoologicznego we Wrocławiu;
- Do parku krajobrazowego Piechowice „Gigantei” Park.

Zorganizowane zostało również spotkanie z leśniczym.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Prochowicach w 2023 r. zrealizowała następujące działania związane z edukacją ekologiczną:

- Ekologiczna Dwójka – szkolna działalność przyrodniczo-ekologiczna. Swoją działalnością działania te mają kształtować właściwy stosunek dzieci do przyrody;
- Szkolne działania ekologiczne zostały rozszerzone o realizację projektu „Sekretne życie szkolnego ogrodu. Rola owadów, bioróżnorodności i wody”, który realizowany był we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy Prochowice. Na realizację tego przedsięwzięcia Gmina Prochowice jako beneficjent otrzymała kwotę 8 000,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Dąbiu w 2023 r. zrealizowała następujące działania związane z edukacją ekologiczną:

- Akcja ekologiczna Sprzątanie Świata;
- Projekt edukacyjny „Odkrywaj, Ochroniaj, Zachowaj. Edukacja dla Zrównoważonej Przyszłości” ochrony środowiska, gospodarki wodnej i zrównoważonego rozwoju „Programu regionalnego Wsparcia edukacji Ekologicznej” Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Lekcje online z ekspertem z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polski – Łąki kwietne;
- Warsztaty ekologiczne dotyczące energii odnawialnej;
- Udział w programie „Kubusiowi przyjaciele natury”. Szkoła Podstawowa nr 2 w Prochowicach w 2024 r. realizowała Projekt „Sekretne życie szkolnego ogrodu”, w ramach którego zakupiono i ustawiono poidło dla ptaków i owadów oraz stację meteo z deszczomierzem, co wzbogaciło lekcje przyrody. Ponadto szkoła zrealizowała również konkurs pod nazwą „Czyste wody – zdrowe ryby”.

Działania w Gminie Chojnów⁹²

W kwietniu 2023 r. Publiczna Szkoła Podstawowa w Okmianach przyłączyła się do V edycji akcji #SprzątamyDlaPolski. Celem akcji było pielęgnowanie postaw wśród Polek i Polaków poprzez dbanie o środowisko Małych Ojczyzn. Ponadto jednym z kluczowych założeń było popularyzowanie proekologicznych zachowań, w tym segregacji odpadów, ale również świadomości ekologicznej. W akcji wzięli udział uczniowie najmłodszych klas. 22 marca 2023 r. w szkole zorganizowany został Światowy Dzień Wody.

W kwietniu 2024 r. uczniowie Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Budziwojowie wzięli udział w gminnym konkursie „Jak walczymy ze smogiem”. W roku szkolnym 2023/2024 szkoła brała również udział w projekcie „Dobry klimat dla regionu – działania praktyczne dla szkół i mieszkańców Dolnego Śląska w zakresie łagodzenia zmian klimatu” we współpracy z Fundacją Ekologiczną Zielona Akcja. W projekcie brali udział uczniowie klas IV i VI. W ramach projektu w dniach 9-10 kwietnia odbyły się:

- Warsztaty terenowe – obserwacja wpływu zmian klimatu na bioróżnorodność na przykładzie różnych siedlisk;
- Warsztaty z zakładania rabat edukacyjnych – szkolenie w terenie.

W 2025 r. Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Budziwojowie brała udział w projekcie: Kampania edukacyjna „Działaj ekologicznie w Powiecie Legnickim”. Program Edukacji Ekologicznej Powiatu Legnickiego zrealizowany został przy wsparciu finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej. Lekcje umożliwiają zdobycie i poszerzenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży o najcenniejszych walorach przyrodniczych fauny i flory powiatu legnickiego. Zróżnicowane formy edukacyjne w postaci prezentacji multimedialnych oraz aktywność poprzez rozwiązywanie quizów, wpływają na naukę oraz zwiększają zainteresowanie otaczającą przyrodą.

W roku szkolnym 2024/2025 uczniowie klas trzecich Publicznej Szkoły Podstawowej w Okmianach uczestniczyli w ogólnopolskim programie edukacyjnym: „Kubusiowi Przyjaciele Natury”. Dzieci uczyły się, jak dbać o środowisko, rozpoznawać zasoby naturalne oraz prowadzić zdrowy i aktywny tryb życia. Celem programu było kształtowanie postawy proekologicznej i prozdrowotnej, rozwijanie wrażliwości na piękno przyrody oraz budowanie świadomości, że każdy – nawet najmłodszy – może mieć wpływ na losy naszej planety.

Działania w Gminie Legnickie Pole⁹³

11 października 2024 r. uczniowie klas 0b, 1c oraz 2c wybrali się do Dziewina, gdzie zwiedzali elementy farmy fotowoltaicznej i zapoznali się z tematem odnawialnych źródeł energii. Uczniowie wraz z myśliwymi wybrali się do pobliskiego lasu, gdzie tropili ślady zwierząt oraz obserwowali zmiany zachodzące w przyrodzie.

W 2025 r. dzieci z Bartoszowa wzięły udział w pogadance pt.: „Nadmorskie opowieści”. Na lekcji dzieci poznały ciekawostki ze świata fauny i flory Bałtyku oraz jego wybrzeża. Pod koniec zajęć zorganizowany został quiz.

⁹² Źródło: <https://spbudziwojow.edupage.org/news/>; <https://okmianyszkola.edupage.org/news/>

⁹³ Źródło: <https://zsp.legnickiepole.pl/index.php?c=page&id=153&s=2>

Działania w Mieście Chojnów

Przedszkole Miejskie nr 1 w Chojnowie⁹⁴

22 marca 2023 r. w przedszkolu zostały zorganizowane obchody Światowego Dnia Wody. Dzieci miały okazję obejrzeć film edukacyjny na temat krążenia wody w przyrodzie, sposobach oszczędzania wody oraz brały udział w zabawach muzycznych, słuchowych i badawczych. Podczas zabaw i eksperymentów z wodą poznały jej właściwości, smak, zapach i kolor.

2 czerwca 2023 r. przedszkolaki z grupy „Motylki” i „Pszczołki” wzięły udział w zajęciach edukacyjnych zorganizowanych przez Dolnośląski Związek Parków Krajobrazowych w ramach akcji „Poznajemy Parki Krajobrazowe w najbliższej okolicy”. Podczas leśnego spaceru dzieci poznały wiele ciekawych gatunków roślin oraz wysłuchały opowieści o zwierzętach występujących na terenie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego.

W 2023 r. przedszkolaki z Przedszkola Miejskiego nr. 1 w Chojnowie wzięły udział w akcji Sprzątanie Świata. Przedszkolaki sprzątały pobliski park i ogród przedszkolny.

21 października 2024 r. dzieci wzięły udział w kampanii ekologicznej i społecznej #jestemwporządku. Dzieci wybrały się do ogrodu przedszkolnego, gdzie posprzątały wiatę na zabawki.

27 lutego 2025 r. w Przedszkolu Miejskim nr.1 w Chojnowie odbyły się warsztaty ekologiczne pt.: „Akademia Programistów – Roboty Segregują Odpady”. Były to interaktywne warsztaty organizowane przez Agencję Szkolno-Przedszkolną LUPUS. Podczas warsztatów dzieci uczyły się programowania robota do segregowania śmieci. Przedszkolaki miały okazję zaprogramować robota tak, aby zbierał odpady z maty umieszczając je w odpowiednich pojemnikach. Warsztaty łączyły naukę programowania z edukacją ekologiczną, ucząc dzieci

o ważności segregowania śmieci. Dzieci uczyły się, jak ważne jest dbanie o środowisko i jak technologia może pomóc w rozwiązywaniu problemów ekologicznych. Warsztaty były bardzo ciekawe. W marcu w przedszkolu odbyły się obchody „Światowego Dnia Wody”. Poprzez eksperymenty z wodą, zagadki, rozmowę i obserwacje, dzieci rozwijały świadomość znaczenia wody w przyrodzie oraz konieczność jej oszczędzania, a także rozwijały zainteresowanie związane z ekologią. 19 września 2025 r. przedszkolaki wzięły udział w corocznej akcji „Sprzątanie Świata”. Edycja przebiegała pod hasłem „W naturę z kulturą”, zachęcając do świadomego i kulturalnego spędzania czasu na łonie natury i minimalizowania negatywnego wpływu na środowisko. 27 listopada 2025 r. dzieci wzięły udział w warsztatach ekologicznych. Podczas spotkania dzieci dowiedziały się co oznacza termin: „segregacja odpadów i recykling”. Dzieci zobaczyły również pokaz iluzji (zabawa kolorami), gdzie brały aktywny udział w zabawie piłkami, sznurkiem oraz magiczną książką, w której pojawiały się i znikwały rysunki i obrazki, a to wszystko nawiązywało do kolorów pojemników służących do segregacji. Spotkanie miało na celu kształtowanie ekologicznej postawy u dzieci i utrwalenie jak ważne jest dbanie o przyrodę i środowisko, w którym żyjemy.

⁹⁴ Źródło: <https://przedszkole1.chojnow.eu/>

Przedszkole Miejskie nr 3 w Chojnowie⁹⁵

15 września 2023 r. przedszkolaki wzięły udział w 30 Akcji Sprzątania świata – Polska. Akcja miała hasło „Sprzątanie świata łączy ludzi”. W ramach akcji dzieci posprzątały teren wokół przedszkola.

7 marca 2024 r. dzieci przedszkola wybrały się do Wałbrzycha, aby wziąć udział w „Ekoeksperymentarium” - wystawie o ekologii. Dzieci dowiedziały się jak na co dzień można ratować klimat i dbać o środowisko.

W 2024 r. dzieci wzięły udział w 31 akcji Sprzątania Świata, która odbywała się pod hasłem „Na straży czystej Ziemi”.

Dnia 21 września 2024 r. pracownicy przedszkola wraz z rodzicami i dziećmi wzięli udział w akcji #jestemporządku, w ramach której posprzątane zostało miejsce, do którego dzieci często udają się na spacer i wycieczki.

27 listopada 2024 r. dzieci przedszkola wzięły udział w akcji sadzenia krokusów w Parku im. Józefa Piłsudskiego. Akcja została zainicjowana przez Urząd Miasta i miała na celu nie tylko upiększenie zielonej przestrzeni wokół okolicy, ale także naukę od najmłodszych lat jak dbać o ekologię i środowisko naturalne.

We wrześniu 2025 r. przedszkolaki wzięły udział w 32 Akcji Sprzątania Świata – Polska, utrwalając przy tym zasady segregacji odpadów oraz dając przykład jak należy dbać o nasze środowisko.

Gmina Ruja 2024 r.

24.09.2024 r. odbyła się Akcja „Sprzątanie Świata” pod hasłem „Na straży czystej Ziemi”. W ramach akcji uporządkowany został teren wokół szkoły.

Działania Nadleśnictwa Legnica

Nadleśnictwo Legnica prowadzi nieustannie edukację leśną (ekologiczną) zgodnie z Programem Edukacji Leśnej Społeczeństwa. Zajęcia z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi odbywają się w placówkach oświatowych, świetlicach wiejskich oraz na terenie Szkołki Leśnej w Miłogostowicach. Zajęcia odbywają się bezpłatnie na wniosek zainteresowanych.

10.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska Starosta Legnicki co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu Legnickiego Raport z realizacji programu ochrony środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu radzie, należy przekazać go do organu wykonawczego województwa. Za realizację i zarządzanie Programem odpowiedzialna jest właściwa jednostka organizacyjna Starostwa Powiatowego w Legnicy.

⁹⁵ Źródło: <https://przedszkole3.chojnow.eu/>

10.4. Monitoring realizacji Programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji *Programu ochrony środowiska* oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu legnickiego, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu legnickiego.

Kontrola realizacji *Programu ochrony środowiska* wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji *Programu* polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja POŚ.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym *Programie* zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań *Programu* z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 64. Wskaźniki monitoringu *Programu ochrony środowiska dla powiatu legnickiego*

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie dolnośląskiej	-	RWMŚ	O ₃ , PM ₁₀ , B(a)P	brak przekroczeń
2.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	[t/r]	GUS	28 568	< 28 568
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	[t/r]	GUS	3	<3
4.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	PSG Sp. z o.o.	350 442	>350 442
5.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	GUS	41	>41

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]
6.	Długość sieci ciepłowniczej	km	GUS	1,7	>1,7
7.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	341	>341
8.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	11,5	>11,5
9.	Łączna moc instalacji fotowoltaicznych	MW	Tauron Dystrybucja S.A.	29,25	>29,25
Zagrożenie hałasem					
10.	Szacunkowa powierzchnia obszarów zagrożonych hałasem w przedziale 55-74,9	km ²	Strategiczne mapy hałasu 2022	0,542	< 0,542
11.	Szacunkowa powierzchnia obszarów z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych w przedziale 1-5 dB	km ²	Strategiczne mapy hałasu 2022	0,406	< 0,406
Promieniowanie elektromagnetyczne					
12.	Liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego	szt.	RWMŚ	0	0
Gospodarowanie wodami					
13.	Udział JCWP o stanie/ dobrym i bardzo dobrym	%	RWMŚ	7	100
14.	Udział JCWPd o dobrym stanie chemicznym i ilościowym	%	RWMŚ	100 [2022 r.]	100

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]
Gospodarka wodno-ściekowa					
15.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	km	GUS	670,5	>670,5
16.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	dam ³	GUS	9 407,5	< 9 407,5
17.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	GUS	79,3	>79,3
18.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	651,3	>651,3
19.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	GUS	97,3	>97,3
20.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	GUS	81,3	>81,3
21.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS	711	711
22.	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	GUS	1 188	<1 188
23.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	GUS	1,2	<1,2
24.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi	dam ³	GUS	2 401,0	<2 401,0
25.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	osoba	GUS	60 532	>60 532
Zasoby geologiczne					
26.	Liczba udokumentowanych złóż surowców	szt.	PIG – PIB	73	≥73
27.		tys. t		3 142,82	_96

⁹⁶ brak możliwości określenia wartości szacunkowych

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]
	Wydobycie surowców mineralnych	tys. m ³	Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce	51	
Gleby					
28.	Powierzchnia gruntów: a) grunty rolne b) grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione c) grunty zabudowane i zurbanizowane d) grunty pod wodami e) tereny różne	ha	Geoportal Krajowy	a) 56 280 b) 12 094 c) 5 072 d) 845 e) 111	bieżący monitoring
29.	Liczba punktów pomiarów gleb	szt.	RWMŚ	9	>9
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
30.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	GUS	419	< 419
31.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	46,9	>46,9
32.	Istniejące dzikie wysypiska	szt.	GUS	19	0
Zasoby przyrodnicze					
33.	Powierzchnia terenów chronionych	ha	GUS	8 936,31	>8 936,31
34.	Liczba pomników przyrody	szt.	CRFOP	135	>135
35.	Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej)	ha	GUS	89,56	>89,56
36.	Nasadzenia - drzewa	szt.	GUS	179	min. 200 / rok
37.	Nasadzenia - krzewy	szt.	GUS	0	min. 50 / rok
38.	Lesistość	%	GUS	15,6	>15,6
39.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	11 615,00	> 11 615,00

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2030 r.]
40.	Powierzchnia gruntów zalesionych w ciągu roku	ha	GUS	2,47	bieżący monitoring
Zagrożenia poważnymi awariami					
41.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	szt.	WIOŚ	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych zewnętrznych

10.5. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

10.6.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest głównym źródłem finansowania w Polsce inwestycji proekologicznych (finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej) - obszarów ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych oznaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- ochrona powietrza,
- ochrona wód i gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- geologia i górnictwo,
- edukacja ekologiczna,
- państwowy Monitoring Środowiska,
- programy międzydziedzinowe,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja, czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki),
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nie inwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia),
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju, ponieważ:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- jest ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, jako regionalna instytucja finansów publicznych, jest od przeszło 20 lat strategicznym partnerem samorządów, oraz innych podmiotów realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska. Nasza działalność jest ukierunkowana na finansowe wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i poszanowaniu jego wartości, w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu bezpieczeństwa ekologicznego kraju i realizacji programów ekologicznych regionu (art. 400a. ust. 1 pkt. 1-9 i 11-42 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Podstawowymi priorytetami środowiskowym wspieranymi przez Fundusz są:

- szeroko rozumiana ochrona atmosfery (w tym odnawialne źródła energii i poprawa efektywności energetycznej)
- ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi,
- racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- edukacja ekologiczna.

Cel strategiczny Funduszu jest poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku.

Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład

Rządowy Fundusz Polski Ład to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce. To Program, który jest zbudowany wokół głównych założeń Polskiego Ładu. Założenia Programu Inwestycji Strategicznych:

- pobudzenie aktywności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego,
- rozwój lokalnej przedsiębiorczości,
- poprawa warunków życia obywateli,
- powstanie nowych miejsc pracy,
- wsparcie zrównoważonego rozwoju,
- efektywne zaangażowanie sektora finansowego.

Program obejmuje ponad 30 obszarów gospodarki, w tym m.in.: inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, modernizację źródeł ciepła na zeroemisyjne, czy w gospodarowanie odpadami, a także inwestycje społeczne tj. żłobki, przedszkola czy ścieżki rowerowe. Przekazane fundusze mają na celu wspomaganie ochrony środowiska naturalnego. Obejmą one „zielone” inwestycje i programy wspierające obywateli oraz dążące do poprawy jakości środowiska w Polsce.

Fundusze Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich, którymi są: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR). Dokument, jakim jest Umowa Partnerstwa, określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie będziemy mieli **72,2 miliarda euro**, oraz środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji o wartości **3,8 miliarda euro**. Łącznie to około **76 miliardów euro**.

Polityka spójności na lata 2021-27 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA). Fundusze te wzajemnie się uzupełniają.

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego** służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- **Fundusz Spójności** służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).

- **Europejski Fundusz Społeczny+** ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Proponowane fundusze polityki spójności będzie uzupełniał Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Aby realizować założenia Umowy Partnerstwa, potrzebujemy programów krajowych i regionalnych. Określają one priorytetowe obszary wsparcia i wyznaczają konkretne działania.

Podobnie jak w latach 2014-2020 również w nowej rozpoczynającej się perspektywie około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym. Pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw.

Znamy już podział środków na poszczególne programy krajowe:

- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)** – następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.
- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)** – program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.
- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)** - następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)** - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju

współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.

- **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW)** – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, energia i ochrona klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.
- **Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE)** – program ma trzy główne priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.
- **Fundusze Europejskie na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FEST)** – 4,4 mld euro
- **Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ)** – 0,475 mld euro;
- **Fundusze Europejskie dla Rybactwa** – 0,5 mld euro;
- **Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej** – 0,56 mld euro;
- **Regionalne Programy Operacyjne.**

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu legnickiego	18
Tabela 2. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza	27
Tabela 3. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych	28
Tabela 4. Sieć ciepłownicza na terenie powiatu legnickiego w latach 2021-2024	30
Tabela 5. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie legnickim	30
Tabela 6. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie powiatu legnickiego	31
Tabela 7. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	31
Tabela 8. Obowiązujące pozwolenia zintegrowane dla których organem właściwym jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego	32
Tabela 9. Obowiązujące pozwolenia zintegrowane dla których organem właściwym jest Starosta Legnicki	33
Tabela 10. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)	34
Tabela 11. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu legnickiego	39
Tabela 12. Szlaki rowerowe na terenie powiatu legnickiego	39
Tabela 13. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza	44
Tabela 14. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO ₂ , NO ₂ , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O ₃	45
Tabela 15. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O ₃) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku)	46
Tabela 16. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy dolnośląskiej	47
Tabela 17. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin w strefie dolnośląskiej	49
Tabela 18. Wartości stężeń średniorocznych na terenie powiatu legnickiego	49
Tabela 19. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu	62
Tabela 20. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie legnickim w latach 2021-2024	63
Tabela 21. Stan dróg krajowych na terenie powiatu legnickiego	63
Tabela 22. Zestawienie ekranów akustycznych wzdłuż drogi S3a na terenie powiatu legnickiego	65
Tabela 23. Stan dróg wojewódzkich na terenie powiatu legnickiego	66
Tabela 24. Wyniki pomiaru hałasu drogowego wykonanych w ramach pomiarów okresowych w powiecie legnickim	76
Tabela 25. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.	82
Tabela 26. Charakterystyka punktów pomiarowych oraz wyniki z przeprowadzonych na terenie powiatu legnickiego pomiarów	87
Tabela 27. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat legnicki	91
Tabela 28. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego	105
Tabela 29. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu legnickiego	115
Tabela 30. Charakterystyka GZWP i LZWP na terenie powiatu legnickiego	117
Tabela 31. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu legnickiego	120
Tabela 32. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu legnickiego	128
Tabela 33. Wykaz ujęć wód zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego	131
Tabela 34. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu legnickiego	145
Tabela 35. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu legnickiego	150
Tabela 36. Złoża kopalin występujące na terenie powiatu legnickiego	154

Tabela 37. Złoża znajdujące się na terenie powiatu legnickiego, na których terenie w 2024 r. prowadzono eksploatację kopalin.....	160
Tabela 38. Koncesje na wydobywanie kopalin na terenie powiatu legnickiego wydane przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego	161
Tabela 39. Koncesje na wydobywanie kopalin wydane przez Starostę Legnickiego.....	163
Tabela 40. Lokalizację punktów kontrolno-pomiarowych wraz z krótką charakterystyką.....	169
Tabela 41. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu legnickiego	170
Tabela 42. Grunty zrekultywowane na terenie powiatu (na podstawie sprawozdania z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów).....	171
Tabela 43. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2021-2024 z terenu powiatu legnickiego	178
Tabela 44. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku w latach 2021-2024 z terenu powiatu legnickiego	179
Tabela 45. Dzikie wysypiska na terenie powiatu legnickiego	182
Tabela 46. Zestawienie ilości odpadów przemysłowych wytworzonych na terenie powiatu legnickiego w latach 2021-2024	182
Tabela 47. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu legnickiego	184
Tabela 48. Charakterystyka obszarów Natura 2000 na terenie powiatu legnickiego.....	191
Tabela 49. Plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 na terenie powiatu legnickiego	193
Tabela 50. Siedliska i gatunki chronione obszarów Natura 2000 na terenie powiatu legnickiego	194
Tabela 51. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu na terenie powiatu legnickiego	199
Tabela 52. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu legnickiego	200
Tabela 53. Akty prawne dot. rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu legnickiego	201
Tabela 54. Użytki ekologiczne na terenie powiatu legnickiego.....	203
Tabela 55. Charakterystyka zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zlokalizowanych na terenie powiatu legnickiego	205
Tabela 56. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu legnickiego	209
Tabela 57. Tereny zieleni w powiecie legnickim	210
Tabela 58. Lista działań z zakresu Ochrony Środowiska wykonanych w okresie 2024-2025 na terenie powiatu legnickiego przez Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	222
Tabela 59. Najważniejsze problemy na terenie powiatu legnickiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	223
Tabela 60. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu legnickiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	226
Tabela 61. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla powiatu legnickiego	230
Tabela 62. Harmonogram realizacji zadań własnych powiatu legnickiego wraz z ich finansowaniem	245
Tabela 63. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	255
Tabela 64. Wskaźniki monitoringu Program ochrony środowiska dla powiatu legnickiego ..	284

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle pozostałych jednostek terytorialnych	9
Rysunek 2. Powiat legnicki w podziale na gminy	10
Rysunek 3. Położenie powiatu legnickiego na tle mezoregionów	12
Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru występujące na terenie powiatu legnickiego	13
Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu legnickiego	14
Rysunek 6. Roczna zmiana temperatury na terenie powiatu legnickiego	15
Rysunek 7. Roczna zmiana opadów na terenie powiatu legnickiego	16
Rysunek 8. Scenariusze zmian klimatu w powiecie legnickim	17
Rysunek 9. Liczba ludności powiatu legnickiego w latach 2015-2024	19
Rysunek 10. Udział ludności w poszczególnych gminach powiatu legnickiego w 2024 r.	20
Rysunek 11. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	20
Rysunek 12. Układ dróg na terenie powiatu legnickiego	36
Rysunek 13. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu legnickiego	38
Rysunek 14. Podział województwa dolnośląskiego na strefy ochrony powietrza	43
Rysunek 15. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego	47
Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych	52
Rysunek 17. Turbiny wiatrowe na tle powiatu legnickiego	53
Rysunek 18. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu	55
Rysunek 19. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski	57
Rysunek 20. Mapa nasłonecznienia Polski	57
Rysunek 21. Lokalizacja analizowanych odcinków na terenie województwa dolnośląskiego ..	77
Rysunek 22. Napowietrzne linie elektroenergetyczne na tle powiatu legnickiego	84
Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu legnickiego	85
Rysunek 24. Wody powierzchniowe na tle powiatu legnickiego	90
Rysunek 25. JCWP rzeczne wraz z zlewniami w zasięgu których znajduje się powiat legnicki	93
Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu legnickiego	96
Rysunek 27. Wały przeciwpowodziowe na terenie powiatu legnickiego	97
Rysunek 28. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na tle powiatu legnickiego	99
Rysunek 29. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną na tle powiatu legnickiego	100
Rysunek 30. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną na tle powiatu legnickiego	101
Rysunek 31. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną na tle powiatu legnickiego	102
Rysunek 32. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle powiatu legnickiego	103
Rysunek 33. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat legnicki	116
Rysunek 34. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat legnicki	119
Rysunek 35. Lokalizacja punktów poboru próbek wód podziemnych na terenie składowiska odpadów w Rogoźniku	122
Rysunek 36. Obiekty hydrogeologiczne na terenie powiatu legnickiego	130
Rysunek 37. Liczba zbiorników bezodpływowych w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu legnickiego	148
Rysunek 38. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu legnickiego	148
Rysunek 39. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu legnickiego	159
Rysunek 40. Lokalizacja punktów kontrolno-pomiarowych poboru próbek gleb na terenie wokół HM „LEGNICA”	168
Rysunek 41. Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg] w latach 2021-2024	176
Rysunek 42. Masa wytworzonych odpadów komunalnych w latach 2021-2024	176
Rysunek 43. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych dla gmin powiatu legnickiego w latach 2021-2024 oraz wymagane do 2030 r.	181

Rysunek 44. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu powiatu legnickiego	184
Rysunek 45. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu powiatu legnickiego	185
Rysunek 46. Siedliska przyrodnicze zgodnie z PZO na terenie powiatu legnickiego	198
Rysunek 47. Obszary chronione na tle powiatu legnickiego	208
Rysunek 48. Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren powiatu legnickiego	212